ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ – ೬೪
ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ – ೧೩

ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ
ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು
ಮತ್ತು
ಭಾಷಣಗಳು
ಸಂಪುಟ ೨

ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ದೇವನೂರ ಮಹದೇವ	ಸದಸ್ಯರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ
ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು
ಮತ್ತು
ಭಾಷಣಗಳು
(ಸಂಪುಟ ೭)

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಮತ್ತು

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ, ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ
ಬೆಂಗಳೂರು – ೫೬೦ ೦೫೬

Dr. Baba Saheb Ambedkar Avara Samagra Barehagalu Mattu Bhashanagalu: Samputa 7 - Kannada translation of Collected Works of Baba Saheb Ambedkar; Published by **Kannada Mattu Samskruti Ilakhe**; **Kuvempu Bhasha Bharati Pradhikara**, Kalagrama, Jnanabharathi, Behind Bangalore University Campus, Mallattahalli, Bangalore - 560 056; Fourth Edition : 2018; Pp. xxviii + 460; Price: Rs. 50/-.

© : ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿದೆ

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೮
ಪುಟಗಳು : xxviii + ೪೬೦
ಬೆಲೆ : ರೂ. ೫೦/-
ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ
ಮತ್ತು
ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ
ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೬
ದೂ. : ೨೩೧೮೩೩೧೧, ೨೩೧೮೩೩೧೨

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ : **ಮೆ॥ ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್**

ISBN : 978-93-865041-9-7

ಮುದ್ರಕರು :
ಮೆ॥ ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ನಂ. ೨೦/೧, ೧ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ೩ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ
ಪುಖ್‌ರಾಜ್ ಲೇಔಟ್, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೩೦
ದೂ: ೦೮೦-೨೨೨೩೪೦೬೬

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಹೆಚ್. ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ವಿಧಾನಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು–560 001

ಸಿಎಂ/ಸಿಎಸ್/36/2018

ದಿನಾಂಕ : 18.08.2018

ಸಂದೇಶ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದು ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ.

ಕನ್ನಡದ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ಮತ್ತು ದೀನದಲಿತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಭಾರತರತ್ನ ಡಾ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ 22 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು ಸದ್ಯ ಮೂರು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದು, ಪುನಃ ನಾಲ್ಕನೇ ಬಾರಿಗೆ ಮರುಮುದ್ರಣವಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅವರಿಗೂ ಭಾಷಾಂತರದ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತು ಭಾಷಾಂತರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅನುವಾದಕರಿಗೂ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

(ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಡಿ. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್
ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು

ಕೊಠಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 336, ವಿಧಾನಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 080-22258004
080-22033496

ಸಂಖ್ಯೆ: ಜಸಂ/ವೈ.ಶಿ/3368/2018–19

ದಿನಾಂಕ : 11/01/2019

ಶುಭ ಸಂದೇಶ

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸೃಜನ, ಸೃಜನಶೀಲ, ವಿಜ್ಞಾನ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಹತ್ವದ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ, ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಲೇಖಕರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅತಿಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತರತ್ನ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಯೋಜನೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಕಟವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಪುಟಗಳು ಜನಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮರುಮುದ್ರಿಸಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈಗ ಎಲ್ಲ 22 ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮರು ಮುದ್ರಣಮಾಡಿ ಓದುಗರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅವರು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್)

ಪ್ರಿಯಾಂಕ್ ಖರ್ಗೆ
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕೊಠಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 242/243
2ನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಕಾಸಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು–560 001
080–22258965
080–22034647
ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಂ : 080–22258965
ಇ–ಮೇಲ್: swdminister@karnataka.gov.in

ಸಂ:ಸಕಇ/ಸಕ/331/2018 ದಿನಾಂಕ : 27/08/2018

ಹಾರೈಕೆ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವರ ದನಿಯಾಗಿ ಅಂತಹ ಜನರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಮಹಾನ್ ಚೇತನವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡವರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ ಹೊರಟಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರು ಸಶಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಲು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದ ದಾಮೋದರ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ, ಭಾಕ್ರನಂಗಲ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆ, ಹಿರಾಕುಡ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳ ಚಾಲನೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಅವಿರತ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬೃಹತ್ ಸ್ವರೂಪದ ಬಹುಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು ಅವರ ಬರೆಹ ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅರಿವಾಗಬಲ್ಲದು. ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬದುಕು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಅವರ ಬರೆಹ, ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಮುದ್ರಿಸುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ, ಕಲೆಗಳ ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಮುದ್ರಣದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ

ಇಲಾಖೆಯ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗ ಮರು ಮುದ್ರಣವಾಗಿ ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಓದುಗರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೆ, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಡಾ. ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ್ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಡಾ. ಜಯಮಾಲ ಅವರಿಗೆ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

(ಪ್ರಿಯಾಂಕ್ ಖರ್ಗೆ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಡಾ|| ಜೆ. ರವಿಶಂಕರ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ
ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

Dr. J. Ravishankar, I.A.S
Secretary to Government
Dept. of Kannada & Culture

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವಾಲಯ
ಕೊಠಡಿ ಸಂ: ೩ ನೆಲಮಹಡಿ
ವಿಕಾಸಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು – ೫೬೦ ೦೦೧
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : ೦೮೦–೨೨೦೩೪೦೦೨, ೨೨೨೦೫೭೮೧
E-mail :secy-kc@karnataka.gov.in

Karnataka Government Secretariat
Room No.: 3, Ground Floor
Vikasa Soudha, Bengaluru – 560 001
Ph.No. 080-22034002, 22205781
E-mail : sacy-ka@karnataka.gov.in

ಸಂದೇಶ

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಶಯದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಅದರ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇತರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತರದೇ ಇರುವ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರಾಂಟ್. ಜೆ.ಡಿ. ಬರ್ನಾಲ್, ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಪೀಟರ್ ವಾಟ್ಸನ್ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಸಂಚಯಗಳನ್ನು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಮಾನವಿಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿವೆ. ನಾಡಿನ ಇತರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಮ್ಮಟ, ತರುಣ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದವರು. ಅವರ 'ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಘಟನೆ, ಹೋರಾಟ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಂತವು. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ, ದಲಿತರ ಪರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಈಗಾಗಲೇ ಮರು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಂಪುಟಗಳು ಈಗ ಮರಳಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವುದನ್ನು

ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮರುಮುದ್ರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈಗ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊಸ ಮೆರುಗಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಆದರ್ಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಮುನ್ನಡೆಯಲೆಂದೂ, ಹೊಸ–ಹೊಸ ವಿಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೆಂದೂ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಹಾಗೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಜೆ. ರವಿಶಂಕರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಂ. ಜಾನಕಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ. ಸಿ. ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು – 560002

ಸಂದೇಶ

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ, ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ಜಾಗತಿಕಮಟ್ಟದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜಾಗತಿಕಮಟ್ಟದ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು, ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವಂತಹ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ, ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹೊರತಂದಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದವೇ ಆಗಿವೆ. ವಿಚಾರಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಥೆಗಳು, ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಕಾನೂನು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಮೌಲಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಶೋಧಕರು, ವಿಮರ್ಶಕರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹವು. ವಿಲ್‌ಡ್ಯೂರಾಂಟ್, ಜೆ.ಡಿ. ಬರ್ನಾಲ್, ಪೀಟರ್‌ವಾಟ್ಸನ್, ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ, ಬಾಲಗಂಗಾಧರ್ ತಿಲಕ್, ಹೋಮರ್, ಡಾಂಟೆ ಮುಂತಾದ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖಕರ ಚಿಂತಕರ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೆನಿಸಿದೆ. ಭಾರತರತ್ನ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಯೋಜನೆ, ಇನ್ನೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಾರದಿರುವ ಅವರ ಇತರ ಸಂಪುಟಗಳ ಅನುವಾದದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊಸ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿವೆ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ 'ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು' ಮಾಲಿಕೆಯ ಹಲವು ಸಂಪುಟಗಳು ಈಗ ಮರಳಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಓದುಗರಿಗೆ ಸದಾಕಾಲವು ದೊರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ನೆರವಾದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ–ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

K. M. J.

(ಕೆ.ಎಂ. ಜಾನಕಿ)

ನಾಲ್ಕನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ

ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನೋವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಂಡುಂಡ ಅವರು ಅದರ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದರು. ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಚಿಂತನೆ, ಬರೆಹ, ಚಳವಳಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಅಪೂರ್ವಚೇತನ ಅವರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತರತ್ನ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳ ಈ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಹಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೀಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮರುಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಸೂಚಿ ಇದ್ದು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪುಟಗಳ ವಿಷಯಸೂಚಿಗಳ ಸಂಕಲನ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓದುಗರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಈ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ.ದೇವನೂರ ಮಹದೇವ, ಡಾ.ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಂ. ಜಾನಕಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಕಾಲಿಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮರುಮುದ್ರಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಕು.ಮಿರ್ಜಿ ಅವರಿಗೆ, ಶ್ರೀ ಎಚ್.ದಂಡಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎನ್.ಶಾಮರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ಮೆ॥ ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ

ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೮೯೧ ರಿಂದ ೧೯೫೬) ತಮ್ಮ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು ಗೋಪುರೋಪಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತ ಮಹಾಮಾನವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾವಾದಿಯಾಗಿ, ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರರಾಗಿ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾಗಿ, ಮಹಾದಾರ್ಶನಿಕರಾಗಿ, ಅಪ್ರತಿಮ ಚಿಂತಕರಾಗಿ, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ, ಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ, ಸಮೃದ್ಧ ಬರೆಹಗಾರರಾಗಿ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಪಟುವಾಗಿ, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪುನರುಜ್ಜೀವಕರಾಗಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಮಹತ್ತರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು 'ಪವಾಡ ಪುರುಷ'ರೆಂದೇ ಹೆಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಪಿಡುಗುಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಈ ಅವಿರತ ಹೋರಾಟದಿಂದ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಯಾರೂ ಸಾಧಿಸದಿದ್ದಂಥ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಎಸಗಿ ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತು ಅನೇಕ ಪ್ರಥಮಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖರಾದರು. ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೊಲಂಬಿಯಾದಂಥ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ, ಲಂಡನ್ನಿನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹಾಮೇಧಾವಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರೊಬ್ಬರಾದರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಅವರು ಸಮಾಜದ ಕೆಳವರ್ಗಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ದುಡಿದರು. ಬರೆಹಗಳ–ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಚರ್ಚೆ–ಸಂವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ–ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನೇ ಮೂಡಿಸಿದರು; 'ಆಧುನಿಕ ಬೋಧಿಸತ್ವ'ರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೂ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪ್ರಚ್ಛನ್ನವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಡಕುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದನಿಯೆತ್ತಿದ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರಾದರೂ, ಅದರ ಭಯಾನಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಮೊದಲೇ ಮೊಳಗಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ.

ಬುದ್ಧ, ಕಬೀರ್, ಏಸು, ಅಶೋಕ, ಶಿವಾಜಿ, ಜಾರ್ಜ್ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್, ಥಾಮಸ್ ಪೇನ್, ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್, ಎಡ್ಮಂಡ್ ಬರ್ಕ್, ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್, ಶಾಹೂ ಮಹಾರಾಜ್, ಮಹಾರಾಜ ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ಗಾಯಕ್‌ವಾಡ್–III ಮುಂತಾದವರ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಈಚಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಶ್ರೀ ಎ.ಎಚ್. ಸಾಳುಂಕೆ ಅವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕು. ಮಾಯಾವತಿಯವರ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಾಜ ಚಿಂತಕರು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರರ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಸಾಮಾನ್ಯ

ಜೀವಿತ–ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿರಿ–ಕಿರಿಯ ಲೇಖಕರುಗಳು ಹತ್ತಾರು ಜೀವನ–ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ 'ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ', ಮುಜಫ್ಫರ್‌ಪುರದಲ್ಲಿನ 'ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಿಹಾರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ'ಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ–ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೂ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸತ್ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬವನ್ನು (ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪) ಮತ್ತು ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ದಿನವನ್ನು (ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬) ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಬಹುಮುಖೀ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು "ಶಿಕ್ಷಣ! ಸಂಘಟನೆ !! ಹೋರಾಟ!!! (Educate! Organize!! Agitate!!!) ಎಂಬ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಾಡಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಮಾನವರೇ ಆಗಿದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ–ಸಂಸತ್ತಿನ ಒಳಗೆ, ಹೊರಗೆ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಮೂಲಕ. ಇವೆಲ್ಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದ ಬರೆವಣಿಗೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರತರಬೇಕೆಂದು, ಆ ಮೂಲಕ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅವರದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಎ.ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ೧೪ ಸಂಪುಟಗಳ ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿತು. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಮಹಾಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ಗಣ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಆ ಮಹಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅತ್ಯಂತ ವಿದ್ವತ್‌ಪೂರ್ಣವೂ, ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವಂಥದಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅರೆಕೊರೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿತ್ತು. ತಜ್ಞ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂಥ ಅರೆಕೊರೆಗಳತ್ತ ಬೆಟ್ಟುಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಗಳೂ ಮುಗಿದುಹೋಗಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇದರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆವೃತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ 'ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ'ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದುದರಿಂದ, ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸದರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಸಂವಾ ಪ್ರ ೨೮ ಕರಹ ೨೦೦೮ ದಿನಾಂಕ ೨೪-೩-೨೦೦೮)

೧. ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ; ೧೨-೬-೨೦೦೮ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

೨. ಶ್ರೀ ದೇವನೂರ ಮಹದೇವ, ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಗಳು

೩. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರನ್ನೇ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಪುಟಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳೇ ಈ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರುವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ, ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು ಅದರಂತೆ, ಮೊದಲ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸಂಪುಟವನ್ನು ೧೯-೮-೨೦೦೯ರಂದು ಹೊರತರಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ೨, ೩ ಮತ್ತು ೪ನೇ ಸಂಪುಟಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಶ್ರೀ ವಿ. ಕೃಷ್ಣ, ಬೆಂಗಳೂರು (೨ನೆಯ ಸಂಪುಟ)

೨. ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಮಳಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (೩ನೆಯ ಸಂಪುಟ)

೩. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎನ್. ಶಾಮರಾವ್, ಬೆಂಗಳೂರು (೪ನೆಯ ಸಂಪುಟ)

ಕೆಲಮಂದಿ ಪರಿಷ್ಕರಣಕಾರರ ಅತಿವ್ಯಸ್ತತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯ-ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಅವರು ನಮಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೫, ೬, ೭, ೮ ಮತ್ತು ೯ ಸಂಪುಟಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಹನೀಯರು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

೧. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎನ್. ಶಾಂತಾ (ಸಂ.೫)

೨. ಶ್ರೀ ವಿ. ಕೃಷ್ಣ (ಸಂ.೬)

೩. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಸಂ.೭)

೪. ಶ್ರೀ ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕಂಜರ್ಪಣೆ (ಸಂ.೮)

೫. ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಸ್. ಶಾಮರಾವ್ (ಸಂ.೯)

ಅವರ ಈ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ: ಸಾರಣಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ; ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾದ ಪಠ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅನುವಾದ ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅದೇ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಇತರ ಸಂಪುಟಗಳಿಗೂ ಅವಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಇತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಿ. ಝಳಕಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ವಿಳಂಬಗೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶೀಘ್ರಾತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವವರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮನು ಬಳಿಗಾರ್ ಅವರು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅನುವಾದದ ಎಲ್ಲ ಸಂಪುಟಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಹೊರಗಾಗಲೀ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಎಡೆ ದೊರೆಯಿತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರ ಖಾಸಗಿ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರುಗಳ ಖಾಸಗಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕೃಪೆಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಅವರ ಈ ಕೃಪೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮೀಯ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕರಡು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎನ್. ಶಾಮರಾವ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಆರತಿ ನಾಗೇಶ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕೆಲಸ–ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ಮೆ॥ ಮಯೂರ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಡ್ಸ್‌ನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ

ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ

'ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು' ಮಾಲೆಯ ಹಲವು ಹೊತ್ತಗೆಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರ ಕೈಸೇರಿವೆ. ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಮುದ್ರಣ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಹೊಸ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊದಿಕೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಓದುಗರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮದು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ

ಮೂರನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತರತ್ನ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಹಲವು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರೆಹಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಪರಿಷ್ಕರಣಗೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದೀಗ ಎಲ್ಲ ಸಂಪುಟಗಳು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈವರೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರಕದೇ ಇದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಮರಾಠಿ ಬರೆಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು ಈಗ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಈಗ ವಿಷಯಸೂಚಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುದ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಸೂಚಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಪುಟಗಳ ವಿಷಯಸೂಚಿಗಳ ಸಂಕಲನವೂ ಈಗ ಹೊರಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಓದುಗರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಅಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಅಚ್ಚಾದ ಸಂಪುಟಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇರುವ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಸದಾಶಯ. ಇದರಿಂದ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೂ ಹರಿಯುವ

ಅವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿಗೆ ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ, ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ದಯಾನಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಕಾಲಿಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಸಂಪಾದನ ಸಮಿತಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷಿತಿಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉದ್ದಾಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮುಖಂಡರು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ॥ ಭೀಮರಾವ್ ರಾಮ್‌ಜಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ದೇಶದ ಇಂತಹ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಭಾರತದ ದೀನದಲಿತರ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ತಾವು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ಸಂಘಟಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗದ ಹೊರತು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅರ್ಥರಹಿತ ಎಂಬ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಏಕೈಕ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕರಾಗಿರದೆ ಇಡೀ ಮಾನವ ಕುಲದ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಾನುಭಾವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಈ ಗುರಿಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟರು.

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಜಾತ್ಯತೀತ, ಸಮಾಜವಾದಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ದೀನದಲಿತರ ನೋವಿಗೆ ಸದಾ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾಪುರುಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರಾಗಿರದೆ, ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಪಕರೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ವಿಚಾರವೇತ್ತರೂ, ಪ್ರೌಢ ಲೇಖಕರೂ, ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರೂ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನ ತಜ್ಞರೂ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಗಣ್ಯ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ, ಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಬಡತನ, ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಇವುಗಳ ಉಗಮ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಲೇಖನಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ'; 'ಶೂದ್ರರು ಯಾರು', 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾರು, ಅವರು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾದರು'?; 'ರೂಪಾಯಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ', 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆ' ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. 'ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅವನ ಧಮ್ಮ' ಇದು ಅವರ ಮರಣೋತ್ತರ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಇವುಗಳೂ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ. ಅವರ ಮರಣಾನಂತರ ಇವು ಆಸ್ತಿ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ, ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ, ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಾಗಿ ಈಗ ಇವುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ

ಕೆಲ ಭಾಗಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಾವೇ ಆರಂಭಿಸಿ, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪಾಕ್ಷಿಕಗಳಾದ 'ಸಮತಾ', 'ಜನತಾ' ಮತ್ತು 'ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಭಾರತ' ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಗ್ರಲೇಖನಗಳಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣಗಳೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ.

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ತಾವು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ನಂತರ ೧೯೨೩ರಿಂದ ೧೯೫೫ರ ವರೆಗೆ ಅವರ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಇವೂ ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳು, ಆಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಗಳು, ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು, ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಚಾರಗಳು ಮಹತ್ವದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಂತರ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ, ಸಮಾಧಾನ, ವಿವರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು, ಮಂಡಿಸಿದ ಮಸೂದೆಗಳು ಮುಂತಾದವು ಒಬ್ಬ ಮೇಧಾವಿ ಹಾಗೂ ಮುತ್ಸದ್ದಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಅಂದು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಗಳೇ ಕೊನೆಯ ಮಾತೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಅಂದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯ ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವು ಮುಂದೆ ದೊರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋಗುವ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನರಿತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟಿತ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮುದ್ರಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪು-ರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಒಡನಾಡಿಗಳು, ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮುಖಂಡರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಶರದ್ ಪವಾರ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಇದರ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಮೂನ್ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ "ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ – ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಇದುವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹಗಳು ಸೇರಿವೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಒಂದನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ', 'ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು', 'ರಾನಡೆ, ಗಾಂಧಿ, ಜಿನ್ನಾ', 'ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು', 'ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ' ಮುಂತಾದ ಪರಿಚಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಂಪುಟ (೧೯೮೨)ದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳೂ, ಮನವಿಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಮೂರನೆಯ

ಸಂಪುಟ (೧೯೮೭)ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಾದ 'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನ', 'ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿ'; 'ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸಮತಾವಾದದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು'; 'ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್' ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿವೆ. ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದದ ಅಲೆಯನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹ ಮಾಲೆ 'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಒಗಟುಗಳು' ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದೇ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಂಪುಟದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಕೇಲಕಾಲ ತಡಹಿಡಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ನಂತರ ಆದ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಪುನಃ ಇದರ ಮಾರಾಟ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಐದನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟವಾದ ಆರನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳೂ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ "ರೂಪಾಯಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ" ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಏಳನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ "ಶೂದ್ರರು ಯಾರು? ಅವರು ಹಿಂದೂ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಣ ಹೇಗಾದರು?" ಮತ್ತು "ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾರು? – ಅವರು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾದರು?" ಎಂಬ ಅವರ ಈ ಎರಡು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಎಂಟನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ವಿದ್ವತ್‌ಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಅವರ ಗ್ರಂಥ "ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆ"ಯ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಮೇರುಕೃತಿ. ಮುಂದಿನ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಪರಿಷತ್ತು, ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು (೧೯೪೨–೧೯೪೬), "ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಿದುದು ಏನು?" ಹಾಗೂ "ಮಿಸ್ಟರ್ ಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆ"; (೯ನೆಯ ಸಂಪುಟ, ೧೯೯೧), ಮುಂಬಯಿಯ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿ ನೀಡಿರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹಗಳು; ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಬರಹಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಪುಟ (೧೯೯೧)ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್‌ರವರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗಿನ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟವು "ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅವನ ಧಮ್ಮ" ಗ್ರಂಥದ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣ. ೧೯೯೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ೧೨ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಾದ "ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ವಾಣಿಜ್ಯ" "ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ", "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು", 'ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು', 'ವೀಸಾಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದು', ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಲೇಖನಗಳು ಸೇರಿವೆ. ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದು ಇವೆರಡೂ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಮಸೂದೆ ಎನಿಸಿದ 'ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್' ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ

ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಜರುಗಿದ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಣೆ ಈ ಸಂಪುಟದ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ.

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಗ್ರ ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಡಾ॥ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಡಾ॥ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಈ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು ಮಾತ್ರ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದ ಇತರ ಭಾಷಿಕರಿಗೆ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಈ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮನಗಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೮೮ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು.

೧) ಡಾ॥ ಎ.ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ – ಸಂಪಾದಕರು

೨) ಡಾ॥ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ – ಸದಸ್ಯರು

೩) ಶ್ರೀ ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ – ಸದಸ್ಯರು

೪) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ – ಬೆಂಗಳೂರು – ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಸಭೆ ೩೦–೮–೧೯೮೮ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಸುಪರಿಚಿತವಾದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಬಿಡಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಿನಾಂಕ ೨–೫–೧೯೮೯ರ ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯು ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾಡಿನ ಗಣ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ, ಸಹಕಾರ ಕೋರಿತು. ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಪುಟಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರಹಗಳ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಗಹನವಾದುವುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಅದರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಮನನ ಅವಶ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ಕೆಲವರು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ಪರಿಭಾಷಾ ಪದಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾತಜ್ಞರ ನೆರವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಕೆಳಕಂಡ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(೧) ಡಾ॥ ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ, ಮಾಜಿ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, (೨) ಡಾ॥ ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ, ಮಾಜಿ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು (೩) ದಿ. ಶ್ರೀ ವೈ.ಎಂ.ಸಿ. ಶರ್ಮ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಭಾಷಾ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಂತರ ದಿ. ಶ್ರೀ ಕಂಠೀರಾವ್ ಇವರು ಅನುವಾದಿತ ಭಾಗಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ಬಳಕೆ, ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಏಕರೂಪತೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಸಕರ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಅನುವಾದಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆದಷ್ಟು ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿರಿಯ ತಜ್ಞರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಭಾಷಾಂತರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮೊದಲು ಮೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಕಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವಂತಹ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ "ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನು?" (೧೯೪೫) ಮತ್ತು "ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧೀ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆ" (೧೯೪೩) ಇವುಗಳ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಡುವಣ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಇಬ್ಬರು ಮುಖಂಡರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದು, ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಂದು ನೈತಿಕ ಕಳಂಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಹಿಂದೂಗಳು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಮನಃಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಎಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ಇದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ತರ್ಕ ಹಾಗೂ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೨೪, ೧೯೩೨ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ 'ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ'ಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಯಾವ ಹಿಂದೂವನ್ನೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ 'ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೩೫'ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ೧೯೩೭, ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು.

ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಸಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿದ್ದ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಗೆದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪರಾಜಯಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅದೇ ತಾನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ "ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ" ಎಂಬ ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದ ಪಕ್ಷ ದಯನೀಯ ಸೋಲು ಅನುಭವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿತು. ಇದು ಒಂದು ಅಪ್ಪಟ ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತು ಕಠೋರ ಅಸತ್ಯ ಎಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಕೇವಲ ಖಂಡನೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ, ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನು?' ಕೃತಿಯೇ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಶ್ರುತಿ. ಈ ಚುನಾವಣಾ ಅಧ್ಯಯನ ಇತರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಬೋಧಪ್ರದವೂ ಸತ್ಯದರ್ಶಿ ಕೃತಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದಂತಿರಲಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಅವೇನೆಂದರೆ, ೧) ೧೫೧ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೭೩ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ೨) ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮವರೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೩) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ೭೩ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮತದಾರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ೪) ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಬಹುಮತ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಾನಗಳೆಂದರೆ ೩೮ ಮಾತ್ರ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ 'ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ'ಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೇವಲ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೧೩ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ೨ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರಿಶಿಷ್ಟರಿಗಾಗಿ ಮಿಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ತಮ್ಮ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ತಾನೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಸುಳ್ಳಿನ ಕಂತೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಪ್ರದವೂ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ 'ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆ' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು. ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾದ ಕ್ವಿಬೆಕ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೌಂಟ್‌ಟ್ರ್ಯಾಂಟ್‌ಲಾಂಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾರತೀಯ ಶಾಖೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ

ಜರುಗಿದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ 'ಭಾರತದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಈ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಗಳ ವಿರೋಧವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಾಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಡಗಿರುವ ಸತ್ವವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದು ಇದು ದೇಶದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಸೂಚಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ೯ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಸಂಪುಟದ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾಂತರದ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ತಜ್ಞರೂ ಆದ ಡಾ. ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ ಅವರು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟದ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮುದ್ರಣಾಲಯದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಡಾ|| ಎ.ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ
ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಸಂದೇಶಗಳು	v
ನಾಲ್ಕನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ	xii
ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ	xiii
ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ	xvii
ಮೂರನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ	xvii
ಸಂಪಾದಕೀಯ	xix

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನು?

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ	೧
ಅಧ್ಯಾಯ – ೨ ಒಂದು ಹೇಯ ಪ್ರದರ್ಶನ	೧೯
ಅಧ್ಯಾಯ – ೩ ಒಂದು ಕೀಳು ವ್ಯವಹಾರ	೪೧
ಅಧ್ಯಾಯ – ೪ ಅಪಮಾನಕರ ಶರಣಾಗತಿ	೧೦೨
ಅಧ್ಯಾಯ – ೫ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಔದಾರ್ಯ	೧೨೫
ಅಧ್ಯಾಯ – ೬ ಅಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ	೧೪೩
ಅಧ್ಯಾಯ – ೭ ಒಂದು ಅಸತ್ಯ ಆಪಾದನೆ	೧೬೨
ಅಧ್ಯಾಯ – ೮ ವಾಸ್ತವ ಸಮಸ್ಯೆ	೧೭೫
ಅಧ್ಯಾಯ – ೯ ವಿದೇಶಿಯರಿಗೊಂದು ಮನವಿ	೧೮೯
ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೦ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?	೨೨೬
ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೧ ಗಾಂಧಿವಾದ	೨೫೮

ವಿಷಯಸೂಚಿ	೪೫೮

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧

ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ

೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು:

"ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಹೇರಲಾಗಿರುವ ನಿಷೇಧಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಆತಂಕಕಾರಿ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಂದ ಈ ವರ್ಗಗಳವರು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತದೆ."

ಶ್ರೀಮತಿ ಆ್ಯನಿ ಬೆಸಂಟರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಮದರಾಸಿನ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ನಟೇಶನ್‌ರವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂಬಯಿಯ ಶ್ರೀ ಭೂಲಾಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿ, ಮಲಬಾರ್‌ನ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಐಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯ ಶ್ರೀಯುತ ಅಸಫ್ ಅಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ನಟೇಶನ್‌ರವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳೀದ್ದಾರೆ:

'ಮಹನೀಯರೇ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರೇ,

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಇತರ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ; ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಿ ಅದರ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಹ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನಾವು ಅಣಿಯಾದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಅತ್ಯಂತ ಆತಂಕಕಾರಿ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಂತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ, ನಿಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ, ನನ್ನನ್ನು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೆಡೆ ಇರುವ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ಜನತೆಗೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡದಂತಹ ಅಸಂಬದ್ಧ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವೆಡೆ ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನವರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಇದೆ. ..... ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಅನಿಷ್ಟ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೇ ಮೇಲೆತ್ತಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ನಮಗೆ ದೊರೆತಾಗ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಘನವಾದ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುತ್ತೇವೆ.'

ಶ್ರೀ ಭೂಲಾಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

'ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಬಂಧುಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನರ್ಹತೆಗಳು ನಾವು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಆಘಾತಕರವಾಗಿವೆ. ನೀವು ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ಣಯದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಸಹೋದರರನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಮುಖದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆಗುವಂತಹ ನಿಮ್ಮವರೇ ಆದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವನತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇತರ ಯಾವ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ..... ಈ ದೊಡ್ಡ ಜಾಡ್ಯ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿಗೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಳಂಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ನೀವು ಆದರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ನ್ಯಾಯ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಜನತೆಗೆ ಹೇಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ನೀವು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಮುಖದಿಂದ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುವಿರಿ?'

ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮ ಅಯ್ಯರರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

'ಈ..... ನಿರ್ಣಯವು ಕೆಳವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾದಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು, ನೀವು ನವರಾಜ್ಯದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಕಡಿದು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ.... ನೀವು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರಂಕುಶವಾದಿಗಳಾಗಲಾರಿರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಲಾಮನಾದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲಾರ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿರುವಂತಹ ಏಕೀಕೃತ ಭಾರತದ ಭವ್ಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.... ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಯಾರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರು ಉಚ್ಚವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಳವರ್ಗಗಳವರ ಸಂಕೋಲೆ ಕಡಿದು ಹಾಕೋಣ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನರ ವಿರುದ್ಧವೇ – ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.'

ಶ್ರೀಯುತ ಅಸಫ್ ಅಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಗಳಿಂದ ಅಪಮಾನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ–ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ–ಈಗ ಭಾರತದ ಜನತೆಯನ್ನು ಲಜ್ಜೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಸರದಿ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೀಳು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೂಕರಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಡು ಬರುತ್ತಿರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಾಂತರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಕ್ರೂರ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ರೂಢಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಅವನತಿಯ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ನೂಕಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಇತರರಿಗೆ ವಸಂತ ಋತುವಿನ ಭರವಸೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಬೇಸಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ನತದೃಷ್ಟಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಶೆಯ ಕರಾಳ ಚಳಿಗಾಲವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ರೂರ ವಿಧಿವಿಲಾಸವೆಂದರೆ ಯಾರು ಮಾನವೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಿರುವವರ ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರು ತಮ್ಮ ರಕ್ತ ಸುರಿಸಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಮಾನವಕುಲದ ಒಂದು ಮೂಕ ವರ್ಗವು ಅಂಥದೇ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಕ್ರೂರ ರೂಢಿ ನಿಯಮಗಳಡಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಮನುಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಕೆಂಪುರಕ್ತವೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರೂ ತಮಗಿಂತ ಉತ್ತಮರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಈ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಮಾನವನ ಈ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರೆನ್ನಲಾದ ಜನರಿರುವುದೇ ಭಾರತದ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಅಪಮಾನವೆನಿಸಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಪಮಾನದ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.'

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ನಿರರ್ಗಳ ವಾಗ್ಝರಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲಾದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಾನು ಏಕೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಅನೇಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಾಪರವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಇದು ಅನುಚಿತ ವರ್ಣನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮತಿ ಆ್ಯನಿ ಬೆಸಂಟರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಭಾರತದ ಭಾವಿ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅವರನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಅವರು ಅಡ್ಯಾರದಲ್ಲಿರುವ ಥೀಯೊಸಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಿವೃತ್ತ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಪುತ್ರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ಭಾವಿ ಉದ್ಧಾರಕನನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಸಿ ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೀರ್ತಿ ಅವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಆ್ಯನಿ ಬೆಸಂಟರು–'ಹೋಂ ರೂಲ್ ಲೀಗ್' ಸಂಸ್ಥಾಪಕಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗೌರವಯುತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೦೯ರ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿವ್ಯುದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ 'ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳ ಉದ್ಧಾರ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಆ್ಯನಿ ಬೆಸಂಟರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

'ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿರಮಿಡ್ಡು ರಚನೆಯ ತಳಪಾಯದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು, ನೀತಿಭ್ರಷ್ಟರು, ಮಾತು ಮತ್ತು ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧರು ಆಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಜನ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಯಾವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅದೇ ಸಮಾಜದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ, ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗವನ್ನು 'ಮುಳುಗಿರುವ ಹತ್ತನೆಯ ವರ್ಗ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಈ ವರ್ಗದವರು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ಒಂದರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಡ ಬಿದ್ದರೂ ಸಾಕು, ಅವರನ್ನು ಅದು ಅಂಚಿನಿಂದ ಆಚೆಗೆ ನೂಕುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಅವರು ಅತೀವವಾದ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳು ಪೋಷಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ನರಪೇತಲಗಳಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ವರ್ಗವೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನೈಪುಣ್ಯ ಅಥವಾ ತರಬೇತಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಒರಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಕಾರರು, ಭಂಗಿಗಳು, ಕಸಗುಡಿಸುವವರು, ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ದಿನಗೂಲಿ ಬಂದರು ಕೆಲಸಗಾರರು, ಬೀದಿ ಅಥವಾ ನೂಕು ಗಾಡಿ ವರ್ತಕರು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಮಾರುವವರು; ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೀಳುವರ್ಗದವರೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಅಪ್ರಯೋಜಕ ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿ ಯುವಕರು, ಕುಡುಕರು, ಪೋಲಿಗಳು, ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಪುಂಡ ಪೋಕರಿಗಳು, ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಲೆಪಾತಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದವರು ಪರಿಶ್ರಮಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗವು ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟಿದೆ. ಈ ವರ್ಗವನ್ನೇ 'ನಿಮ್ನವರ್ಗ' ಎಂಬ ಜಾತಿವಾಚಕ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಈ ದೇಶದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದು ಇವರನ್ನು ಆರ್ಯರು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು... ಈ ವರ್ಗವು ಪಾನಮತ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಆಹಾರ ವಿಹಾರ ಮತ್ತು ನಿವಾಸಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಯಾಪರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹಿಂಸೆ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಕಳ್ಳರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಾಗಿದ್ದ ಭಂಗಿಗಳು, ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರು, ರೈತರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾದಾ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ನಮ್ರ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಸದಾ ಪರಿಶ್ರಮಿಗಳು ಮತ್ತು ದಯನೀಯ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಯಾವ ಬಯಕೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಾತ್ಸಲ್ಯಪರರೂ, ತಮಗೆ ತೋರಲಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಪೆಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರೂ ಮತ್ತು ಅಮಿತ 'ಸಹಜ ಧರ್ಮಿ'ಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಹಜ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

'ಅವರ ಮೇಲೆ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಅಮಾನುಷ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯರು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಆದರ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವು ಬೇಡುತ್ತಿರುವ

ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೂ ಪಾಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರು ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

'ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂತೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಿರುವ ಸಾಧನ. ಆದರೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಾಪರತೆ ಮತ್ತು ಉಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಭಾಗದವರು ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಭ್ರಾತೃತ್ವ ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂದು ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಅರ್ಥ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದೆ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಸುಗೂಸುಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆಯೊ? ಇದು ತಿಳವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಉತ್ಸಾಹ ಅಥವಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಭ್ರಾತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಿದವರನ್ನು ತಾವು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲವನ್ನು ಈ ಕೃತಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ವರ್ತಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಪತ್ಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು, ಈ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಹೊರ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ನೀತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ದೇಹವು ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರದ ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ನಾರುತ್ತಿದ್ದು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದೈಹಿಕ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತಲೆಮಾರುಗಳವರೆಗೆ ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರನ್ನು ಅಂತಹ ದೈಹಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಶುದ್ಧ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವವರನ್ನು ಅಶುದ್ಧರು ಮತ್ತು ಕೊಳಕರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬಾರದು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ತನಕ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಅವರಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಪಾಲಕರನ್ನಾಗಲಿ ದೂಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಠವೆಂದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಶುಭ್ರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಎರಡನೆಯ ಪಾಠ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮುಂಜಾನೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಊಟ ಮಾಡಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಈ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಾಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ತಾತ್ಸಾರದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಮತ್ತು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಕಣ್ಣುಬೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಮರ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಬೇನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಸದಾ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ತೊಳೆದು ಜಾಡ್ಯ ಹಬ್ಬದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೋಂಕು ಜಾಡ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ?

'ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಕ್ಕಳ ನಡತೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಸುಧಾರಿತ ವಾತಾವರಣಗಳ

ಮಕ್ಕಳು ಅನುಕರಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಸದಾಕಾಲ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಆತ್ಮಸಂಯಮದ ಫಲಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಇತರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ತ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳೂ ಅವಶ್ಯ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಂತಹ ತರಬೇತಿಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ರೂಪಿತವಾದಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಗಳು ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೂ ಅವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲಕ್ಷ್ಯತೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ, ವಿನಯದ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿದಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅವರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೇ ಅವನತಿಗೀಡುಮಾಡುವಂತಹ ದರೋಡೆಯಲ್ಲವೆ? ವಿನಯದ ಮಾತು, ಹದವಾದ ಧ್ವನಿ, ಪ್ರಸನ್ನ ನಡತೆ ಇವು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲಿಕ ಫಲಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದು ನಿಜವಾದ ಭ್ರಾತೃತ್ವವಲ್ಲ.

'ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದನ್ನು ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅಸಮಾನರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಸಂಗತ ಸಮಾನತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಟನ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾರೋ ಶಾಲೆಗಳೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉನ್ನತ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು. ರುಗ್ಬೀ ಮತ್ತು ವಿಂಚೆಸ್ಟರ್ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ ಸಜ್ಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಾದರೂ ಅವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಂತರ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುವ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಂತರ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮಗಾರರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿಜನರಿಗಾಗಿ, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಚಿಂದಿಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇಂತಹ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈಟನ್ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾರೋನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅಂತಹವರ ಜೊತೆ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಗೂ ಇಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಕ್ಕುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಇದು ಅಸಂಬದ್ಧ, ಅರ್ಥರಹಿತ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾಚುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಲಾದ ಕ್ರೂರ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಉಗ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು; ಇದು ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಸಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಲಾರರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭೇದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು 'ವಿದೇಶಿ' ಸ್ವರೂಪದವು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಭಾರತೀಯರ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ತಾಳಿ, ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೊಳಕರನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿಹಾಕುವುದಾದರೂ, ಅವು ತಮ್ಮದೇ ಜನರ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಗಗಳವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಆ ಯುವಕರ ಮನೋಭಾವದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜನರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಸಭ್ಯ ಒರಟು

ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾರತೀಯರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ರಕ್ಷಣೆಯಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.'

* * *

ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಘೋಷಿತ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯ ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಚಾರದ ನಂತರ ವಿರಾಮಗೊಂಡ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು 'ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು ಬೀದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಇಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಈ ಕೆಳಗೆ ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ೧೮೮೬ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸೋಣ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

'ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ (ಚಪ್ಪಾಳೆ ಮತ್ತು ಹೌದು, ಹೌದು ಎಂಬ ಕೂಗು) ಮತ್ತು ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗನೂ ಇರಲಾರ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು; ಆದರೆ, ಮಹನೀಯರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ, ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭ, ಸೂಕ್ತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ (ಹರ್ಷ ಧ್ವನಿ); ನಾವು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ದೂಷಿಸುವುದಾದರೆ, ಗಣಿತ, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ದೂಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಢಿಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವ ಹಿಂದೂಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ಪಂಗಡಗಳ ಮೊಹಮದೀಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು, ಸಿಖ್ಖರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಂತಾದವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಭಾರತೀಯ ಜನ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ (ಜೋರಾದ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಗಳು). ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿರುವ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆಯಾ ವರ್ಗದ ಜನ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರೀಶೀಲಿಸಬಲ್ಲರು. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವರ್ಗೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು...'

ಈ ವಿಷಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದದ್ದು ೧೮೮೭ರಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮೂರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ

ಗೌ.ಶ್ರೀ. ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ತ್ಯಾಬ್ಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ:

'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದುವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ, ಭಾರತದ ಒಂದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ, ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ, ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ನನಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೋಮಿನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಹಾಶಯರೆ, ನಮಗೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಸಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಇರುವಂತೆ, ನಮಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆ ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ (ಚಪ್ಪಾಳೆ). ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾಶಯರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.'

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು ೧೮೯೨ರಲ್ಲಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎಂಟನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸಿ. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

'ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರ್ಚೆಯ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಜನ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವೈಸರಾಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ಏಜ್ ಆಫ್ ಕನ್ಸೆಂಟ್' (ಸಮ್ಮತಿಯ ವಯಸ್ಸು) ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಜರುಗಿತು. ಈ ವಿವಾದದ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶದ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.... ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೆಂದರೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಅವರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಜುಬುರುಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಮದುವೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಮತ್ತು ಬಾಲವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನ ವಿಧವೆಯರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯದಂತಾದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಜುಬುರುಕರಾದವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳೇ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ.... ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ದೇಶದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು **'ಎಜ್ ಆಫ್ ಕನ್ಸೆಂಟ್'** ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡದಂತೆ ನಮ್ಮನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಹಚ್ಚುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ನಾವು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತಾಗಲೆಂಬುದೇ ಅವರ ಅವ್ಯಕ್ತ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಒಳಿತನ್ನೇನೂ ಬಯಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಇಂತಹ ಟೀಕಾಕಾರರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಕಿವಿಗೊಡದಿರುವುದೇ ಲೇಸು...'

'ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ನನಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಬ್ಬನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿರದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವ ಇದಕ್ಕೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇದೇ ರೀತಿ ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್)ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ವಿಷಯ. ಇವುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ವಿಧವೆಯರು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ದೇಶದವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ಜ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅನರ್ಹರೆಂದರ್ಥವೇ?**'** (ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ).

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗವೆಂದರೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

'ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಅನೇಕ ಮೊಹಮದೀಯ ಮಿತ್ರರಿದ್ದು ಈ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸಿದರೂ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವಂತಾಗದಿರಲಿ. ಇದು ಏಕೀಕೃತ ಭಾರತದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿದ್ದು ಹಿಂದೂಗಳು, ಮೊಹಮದೀಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು, ಸಿಖ್ಖರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗಳನ್ನು

ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಎಲ್ಲರ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರದಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಒಂದೇ ವಿಧದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನದ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಮ್ಮತವಿರುವ ವೈದ್ಯರ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪುನಃ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳಬೇಕು? ನಮ್ಮದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವಕೀಲನನ್ನು ಅವನು ವೈದ್ಯನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಆಪಾದಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೊ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ೧೮೮೭ರಷ್ಟು ಮುಂಚೆಯೇ ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಪದವಿಗೆ ನಿಯುಕ್ತರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರಾದ ಶ್ರೀ ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ತ್ಯಾಬ್ಜಿಯವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಿದ್ದಾಗ ಆ ವರ್ಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಕೂಡದು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ.

'ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಅಪಾಯ ಎದುರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ,.... ಅದೇನೆಂದರೆ ಆಂತರಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಹಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯ.'

೨

ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ೧೮೯೫ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ೧೮೯೫ರ ನಂತರ ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ೧೮೮೫ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿರದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ

ಸಮಾಜವನ್ನು ಪುನಃಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಿವಾನ್ ಬಹಾದ್ದೂರ ಆರ್. ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ (ಅಂದಿನ ರಾವ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್) ಎಂ. ಜೆ. ರಾನಡೆಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ೧೮೮೬ರ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಮತ್ತು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಭಾರತೀಯರ ನಡುವೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ದಿವಾನ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಆರ್. ರಘುನಾಥ್‌ರಾವ್, ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಗೋವಿಂದ ರಾನಡೆ, ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸೆನ್ ಮತ್ತು ಜಾನಕೀನಾಥ ಘೋಷಾಲ್ ಅವರುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರ ನಡುವೆ ಕೂಲಂಕಷ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನ (ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಮದರಾಸಿಗೆ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಗೌರವ ಲಭಿಸಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ೧೮೮೭ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿ ದಿವಂಗತ ರಾಜಾ ಸರ್ ಟಿ. ಮಾಧವರಾವ್, ಕೆ.ಸಿ.ಎಸ್.ಐ. ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿ ಹಾಗೂ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡರಲ್ಲದೆ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಉಪಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಸಮ್ಮೇಳನವು ದೂರ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ನಿಷೇಧ, ಮದುವೆಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಿನಾಶಕಾರಿ ವೆಚ್ಚ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ವಯೋಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು, ತರುಣಿ ವಿಧವೆಯರ ಮರುವಿವಾಹ, ಮುದಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಪುರುಷರು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು, ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಉಪಜಾತಿಗಳವರ ನಡುವಣ ವಿವಾಹದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪುರಾವೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳ ದೃಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಉಪಸಮಿತಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಉಪಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಲು ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧವಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು

೧. ಉಪಸಮಿತಿಗಳೆ ವಿಧಿಸಬಹುದು, ಅಥವಾ
೨. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆ ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಧಿಸಬಹುದು,
೩. ದಿವಾಣಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ, ಇಲ್ಲವೆ

೪. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಗಳೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ವಿಧಿಸಬಹುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಅವರ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರಿದ್ದರು. ಇಂತಹವರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ವೈಸರಾಯ್ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಸರ್ ಅಕ್‌ಲಂಡ್ ಕೋಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಭಾರತೀಯರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೇನು ಎಂದು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೂರ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷ ಟೀಕಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ೧೮೯೫ರ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ, ೧೮೯೫ರ ಮುಂಚೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದು ಬಣದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ, ಶ್ರೀ ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ತ್ಯಾಬ್ಜಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಸಿ. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಮೊದಲನೆಯ ಬಣದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಿತಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗದೆ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಳಗಣ ಈ ಎರಡೂ ಬಣಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವಾದರೂ, ೧೮೯೫ರ ವರೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಅಸಹನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಬಣದವರು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವೆರಡರ ನಡುವಣ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸದಿಚ್ಛೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿತ್ತೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಒಂದೇ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಣಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನವು ಅಪಥ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಣವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಜರುಗಿಸುವ ಪರವಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದ್ದ ಬಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನವು ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ವಿರೋಧಿ ಬಣದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಚಪ್ಪರವನ್ನೇ ಸುಟ್ಟುಹಾಕುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿರುದ್ಧ ಎದ್ದ ಈ ಬಂಡಾಯದ ಮುಖಂಡ ಇನ್ನಾರೂ ಆಗಿರದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕರಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪತಾಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ "ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನನ್ನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು" ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯ ಜನಕರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ತಿಲಕರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿದ್ದವರು, ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಂಡಾಯಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯಿತು.[೧] ಎಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ತುರ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಈ ಬಂಡಾಯದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿತ್ತು.[೨] ೧೮೯೫ರ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು.

---

೧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ಶ್ರೀ ತಿಲಕ್‌ರ ಬಣದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ರಾನಡೆಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು "ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರುವುದು ಎಷ್ಟೇ ಅಸಂಗತವಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಒಡಕು ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಗತವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯದ ಒತ್ತಾಯಗಳಿಗೆ ಮಣಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ."

೨. ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪಕ್ಷದವರು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಈ ಬಂಡಾಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ದಿವಾನ ಬಹಾದ್ದೂರ ಆರ್. ರಂಗನಾಥ ರಾವ್ ಅವರು ಶ್ರೀ ರಾನಡೆಯವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದರು : ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ನಡವಳಿಕೆಯ ಹಿಂದಿನ ನಿಜ ಅನಾವರಣಗೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದೊಡನೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

III

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅದರ ಘೋಷಿತ ಧೋರಣೆಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.

೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಂತಹ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಈ ಮೂಲಕ ಅದು ಏನು ಸಾಧಿಸಬಯಸಿತ್ತು? ಅದು ಯಾರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಿತು? ಅದು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲುಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿತ್ತೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಗುಪ್ತ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತ್ತೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಮುಂಬಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಎರಡು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೆಳಗಿನ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಭೆಯು ೧೧ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೧೭ರಂದು ದಿವಂಗತ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರ್ಕರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು[೧] ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು:

'ಮೊದಲನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ – ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ವಿಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.'

'ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ, ಒಂದು ಡಜನ್‌ನಷ್ಟು ಭಿನ್ನಮತೀಯರಿದ್ದರೂ, ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಎರಡನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ : 'ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ.'

'ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಮೂರನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಅವರು ಕೀಳು ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್‌ರಚನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಗಗಳವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ (ಅನುಪಾತ) ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಚುನಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.'

'ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಪಾಸಾದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಎಂದರೆ : ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿ ಆ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಅವನತಿ ಅವರ ಅನಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು

---

೧. ಭಾರತದ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈಟ್ ಆನರಬಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ (೧೯೧೮)ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾನಪತ್ರ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪೇಪರ್ಸ್ ಸಿ.ಡಿ. ೯೧೭೮ ಪುಟ ೭೪–೭೫

ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯದ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ'

'ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ಐದನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ :– ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಲಾಗಿರುವ ನಿಷೇಧಗಳಿಂದ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಚೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅನಿಷ್ಟಕರ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂಬರುವ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಷೇಧಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವರೂಪದ ನಿಷೇಧಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಧ್ಯೇಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುತ್ತದೆ.'

'ಆರನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು, ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿದ ಕೀಳು ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.'

ಒಂದನೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಜರುಗಿದ ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ಸಭೆಯು ೧೯೧೭ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡ ಬಾಪೂಜಿ ನಾಮದೇವ ಬಗಾಡೆ ಎಂಬುವರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು:[೧]

೧. 'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಗೊತ್ತುವಳಿ.'

೨. '೧೧ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೧೭ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ – ಲೀಗ್ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.'

೩. 'ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮಟ್ಟ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.'

೪. 'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮವರೇ

---

೧. ಅದೇ. ಪು. ೩೭

ಆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.'

೫. 'ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಭಾರತ ಸಮಾಜ (ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್)ದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ತನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಂಟೆಗೂರವರ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.'

೬. 'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನೀಡುವ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.'

೭. 'ಈ ಸಭೆಯ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ವೈಸರಾಯ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.'

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರ್ಕರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮತ್ತು ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ನಡುವೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೧೭ನೆಯ ವರ್ಷದ ಘಟನೆಗಳತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಅಂತರ–ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾದವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಂಟೆಗೊರವರು ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦, ೧೯೧೭ರಂದು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಘೋಷಿಸಿದರು: 'ಭಾರತವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. !' ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಂತಹ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ರೂಪಿಸಲಾದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು 'ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಯೋಜನೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್–ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆ' ಎರಡನೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂದಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ (ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಲೆಜೆಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್) ೧೯ ಜನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಎರಡನೆಯದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಲೀಗ್ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ 'ಲಕ್ನೊ ಪ್ಯಾಕ್ಟ್' ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಂಟೆಗೊರವರ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಂದರೆ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವು.

ಈ ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್–ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿರದೆ ಇದ್ದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿ ತಿಲಕರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಈ ವಿರೋಧ ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಎರಡೂ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಇರುವ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್–ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈಗಿನಂತೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದಿವಂಗತ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರ್ಕರ್‌ರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಾಜ (ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ)ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳ ಕೆಲವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಗೌರವದಿಂದಾಗಿ ಆ ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು.

ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಪಠ್ಯವು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವಂತೆ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್–ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಷರತ್ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪಶ್ಯರು ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕರಾರಿನ ಮೇಲೆ ಅದು ತನ್ನ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರ್ಕರ್‌ರರು ನಡೆಸಿದ ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಂದವಾದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು.

ಇದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೧೭ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸರ್ ನಾರಾಯಣ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್‌ರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ನಡುವಣ ಅಂತರ–ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಹಿಂದೆ ಗುಪ್ತ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಈ ವಿವರಣೆ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಏನಾಯಿತು? "ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹೀನಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದುದೇನು? ತಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಸ್ವೀಕಾರ ಒಂದು

ಕ್ರೂರ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್– ಲೀಗ್ ಯೋಜನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದ ಷರತ್ತನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಪೂರೈಸುವ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಣ ಅಮಾನುಷ ಆಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಲಿತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯಯುತ ರೋಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅಂದೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಫಲವು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೨

ಒಂದು ಹೇಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿತ್ಯಾಗ

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅಲ್ಲದೇ, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಹಳೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಂತಹ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತಾನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಗಾಧ ಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬೃಹತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಯಾವ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಡುವ ಯಾರಾದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ತನ್ನ ಅಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳುವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಸ್ವರೂಪ ನೀಡಿತು. ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಮತ್ತು ಅಸಹಕಾರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಜೈಲು ಸೇರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅದು ಅನುಸರಿಸತೊಡಗಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಂಘಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಅದು ಒಂದು 'ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಇದನ್ನು 'ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ೧೯೨೨ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಳೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ೧೯೨೨ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ

ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಹೀಗಿತ್ತು :

'ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ :

೧. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕು.

೨. ಚರಕವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ನೂತ ನೂಲನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೈಯಿಂದ ನೇಯ್ದ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೩. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

೪. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗದವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಇತರ ನಾಗರಿಕರು ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಸಾಧಾರಣ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

೫. ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮದ್ಯಪಾನದ ಚಟವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಮದ್ಯಪಾನ ವರ್ಜಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸುವ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು. ಕುಡುಕರ ಮನ ಒಲಿಸಲು ಬೀದಿ ಮುಷ್ಕರಗಳಿಗಿಂತ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು.

೬. ಎಲ್ಲಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ತೀರ್ಪು ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠುರವಾದವುಗಳೆಂದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೭. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗಗಳವರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸದ್ಭಾವನೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಉದ್ದೇಶವು ಆಗಿರುವ, ಒಂದು ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಅಪಘಾತ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

೮. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗನೂ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಡನೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ೧೯೨೧ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಒಂದು ನೂರಂಶ (೧/೧೦೦)ದಷ್ಟನ್ನು ತಿಲಕ್ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಿಲಕ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಈ ತಿಲಕ್ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಖಿಲ–ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.'

ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ೧೯೨೨ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦ರಂದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಸಮಿತಿಯು ಅದನ್ನು

ದೃಢೀಕರಿಸಿತು. ಈ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಲಾದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ಭಾಗದ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆ. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಆರಂಭಿಸುವೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಸಮಿತಿಯು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜೂನ್ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯು ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿತು:

'ಈ ಸಮಿತಿಯು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದಜಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜನಿ ನಾಯ್ಡು, ಶ್ರೀಯುತ ಐ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು ಮತ್ತು ಜಿ.ಕೆ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.'

ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಜೂನ್ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು "ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷದ ಬದಲು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಡನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು.

ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಅದರ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯು ಇದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು.

'ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಲುವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೋರಿ ೮ನೆಯ ಜೂನ್ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ಬಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರನ್ನು ಈ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರವರ ಪತ್ರವನ್ನು ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ.'

ಈ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಯು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಎರಡನೆಯ ಘಟ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕದ ನಂತರ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಕುರಿತ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜುಲೈ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ನಡಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು:

'ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸಾದಿಲ್ವಾರು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಜಿ. ಬಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರಿಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕೋರಬೇಕು.'

೧೯೨೨ರ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತಿತು. ತದನಂತರ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ೧೯೨೩ರಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಏನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದು, ಜನವರಿ ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಗಯಾದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿತು:

'ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಯಾಜ್ಞಿಕ್ ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.'

ಅನಂತರ ಮೇ ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಪಾಸಾಯಿತು.

'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.'

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಎರಡನೆಯ ಘಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಇದರ ಮೂರನೆಯ ಘಟ್ಟವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮೇ ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಈ ರೀತಿ ಇತ್ತು:

'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧೋರಣೆಯ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವವರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯಾದರೂ ಮಾಡುವುದಿನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಈ ಸಮಿತಿಗಿದೆ. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಿತಿಯು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯು ತನ್ನ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಈ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.'

ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಹೇಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು ಎಂಬುದರ ಶೋಚನೀಯ ಕಥೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಎಂತಹ ಆಡಂಬರದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದ ಕೊನೆ!

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಬರೆ ಎಳೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯಷ್ಟು ಅನರ್ಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇರುವುದಾದರೆ ಅದು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ. ಇದು ಒಂದು

ಹೋರಾಟಪರ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದ್ದು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಅದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡದಿರುವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿತೋ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಯಸಿತ್ತು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡದೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಿತವಂಚನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಇಂತಹ ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದ ಮತ್ತು ಅಪಮಾನಕರ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಿತು.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಡಂಬರದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡರಿಂದ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವಾಗಬಾರದೆಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಚ್ಛೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ? ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರವರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪಲೂ ಆಗದ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆಯೂ ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತೆ? ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರನ್ನಾಗಿ[೧] ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನಂತರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮತ್ತು ಮಹಾ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಯಸಿತ್ತೆಂಬ ಅಂಶ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ನಡುವಣ

---

೧. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶ್ರೀ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕಾತರಿಸಿದ್ದೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅದಕ್ಕಿಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರ ಆಯ್ಕೆಯು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.[೧] ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಸರಿ ಎನಿಸಿದರೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಪೊಳ್ಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿತೆ? ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ–ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ ಇದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು:

'ಎಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಲವಾಗಿದೆಯೊ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನ ಒಲಿಸಬೇಕು.'

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಶತಸಿದ್ಧವಾಗತ್ತದೆ. ಅದು ಈ ಜನರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿಗಳ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಸೌಮ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ನಾಚಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿತು.

II

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿತೆ? ವಿಷಯ ಇದಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯನ್ನು ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು? ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಧಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ವಂತಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ತಯಾರಿಸಿದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಅಪಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿತು. ೧೯೨೧, ೧೯೨೨ ಮತ್ತು ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ ಅನುದಾನಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

---

೧. ಅನುಬಂಧ – I

ಪಟ್ಟಿ ೧

ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿ *

ಜಮಾ

	೧೯೨೧	೧೯೨೨	೧೯೨೩	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ
	ರೂ. ಆ. ಪೈ	ರೂ. ಆ. ಪೈ	ರೂ. ಆ. ಪೈ	ರೂ. ಆ. ಪೈ
ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಂಗ್ರಹ ಅನುಬಂಧ – ೧	೬೪,೩೧,೭೭೯–೧೫–೧೦	೩,೯೨,೪೨೦–೨–೬ ೧/೨	೨,೬೪,೨೮೮–೯–೧	೭೦,೮೮,೪೯೮–೧೧–೫ ೧/೨
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೇಣಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಅನುದಾನಗಳು ಅನುಬಂಧ – ೨	೩೭,೩೨,೨೩೦–೨–೧೦ ೧/೨	೯,೪೫,೫೫೨–೧–೪ ೧/೨	೭,೧೦,೮೦೧–೧೦–೩	೫೩,೮೮,೫೮೩–೧೪–೬
	೧,೦೧,೬೪,೦೧೦–೨–೮ ೧/೨	೧೩,೩೭,೯೮೨–೩–೧೧	೯,೭೫,೦೯೦–೩–೪	೧,೨೪,೭೭,೦೮೨–೯–೩ ೧/೨
ಇತರ ಜಮಾ, ಬಡ್ಡಿ, ಇತರ ನಿಧಿ, ಬರಗಾಲ, ಪ್ರವಾಹ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸದಸ್ಯ ಶುಲ್ಕ, ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಹಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ೧೯೨೧ರಿಂದ ೧೯೨೩ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ				೫,೪೨,೩೩೨–೫–೭ ೧/೨
				೧,೩೦,೧೯,೪೧೫–೧೫–೭

* ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಆನ್ಯುಯಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ – ೧೯೨೩, ಪುಟ – ೧೧೨

೧. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಅನುದಾನ

I. ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ, ೩೧ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧,೨ ಮತ್ತು ೩, ೧೯೨೧ರಂದು ಜರುಗಿದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನ:

೧. ೧,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಹಾಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಕೀಲರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಯಿತು. **(IV)**

೨. ಶ್ರೀಯುತ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಿಂದ ಬಂದ ಜನವರಿ ೩೧, ೧೯೨೧ರ ತಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು:

'ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲಾಗದಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಿಳು, ಕೇರಳ, ಭಾಗಶಃ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಜನ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಿಲಕ್ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುವ ತನಕ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೫,೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳವಳಿ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಾಲಕರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಯು ಕೂಡಲೇ ಖಿಲಾಫತ್ ಪಾವತಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಕರ ಮೊತ್ತಗಳ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲು ತಂತಿ ಸಂದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪಡೆಯಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೊತ್ತದ ನಿಧಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ.'

ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ತಮಿಳು, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ರೂ. ೮,೬೦೦ನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮುಂಗಡಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

II. ಬೆಜವಾಡದಲ್ಲಿ ೧೯೨೧ರ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ರಂದು ಜರುಗಿದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಅನುದಾನ :

೩. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ (ಯು.ಪಿ.) ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಂಡಿತ್ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು.

೪. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಉಳಿದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ನಗದಿ ಗುಮಾಸ್ತ ಇವರುಗಳ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೧೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಕಾರರ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು.

೫. ಅಮೇರಿಕಾದ ಇಂಡಿಯಾ ಹೋಮ್ ರೂಲ್ ಲೀಗ್‌ನ ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಿ. ಎಸ್. ರಾವ್. ೧೪೦೦, ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರ್ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಡಲ ತಂತಿ ಮಾರ್ಗದ

ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

III. ಅನುದಾನ ಕೋರಿ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೩೧ನೆಯ ಜುಲೈ, ೧೯೨೧ರಂದು ತನ್ನ ೧೮ನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅನುದಾನ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ಈ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ, ಪಂಡಿತ್ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ಸೇಠ್ ಜಮನಾಲಾಲ್ ಬಜಾಜ್‌ರವರಿದ್ದರು. ಈ ಉಪಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಹಲವಾರು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು:

೬. 'ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು.

೭. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಿ. ಪಿ (ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ) ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ೩೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡಬೇಕು.

೮. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಯು.ಪಿ)ದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

೯. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಜಾಗರಣ್ ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

೧೦. ಮಲಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಪತ್ತಿಗೊಳಗಾದವರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಂತಿ ಕೋರಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಬೇಕು.

೧೧. ಬನಾರಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಗಾಂಧಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೨. ಪಲ್ಲಿಪಾಡು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೩. ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣದ ಆಂಧ್ರ ಜಾತೀಯ ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೪. ಕರ್ಜತ್ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ) ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೫. ಜಿಂಚ್‌ವಾಡ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)ದಲ್ಲಿರುವ ಅನಾಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೃಹಕ್ಕೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೬. (೧) ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಪಟಾಡೆ, ಭಾರತೀಯ ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ (ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ)ದ ಸಹಾಯಕ ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು (೨) ಕುಲ್ಲಾಡಿ ಕುರಿಚಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ, ವಿದ್ಯಾ ಸಂಗಮ್, ಮತ್ತು (೩) ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್ ಇವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೭. ಕೇರಳ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ನೂಲುವುದು ಮತ್ತು ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡುವುದರ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೧೮. ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಯು.ಪಿ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೧,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨೦. ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೬೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೧. ಆಂಧ್ರದ ಸೀಡೆಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೨. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೩. ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕೈನೂಲುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೈನೇಯ್ಗೆಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಗಂಜಾಂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನ ನೀಡಬೇಕು.'

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೬ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೨೧ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಅನುದಾನ ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು.

IV. ೧೯೨೧ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೩,೫ ಮತ್ತು ೬ರಂದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೨೪. ಅಸ್ಸಾಮದ ಶ್ರೀ ಫೂಕನ್‌ರವರಿಗೆ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದ ನೂಲು ಮತ್ತು ಖಾದಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು

೨೫. ಆಂಧ್ರದ ಗುಂಟೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣಾಪುರಂಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೬. ಆಂಧ್ರ ಜಾತೀಯ ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುದಾನ.

೨೭. ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್‌ಗೆ ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೮. ಅಂಗಾಲೂರ್ ಜಾತೀಯ ಪರಿಶ್ರಮಾಲಯಮ್‌ಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೨೯. ಆಂಧ್ರದ ಕೌತಾರಾಮ್‌ಗೆ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

೩೦. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೩೧. ಮಚಲಿಪಟ್ಟಣ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೩೨. ಉತ್ಕಲ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕೈನೂಲು ಮತ್ತು ಖಾದಿ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ, ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩೩. ಥಾಣೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಯಸುವ ಶೇಂದಿ ಇಳಿಸುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

೩೪. ನಾಗಪುರದ ತಿಲಕ್ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೩೫. ನಾಗಪುರದ ಅಸಹಾಯ ಯೋಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೩೬. ಖಾದಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಚರಖಾದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ನೂಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಜ್ಮೀರ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೩೭. ಗುಜರಾತಿಗೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ೧೮,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧೦,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಂತೂ ನೀಡಲೇಬೇಕು.

೩೮. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ ४೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ ನೀಡಬೇಕು.

V. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೧ರ ನವೆಂಬರ ೨೨ ಮತ್ತು ೨೩ರ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೩೯. 'ಪಂಜಾಬದ ರೋಟಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಜಾಟ್ ಆಂಗ್ಲೋ–ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

೪೦. ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

೪೧. ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಲಾದ ಮದರಾಸಿನ ಗಿರಣಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.'

II ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾದ ಅನುದಾನಗಳು.

I. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರ ಜನವರಿ ೧೭ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೪೨. ಈಗಾಗಲೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರಾದ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ಕೋರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

೪೩. ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾದ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಬಾಕಿ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

II. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೨೨ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೬ರಂದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು :

೪೪. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ರೂಪಿಸಿರುವ ವಿದೇಶಿ ಯೋಜನೆಯ ಆರಂಭಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೪೫. ಚಾಲ್ತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ೧೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

III. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೨೨ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ ೧೭ ಮತ್ತು ೧೮ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನಗಳು :–

೪೬. ಖಾದಿಯ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ೩,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೪೭. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೪೮. ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ೮೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ೮೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

೪೯. ರೋಟಕ್‌ನ ಆ್ಯಂಗ್ಲೋ–ವರ್ನ್ಯಾಕ್ಯುಲರ್ ಶಾಲೆಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೫೦. ಸೀಡೆಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಯುತ ಟಿ. ಪ್ರಕಾಶಂರವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೨೨ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦, ೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ರಂದು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ

ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೫೧. ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಅಂತ್ಯಜ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೫೨. ಹೈದರಾಬಾದ್ ದಖ್ಖನದ ಮೌಲ್ವಿ ಬದ್ರುಲ್ ಹಸನ್‌ರವರಿಗೆ ಖಾದಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡಬೇಕು.

೫೩. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಜರ್ನಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ **'ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್'** ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಆ ಕಂಪನಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಡವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೨೨ರ ಮೇ ೧೨,೧೩,೧೪ ಮತ್ತು ೧೫ರಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೫೪. ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಅಂತ್ಯಜ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾದ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ೧೭,೩೮೧ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

೫೫. ಪಂಜಾಬ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಷಹ–ದಾರಾ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿಗಾಗಿ ೧,೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೫೬. ಅಹಮದ್ ನಗರದ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಹೋಂಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

೫೭. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗಿದಿಟ್ಟು ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೫೮. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪ್ರಕಾಶಂರವರಿಗೆ ೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರ ಜೂನ್ ೬, ೭ ಮತ್ತು ೧೦ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನಗಳು:

೫೯. ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೬೦. ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ ಸಾದಿಲ್ವಾರು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರ ಜೂನ್ ೩೦ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೬೧. ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಂಗಾಳದಿಂದ ತೆರಳಿರುವ ಆರು ಜನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ೧೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಬರುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರ ಜುಲೈ ೧೮ ಮತ್ತು ೧೯ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೬೨. ಅಸ್ಸಾಂಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೬೩. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ೧,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲರೂಪವಾಗಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರ ನವೆಂಬರ್ ೧೮, ೧೯ ಮತ್ತು ೨೫ರಂದು ಜರುಗಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೬೪. ಗುಜರಾತಿಗೆ ಅನುದಾನವಾಗಿ ೩,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೬೫. ಸವಿನಯ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

III ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು

ಗಯಾದಲ್ಲಿ ೧೯೨೩ರ ಜನವರಿ ೧ ಮತ್ತು ೨ರಂದು ಜರುಗಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೬೬. ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ಮತ್ತು ಅಂತರಜಾತಿಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೬೭. ಅಲಹಬಾದಿನಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ 'ನವಯುಗ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಗಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ೧,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಧನಸಹಾಯ.

೬೮. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಚಾರ ಕಚೇರಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಅಲಹಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೨೩ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೬ ಮತ್ತು ೨೮ರಂದು ಜರುಗಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೬೯. ತಮಿಳುದೇಶ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೭೦. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಯು.ಪಿ.) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇರೆಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು.

೭೧. ತಮಿಳುದೇಶ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು.

೭೨. ಬನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಗಾಂಧಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೩ರ ಮೇ ತಿಂಗಳ ೨೩, ೨೪, ೨೫, ೨೬, ೨೭ ಮತ್ತು ೨೮ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೭೩. ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು

ಗುಜರಾತ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ.

೭೪. ಖಾದಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೭೫. ಬಿಹಾರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೭೬. ಸತ್ಯವಾದಿ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

೭೭. ಸ್ವಾವಲಂಬನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೭೮. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಡಾ. ಸಥಾಮೆಯವರಿಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ೧೯೨೩ರ ಜುಲೈ ೭, ೮, ೧೧ ಮತ್ತು ೧೨ರಂದು ಜರುಗಿದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳು:

೭೯. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀಯುತ ಬ್ರಜರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೮೦. ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಸಿ.ಪಿ) ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾಗಪುರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಈ ರೀತಿಯ ಬಾಬುವಾರು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಯ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿತು ಅಥವಾ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ? ಈ ಖರ್ಚಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾತ್ವಿಕ ಆಧಾರವಿತ್ತೇ? ಅದನ್ನು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿತ್ತೇ? ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ:

ಪಟ್ಟಿ – ೨

ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಕೊಡಲಾದ ಹಣ ರೂ.ಗಳು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ+	ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ	ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೊಡಲಾದ ಹಣದ ಶೇಕಡಾ ವಾರು ಪ್ರಮಾಣ
ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ–				
ಅಖಿಲ ಭಾರತ*	೪,೯೪,೦೦೦	೨೨೭,೨೩೮,೦೦೦	–	೧೦
ಮುಂಬಯಿ	೨೬,೯೦,೩೮೧	೧೬,೦೧೨,೬೨೩	೮	೫೪.೩
ಮದ್ರಾಸು	೫,೦೫,೦೦೦	೪೨,೩೧೯.೦೦೦	೧೮	೧೦.೧
ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು				
ಒರಿಸ್ಸಾ	೫,೬೫,೦೦೦	೩೩,೮೨೦,೦೦೦	೧೫	೧೧.೩
ಯು.ಪಿ.	೩,೧೧,೨೦೦	೪೫,೩೭೬,೦೦೦	೨೦	೬.೨೬
ಸಿಂಧ್	೧,೧೩,೦೦೦	೩,೨೭೯,೩೭೭	–	೨.೨
ಅಸ್ಸಾಂ	೫೧,೦೮೦	೬,೭೩೫,೦೦೦	೩	೧.೧
ಬಂಗಾಳ	೫೦,೦೦೦	೪೬,೨೪೧,೦೦೦	೨೦	೧.೦
ಸಿ.ಪಿ.	೪೭,೦೦೦	೧೨,೭೮೦,೦೦೦	೫	.೯೩
ಪಂಜಾಬ್	೪೫,೦೦೦	೨೦,೬೭೫,೦೦೦	೯	.೯
ಹೈದರಾಬಾದ್	೪೦,೦೦೦	–	–	.೮೧
ಅಜ್ಮೀರ್	೨೫,೦೦೦	–	–	.೫
ವಿದೇಶ	೧೪,೦೦೦	–	–	.೨೮
ಒಟ್ಟು	೪೯,೫೦,೬೬೧			

ಈ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಗಾತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೆ? ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಲಾದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ:

* ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

\+ ಈ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಸಂ. ೧ರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ೧೯೨೧ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೩

ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳು	ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನ ರೂ.	ಅನುದಾನದ ಮೊತ್ತ ರೂ.	ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾದ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ	ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಡುವಣ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ
ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ	೨೬,೯೦, ೩೮೧	–	–	೧೦೦
ಗುಜರಾತ್	–	೨೬,೨೨,೩೮೧	೯೭.೪	೧೮
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	–	೪೩,೦೦೦	೧.೬	೬೯
ಕರ್ನಾಟಕ	–	೨೫,೦೦೦	೦.೯೩	೧೩
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೪೭,೦೦೦	–	–	೧೦೦
ಮರಾಠಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	–	೧೦,೦೦೦	೨೧.೨	೪೫
ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	–	೩೭,೦೦೦	೭೮.೭	೫೫
ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ	೫,೦೫,೦೦೦	–	–	೧೦೦
ತಮಿಳುನಾಡು	–	೧,೦೩,೦೦೦	೨೦,೪	೩೮
ಆಂಧ್ರ	–, –	೩,೦೨,೦೦೦	೬೦,೦	೫೨
ಕೇರಳ	–	೧,೦೦,೦೦೦	೧೯,೬	೧೦
ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ	೫,೬೫,೦೦೦	–	–	೧೦೦
ಬಿಹಾರ್	–	೫,೧೫,೦೦೦	೯೧,೦	೭೩
ಒರಿಸ್ಸಾ	–	೫೦,೦೦೦	೦.೯	೨೭

ಈ ಹಣದ ವಿತರಣೆಯುನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಡುವೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಘಟಕಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುದಾನದ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರದ ಮುಂಬಯಿಯಂತಹ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ೨೭ ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಷ್ಟು ಅನುದಾನ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಯು.ಪಿ.) ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ತಲಾ ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೊಡಲಾದ ಅನುದಾನವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಮೂರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಘಟಕಗಳಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಲಾದ ೨೬ ಲಕ್ಷ ೯೦

ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೮ ಪ್ರತಿಶತ, ಗುಜರಾತಿಗೆ ೨೬ ಲಕ್ಷ ೨೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ ೯೭.೪ ರಷ್ಟು ದೊರೆತರೆ, ಪ್ರತಿಶತ ೬೯ರಷ್ಟಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೪೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ ೧.೬ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ ೧೩ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊರೆತದ್ದು ಕೇವಲ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ ಅನುದಾನದ ಪ್ರತಿಶತ ೦.೯ ಮಾತ್ರ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ೪೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೫೫ರಷ್ಟಿರುವ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೩೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಶತ ೭೮.೭ರಷ್ಟು ದೊರೆತರೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೪೫ರಷ್ಟಿರುವ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ ೨೧.೨ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಿತು. ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾದ ಒಟ್ಟು ೫ ಲಕ್ಷ ೬೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೭೩ರಷ್ಟಿರುವ ಬಿಹಾರಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ ೯೧ರಷ್ಟು ದೊರೆತರೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೨೭ರಷ್ಟಿರುವ ಒರಿಸ್ಸಾಕ್ಕೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿತು. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಪಾತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಣ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವ ಅಥವಾ ಸೂತ್ರವು ಇರದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದವಾದ ಸ್ವಪಕ್ಷಪಾತ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಒಪ್ಪು ೪೯೧/೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧೀಯವರ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಗುಜರಾತಿಗೆ ೨೬೧/೨ ಲಕ್ಷ ದೊರೆತರೆ, ಭಾರತದ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿ ಕೇವಲ ೨೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೊರಕಿತು. ಇದರಿಂದ ೨೯೧/೨ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೨೬೧/೨ ಲಕ್ಷ ದೊರೆತರೆ, ೨೩ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾರತದ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೨೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು.

ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ, ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಹಣ		ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಿಗದಿ ಗೊಳಿಸದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಹೊಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಹಣ	
	ರೂ.		ರೂ.
ಮೌಲ್ವಿ ಬದ್ರುಲ್ ಹಸನ್	೪೦,೦೦೦	ಗುಜರಾತಿಗೆ	೩,೦೦,೦೦೦
ಟಿ. ಪ್ರಕಾಶಂ	೭,೦೦೦	ಗುಜರಾತಿಗೆ	೧೮,೦೦,೦೦೦
ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯರ್	೧,೦೦೦	ಗುಜರಾತಿಗೆ	೩,೦೦,೦೦೦
ಬಜಾಜ್	೨೦,೦೦೦		
ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ	೧,೦೦,೦೦೦		

ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಸಲಾದ ಹಣಪಡೆದವರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಕೊಡಲಾಗಿತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅನಾಮಧೇಯ ಅಥವಾ ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದರೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ಉತ್ತರ ದೊರೆತರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ನಿರರ್ಥಕ ಹುಚ್ಚು ಹಣಕಾಸಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿದರ್ಶನವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂಶಯ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದುದು ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ.

ತರುವಾಯದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಂದ ನಡೆದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲೂಟಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣದ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದರೋಡೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಕೊಡಲಾದ ಅನುದಾನಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಕ್ಷಿಗಾರರೇ ಇಲ್ಲದ ವಕೀಲರು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳೋದು, ಅವರು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಜಿಗೂ ಹೋಗದೆ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣದಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಜೀವನ ಮಾಡಬಯಸಿದ ಶೇಂದಿ ಇಳಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ವ್ಯರ್ಥ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯಿಂದಲ್ಲವಾದರೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಿಧಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸೂಚಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಿಧಿಯ ಗಾತ್ರ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು? ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಅದು ಐದು ಲಕ್ಷವಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರದಂತಹ ಅಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿತು. ಅರವತ್ತು ದಶಲಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು!

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ ಇದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು? ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಪಟ್ಟಿ – ೫

ಉದ್ದೇಶ	ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಹಣ ರೂ. ಗಳು
ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್	೧,೦೦೦
ಅಂತ್ಯಜ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಅಹಮದಾಬಾದ	೫,೦೦೦
ಅಂತ್ಯಜ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಅಹಮದಾಬಾದ	೧೭,೩೮೧
ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ	೭,೦೦೦
ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ವರ್ಕ್	೭,೦೦೦
ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತಮಿಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ	೧೦,೦೦೦
ಒಟ್ಟು ರೂ. ಗಳು	೪೩,೩೮೧

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಬಾರ್ದೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದರೂ ತಾನು ಇಡೀ ಬಾರ್ದೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ೪೯.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೩,೮೮೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿತೆಂಬುದು ಇದರ ಸಾರಾಂಶ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಪಟಾಚಾರಣೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಾರ್ದೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಒಂದು ವಂಚನೆ ಅಥವಾ ಕುಟಿಲ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಾದೀತೆ?

ಆದಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾಳಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜರಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರು? ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ "ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯ"ದ ೧೯೨೧ರ ನವೆಂಬರ್ ೩ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದರು.

'ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಾಗದು. ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ಅಳಿಸದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅವಹೇಳನವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಗಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಅಂಶವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಜೊತೆ ಸೇರದೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು

ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ೧೯೨೦ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦ನೆಯ ದಿನಾಂಕದ ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದರು:

'ರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಗುಲಾಮಗಿರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಆ ಸಹಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಾಂಡಲಿಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು) ಇಂದು ಗುಲಾಮರ ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ತುಳಿಯಲು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪಾಪದಿಂದ ಕೇಡಿಗೊಳಗಾದವರೇ ಪಾಪಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಫಲರಾದರು. ತಾವು ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರ ಅರಿವು ಅವರಿಗುಂಟಾಯಿತು. ಸಿಖ್ಖರು ತಿಳಿಯದೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ವಿಫಲರಾದರು. ಇವತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ಖರಿಗಿಂತ ಅತೃಪ್ತ ಜನಾಂಗ ಇನ್ನೊಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಹಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ.

'ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಇಡಿಯಾಗಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಅಥವಾ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗಿರುವ ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತಾಂತರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ಯಾವ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭೌತಿಕ ಅನನುಕೂಲತೆ ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯಾಗದು. ಪಂಚಮರ ವಿರುದ್ಧ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅವರ, ಹಾಗೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಾಣದ ಮತ್ತು ಅದರ ಪವಿತ್ರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಡುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸದ ನನ್ನಂಥ ಎಲ್ಲರ ಪರಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಒಂದು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುವ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಕರ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತಾಂತರವು ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

'ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಮೇತರ ಹಿಂದೂಗಳು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದಲ್ಲವಾದರೂ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ' ನೀಡಬಹುದಾದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸಹಾಯದ ಮಾರ್ಗ ಒಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಅಸಹಕಾರ ಅಸ್ತ್ರದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ವಿಶೇಷ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪಂಚಮರು ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಘಟಿತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೊಂದೇ ಪಂಚಮರಿಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಎಂದರೆ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಕಾರ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾದುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪಂಚಮ

ಸ್ನೇಹಿತರು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.'

ಇದೇ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

'ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾಡುವ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ ಪಂಚಮರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.'

ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ'ದ ೨೯ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೨೦ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದರು:

'ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಸಹಕಾರವೆಂದರೆ ಅದರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವವರೊಡನೆ ಅಸಹಕಾರ ಎಂದರ್ಥ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಾಪವನ್ನು ನಿವಾರಿಸದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಹೇಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅಲಭ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಾಪವನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅಲಭ್ಯ.'

ಬಾರ್ದೋಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಎಂಬ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು, ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಡಂಬರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಅವರು ಮೌನವಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವುದರ ಬದಲು ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರದಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ವಾದಗಳನ್ನು ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾದ ೨೦ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೨೦ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು:

'ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿರುವ ನಾವು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆ? ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ಗುಲಾಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಂದೇ ಮಾಡುವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಗುಲಾಮನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.'

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

'ಈ ಉಪಕ್ರಮ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ, ಪಂಚಮರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿ ಬಿಡಲಿ ಉಳಿದ ಹಿಂದೂಗಳು ಪಂಚಮರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಪಂಚಮರ ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನ ಜೀವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದೂ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.'

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದರ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಈ ರೀತಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಗೆ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಈ ದುರಂತದ ವಿಷಾದನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭ್ರಮಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ. ಆದರೆ ಅವರು ತಾವು ಆಧರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭ್ರಾಂತಿಕಾರಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಬಂಧು–ಬಳಗದವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಸ್ಪಶ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಂಧು–ಬಳಗದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡದೆ ಇರಲಾರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿಯೆ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಕರ ಒಂದು ತಂಡವೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಸ್ಪಶ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ವಂಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲದೊ ಅದು ವ್ಯಷ್ಟಿಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ತರ್ಕವೇ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಷ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಅಂಗ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಮೋಸಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಇಂತಹ ಭ್ರಾಂತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಇಡೀ ದೇಶ ಎಂತಹ ದುರಂತಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದು ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೩

ಒಂದು ಕೀಳು ವ್ಯವಹಾರ

ಅಧಿಕಾರ ಬಿಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರಾಕರಣೆ

೧

೧೯೧೯ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮ ಜಾರಿಯಾದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದು ಮಹಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿಯೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಜಾನ್ ಸೈಮನ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆಯೋಗವು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರುವುದೆಂದು ಭಾರತೀಯರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಬರ್ಕನ್ ಹೆಡ್‌ರವರು ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಕೇವಲ ಸಂಸದೀಯ ಆಯೋಗವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅಪಚಾರ ಮತ್ತು ಅವಮಾನಕರ ಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರು ಆಯೋಗವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಂದೋಲನವನ್ನೇ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ವಿರೋಧವನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸಲು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪಕೊಡುವ ಮುಂಚೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಸತ್ ಮತ್ತು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ದುಂಡು ಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಹಾಪ್ರಭು ಐದನೆಯ ಚಾರ್ಜ್‌ದೊರೆಯವರು ೧೨ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೦ರಂದು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದುಂಡು ಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಘಟನೆಯ ಮಹತ್ವವಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ನಾನು ಮತ್ತು ದಿವಾನ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್‌ರವರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ.

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂಭತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ

ಸಮಿತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸಮಿತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ದಿವಂಗತ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಯುತ ರ್‍ಯಾಮ್ಸೆ ಮ್ಯಾಕ್‌ಡೊನಾಲ್ಡ್‌ರವರೇ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದವುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಡುವೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಣ ವಿರಸಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನ ಸೇರಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೊರತು ಇತರ ಕೋಮುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸುಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದವು. ೧೯೧೯ರ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕೋಮುಗಳವರನ್ನೂ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯ ಸಂಬಂಧದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯದಾಗಿತ್ತು. ೧೯೧೯ರ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾಂಟೆಗೂ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್ ಫೋರ್ಡ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದಾಗ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣದ ಮೂಲಕ ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸಿತು. ಹಿಂದೂಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವಿಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರದ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠವನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

ಸ್ವಯಂ–ಆಡಳಿತ ಭಾರತದ ಭಾವಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾದ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ:

ಸ್ವಯಂ–ಆಡಳಿತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಷರತ್ತುಗಳು:

ಷರತ್ತು – ೧

ಸಮಾನ ಪೌರತ್ವ

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ತಾವು ಈಗಿರುವ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅವರ ವಿಮೋಚನೆ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಬಿಡಬಾರದು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೌರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇತರ ನಾಗರಿಕರೊಡನೆ ಅವರು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರಬೇಕು.

(ಅ) ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಲಾದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲೇಬೇಕು.

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು

'ಭಾರತ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕಾನೂನಿನೆದುರು ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದು, ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆ, ನಿಯಮ, ಆಜ್ಞೆ, ನಡಾವಳಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ದಂಡ, ಅನನುಕೂಲತೆ, ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜೆಯ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.[೧]

(ಬ) ಈಗ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ ೧೯೧೯ರ ವಿಭಾಗ ೧೧೦ ಮತ್ತು ೧೧೧ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿನಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಐರೋಪ್ಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.[೨]

ಷರತ್ತು – ೨

ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮುಕ್ತ ಅನುಭೋಗ

ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಪೌರತ್ವದ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದರೆ ಅವರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಸಮಾಜದ ಇಡೀ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂಶಯ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆಗಳು ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿರದೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಘೋಷಿತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಅ) ಆದ್ದರಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೧೯ ಭಾಗ XI ರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ:

೧) ಪೌರತ್ವ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಪರಾಧ[೩]

'ಕಾನೂನಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ವಾಸಸ್ಥಳ, ಅನುಕೂಲತೆಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ

---

೧. ಅ.ಸಂ.ಸಂ.ದ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಐರ್ಲಂಡ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೨೦, ೧೦ ಮತ್ತು ೧೧ ಜಿಯೋ.ಅ. ೬೭. ಪು. ೫೧೨).

೨. ಎಲ್ಲಾ ಸಂವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಪ್ರೊ. ಕೀತ್‌ರವರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿ. ಸಿ.ಎಂ.ಡಿ. ೨೦೭ ಪು. ೫೬.

೩. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದ ಕಾನೂನುಗಳು: ನೀಗ್ರೋಗಳ ವಿಮೋಚನೆಯ ನಂತರ ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾಸಾದ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕಾಯ್ದೆ, ಏಪ್ರಿಲ್ ೯, ೧೮೬೬. ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೧, ೧೮೭೫

ಪ್ರವೇಶ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಾಲುದಾರಿಗಳು, ಬೀದಿಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೀರು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು, ಭೂ, ವಾಯು ಮತ್ತು ಜಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಯ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಾದಾ ಅಥವಾ ಕಠಿಣ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸದ ಮತ್ತು ದಂಡ ಸಹಿತ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.'

(ಬ) ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳ ಅಡ್ಡಿಯೊಂದೇ ಆತಂಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲ ಆಯುಧವಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ತಮಗೆ ಸರಿ ಕಾಣದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಆಯುಧವನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು (ಮುಂಬಯಿ) ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ) ಮತ್ತು ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಪರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವರದಿಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ

೧೦೨. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ನಾವು ಅನೇಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವೆವಾದರೂ, ಅವರು ಆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗುವುವು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಯ. ಮೊದಲನೆಯ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಮುಕ್ತ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಭಯ. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳ ವರ್ಗವಿರುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮದ ಅಪಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳು ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕಿಳಿಯುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಆದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಘಟನೆಗಳು ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ.

'ಎರಡನೆಯ ತೊಂದರೆಯು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಇಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳವರ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತರರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳವರು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದವರು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳವರು ಇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಆಹಾರ

ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗಗಳವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವನ್ನು ಆಯುಧವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಭೂಮಿಗಳಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ನೇಮಕವನ್ನು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ವರ್ತಕನು ಇವರಿಗೆ ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಚಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪವಿತ್ರ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರಿವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ಮದುಮಗನನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಸ್ವರೂಪದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದು ಅಪರೂಪವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲೆಂದೇ ರೂಪಿಸಿರಬಹುದಾಗಿರುವ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಆಯುಧವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಿರಂಗ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಮಾರ್ಗ ಇದರ ಮುಂದೆ ಕಳೆಗುಂದುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಘಾತುಕ ಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಸಂಪರ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಪದ್ಧತಿಗನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಈ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಧೃಢವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ.'

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಒದಗುವ ಇಂತಹ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಪರಾಧಗಳು, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೧೯ರ ಭಾಗ XI ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

I. ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಅಪರಾಧದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ[೧]

೧) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು–

---

೧. ಈ ಕಾನೂನು ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರ್ಮಾ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ವಿರೋಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೨೨ರಿಂದ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೆಲವೊಂದು ಅಗತ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(ಅ) ಯಾವುದೇ ಮನೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ವಾಸಿಸಲು, ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು, ಅಥವಾ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲು, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಪಡೆಯಲು, ಇಲ್ಲವೇ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೊ ಅಥವಾ

(ಬ) ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ವೃತ್ತಿಪರ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವನೊ ಅಥವಾ

ಕ) ತನ್ನ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇತರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ಯಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವನೊ ಅವನು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಅರ್ಥ.

II. ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಕಾನೂನಿನ್ವಯ ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಮಾಡಲು, ಅಥವಾ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆದರೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ಅವನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಅವನ ವ್ಯವಹಾರದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಅಥವಾ ಹೀಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕಠಿಣ ಅಥವಾ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಜೈಲುವಾಸ ಇಲ್ಲವೇ ದಂಡ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಬಹುದು.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಆಪಾದಿತನು ಇತರರ ಚಿತಾವಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದ ಅಥವಾ ಪಿತೂರಿ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಈ ವಿಭಾಗದನ್ವಯ ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

III. ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ

(ಅ) ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ (ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂತೆ) ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೊ ಅಥವಾ ಸುತ್ತೋಲೆ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೊ ಅಥವಾ

(ಬ) (ಬಹಿಷ್ಕಾರದ) ಪರಿಣಾಮನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳು ವದಂತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತೋಲೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹಬ್ಬಿಸುತ್ತಾರೊ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾರೊ, ಅಥವಾ

(ಕ) ಇನ್ನಾವುದೊ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೊ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಜೈಲುವಾಸ ಇಲ್ಲವೇ ದಂಡ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವರೂಪದ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಬಾಧಿತವಾದ ಅಥವಾ ಬಾಧಿತವಾಗಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಸೂಚಿತವಾಗದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೂ ಅಥವಾ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೂ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದೇ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪರಿಗಣಿತವಾಗತಕ್ಕುದು.

IV. ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಪಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಗೆ ಸಾದಾ ಅಥವಾ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ದಂಡ ಇಲ್ಲವೇ ದಂಡಸಹಿತ ಜೈಲುವಾಸ ವಿಧಿಸಬಹುದು.

ವಿನಾಯಿತಿ :– ಈ ಮುಂದಿನದು ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ :

೧. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭೂವಿವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

೨. ವ್ಯಾಪಾರದ ಪೈಪೋಟಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯವಹಾರ.

ವಿ. ಸೂ.: ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಸಂಜ್ಞೇಯ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಷರತ್ತು – ೩

ತಾರತಮ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ

ಮುಂದೆ ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬಹುದಾದ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತೀವ್ರ ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಮತ್ಸರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಶಾಸಕಾಂಗವಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಂಗವಾಗಲಿ, ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ನಿಷೇಧಿಸದ ಹೊರತು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ :

'ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಶಾಸಕಾಂಗ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣವೇನೆ ಇರಲಿ, ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ, ಆಜ್ಞೆ, ನಿಯಮ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ.'

೧. ಯಾವುದೇ ಕರಾರು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ, ದಾವೆ ಹೂಡುವ, ಕಕ್ಷಿಗಾರರಾಗುವ, ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವ ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಗೆ ವಾರಸುದಾರರಾಗುವುದು, ಖರೀದಿಸುವುದು, ಗೇಣಿ, ಮಾರಾಟ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

೨. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇರಬಹುದಾದಂತಹ ಕರಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಸೈನಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

೩. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗ, ವರ್ಗ, ಜಾತಿ, ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಮತಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಕರಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು, ಅನುಕೂಲಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಭೋಜನಾಲಯಗಳು, ನದಿಗಳು, ಹಳ್ಳಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಾಲುದಾರಿಗಳು, ಬೀದಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂ, ಜಲ ಮತ್ತು ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಯ ಅಥವಾ ಮನರಂಜನೆಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗಿರಬೇಕು.

೪. ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ನ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದೇ ಧರ್ಮದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿತವಾಗಿರುವ, ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲವೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರೂ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುದಾರರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆ, ನೋವು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನವುಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅನುಭವಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಷರತ್ತು – ೪

ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ:–

೧. ದೇಶದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕು.

೨. ತಮ್ಮವರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು.

(ಅ) ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತು

(ಬ) ಮೊದಲನೆಯ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತು ಅನಂತರ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಂಟಿ ಮತದಾರರ ಮಂಡಲಿ ಮೂಲಕ. ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಮೇಲೆ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ಅಧಿಕಾರವಿರದ ಜಂಟಿ ಮತದಾನ

ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿ. ಸೂ. :– ಇತರ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಗೊತ್ತಾಗದೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕೋಮಿಗೆ ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅನನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ, ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಏನೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಅಥವಾ ಅನುಪಾತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಷರತ್ತು – ೫

ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಕಾನೂನಿನ ದುರುಪಯೋಗದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಚ್ಚಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಪರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಅಪಾರ ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೊಂದಿರುವ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಈ ಕೀಟಲೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ:

೧. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೨. ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಹೊರತು ಇನ್ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಕೂಡದು ಮತ್ತು ಅವನ ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಿಸಕೊಡದು.

೩. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವ ದಕ್ಷತೆಯ ಮಾನದಂಡಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

(ಅ) ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು

(ಆ) ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಸೇವಾವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳವರಿಗೆ ಸದ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಷರತ್ತು – ೬

ಪೂರ್ವಗ್ರಹದ ವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಅಲಕ್ಷ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಹಾರ

ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಬಹುಮತದ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಾಗಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಆಳ್ವಿಕೆ ತಮಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದೆಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಭೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆತರೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂಬುದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗದವರ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ:

೧. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಯೂ ಆಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು.*

೨. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್–ಇನ್–ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್–ಸ್ಟೇಟ್‌ರವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್–ಇನ್–ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರವರಿಗಾಗಲಿ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ–ಆಫ್–ಸ್ಟೇಟ್‌ರವರಿಗಾಗಲಿ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತಹ ಪರಿಹಾರಕಾರಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೊ ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದು.

ಷರತ್ತು – ೭

ವಿಶೇಷ ಇಲಾಖಾ ರಕ್ಷಣೆ

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಅಸಹಾಯಕ, ನತದೃಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸತ್ವಹೀನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧ

---

* ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೮೬೭, ಪ್ರಕರಣ ೯೩

ಜನರ ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ದೃಢ ವಿರೋಧದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಭೂರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬಡತನ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವು ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸವರ್ಣೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದವುಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನವೆಂಬರ್ ೫, ೧೮೯೨ರ ನಡಾವಳಿಯ ಸಾರಾಂಶ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೨೩ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ನಡಾವಳಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೧೩೪. ಇದುವರೆಗೆ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೆಯರ (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ) ಅವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಅವರ ಮಾಲೀಕರು ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

(ಎ) ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೇರುವುದು.

(ಬಿ) ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೇರಿಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಬೀಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪರೆಯರ (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ) ದನಕರುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ದೂಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು.

(ಸಿ) ಪರೆಯರ ಕೇರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮಿರಾಸಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮೋಸದಿಂದ ಸೇರಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಹಿತ್ತಲಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು.

(ಇ) ಅನಾದಿ ಕಾಲದ ಉಪಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹಿಡುವಳಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು.

(ಎಫ್) ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟಾದರೆ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ದಂಗೆಯ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುವುದು.

(ಜಿ) ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರಿಂದ ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

(ಎಚ್) ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಂದ ನೀರು ಹರಿದುಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

(ಐ) ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ಸೂಚನೆ ಅಥವಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡದೆ ಉಪಗೇಣಿದಾರರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಗೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೧೩೫. ಈ ವಿಧದ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ದಿವಾಣಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳೇನೊ ಇವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಧೈರ್ಯವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಹಣವುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ಜರುಗಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಖಟ್ಲೆಗಳು ಪ್ರಥಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಥಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕರ ವರ್ಗಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೧೩೬. ಅಧಿಕಾರಿ ಸಮೂಹದ ಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಭಾವ ದೇಶೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದ್ದು, ಐರೋಪ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರದೆ ಇರಲಾರು.

ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಉದ್ಧಾರ ಕೇವಲ ಹಾರೈಕೆಯಾಗಿಯೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶದ ಸಫಲತೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸದಾ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ :

೧. ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

೨. ಈ ಮಂತ್ರಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗದ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುವವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ತನಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಅಲ್ಲದೇ, ಕಾಯ್ದೆಬದ್ಧವಾಗಿ ತನಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ವಿರುದ್ಧ ಜರುಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಅಥವಾ ತುಳಿತವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಆ ಮಂತ್ರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದು.

"ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ

(ಅ) ಈ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ–

(ಬ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಅವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ – ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕದು.

ಷರತ್ತು – ೮

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ

ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುವಂತೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೊಂದಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ: ಕಾರ್ಯಸೂಚನೆ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ – ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಬಾಧ್ಯತೆ ಇರತಕ್ಕದು.

II

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯು ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಕೆಲಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

೫. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋಮುವಾರು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವು. ಯಾವುದೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಾರದೆಂದೂ ಸಹ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯಮಾಡುವ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಾನಗಳೆಂದರೆ ೧. ನಾಮಕರಣ, ೨. ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ೩. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ.

೬. ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ವಿರೋಧಿಸಲಾಯಿತು.

೭. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಧದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವುದಾಗ್ಯೂ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುವುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಭರವಸೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು, ಅಥವಾ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಎನಿಸಬಹುದು.

ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೋಮು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಒಂದು ವಿಧದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅದು ಕೋಮುವಾರು ಮತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿದೆ.

೮. ಈ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವ ಒಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದೇ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಆತಂಕಗಳ ಕುರಿತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಆತಂಕಗಳೆಂದರೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಡಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಇಡಿಯಾಗಿ ಕೋಮು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಇನ್ನೂ ಜಟಿಲವಾಯಿತು.

೯. ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦ ಅಥವಾ ೯೦ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಸೂಚನೆಯಿಂದ ತಾವು ಬಯಸಿದ ಖಾತರಿ ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ತಮಗೆ ದೊರೆಯಲಾರದೆಂಬುದು ಕೆಲವು ಕೋಮುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು.

೧೦. ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ದಿ. ಮೌಲಾನಾ ಮುಹಮ್ಮದ ಅಲಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ಕೋಮುಗಳವರಿಂದ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಶೇಕಡಾ ೪೦ರಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದ ಯಾವುದೇ ಕೋಮುವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬಾರದು. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳ ದಾಖಲೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಲಾದ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಎತ್ತಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೧. ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಹೊಂದಲೇಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫ ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಅನುಪಾತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆಮಾಡಲಾಯಿತು.

೧೨. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಸಮಿತಿ IIರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ಅದೇ ಆಧಾರದ

ಮೇಲೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರ(ಕೇಂದ್ರ)ದ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೊಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಇವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಸಮಿತಿ IIರ ಶಿಫಾರಸುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೋಮುಗಳ ಪರವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಪ್ರತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

(ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಸರ್ದಾರ್ ಉಜ್ವಲ್‌ಸಿಂಗ್ ಅವರು ೩ನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಂಬ ಪದದ ನಂತರ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು).

ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಲಾಯಿತು.

೧೩. ಆಡಳಿತದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವಾಗ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಕುಂದಾಗದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

೧೬. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೋಮುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಚುನಾವಣಾ ತತ್ವವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಲಾಗದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಲಾರದೆ ಹೋದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದೋಷಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ತತ್ವವನ್ನಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

* * *

೧೮. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿಯಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವರೂಪ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಯುಕ್ತ ಶಾಸಕಾಂಗದ ರಚನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು:

'ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವರದಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಳ ಸದನದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಾಸಕ್ತಿಗಳಾದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಿಗೆ, ಯೂರೋಪಿಯನ್‌ರಿಗೆ, ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನ್ನರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ (ಐರೋಪ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಸಮಿತಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದೆ.'

III

ಮೊದಲನೆಯ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸಮ್ಮೇಳನವು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತವಿರದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳವರೆಂಬ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೈಕ ಪಕ್ಷವೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ಪ್ರಸನ್ನತೆ, ಸಂತೋಷಭರಿತ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎರಡನೆಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣವೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮುಂದಾದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳಾಗದೆ ಇರಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾಗವಹಿಸದಿದ್ದುದೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅನುವಾಗುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವವೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿತು. ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟ ಆಯ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ರತೆಯ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿನ ಅವರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿಜಯೋನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಣ್ಣತನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ತಾವು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಕಾರಣ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಡೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಲದೊಂದಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರು. ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ನೆಪ ಒಡ್ಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅನಾಮಧೇಯರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದ ತಾವೊಬ್ಬರೇ ಇಡೀ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಬದಲು ಅವರಲ್ಲಿನ ಒಡಕನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ವಿಷಯಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಿದ್ಧತೆ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಂದಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ರಚನಾತ್ಮಕ

ಸಲಹೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಇತರರು ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನೊಡ್ಡಲು ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಥಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಇತರರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೊ ಅಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ವಿರೋಧವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಎರಡನೆಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಳೆದ ನಿಲುವು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಲಕ್ಷಣತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಎರಡನೆಯ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಮೊದಲು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಸಮಿತಿ (ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಕಮಿಟಿ) ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೮, ೧೯೩೧ರಂದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರದೆಂದು ಕರೆಯಲಾದವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧಿವೇಶನದ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ದಿವಂಗತ ರಾನಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂ–ಮುಸಲ್ಮಾನ ಏಕತೆಯನ್ನು, ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಏಕತೆಯನ್ನು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಿಡುಗಿನ ನಿವಾರಣೆಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಇಂದೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಯಾವುದನ್ನು ತಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣಬಹುದು.'

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾರ್ದೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ವಿಫಲವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯೂ ದೊರಕಿಲ್ಲವಾದರೂ, ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡೆ.[೧] ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಊಹಿಸಲು ಬಹಳ ಕಾಲ

೧. ಮೊದಲನೆಯ ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮೂಹವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ತಾವು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೭, ೧೯೩೧ರಂದು ಸೇರಿದ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ವಿಷಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯವಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು:

'ಇನ್ನು ವಿಶೇಷ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಉಪ–ವಿಷಯ (IV)ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂ–ಮುಸಲ್ಮಾನ–ಸಿಖ್ಖರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. (ಇಲ್ಲಿ ಓದಲಾದ) ವಿಶೇಷ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಏನು ಹೇಳಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರೊಡನೆ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಉದ್ದಗಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೂ ಅರಿತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಇದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಸಮರವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಈ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮೂರು ಪಕ್ಷಗಳಾದ ಹಿಂದೂಗಳು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೋಮು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯ ಮುನ್ನ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಡನೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ೧೯೩೧ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೮ರಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದ ಸರ್ ಆಲಿ ಇಮಾಮ್‌ರವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಧಾನ ನಡೆದಿದೆಯೊ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆಯೊ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವೂ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಬಯಸಿದರೆ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಯದ ಮಿತಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯ.'

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸರ್ ಅಲಿ ಇಮಾಮ್ : ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರವೇಶವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ ಅಲಿ ಇಮಾಮ್‌ರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೆ?

ಇದರ ನಂತರ ಹಿಸ್ ಹೈನೆಸ್ ಆಗಾಖಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿರುವೆ. ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವರೆಂಬ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಧಾನದ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.'

ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ್ ಮಾಲವೀಯರೂ ಸಹ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ಮುಂದೂಡುವುದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಸೂಚನೆ ಕುಚೋದ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

'ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತುಕತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನವರು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಬಾರಿಯೇ ಮಂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

'ಈಗ ನನಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು[೧] ಈ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಪ್ಪಂದವೇರ್ಪಡಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಸಂಧಾನಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯ ಉಳಿಯಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ತಾವು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಈ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ನಿರುಪಾಧಿಕರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಏನೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಅವರು ಯಾರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವರೊ ಅವರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬದ್ಧರಾಗಲಾರೆವು. ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

'ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ವಿವಿಧ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅವರವೇ ಆಗಿದ್ದು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರದೆ

---

೧. ನಾನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಜ್ಞಾಪಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದೆನು. ಇದನ್ನು ಅನುಬಂಧ IIರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇರಬಹುದು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮು ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇತರ ಕೋಮುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂಧನಕಾರಿಯಾಗದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೋಮು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಕೋಮು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಪಾಲಿನಿಂದ ಕೊಡಲಾರರು ಮತ್ತು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.'

ಇದರ ನಂತರ ಏನಾಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯ ನಡೆವಳಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ :

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇರಬಾರದು. ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಎದುರು ಬರಲೇಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದದತ್ತ ಇದು ಒಂದು ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಒಪ್ಪಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರುವುದು.

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ನಾನು ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದಿನಂತೆ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ಪುನಃ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬರಲಿದೆ. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಪಕ್ಷಗಳ ನಡುವೆಯಾಗಿರದೆ ಅದು ಸಮಗ್ರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಮುಂದೂಡಿ ನಂತರ ಸಭೆ ಸೇರೋಣವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂವರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ಸಂಧಾನವನ್ನನುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಯದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಪರಸ್ಪರರ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯವೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತರಾಗಿರುವಂತಹ ಸಿಖ್ಖರು, ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಆಗಾಖಾನ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರರ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು.

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ವಿವಿಧ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳಿಂದ ಆಯ್ದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದೂಡಲಾದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ನೇಮಕಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನೇ ಮಾಡುವವನಿದ್ದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಿರಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವಂತೆ ನಾನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀವೇ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ವಿಷಯ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ

ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಅದು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲವೆ?

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ.

ಸಭೆ ಮುಂದೂಡಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಪಕ್ಷದೊಳಗೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೩೧ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧ನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಪುನಃ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಹಿಸ್ ಹೈನೆಸ್ ಆಗಾಖಾನರವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಾರ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇತರ ಯಾವ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.'

ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆಗಾಖಾನರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಈ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು:

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ಈ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮುಂದೂಡಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ವಿಧದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಈ ನಿಯೋಜಿತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ : ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ.

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ಇಂದು ನಾನಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯೋಜಿತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಈ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ತಮಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ಹೊರತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕೋಮಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನ್ನರು, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಾಗ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾದವು ಮತ್ತು ಅದು

ಸರಿಯಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಬಗೆದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೂತನ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾದ ಸಮುದಾಯವೆಂದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯುವುದೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪ–ಸಮಿತಿಯು ಯಾವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಭಾವೀ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡುವವರೆಗೆ ನಾನು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಾರೆ ಅಥವಾ ನೇಮಕವಾಗಲಿರುವ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಲಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.'

* * *

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ : ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೂಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನನಗೇನಾದರೂ ಈ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ನಾನು ತಿಳಿಯಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ: ಈ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶಿಲಿಸುವುದಾದರೂ ಏನು? ಅದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೆ? ಅದು ಪಂಜಾಬದ ಸಿಖ್ಖರು ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೆ? ಅಥವಾ ಅದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ, ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನ್ನರ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೆ?

ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ನಡುವೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ನಡುವೆಯೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು, ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸಭೆ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂ–ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಕೈಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಡದೆ ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯೆ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ: ಪ್ರಧಾನಿಯವರೆ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಾವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಕರ್ನಲ್ ಗಿಡ್ನೇ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮುಂದೆ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆತಂಕಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಹ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನಿರಾಕರಿಸಲು ನಾನು

ಯಾರು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ನಾನು ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಎರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಚಲ ನಂಬುಗೆ ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅತ್ಯಂತ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲಾಗದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಲು ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಯಾರೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇರುವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ನನಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವೆನಷ್ಟೆ. ಹಾಗೂ ನಾನು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲಾಗುವುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರಿ. ಆದರೆ, ಮೇಜಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಗುವಿನಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಈ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಈ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಭೆ ಮುಂದೂಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಾನು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಕಾಲಹರಣವೂ ಆಗದೆ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಗಳು ಇಂದಿನಿಂದ ನಾವು ಪುನಃ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನನ್ನದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾದ ನಂತರ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಜರುಗಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪುನಃ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಅನವಶ್ಯ. ಅದು ನಗೆಪಾಟಲಿನದಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು. ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೋಮು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವೆನಿಸಿದ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ಖ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವಿವಾದದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಗಳು ಮಧ್ಯಸ್ಥರ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಬಗೆಹರಿಯುವುದೆಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ನೇಮಕವಾಗಲಿರುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರೆಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಿಖ್ಖರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರಾದರೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥರ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಕೇಳಿದರಾದರೂ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರಾದರೂ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು (ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ) ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರೆ? ಸಿಖ್ಖ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ನಡುವಣ ಒಪ್ಪಂದ ಬಿದ್ದುಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೮, ೧೯೩೧ರಂದು ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು :

'ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳೆ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಾನು ವಿವಿಧ ಸಮೂಹಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನಡೆಸಿದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲಗೊಂಡವು ಎಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಮಾನಭರಿತನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರೆ, ಒಂದು ವಾರದಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ವೇಳೆಯನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಅವುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದೆಂಬ ಆಶೆ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂಬ ಸಮಾಧಾನ ನನಗಿದೆ.

'ಆದರೆ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಅವಮಾನಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಲದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದ್ದವು. ನಾವ್ಯಾರೂ ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡವರು. ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ಇಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೊ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ಕರೆಯಲು ಇದು ಸಕಾಲವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಏನು ಪಡೆಯಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ನಾವು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯುವೆವೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಡದೆ, ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ನಾವು ನೂರು ಬಾರಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂವಿಧಾನ ಅದರ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿರದೆ ಅದರ ಕಿರೀಟ ದೋಪಾದಿಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿದೇಶಿ ಆಧಿಪತ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದವು ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕ್ಲಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿವೆ. ಕೋಮು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಂಬ ತೇಲುವ ಮಂಜಿನಗಡ್ಡೆಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಯಿಂದ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

'ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ, ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಸ್ವರೂಪ ನಿರ್ಧರಿಸುವತ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು.

'ಒಂದು ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತಹ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊನೆಗೊಂಡಂತಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ

ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವೈಫಲ್ಯ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋಲು ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪದವೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸೋಲೊಪ್ಪಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನದ ಸೋಲಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಒಂದು ವಾರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಯಸಿದೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ನೀಡುವ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

'ನನ್ನ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ನನ್ನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸೋಪಾನವನ್ನಾಗಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೂ, ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಕಲಮನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.'

ನಂತರದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡವರಾಗಿದ್ದು ಇವರಾರೂ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :

'ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ನಿನ್ನೆ ನಡೆದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವೈಫಲ್ಯದ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟೆವಾದರೂ, ಇಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕೆರಳಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾತನ್ನಾಗಲಿ ಆಡಕೂಡದೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೋದೆವು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ತಪ್ಪೆಸಗಿರುವರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಾವು ತಿಳಿದಂತೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಯ ವಿಫಲತೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಭೆಯು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ವಿಫಲವಾಯಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಬದಲು ಈ ಮೇಜಿನ ಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೋಮುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರಾಗಿರದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಸದಸ್ಯರು ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರೆವು. ಆದರೆ ನನ್ನಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಾರತದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡಿರುವೆನೊ ಇಲ್ಲವೊ, ನಾನು ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ಕೋಮನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯಬೇಡ.

'ಮಹಾತ್ಮ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ನನಗಿಂತ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಕೆಲವು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜನರು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸುಳ್ಳು ವಾದಗಳೊಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ.

'ಈಗ ತಾನೇ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ತಂತಿ ಸಂದೇಶ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಇದು ನಾನು ಎಂದೂ ಸಂದರ್ಶಿಸದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತು ನಾನು ಎಂದೂ ನೋಡಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕುಮಾಂವದ ಅಲಮೋರಾದ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಯೂನಿಯನ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ:

'ಈ ಸಭೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ.'

'ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ಓದಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. (ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಯುವುದು). ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಅನೇಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವರಾದರೂ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢೀಕರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಮೂಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮೂಲ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ ಮೊಹಮದ್ ಷಫಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ–ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮೂರನೆಯವರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅರಿವು ಮೂರನೆಯವರಿಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರು ಯಾವುದೇ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವ ತಗಾದೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತುರರೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೂರುಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಂತಹ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ ತಗಾದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತುರರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ ತಗಾದೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹತ್ತಿಕ್ಕದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಈಗ ತಾವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರರೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಅಧಿಕಾರವು ಯಾವುದೇ

ಒಂದು ಗುಂಪಿನ – ಮುಸಲ್ಮಾನರೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳೆ ಆಗಲಿ – ಅವರ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಕೈಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಂದೇ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನವರು ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಕೋಮಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.'

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು :

'ಈಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡೋಣ. ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪುನಃ ಕರೆಯುವೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

'ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದ ಉಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಅಡ್ಡನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ... ಆದ್ದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ನಾವು ಕೇಳಿದ ನಿರುತ್ಸಾಹಕರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನೀವೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅದು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದತ್ತ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬೇಡಿ: ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿದೆ.'

IV

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಸಭೆ ಸೇರಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನವೆಂಬರ್ ೧೩, ೧೯೩೧ರಂದು ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಭೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಬಹು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ದುಃಖವೆನಿಸಿದೆ.'

'ಅದಾಗ್ಯೂ, ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಮೊಹಮ್ಮದೀಯರು, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರ ಒಂದು ಗುಂಪು, ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನರು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ನಿಯೋಗವು ನನ್ನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಯೋಗವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನೆ

ರಾತ್ರಿ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಒಪ್ಪಂದವಿದ್ದ ಒಂದು ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ನನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೪೬ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

'ಈ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಈ ಮುಂಚೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿರದಿದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಹಿಸ್ ಹೈನೆಸ್ ಆಗಾಖಾನರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಹಿಸ್ ಹೈನೆಸ್ ಆಗಾಖಾನರು ನಂತರ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು:

'ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ಮೊಹಮ್ಮದೀಯರು, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು, ಆಂಗ್ಲೋ–ಇಂಡಿಯನರು, ಐರೋಪ್ಯರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರ ಒಂದು ಗಣನೀಯ ಗುಂಪಿನ ಪರವಾಗಿ ಈ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂತರಕೋಮುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರೊಳಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾತುರದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ಇದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ.'

ಈ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. (ಇದನ್ನು ಅನುಬಂಧ IIIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ). ಇದರ ಮೇಲೆ ಜರುಗಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾಷಣ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆವೇಶಭರಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಅವರು ಹರಿಹಾಯ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

'ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ ಪುನಃ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ... ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತು. ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ದಯೆಯ ಇರಿತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಕಳಂಕವಾಗಲಿದೆ ಎಂದೇ ಅದರ ಅರ್ಥ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೂಲಭೂತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಲಾರೆ. ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಶಾಲ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಳಗೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತಗಳಿಸಿ

ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆಯೂ ನನಗೆ ಇದೆ. ನಾನು ಭಾರತದ ಒಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೀಸಲಾತಿಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಂಟಿರುವ ಕಳಂಕವನ್ನು ಅಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರದೆ ಇಡೀ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

'ಇಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಳಂಕವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಪಣತೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಕರ ಒಂದು ತಂಡವೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅರಿಯಲಿ. ನಮ್ಮ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಖ್ಖರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಐರೋಪ್ಯರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರತೇಕ ವರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೇ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವೇ ನಾಶವಾಗುವುದು ಲೇಸು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೊಂದಿರುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೊಂದಿರುವ ಕಳಕಳಿ, ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿರುವ ಆದರಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಕಟು ಅನುಭವಗಳು ಅವರ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನೋ, ಅಂಥ ಪ್ರಿಯವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅಪಚಾರ ಬಗೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲಾರೆ. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂಬ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಒಡಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬಯಸುವುದಾದರೆ ಅವರು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದರೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಸ್ವರೂಪ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಾದರೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.'

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡುವ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನರಿತ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು :

'ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಈ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ, ಈ ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೋರುವ ಮತ್ತು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಿರಿ ಎಂಬ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಿ ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಿರಾ? ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಎಂದು ನಾನು

ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ... ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವರ್ಗ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಕೋಮು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು, ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೋರುವ ಮತ್ತು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ರುಜು ಹಾಕುವಿರಾ? ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಹೊರಬಿದ್ದ ನಂತರ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆಂಬ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳ ಅಂಕಿತದೊಂದಿಗೆ ನನಗೆ ನೀಡುವಿರಾ? ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳವರನ್ನು, ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಈ ಕೋಮು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನೀಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರವು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೋಮು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಡಿ.'

V

ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೀಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮನೋಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಡು ವೈರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಪಚಾರವಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಸಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತಲ್ಲದೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಒಗಟಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನಾದರೂ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಳಗಡೆ ಅವರ ವಾದವೇನಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಗಂಭೀರ ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೊರಗಡೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು:

'ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರು ಸುಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು' ಹಾಗೆ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ

ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ರಕ್ಷಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸನಾತನಿಗಳ ಕಪಿಮುಷ್ಠಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಅಸಹನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುಗಯುಗಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಉಚ್ಚಕುಲದ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಹನೀಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಕೇಳುವ ಮೂಲಕವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನೀವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಸನಾತನಿಗಳ ನಡುವೆ ಕಲಹದ ಬೀಜವನ್ನೇ ಬಿತ್ತುವಿರಿ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನಿಷ್ಟವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ಆಧುನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೊಂದೇ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರನ್ನು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೆ ಹೊರಗಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಚುನಾವಣಾ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅವನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಡಲಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಂತೆಯೇ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ'ರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಬಯಸುತ್ತೀರಾ? ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವು ಅವರ ಕಳಂಕವನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿನಾಶ. ಹಾಗಾದಾಗಲೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರು ಹೇರಿರುವ 'ನೀಚ ಜಾತಿ'ಯೆಂಬ ಕಳಂಕ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು. ಆ ಕಳಂಕ ನಿರ್ನಾಮವಾದಾಗ ನೀವು ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುವಿರಿ? ಯೂರೋಪಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಇದೆಯೆ? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ'ರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭದ್ರತೆ ನೀಡುವಿರಿ. ಸನಾತನಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮತ ಯಾಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

'ಹೀಗಿರುವಾಗ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವರೇ ಹೇಗೆ ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿ. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಕಠೋರಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ತಲೆ ಒಡೆಯದಿರುವುದೆ ಅವರ ಆತ್ಮಸಂಯಮದ ಕುರುಹಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ' ಕಡುವಿರೋಧಿಯನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನನ್ನ ಮುಂಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಇದೇ ಗತಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಏರೋಪ್ಯರು ನನ್ನ ಬೇಟೆಯಾಡಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ರೋಷವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಅವರ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪದವಿ ದೊರೆಯಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ' ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ'ರೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜೀವನ ಮಾಡಿ ಅವರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಅನುಭವದಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.'

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ದುಂಡು ಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಪ್ರಚಾರದಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಳಸಂಚು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವರು ಮತ್ತು ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಲಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಲಿತರಾದರು. ಆಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹೂಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡಾಗ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಡನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಪೂರ್ಣಪಾಠವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

'ಗಾಂಧಿ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಡು[೧]

ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಳಿ[೨]

ಟೆಲಿ : ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ೨೩೬೦
ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ : "ಕೋರ್ಟ್‌ಲೈಕ್", ಲಂಡನ್

ಕ್ವೀನ್ಸ್ ಹೌಸ್
೫೭, ಸೇಂಟ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್
ಬಂಕಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಂ ಗೇಟ್
ಲಂಡನ್, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ–೧
ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೬, ೧೯೩೧

ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ – ಮುಸ್ಲಿಮರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಳದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಲಸ್ಮಾನರ ಸೂಚನೆಗಳು	ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸೂಚನೆಗಳು
೧. ಕೇವಲ ಶೇ. ಒಂದರಷ್ಟು ಬಹು ಮತದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಶೇ ೫೧ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು	೧. ಮತದಾನವು ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯದಾಗಿರಬೇಕು. ೨. ಸಿಖ್ಖ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಕೋಮಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರಕೂಡದು.
೨. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ	೩. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ: (ಎ) ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

---

೧. ಈ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನನ್ನ 'ಥಾಟ್ಸ್ ಆನ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' (೧೯೪೦) ಗ್ರಂಥದ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಯಥಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಂಕಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನವರಿಂದ ಇದರ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಇದರ ಪ್ರತಿ ದೊರಕಿತ್ತು.

೨. ಈ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಳದ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ ಸಮುದಾಯವಿರಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮತದಾರರ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವೆ ಅಂತಿಮವಾಗತಕ್ಕದ್ದು

೩. ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೨೬ರಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪಾಲಿನ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಸದನದ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭ರಷ್ಟು, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೪. ಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಇತರ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಒಪ್ಪಲಾಗಿದೆ

(೧) ಸಿಂಧ್[೧]

(೨) ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ[೨]

(೩) ಸೇವಾ ವರ್ಗ[೩]

(೪) ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ[೪]

(೫) ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು

(ಬಿ) ರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗದ ಮೇಲೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ.

(ಸಿ) ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ.

(ಡಿ) ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ.

(ಇ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಹೊರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು. ಸ್ವತಂತ್ರ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯಿಂದ ತನಿಖೆ.

(ಎಫ್) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು.

---

೧. ಸಿಂಧ್‌ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ನಿಲುವು.

೨. ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸೇವಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

೪. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

(೬) ಯಾವುದೇ ಕೋಮಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ
ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು

ಈ ಕರಡು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಿಖ್ಖರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ನೀಡದಿರಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ಅಂಶದಿಂದ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಷಡ್ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿಫಲರಾದರು. ಅವರ ವೈಫಲ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪರವಾಗಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೈದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ನ್ಯಾಯದ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯದ ಮಾರ್ಗಗಳ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಜ್ಞಾನವನ್ನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ತಾವು ಬಹುಮತದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರೆಂದೆ ಇದರರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವರೆಂಬ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ ಮತ್ತು ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗವೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರಾದರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಈ ಪೈಶಾಚಿಕ ಪಿತೂರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಂದೆಗೊಳಗಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆ ವಿಫಲಗೊಂಡಿತು. ಎರಡನೆಯ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರುವ ಮನವಿಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿಹಾಕಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.[೧] ಇದರ ನಂತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಏಕೈಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಉಳಿದಿತ್ತು.

VI

ಈ ಕಥಾನಕವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಣಯವೇನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಮತದಾನ ಹಕ್ಕಿನ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನಾನು ಕಂಡ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ, ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ

---

೧ ನಾನು ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಯತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ನಿರ್ಣಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ೧೯೩೧ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯನ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸೂಚಿಸಲಿರುವ ಮತದಾನದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ:

'ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಶಾಸಕಾಂಗವು ಜನಸಮೂಹದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವು ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಬಾರದು.'

ಈ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೩೨ರ ಜುಲೈ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿತು. ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತದಾನ ಅಧಿಕಾರದ ಸಮಿತಿಗಳು, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತು ಸಮಿತಿಯು ಈ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವು. ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿತು. ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸವೂ ಇದ್ದಿತು. ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು:

'ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾಮಕರಣ ವಿಧಾನ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿವಿಧ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವಿರಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವುದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತನಿಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯು ಮತದಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕಾರಣೀಭೂತವಾದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕು.'

ಈ ಸೂಚನೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಯಿತು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಿದ್ದವು. ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವವನಿಗೇನೂ ಅಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ!! ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಹಿಂದೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ದೃಶ್ಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತದಾನ ಸಮಿತಿಗಳೂ ಈ ಕುತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದೂ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುವ ಇಲ್ಲವೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರೆಮಾಚಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಣತಿ ಆಯುಕ್ತರು ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨.೬ ದಶಲಕ್ಷ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸಂಖ್ಯೆ ೬.೮ ದಶಲಕ್ಷ ಆಗಿತ್ತು!! ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦.೩ ದಶಲಕ್ಷ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೧೧,೨ ದಶಲಕ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತದಾನದ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅದು .೦೭ ದಶಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು!

ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಖರವಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೭೦ರಿಂದ ೮೦ ದಶಲಕ್ಷವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದೂಗಳು ಏಕೆ ಈ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯತೊಡಗಿದರು? ಉತ್ತರ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಂತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಹಿಸ್ಸೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಾಗಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಅರಿತುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಮತ್ತು ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಅತ್ಯಂತ ಚಾಣಾಕ್ಷ ರೀತಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬಲ್ಲರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಯಾವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗದ್ದನ್ನು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

VII

ಈ ಕಥನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಟೀಕಾಕಾರರಿಂದಲೇ ತುಂಬಿದ್ದ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದವರಲ್ಲಿ

ಮೊದಲಿಗರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ರೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದರೆನ್ನಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಾಗರಿಕ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಆರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಡಲಾಯಿತು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಚಾರವಿದ್ದಿತೆ ಹೊರತು ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಾದರೂ ಕೂಡ ಏಕೈಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಾಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ಭೀತಿ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮುಂಚೆಯೇ, ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜೈಲಿನಿಂದಲೆ ಅಂದಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್-ಸ್ಟೇಟರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ೧೧, ೧೯೩೨ರ ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪತ್ರದ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ಮಾನ್ಯ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್,

ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀವು ಬಹುಶಃ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣತೆತ್ತಾದರೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕೇವಲ ಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ವೇಗದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಾಗಾಡಂಬರಕ್ಕಾಗಲಿ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದೊಡನೆಯೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬಯಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಓದಲು ಪರವಾನಿಗೆ ಇತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಘೋಷಿಸಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವಶ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡದೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ನಾನು ನೀಡಿರುವಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ.

'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಚುನಾಯಕ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ಅವರ ನಿಲುವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನೂ, ಹೆಣ್ಣಿರಲಿ, ಗಂಡಿರಲಿ, ಮತದಾರರಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯ ಅರ್ಹತೆ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತಲೂ ಸಡಿಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದು ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು

ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದವರ ಮಧ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಅದು ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಒಡೆದುಹೋಗುವುದು.

'ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ರಾಜಕೀಯ ಅಂಶ ಎಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ಗೌಣವೆನಿಸುವುದು.

'ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ವರ್ಗಗಳವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗಾಗಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟರೂ ಆ ಪಾಪ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಆದರೆ, ನಜ್ಜುಗುಜ್ಜುಮಾಡುವ ಅಧೋಗತಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವು ಅವರ ನರಕಯಾತನೆಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿ ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರೇನಾದರೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಾನು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

'ನಾನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಇಂತಹ ಕ್ರಮ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಘನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಇಕ್ಕಟ್ಟನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿನಿಂದ ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಾಧುವೆಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುವರಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಉದ್ವೇಗಕಾರಿ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸುವ ಕ್ರಮ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿರದೆ ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಯ ಕರೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ವಿವೇಕಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಧಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾರೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ನನ್ನ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಭೀತಿಗಳು ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಾದವುಗಳಾಗಲೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ರಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ–ಆಫ್–ಸ್ಟೇಟ್‌ರವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿದರು:

ಇಂಡಿಯಾ ಕಛೇರಿ, ವೈಟ್ ಹಾಲ್,
ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೩, ೧೯೩೨

ಮಾನ್ಯಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರೆ,

ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ವಿಷಯದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ವಾರಗಳಾಗಬಹುದು. ಆ ವರದಿ ಕೈಸೇರಿದ ನಂತರ ಅದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಇತರರು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವೂ ಸಹ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಈ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ನೀವು ನನ್ನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಮ್ಮ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸದ ಪುನರುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಲಿಬಿಲಿಯುಂಟಾಗಿ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೭, ೧೯೩೨ರಂದು ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಪು, ೧೯೩೨

ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಂದನೆಯ ದಿನಾಂಕದಂದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನಂತರ ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದವು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳು ಕೋಮು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಬಾರದೆಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ತಾವೇ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅಂತಹ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

೨. ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯ರಂದು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ, ಈ ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗಲಾರದು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

೩. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾಗುವ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಕೋಮುಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ೨೦ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂಲಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಕೂಡಲೆ ವಿವಿಧ ಕೋಮುಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಇತರ ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯದ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾಗಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಣಯದ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯಾವುದೇ ಹಾರ್ದಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹೊಸ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವ ಮುಂದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗವರ್ನರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ವಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮತ್ತು ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವೆನಿಸಿದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಬದಲು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೫ x x x x

೬ x x x x

೭ x x x x

೮ x x x x

೯. ಮತದಾನದ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ 'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು' ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ ನೀಡುವರು. ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಈ ವರ್ಗಗಳವರು ಬಹುದಿನಗಳವರೆಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು

ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲಾದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ತುಂಬಲಾಗುವುದು. ಈ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ನೀಡಲು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ 'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ' ಮತದಾರರು ಮಾತ್ರ ಮತ ನೀಡಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇವುಗಳು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆವರಿಸಬಾರದು.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತದಾರರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತನಿಖೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕಾದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳದ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧೦ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು (ಅವರು ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ) ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕಿನ ನಿಖರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಮತದಾನ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನದಂಡದ ಅನ್ವಯವು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಈ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದ ನಂತರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಆರನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರದಂತೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ರದ್ದಾಗುವಂತೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

VIII

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ನೀಡಿದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಅರಿವಾಯಿತು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಮನವಿಗೆ ತಾವು ರುಜು ಹಾಕಿರುವುದೂ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮನವಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣ ಮುಂದೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ತಾವು ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಕಡೆಗಣಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನ ಕರಾರುಗಳ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪತ್ರ ಬರೆದರು:

ಯರವಾಡಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹ
ಆಗಸ್ಟ್ ೧೮, ೧೯೩೨

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೆ,

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ರ ಪತ್ರವನ್ನು ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರು ತಮಗೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿರುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆ ಪತ್ರ ಈ ಪತ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಎರಡೂ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಾನು ಓದಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಸೇಂಟ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಪ್ಯಾಲೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ ೧೩, ೧೯೩೧ರಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತಾದರೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕುಳಿದ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನಿರಂತರ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಉಪವಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸೋಡಾದೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಬರೀ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ. ಈ ಉಪವಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಕೋಮು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತದಾನದ ಸವಲತ್ತನ್ನು ನೀಡುವ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ ಸಮುದಾಯದಿಂದ, ಅದೆಷ್ಟೇ ವಿಶಾಲವಾಗಿರಲಿ, ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತ ಉಪವಾಸವು ಮುಂಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦ನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗಗದವರನ್ನು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಡಲ ತಂತಿಮಾರ್ಗದ ಮುಖಾಂತರ ತಲುಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನಿಧಾನವಾದ ಮಾರ್ಗದ ಮುಖಾಂತರವೂ ನಿಮಗೆ ತಲುಪಲನುವಾಗುವಷ್ಟು ಸಮಯ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಎರಡನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಈ ಪತ್ರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಥವಾ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಸಂಗಾತಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಹೊರತು ಇನ್ನಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನೀವು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನನ್ನ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಕೈಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇನ್ನಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ತಮಗಾಗಬಹುದಾದ ಪೇಚಾಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರದವರು ನನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಉಪವಾಸ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ತೀರ್ಪನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನನಗೆ ಇನ್ನಾವುದೇ

ಮಾರ್ಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಗೌರವಯುತ ಮಾರ್ಗದ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವುದೇ ಬಳಸು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ಇಚ್ಚೆ ನನಗಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂಬ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಕ್ರವಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಇತರ ತತ್ವಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೇ ಎನಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸವೇ ನನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇರಿರುವ ಭಾರ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ನಾನು ಕಾಲು ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಯೋಜನೆಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಇತಿ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಿತ್ರ
ಎಂ.ಕೆ. ಗಾಂಧಿ

ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು:

೧೦, ಡೌನಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೮, ೧೯೩೨

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ,

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ದೊರೆತಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ನೀವು ಈ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸದೇ ಅನ್ಯಥಾ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಿರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದುಂಡುಮೇಜು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿಯ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ರ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ವಿಶಾಲ ಸಮುದಾಯವೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೀವೇ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ

ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೂ ಮತದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದು ಅವರೊಂದಿಗೇ ಮತ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿನ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಮಿನವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿಂದೂ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಮತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿರುವುದು.

ನೀವು ಹೇಳಿರುವ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೋಮು ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಮತದಾರರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಮತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳ ಮತಗಳನ್ನು ಯಾಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಆರಂಭಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಹೊಂದಲಿರುವವರೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ನೀವು ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧೋಗತಿಗೊಳಗಾಗಿರುವ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಒಂಭತ್ತರ ಪೈಕಿ ಏಳು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಾ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ನಿಗದಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಮತದಾನದ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು (ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು) ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವಂತಹವರ ಆಯ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳೇ ಬಹುಮತದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿಂದೂ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯದಾಗಿದ್ದು ಅದು ವಸ್ತುತಃ ಮುಸಲ್ಮಾನರಂತಹ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಧಾನದಿಂದ, ಎಂದರೆ ಕೋಮು ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನು ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ

ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೂ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಬಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಮತವನ್ನೂ ಚಲಾಯಿಸಬಲ್ಲರು.

ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರು ಇನ್ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ಅಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಇಡೀ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿಸಲಾದ ತಮ್ಮ ವಕ್ತಾರರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಸಾಧ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳೊಡನೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ ಸಮುದಾಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ನೀವು ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಸಮಗ್ರತೆ ಅಥವಾ ಏಕತೆಗಾಗಿಯೂ ನೀವು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ನೀವು ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಷೇಧಗಳಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ತಮ್ಮಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ನಿಗದಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲದು.

ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂಕತೆಯ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಿರಿ ಎಂದೇ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಕರಾರುಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೋಮುಗಳವರೇ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ೧೧ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿನ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಈ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಈಗ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ

ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನೀವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೀವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲುದ್ದೇಶಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾದದ್ದೇ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸದ,
ಜೆ. ರ್‍ಯಾಮ್ಸೆ ಮ್ಯಾಗ್ಡೊನಾಲ್ಡ್

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಮಣಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸದ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು:

ಯರವಾಡಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೯, ೧೯೩೨

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೆ,

ತಂತಿ ಮೂಲಕ ಇಂದು ತಲುಪಿದ ತಮ್ಮ ಸವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ನಾನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಯೋಚಿಸದಿರುವಂತಹ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವ ವರ್ಗಗಳವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದೇ ವರ್ಗದವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲು ಈ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಯಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಈ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಅಪವಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತರ್ಕ ಮಾಡದೆ ಇದು ನನಗೆ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಎರಡು ಮತ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ವಿನಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷ ಪ್ರಯೋಗದ ಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗಲಾರದು. ನೀವೆಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹೊಂದಿದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ.

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರಬಯಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ, ಎಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಣತೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಕರ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವು ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ಅಂಶದ ಅರಿವು ನಿಮಗಿದೆಯೆ?

ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರದಿಂದ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ

ಸವಲತ್ತನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಇತರ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಇತರ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಇತರ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಂಭೀರ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮ ಪ್ರೇರಿಸುವಂತೆ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಮಿತ್ರ
ಎಂ. ಕೆ. ಗಾಂಧಿ

ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦, ೧೯೩೨ರಂದು ತಮ್ಮ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಈ ಉಪವಾಸದ ಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪ್ಯಾರೇಲಾಲರು "ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉಪವಾಸ" ಎಂಬ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ಮತ್ತು ಆಡಂಬರದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕುತೂಹಲಿಗಳು ಇದನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಇದು ಒಬ್ಬ ಬಾಸ್ವೆಲ್ ಬರೆದುದಾಗಿದ್ದು ಬಾಸ್ವೆಲ್ ಉವಾಚದ ಎಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಾಗಲಿ ಸಮಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪವಾಸದ ಮುನ್ನಾದಿನ ಅವರ ಉಪವಾಸದಲ್ಲಡಗಿದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯಲು ನಾನು ನೀಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯತ್ತ[೧] ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸಾರಿದರೂ ಸಹ ಅವರು ಸಾಯಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾದೀತು. ಅವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಜೀವಿಸಬಯಸಿದ್ದರು.

ಈ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಅಂತರಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಕೋಮು ತೀರ್ಪನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ತಾನೇ ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಾನೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ನಾನು ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಸಿಂಧುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಾನು ಭಾರತದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಂತಿರಲಿ ಅದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ನನ್ನತ್ತ ಹೊರಳಿತು. ನಾನು ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಆ ಪ್ರಸಂಗದ ಖಳನಾಯಕನೂ ಆದೆ.

ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂದು ನಾನು ಎದುರಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಅತೀವ ಉಭಯಸಂಕಟವನ್ನು ಯಾರೂ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿತ್ತು.

---

೧. ಅನುಬಂಧ IV

ನನಗೆ ಎರಡು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಮರಣದಿಂದ ಉಳಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನನ್ನೆದುರಿಗಿತ್ತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ನನ್ನೆದುರಿಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೇ 'ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಪೂರ್ಣಪಾಠ

ಒಪ್ಪಂದದ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಹೀಗಿದೆ:

೧. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದಂತೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು :

ಮದ್ರಾಸ್ ೩೦; ಸಿಂಧ್ ಒಳಗೊಂಡ ಮುಂಬಯಿ ೧೫; ಪಂಜಾಬ್ ೮; ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ೧೮; ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ೨೦; ಅಸ್ಸಾಮ ೭; ಬಂಗಾಳ ೩೦; ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ೨೦; ಒಟ್ಟು ೧೪೮.

ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಒಟ್ಟು ಬಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

೨. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಂತೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವುದೇ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವೆನಿಸುವರು. ಈ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ನಾಲ್ಕು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಏಕ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಚುನಾಯಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮತ ಪಡೆದ ನಾಲ್ವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾಯಕರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

೩. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕರಿಂದ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಕಂಡ ೨ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆದಂತೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದುವರು.

೪. ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾಯಕರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೆಂಟರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೊದಲು ಹೇಳಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯ ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ೬ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಧಾನದಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮುನ್ನವೇ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಥಮ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು.

೬. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ೧ ಮತ್ತು ೪ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವಿಧಾನವು ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕೋಮುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

೭. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಲೋಥಿಯನ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

೮. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿರುವನೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೯. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು, ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿತು. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆಡೆಮಾಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ದುಃಖಿತರಾದರು. ಹಾಗಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಜನರೂ ಇದ್ದರು. ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದು, ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೪೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವು ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎರಡು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು: ೧. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗುವ ನಿಗದಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳು; ೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಮತ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ.

ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಲಾಯಿತಾದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಎರಡು ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವುದರ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಾರದು. ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಎರಡನೆಯ ಮತ ಅಮೂಲ್ಯ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದರಷ್ಟಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಈ ಮತ ಬಲದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಇಡೀ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾರದೇ ಇದ್ದರೂ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ

ಮತಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೂ ತನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಮತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವ ಅಥವಾ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಿಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿರುವುದು. ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಇವರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರುತ್ತಾನೆ. ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಎರಡು ಮತ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಡನಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ನಿಜವಾದ ಹೆಚ್ಚಳವೆನಿಸಲಾರದು. ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಎರಡು ಮತಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲಾರದು. ಹಿಂದೂಗಳು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸದೇ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ತೆರಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ತೋರದೇ ಹೋದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೆಯಾಗದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅನಾದರಣೆಗೊಳಗಾದ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

IX

ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಹಿಯಾದ ನಂತರ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿರುವ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಚುನಾವಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು

ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಲಾಗಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಚುನಾವಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸದೇ ಹೋದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ : ೧. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸಲಾದ 'ನಾಲ್ವರ ಪಟ್ಟಿ'ಯ ನಾಲ್ವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತೊ? ೨. ಅಂತಿಮ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಚುನಾವಣಾ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು? ನಾಲ್ವರ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಲಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಾಗ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಲಾಯಿತು. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 'ನಾಲ್ವರು' ಎಂದರೆ 'ನಾಲ್ವರಿಗೆ ಮೀರದ ಕತೆ' ಎಂದು ನಾನು ಅರ್ಥೈಸಿದೆ. 'ನಾಲ್ವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ' ಎಂಬುದು ಅದರರ್ಥವಲ್ಲ. ಮತದಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಡ್ಡಾಯ ವಿತರಣಾ

ಮತ ಪದ್ಧತಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಸಂಚಿತ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ವಾದಿಸಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದೂಗಳ ವಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಈ ವಾದವನ್ನು ಏಕೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಎದುರು ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಏಕೆ ಎತ್ತಿದರು? ಅವರು ತಳೆದ ನಿಲುವಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತೆ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ವರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಹಿಂದೂಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಿಂದಲೇ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಿಂದಲೇ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಿರುವಂತಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹಿಂದೂಗಳ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಅಂತಿಮ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಹೆಸರು ಮೊದಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅವನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪಟ್ಟಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕು. ಪಟ್ಟಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರೇ ಇರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಟ್ಟಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವನು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಡುಕಿನದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂವರಿರುವುದಾದರೆ, ಮೂರನೆಯವನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎರಡನೆಯವನಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನಾದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ವರ ಪಟ್ಟಿ ಇರುವುದಾದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲನಾಗಿರುವಂತಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಅರ್ಹತೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ವರಿರಬೇಕೆಂದು ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರು.

ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಗೂ ವಿತರಿಸಿರಬಹುದಾದ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸಂಚಿತ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ, ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿತರಣಾ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದಷ್ಟು ಮತಗಳಿದ್ದರೂ ಅವನು ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಒಂದೇ ಮತ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. (ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನಿಗೇ ನೀಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ). ಈ ಎರಡೂ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂಚಿತ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತದಾರನು ತನ್ನ ಮತಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಒಂದು ಮತ ಕೊಡಲು ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಭಾವ್ಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತಗಳನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ದೊರಕಿಸುವುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರು ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಕಡೆ ಹೊರಳಿಸದೆಯೇ

ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸಲು ಸಂಚಿತ ಮತ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ವಿತರಣಾ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮತದಾರನು ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಒಂದು ಮತ ಮಾತ್ರ ನೀಡಬಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಮತಗಳು ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಲ್ಲದು. ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮತಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಸಂಚಿತ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಂಭಾವ್ಯ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯೂ ದೋಷಮುಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿ ತನ್ನ ಉಳಿದ ಮತಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸದೇ ಇರಬಹುದು. ಹೀಗಾದಾಗ ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಪರಾಜಿತಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆಡೆಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ವಿತರಣಾ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದಾಗ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಮತದಾರನು ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರಲಿ ಬೇಡವಾಗಿರಲಿ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮತವನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಹಾರವೆಂದು ತೋರದೆ ಇರಲಾರದು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಾಗ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಹಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಎದುರು ಹಿಂದೂಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಎರಡು ವಾದಗಳಿಂದ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವರ ಪಿತೂರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿತೆಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿದೆ.

X

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೩೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಪುನಾರಚಿಸಲಾದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎದುರಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಚುನಾವಣೆ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲೂ ಸಹ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಅವಕಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ದಿವಾನ್ ಬಹಾದೂರ್ ಎಂ.ಸಿ. ರಾಜಾರಂತಹ ಕೆಲವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಭರವಸೆ ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು ವಿಧದ ಪಾತ್ರವಾಡಿತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಅದು ತಾನು ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಲು

ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬಹುಮತ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಹವಣಿಸಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಬಲವೂ ಪೂರ್ಣವೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹಾನಿಕಾರಕವೂ ಆದ ಪಾತ್ರವನ್ನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಿದ್ದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಲಾಭ ದೊರೆಯಿತು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ೧೫೧[೧] ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೫

ಪ್ರಾಂತ್ಯ	**ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು**	**ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು**
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೨೦	೧೬
ಮದ್ರಾಸ್	೩೦	೨೬
ಬಂಗಾಳ	೩೦	೬
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೨೦	೭
ಮುಂಬಯಿ	೧೫	೪
ಬಿಹಾರ್	೧೫	೧೧
ಪಂಜಾಬ್	೮	ಇಲ್ಲ
ಅಸ್ಸಾಂ	೭	೪
ಒರಿಸ್ಸಾ	೬	೪
ಒಟ್ಟು	**೧೫೧**	**೭೮**

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತೊಂದರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನೈಜ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು

---

೧. ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ೧೪೮ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೧೫೧ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಯ್ಕೆಗೊಳ್ಳಲು ೭೩ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಮಾಡಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಯಿತು. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಅದು ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕ ಲಾಭಗಳಿಸಿತು.

ಇದು ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿಲ್ಲ; ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತ ಮಾಡಿತು. ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ದೊರೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲು ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದುಃಖಗಳೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಆದವುಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಹಿಂದೂಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಅವರು ಪುರಾತನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೊಂದಿರುವ ಅವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾದ ಆಡಳಿತದ ವಿರೋಧದಿಂದ ಉಂಟಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ವರ್ಗಗಳು ಹಿಂದೂಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪೊಲೀಸರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗದಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಪಡೆಯಲಾರರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾವರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಡೆಣಿಸದಂತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ನಾನು ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೇಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆನೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದೆ. ದುಂಡುಮೇಜು ಪರಿಷತ್ತು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಮಂಜಸತೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಕಾರಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ನಿಯಮವನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡದೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂವಿಧಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭ್ಯರ ಒಪ್ಪಂದ ಅಥವಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರಲ್ಲಿಯೇ ಅವಿಶ್ವಾಸ ತೋರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸಿದುದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೊದಲನೆಯ ಮಾರ್ಗದ ಬದಲು ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಬಲವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಗವರ್ನರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಲಮಿನ ಒಕ್ಕಣೆ ಹೀಗಿತ್ತು:

"ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಗವರ್ನರರು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬಹುಮತ ಹೊಂದಬಹುದೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು."

ಈ ಕಲಮಿನ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಕಥೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೩೫ನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡಿ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪಕ್ಷ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಅದರ ತಂತ್ರದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಘೋಷಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ತಾನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಸಂಸದೀಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ಏಕೈಕ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿತು. ಅದು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಗವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧, ೧೯೩೭ರಂದು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತಲ್ಲದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಆಕಾಂಕ್ಷೀ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಇದರಿಂದ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಗುವುದೆಂದು ತಲ್ಲಣಗೊಂಡರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಧಾನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಗವರ್ನರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಲಮಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ದೈನಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ, ಸಂವಿಧಾನವು ಬಹುಮತದವರ ಸದಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಗವರ್ನರುಗಳು ತಮಗೆ ನೀಡಲಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಚಲಾಯಿಸದಂತೆ ಸಹ ಈ ಭರವಸೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರುಗಳು ತಮಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುವ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಂವಿಧಾನದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಾಣಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿದುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ವಯೋಜಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿದ ಒಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸೇರಲು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗೆ ರುಜುಹಾಕಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವಂತಹ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಾದದ ಸುಸಂಗತೆ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ವಾದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ: ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಾರುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರದೇ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ೭೮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದ್ದಿತು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಯಥಾರ್ಥತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಂಶಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಗತಿಯು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಡಾ॥ ಖರೆಯವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟಿಸಲಾದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಡಾ॥ ಖರೆಯವರು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಆಂತರಿಕ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳ ಕಾರಣ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾ॥ ಖರೆಯವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿದರು. ಅವರು ಗವರ್ನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ರಾಜೀನಾಮೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಗವರ್ನರರು ಡಾ॥ ಖರೆಯವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಚಿಸಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಡಾ॥ ಖರೆಯವರು ಈ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿಕೂಲರಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಹೊಸಬರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಚಿಸಿದರು. ಡಾ॥ ಖರೆಯವರ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಅಗ್ನಿಭೋಜ್ ಎಂಬುವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದವರಾಗಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಡಾ॥ ಖರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಅತ್ಯಂತ ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಚಿಸುವುದು ಅಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜುಲೈ ೧೯೩೮ರಂದು ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ

ಸಮಿತಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಆರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಡಾ. ಖರೆಯವರು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಸೇರ್ಪಡೆ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಂದೂ ಕ್ಷಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಡಾ॥ ಖರೆಯವರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. ಡಾ. ಖರೆಯವರು ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಗಳೆದಿಲ್ಲ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ನೇರವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರವಿದೆ. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜರುಗಿತು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

೧. ಮುಂದೆ ರಚಿಸಲಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಾನವೇನು?

೨. ಪಂಚಾಯತ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನವರೆಗಿನ ಐದು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಿರಾ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೇಳುವಿರಾ?

೩. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುಮತ ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಶಾಸಕರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಿರಾ?

೪. ಹರಿಜನರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಕಾರಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೋಮು ಆಧಾರದ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಹರಿಜನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಿರಾ?

೫. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯವರೆಗೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಾರದು?

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಗಸ್ಟ್ ೨, ೧೯೪೨ರ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು:

೧. ಸಂವಿಧಾನ ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಸಾರುವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗುವುದು.

೨. ಮೇಲಿನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

೩. ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗಣಿಸಲಾದ ವರ್ಗಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನ ಹೊಂದುವವನು ಸರ್ವರ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆದಿರುವ ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ನಂತರ ತನ್ನ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಜನಾನುರಾಗದ ಬಲದಿಂದ ಅವನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಬೇಕು.

೪. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈಗ ಬಹುತೇಕ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೫. ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉನ್ನತ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿರಲಾರದು. ಆದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅವರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ತತ್ವಶಃ ವಿರೋಧಿಸುವ ದೃಢ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯವಿದೆಯೆ? ಅರ್ಹತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಂತಹ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಬಲ್ಲರೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ದೊರಕದಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ಒಬ್ಬ ಅನರ್ಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಡಗಿರುವ ಅವರ ಆಂತರಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅನೂರ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಚುನಾವಣೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ದುರ್ದೈವವೆಂದರೆ, ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ಅನುಸರಿಸಿರಬಹುದಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಮುತತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತು. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಆಧಾರವೂ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಬಡ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಆಧಾರಗಳು ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಧಾರಗಳು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದ್ದವು. ಇವೂ

ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಆಧಾರಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಿತೂರಿ ಅಡಗಿದ್ದುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ವಿಭಿನ್ನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲ್ಜಾತಿಗಳವರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಇತರ ಜಾತಿಯವರುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಹತೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದದವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ನಿಜವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧ ಜಾತಿಗಳವರು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಆಯ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಸಂಚಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಆಳವಾದ ಒಳಸಂಚಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಚ್ಚ ಕೋಮಿನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವರಿಗೆ ಎಂದೆಂದೂ ಪ್ರಬಲವಿರೋಧಿಗಳಾಗದಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮೂಹದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ಹಂಚಿಕೆ ಇದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯುವಂತಹ ವಿಷಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಪರಿಗಣನೆಯೂ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬಯಸುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಈ ಮುಖ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದವರಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಈಗಿನ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದೆಯೂ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಭಾರತೀಯರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಅಗತ್ಯ ಹಂತವಾದ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನುಸರಿಸಿದ ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವವರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಆಘಾತ ಮಾಡಿತು. ಇಂತಹ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಒಳಸಂಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಸಗಿದ ಇನ್ನೊಂದು ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯ ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದ್ದು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಮತ ನೀಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮಗನಿಸಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಿದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ನೀಡುವುದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ತಮಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿತು.

ಹೀಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಾರವನ್ನು ಹೀರಿ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ದಾರುಣ ಮತ್ತು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೪

ಅಪಮಾನಕರ ಶರಣಾಗತಿ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಗೌರವಯುತ ಹಿನ್ನಡೆ

I

ದಿನಾಂಕ ೨೪ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ೨೫ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರಿನಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು:

"ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ೨೪ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಮಧ್ಯೆ ಆದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ಮುಂಚಿನ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣಾ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದು ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ನಂಬಿದೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುವಂತೆಯೂ ಮನವಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

"ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು, ಹಾಗು ಈವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಕ್ಕು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

"ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೇರಲಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದ ಸಕಲ ನಾಯಕರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಹಾಗು ಶಾಂತಿಯುತ ಯತ್ನಗಳಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ."

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ನಂತರ ಹಿಂದೂಗಳು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತೆರೆಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೊಂದಿದ

'ಹರಿಜನ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ವಿಧವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವರದಿಮಾಡದೇ ಇರುವ ವಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆ ಬಾವಿ ಮುಂತಾದವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತೆರೆದಿದ್ದನ್ನು ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯು "ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ" ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಡೆ ನೀಡಿದೆ.

'ಹರಿಜನ' ೧೮ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೩

ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ

(೭ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೩ರ ವಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ)

ಹರಿಜನರಿಗೆ ತೆರೆಯಲಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು

ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಉತ್ತರ ಕಲಕತ್ತಾದ ಒಂದು ದೇವಾಲಯ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದ ಗಂಜಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಪುರ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ.

ಪಂಜಾಬಿನ ಜಲಂಧರನ ನವ್‌ರಾನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಟಾಕೂರ್‌ದ್ವಾರಾ ದೇವಾಲಯ

ಬಾವಿಗಳು

ಒರಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತದ ಕಟಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಜಯಪುರದ ಗೌರಿಯಾಪುರದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬಾವಿ.

ಯು.ಪಿ.ಯ ಆಗ್ರಾದಲ್ಲಿಯ ವಜೀರಾಪುರ ಮತ್ತು ನಿಕಿಗಾಲಿಯಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳು.

ಮದ್ರಾಸಿನ ತಿರುಚಿನಾಪಲ್ಲಿಯ ಓರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹರಿಜನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆಂದೇ ೩ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯಲು ಹಣ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ.

ಆರಂಭಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳು

ಯು.ಪಿ.ಯ ಮೀರತ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಚ್‌ರೋಟದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜಪುಟಾನಾದ ಮೆಟ್ಟಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆ.

ರಾಜಪುಟಾನಾದ ಜಯಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಫತ್ತೇಪುರ, ಚಿಮನ್ ಮತ್ತು ಅಭಯಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಲಾಯಿತು.

ಯು.ಪಿ.ಯ ಮುತ್ರಾದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು.

ಯು.ಪಿ.ಯ ಗೋರಖಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳು

ಯು.ಪಿ.ಯ ಗೋರಖಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಟ ತಹಸೀಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆ ಸಖೋನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು

ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಪಲಿಟಾನ (ಕಾಥಿವಾರ) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಬಹುಮತದಿಂದ ಅನೇಕ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ.

ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯ ಸೊಂಡೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಸ್ಥಾಯೀ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ

ಗೋರಖಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾಶಿಯಾದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಹರಿಜನರು ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸ ಸೇವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸಂತ ಪಂಚಮಿಯ ಉತ್ಸವದಂದು ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿಯ ಮುಝಫರ್‌ಪುರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಕೂಡಿದಂತೆ ಶ್ರೀಚತುರ್ಭುಜನಾಥಜೀ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಸಂತೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಎ.ವಿ. ಠಕ್ಕರ್
ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಪುಣೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿರೋಧ ಲೀಗ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ದಲಿತ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ವಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧೆ ಅವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು, ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ರಂಗ ಅಯ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಬಯಿ ನಗರದ ಟಿಲಕ್‌ವಾಡಿ 'ಜಿ' ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಮಹಾರ್ ವರ್ಗದ ೪೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಪಾರ ಹಾನಿಗೆ ಈಡಾಗಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವೆಂದೇ ರೂ. ೫೦೦ ನೀಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೦೨.೮ ಪೈಸೆಗಳನ್ನು 'ಜಿ' ವಾರ್ಡಿನ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತುರ್ತುಪರಿಹಾರವನ್ನು ೪೮ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ೧೬೩ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಜಮೀನು ನೀಡುವಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೋರಿವೆ. ಸವರ್ಣೀಯರು ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದೆ.

'ಹರಿಜನ' ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೩

ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಉತ್ತರ ಆರ್ಕಾಟ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆಂದೇ ಮೂರು ವಾಚನಾಲಯಗಳನ್ನು ಎಸ್.ಯು. ಎಸ್. ತೆರೆದಿದೆ.

ಮಧುರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಸ್. ಯು. ಎಸ್. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವಿರಾಗನೂರು ತಾಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲಾಚೆರಿ ಶಾಲೆಯ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬನಿಯನ್, ಟವೆಲು, ಸ್ಲೇಟ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಧುರಾ ಎಸ್.ಯು.ಎಸ್. ಘಟಕವು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿದೆ.

ದೆಹಲಿಯ ರಾಮಜಾಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಧಡನಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಇಬ್ಬರು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವೇತನ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಲಾಹೋರಿನ ಹರಿಜನ ಸೇವಾಸಂಘವು, ಮೋಚಿ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಹರಿಜನ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬ್ರಿಜ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಗುಂಟೂರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಘವು ಕೊಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ್ನು ತೆರೆಯಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಪೂರ್ವಗೋದಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಂ ಕಾಕಿನಾಡದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ್ನು ತೆರೆಯಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಸತಿ ನಿಲಯಕ್ಕೆಂದೇ ರೂ. ೬೩೦/, ೨೦ ಚೀಲ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉರುವಲು ಸೌದೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ದಾನರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಸತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅನಂತಪುರ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದವರು ಉರುವಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ನಿಲಯ ತೆರೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ದಾನರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವಾಗ್ದಾನ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಸತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸವರ್ಣೀಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಟೂರು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಂ ಅವರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿದೆ.

ಬಾವಿಗಳು

ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆರ್ಕಾಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಎಸ್. ಯು. ಎಸ್. ಅವರು ಆರಿಸಿದ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೧–೫–೩೩ರ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೫ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ೫ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳು

ಕಲಕತ್ತಾದ ಹಾಗ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆಂದೇ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಹರಿಜನರು ಈ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಲಕತ್ತಾದ ಬೀಬಿಬಗಾನ್ ಬಸ್ತಿಯ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕುಟುಂಬದ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನೂ ಎಸ್. ಯು. ಎಸ್. ಘಟಕವು ಪಾವತಿಮಾಡಿದೆ.

ಕಲಕತ್ತಾದ ಅಮೃತ ಸಮಾಜವು ಹಲವಾರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಭೋಲಾಪುರದ (ಬೀರ್‌ಭೂಮ್) ೪೫೦ ಹರಿಜನರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ೧,೨೭೫ ಮೋಚಿಗಳು ದನದ ಮಾಂಸವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨೪ ಪರಗಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತು ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದ್‌ನ ಬಂಕುರಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನೂತನ ಎಸ್. ಯು. ಎಸ್. ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿ, ತಂಜಾವೂರ್, ತಿನ್ನಿವೆಲ್ಲಿ, ಸೇಲಂ, ದಿಂಡಿಗಲ್, ಉತ್ತರ ಆರ್ಕಾಟ್ ಹಾಗೂ ಮಧುರಾಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನಿಂದ ೧೨ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿಯ ಅಲಂದುರಾಲ್ ಎಂಬ ಹರಿಜನ ಹಳ್ಳಿಯು ಅಗ್ನಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೨೫, ದವಸಧಾನ್ಯ, ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿದಂಬರಂದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಯುವ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆನಾಲಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರು ಅದರ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪೂರ್ವಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ವಾಲನ್ನಪಾಳ್ಯಂ ಎಂಬ ಹರಿಜನ ಹಳ್ಳಿಯು ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತದಿಂದ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹರಿಜನರ ವಸತಿ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೧೦ನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತದಿಂದಾಗಿ ವೈಜಾಗ್‌ನ ಯಲ್ಲಮನಚಿಲಿಯ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತಿಯು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಸ್ಥಳೀಯ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘವು ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೂತನ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಹಣ ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗೊಲ್ಲಪಾಳ್ಯಂದ ಸವರ್ಣೀಯರೊಬ್ಬರು ಹರಿಜನನೋರ್ವನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಲೀಕರು, ಹರಿಜನ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡಿ ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪ ಸಫಲರಾದರು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಅನೇಕ ಶಾಸಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹರಿಜನ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ಜನಮತ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಪರ ಮತದಾನ ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪೂಜೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ಶಾಸಕರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೇ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಕುರಿತಂತೆ ಮದ್ರಾಸಿನ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ಸುಬ್ರಾಯನ್ ಅವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್, ಹರಿಬಿಲಾಸ್ ಶಾರದಾ, ಲಾಲ್‌ಚಂದ್ ನವಲಾರಿ, ಹಾಗೂ ಎಂ.ಆರ್. ಜಯಕರ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೩೨ರ ಮುಂಚೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಹರಿಜನ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ:

"ಅಂತ್ಯಜರು (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು) ಹಾಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದುವೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ದಿನವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು".[೧]

ಆದುದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಹರಿಜನ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಪಾಲುಗೊಂಡಿರುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದೇ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿ ಅವರ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡ ಹೃದಯದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಬೇರೆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿದ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಬೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ, ಸೃಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವ ಅನಾಹುತದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಧೋರಣೆಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಹಮತ ಹೊಂದಿದರೆ? ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕದಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ? ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳ ಭೇದಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ಉಂಟಾಗುವ ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ? ಎರಡನೆಯ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ವಿವರಣೆಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸನಿಹವಾಗಿರಬಹುದು.

II

ಈ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಂದೋಲನದ ಬಗೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಈ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗೆಗೆ ನನ್ನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದರು. ನಾನು ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆಂದು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕುರಿತ ಮಸೂದೆ

ದಿನಾಂಕ ೧೪ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೩

ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೂಲತಃ ಸನಾತನವಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿ ಅವರ

---

೧. ಗಾಂಧಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂ. ಪು. ೧೩೨

ಮಧ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದರೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಪಾತ್ರ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿರ ಬಹುದಾದ ಅನುಮಾನಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್, ಅವರಿಂದ ಮಂಡಿಸಲಾದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲ ಸೂತ್ರದಂತೆ, ದೇವಾಲಯದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿಯ ನಗರಸಭೆ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಮತದಾರರು, ಜನಮತ ಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ನಿಮ್ಮವರ್ಗಗಳಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೂತ್ರವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಹುಮತದ ಸೂತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿರದೆ ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಮತಿವಂತರಾದ ಸನಾತನಿಗಳೂ, ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸದ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು, ದೇವಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತರುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಹುಮತದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಹೇಳುವ ಮುಂಚೆ, ಅರಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆಂದು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಬಹುಮತ ದೊರಕುವುದೆ ಎಂದು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬಹುಮತ ದೊರೆಯುವುದೆ ಎಂದು, ತಿಳಿಯಲು ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಹಾಗೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದಿರುವ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವೇ ದಿಕ್‌ಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಭಿನ್ನರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆಶಿಸಬಹುದೆ? ನನಗಂತೂ ಏನೂ ಆಗದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯ ಕುರಿತು ಜರುಗಿದ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನದ ಪ್ರಭಾವ ಈ ಜನಮತದ ಮೇಲೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಪಾಪಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಸಾರದೇ ಹೋದುದು ಶೋಚನೀಯ. ಅಸ್ಪಶ್ಯತೆಯನ್ನು, ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ದುಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಮಹಾ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಈ ಮಸೂದೆಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಬಹುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸಲಾಗದು. ಪಾಪ ಹಾಗೂ

ಅನೈತಿಕತೆಯು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವು ಸತ್ಯವಾಗಲಾರವು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಾಪ ಹಾಗೂ ಅನೈತಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲೇಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಲಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಈ ವಿಧವಾದ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಸೂದೆಯು ಹೊಂದಿರದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿಸಿದವರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪಾನನಿರೋಧದಂತಹ ಹಗುರಾದ ನಿಲುವನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನೆ ಹೊಂದದಿರುವುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುವ ವಿಧಾನದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಈ ವಿಧವಾದ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿತೈಷಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಪಾನನಿರೋಧದ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾದರೆ ಹೊರತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಈ ಹೀನಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನೇ ಹೇಳದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಂಗ ಅಯ್ಯರು ಮರೆತಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕೊರತೆ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಕನಿಷ್ಠ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೆಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಹೇಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡಿತೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗಂತೂ ಈ ಮಸೂದೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೊ ಇಲ್ಲವೊ? ಅಥವಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೊ ಇಲ್ಲವೊ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥನೀಯವೊ ಇಲ್ಲವೊ ಇವೆಲ್ಲಾ ಗೌಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ : ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಬಯಸಿರುವರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದದ್ದು. ಇದರನ್ವಯ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಉನ್ನತಿಯು, ಉಚ್ಚಶಿಕ್ಷಣ, ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಮಟ್ಟದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಲಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ಉತ್ತಮ ಆದಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಒಂದು ವಿಧಾನದಿಂದ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಇತರ ವರ್ಗದವರೂ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೀಗೆ ಜರುಗದೆ ಹೋದರೂ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಉತ್ತಮಮಟ್ಟದ ಜೀವನವನ್ನಾದರೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬಹುದಾದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಗಳಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪೋಲು ಮಾಡಲಾರರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ವಿಧವಾದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಸರಿ ಎನಿಸಲಾರದು.

ಅನತಿಕಾಲದ ಹಿಂದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನರಂಜನೆಯ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ "ನಾಯಿಗಳಿಗೆ

ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ" ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯನ್ನು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ತೂಗುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಇಂದು ನಾವು, "ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಹಾಗೂ ನಾಯಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿದೆ; ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ" ಎಂಬ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ವಿಧಗಳು ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕೇಳದಿದ್ದರೂ, ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ತಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಹಿಂದೂಗಳ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮನಗಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರವೇಶ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲವಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಪೊಳ್ಳು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇವಾಲಯದ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯವೆ ಹೊರತು, ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಹರಿಜನರು ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಉತ್ತಮ ಮಾನವರಾಗಿದ್ದು, ಮಾನವೀಯತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದೆ ಆದರೆ ದೇವಾಲಯಗಳ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೆರದಿಡಬೇಕಾದುದು ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯ ಎಂದೇ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಮಾನವರಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ದೇವಾಲಯ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅದು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯೆ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ನಾನು ಅದರ ಬಗೆಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮಂಥವರ ಆಶ್ರಯ ಹಾಗೂ ಪೋಷಣೆಗೆ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯ ಅವರಂಥವರಿಗೆ ನೋವುಂಟುಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಇರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದದು. ಧರ್ಮದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಜನತೆಯು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವರೆ? ಇದು ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದದೇ ಹೋದರೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಉತ್ತರವು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಏನು? ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವೆ? ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬಹುದೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಗುರಿ ಏನು? ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಒಂದೇ ಕೊನೆಯ ಗುರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ; ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಅದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ತಮ್ಮನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವು ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಬೆಂಬಲಿಸುವರು. ಆಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಅದು ಸರಿಹೊಂದಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನೇ ಯಾವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನೇ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ? ಉತ್ತರ

ಸುಲಭವಾದುದು. ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದರೂ, ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ದೊರೆತರೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಅಂಶತಃ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ! ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸುಧಾರಕರು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೊ? ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸರಿಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಧರ್ಮವೆಂದೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗತಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಲೆಂದೆ ನಾನು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ಯತೀತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದಲೂ ಬೆಂಬಲಿಸಲಾಗದು. ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜವೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಹೀನ ಹಾಗೂ ಪಾಪದ ಕಾರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಾವೇ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರಬಹುದಾದರೂ, ಅವರು, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು ಎಂದು ಸಾರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಅವರ ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಲೇಬೇಕು. ಹಾಗಿರದೇ ಕೇವಲ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದಂತಹ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆಗದು. ಬಹುಶಃ ಅದು ಸಾಧಿಸಿರಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರನ್ನು ಪರಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಪಡೆಯಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಸಮಾಜವು ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಮುಂತಾದ ವರ್ಣಭೇದಗಳಿಂದ ಅಸೂಯೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದ್ದು, ಅಸಮಾನತೆಯೇ ಅದರ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದಂತಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದೆ? ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಬಿಸಾಡಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಲೇ ಅಸಮಾನತೆ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೂ ಅಚ್ಚರಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕಳಂಕಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಾವು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಲಗಬೇಕು. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಕರೆ ಆಗಲಿ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಯೆ? ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ

ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಯೆ? ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಿಳಿಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬಯಸುವೆ. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವರೆ? ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದಂತಹ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಹೊಂದಿದರೆ ಮಾನವರಲ್ಲಿಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೆ ಸರಿ.

ನಾನು ತಳೆದಿರುವ ಈ ಧೋರಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯ ನಿಲುವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಇದೇ ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಿರಿಯಾಶೆ ಹೊಂದಿರುವೆ. ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ನಿಲುವೆಂದರೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ನನ್ನ ಹಕ್ಕು ನಾನು ಕೇವಲ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಯಾವ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವರು ಎಂದು ಕಾದುನೋಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನನ್ನ ವಿರೋಧಿಗಳ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಇರಬಯಸಿದರೆ, ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಅವರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಅವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ :

"ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗದೆ, ಅವರನ್ನು ಪಂಚಮ ಅಥವಾ ಅಂತ್ಯಜರೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಿಂದ, ಆ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರು ಅನೇಕ ನಿರ್ಬಂಧನೆ ಹಾಗೂ ಅಪಮಾನಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಜಾತೀಯ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು; ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿಯೆ ಭೇದಭಾವನೆಗಳುಂಟಾಗಿ ಅವರ ಸಮುದಾಯವೂ ಛಿನ್ನವಾಗಲೂಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಹೇರಲಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಜಾತೀಯ ಪಂಗಡದವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಇಲ್ಲವೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ವಿಷಯವಾಗದೆ, ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ 'ಸಕ್ಕರೆ' ಎಂದು ಬರೆದು ತಿನ್ನಲು ಅವರ ಕೈಗೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಅವಾಂತರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮೇಲಿನ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ."

ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನೇರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರವಾದುದರಿಂದ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಆಂದೋಲನದಿಂದ ದೂರವಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಏಕೈಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸದಸ್ಯರೆಂದರೆ ದಿವಂಗತ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಾ ಮಾತ್ರ. ಅವರು ಕೂಡಾ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ೧೯೨೭ರಿಂದ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಅದರ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸರಕಾರದ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ಅದರ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ, ಬೇರೆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರವಾದಿಗಳಾಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವನ್ನೇ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ೧೯೩೨ರ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರರು ತಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಪರ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ನಿಲುವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ಆಂದೋಲನದ ವಾದಿಗಳಾದರು. ಈ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಹಿಂದೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಸಮಾನಾಂತರ ಉದಾಹರಣೆ ದೊರೆಯುವುದೆ ದುರ್ಲಭವೆಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು, ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸದೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರನ್ನು ನಾಮಕರಣಮಾಡಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರರಿಗೆ ಆಘಾತ ಉಂಟಾದರೂ, ಸರಕಾರದವರ ಕ್ರಮ ಸಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಂತೆ, ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರರು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಸಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಬಳಲಿದ ರಾಜಾ ಅವರಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿ ಅವರ ಘನತೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಚನೆಗೊಂಡಾಗ ಹಾಗೂ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಅವರ ವಿರೋಧಿಯನ್ನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ರಾಜಾ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾದುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ೧೯೩೨ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರ ಹಿಂದೆ ಸಂಚರಿಸಿದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಸೂದೆಗೂ ಬೆಂಬಲಿಸಿದುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಸೂದೆ, ಎರಡನೆಯದು ದಂಡನೀತಿ ಮಸೂದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕುರಿತದ್ದು ಆಗಿದ್ದವು.

III

ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನೊಂದೇ ನಂಬಿ, ಸನಾತನಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಂದ ಬಂದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಪುರಸ್ಕಾರವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಂದೋಲನದ ಯಶಸ್ಸಿನ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷಿವತ್ತಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಆಂದೋಲನದ ಸಫಲತೆಯೆಂದರೆ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೆರೆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮರಳಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಹೊಂದಿದ 'ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ತಗಲಿದುದು; ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯ ಮಾನವ ಕರುಣೆಯ ಸುಧೆಯು, ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯ 'ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ' ನೀಡಿದ ಪ್ರಚಾರವು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಕಪಟ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದ್ದು ವಿಶ್ವದ ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಬಗೆದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ ಕೇವಲ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮುಕ್ತವಾದದ್ದೇ ಹಲವಾರು, ಈ ಹಲವಾರು ದೇವಾಲಯಗಳೂ ಹಾಳುಬಿದ್ದುವು, ನಾಯಿ ಕತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದವು. ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆಂದೇ ಈ ವಿಧವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು, ತನ್ನ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಸಾರಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಒಂದು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಕಪಟ ನಾಟಕ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು. ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಮಸೂದೆಗೂ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದವು. ಆದುದರಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅರುಹುತ್ತದೆ.

IV

ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಮಲಬಾರಿನ ಪೊನ್ನಾಯಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯು ಜಮೊರಿನ್‌ರೊಬ್ಬರು ಈ ದೇವಾಲಯದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದು ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದು, ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಜಮೊರಿನ್ ಹಾಗೂ ದೇವಾಲಯದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ಹರಿಜನ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿಯ ಕಾನೂನಿನ ೪೦ನೆಯ ಕಲಮಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದಿನಾಂಕ ೨೩ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆಯೇ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜಮೊರಿನ್ ಅವರು

ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಿಸುವವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಈ ಘಟನೆಯ ನಂತರವೇ ಜಮೊರಿನ್ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗಗೆ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಾಗೂ ಗೋಜಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ ಜಮೊರಿನ್ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮೊರೆಹೋದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ಕೆಲ ಸಮಯದವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಉಪವಾಸದ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೧ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಜಮೊರಿನ್ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಕಲ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಮೋರಿನ್ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ತಂತಿ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿ, ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರ ದಿನಾಂಕ ೫ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರ ಪ್ರಕಟನೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

"ಕೇರಳದಲ್ಲಿಯ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನ ಕುರಿತಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ತಲೆದೋರಿದೆ. ನನ್ನ ಆಗ್ರಹದ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದೂಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಂದೂಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನವರಿ ೧, ೧೯೩೩ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಗೌರವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ, ಉಪವಾಸ ಆರಂಭಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನನಗೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರಿಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯ, ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನಿವಾರ್ಯ."

ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಜಮೊರಿನ್ ಅವರು ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು:

"ಅವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾದ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳು, ಅದರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಹಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಂದೋಲನದ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಮರ್ಥನೆ ಇಲ್ಲ."

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಕೇರಳದ ಪೊನ್ನಾಯಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಕುರಿತಂತೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಬಹುಮತದಂತೆ ತಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸಾರಿದರು. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮತದಾನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಮತದಾನವು ಕೇವಲ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸದ ಹಾಗೂ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಇಲ್ಲದವರು ಮತದಾನದಲ್ಲಿ

ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ವರದಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಶೇಕಡಾ ೭೫ರಷ್ಟು ಮತದಾನ ಜರುಗಿತು. ಪರಿಣಾಮ ೫೬% ಮತದಾರರು ಪರವಾಗಿಯೂ, ೯% ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ, ೮% ತಟಸ್ಥರಾಗಿಯೂ, ೨೭% ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಹೋದರು. ಈ ಮತದಾನ ಪರಿಣಾಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರು ದಿನಾಂಕ ೨೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆ ನೀಡಿದರು :

"ಮದ್ರಾಸಿನ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು, ಡಾ. ಸುಬ್ಬರಾಯನ್ ಅವರಿಗೆ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಅವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ಅಂದರೆ ೧೫ ಜನವರಿವರೆಗೂ, ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪವಾಸ ನೂತನ ವರ್ಷದ ಎರಡನೆಯ ದಿನವೇ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಹಮತ ನೀಡಿ ವೈಸ್‌ರಾಯರ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ."

ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ವೈಸ್‌ರಾಯರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಮಸೂದೆಗೆ 'ಒಪ್ಪಿಗೆ' ನೀಡುವ ಹಾಗೂ 'ನೀಡದೆ' ಇರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿತ್ತು. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆದರೂ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಉಪವಾಸ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮರೆತು ಇಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ ಜರುಗಿತು ಎಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳದೆ ಹೋದುದು ಕೌತುಕದ ವಿಷಯ. ಹೀಗಾಗಿ, ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ದ್ವಾರಗಳು ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಇವೆ.

V

ಗುರುವಾಯೂರು ಪ್ರಕರಣ ಮುಗಿದುಹೋದ ವಿಷಯ. ಈಗ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಸೂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರೂ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಕೋಲಾಹಲ ಉಂಟಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಆಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಗೆಂದೇ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಅನುಮತಿ ನಿರಾಕರಿಸುವರೆಂದೇ ದಟ್ಟವಾದ ವಾರ್ತೆಯು ಹಬ್ಬಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ವಿಚಲಿತ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ದಿನಾಂಕ ೨೧, ಜನವರಿ ೧೯೩೩ರಂದು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು :

"ದಟ್ಟವಾದ ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿರುವಂತೆ, ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರು ಅನುಮತಿ ನೀಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಒಂದು ದುರಂತವೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ.... ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯ ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ರಾಜಕಾರಣ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವೆ. ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ಯಾವುದೇ

ಒಂದು ಆಚಾರದ ಬಗೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕಠಿಣ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಶಾಸನೀಯ ಕಾರ್ಯ ಅನಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ನಾನೇ ಸಹಿಸಲಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಶಾಸನದ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೂ ಇರದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಆಗಿದೆ."

ದಿನಾಂಕ ೨೩ ಜನವರಿ ೧೯೩೩ರಂದು ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಾರಲಾಯಿತು. ಡಾ ಸುಬ್ಬರಾಯನ್ ಅವರ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಗೆ, ಮದ್ರಾಸಿನ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ಲಾರ್ಡ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಶ್ರೀರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಮಂಡಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಸೂದೆಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಹಿಂದೂಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕೇವಲ ಶಾಸನಸಭೆಯೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಶಾಸನಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆಗೂ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗೆಗೂ ಜನತೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತರಬೇಕು; ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಅರಿಯಬೇಕು. ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪರ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮರುದಿನವೇ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆ ನೀಡಿದರು:

"ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೈವಾಡವಿದೆ ಎಂದೇ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಆ ದೇವರು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮಸೂದೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಕರು ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರುವುದು ದೇವದತ್ತ ವರವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿರುವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಗೆಹರಿಯುವುದು. ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶದಿಂದ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಇಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಅಗಾಧ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವ ವಿಷಯದ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸನಾತನವಾದಿಗಳ ನಿಲುವು ಏನೇ ಇರಲಿ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಉತ್ತರದ ಹರಿದ್ವಾರದವರೆಗೂ ಹರಡಿದೆ. ನನ್ನ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯವು ಮುಂದೂಡಿದ್ದರೂ, ಅದು ಕೇವಲ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಈಗ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ."

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಶಾಸನೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಯಾವ ಆಡಂಬರದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಅರಿಯಬಹುದು. ದಿನಾಂಕ ೨೪ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೩೩ರಂದು ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆಯು ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

ಮಸೂದೆಯು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಹಾಗೂ ಜಿ. ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಲೆಂದೇ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಈರ್ವರು ಅವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಮನ ಒಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮಸೂದೆ ಮಂಡನೆಯು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲೆಂಗೋಡ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಥಂಪನ್ ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸದನವು ಈ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೊದಲನೆಯ ವಾದಿಯ ವಾದವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ೩೦ ಜುಲೈ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರು. ರಾಜಾ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಕಟನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ೩೧ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು (೩೧ ಜುಲೈ) ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುಂಜಾಳ ಅವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬಾರದೆಂದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಯಾದುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಯ ಕಲಾಪವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಸಭೆಯ ಒಲವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಬಹುಮತ ತನ್ನ ಒಲವನ್ನು ತೋರದೆ ಹೋದುದರಿಂದ, ಮಸೂದೆ ಮಂಡನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಯಿತು.

ದಿನಾಂಕ ૨೪ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೩೩ರ ಗ್ರೀಷ್ಮಋತುವಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸರ್ ಹ್ಯಾರಿ ಹೇಗ್ ಅವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದೆಂದು ಕೋರಿದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಕಾಸದ ಬಗೆಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಚಾರವು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಮುಗಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಿಂದೂಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಿತಿ ಹೇರುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಈ ವಿಷಯ ಆದಷ್ಟೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ, ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಶ್ರೀ ಶರ್ಮಾ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಸೂದೆ ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತ ತಲುಪಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜೂನ್ ೧೯೩೪ರ ಅಂತ್ಯ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಲೂ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಬಹುಶಃ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಪುಟಗಳ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು. ಮಸೂದೆಯು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತು. ಈ ಕ್ರಮ ಕುರಿತಂತೆ ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ನೋಟಿಸನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರದ ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ನೂತನ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿತು. ಈ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅವರು

ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಮಸೂದೆಗೆ ನೀಡಿದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಭಯದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ದಯನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ವಿಷಾದನೀಯ ಹಾಗೂ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಟುವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಂಡಿಸಿದರು:

'ಸರ್, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಎಂಬ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವೆ; ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟ–ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲೆಂದೇ ನಾನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವೆ:

'ಸರ್, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಕುರಿತಂತೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ: ಅವರೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ ನೃಪೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ್, ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಕ್ರಾಯಕ್, ಭಾಯಿ ಪರಮಾನಂದ, ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಂ.ಸಿ. ರಾಜಾ, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣರೆಡ್ಡಿ, ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ.ಎಲ್. ಪಟೇಲ್.

'ನಾನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿ' 'ಹದಿನೈದು ದಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು' ಮಿಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವೆ: ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಸೇರಬಹುದಾದ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಐದು ಆಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸುವೆ.

'ಸರ್, ನಾನು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಎರಡೇ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು, ಈ ಮಸೂದೆಯು, ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಅರಿತಿದ್ದು ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲೆಂದೇ ಈ ಅವಕಾಶದ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

'ಶ್ರೀ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಸಹಜವಾದ ಶಂಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಂತೆ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಪರವಾಗಿರದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ ಅವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ದಿನಾಂಕ ೧೬ ಆಗಸ್ಟ್‌ರಂದಿನ **'ಹಿಂದೂ'** ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ಅವರ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. **'ಹಿಂದೂ'** ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪತ್ರಿಕೆ. ಅದು ಕೇವಲ ಸಂದರ್ಶನವಾಗಿರದೆ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಎಂದೇ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆದ ದ್ರೋಹದ ಬಗೆಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕರಾದ ಅವರ ನಂಬಿಕೆದ್ರೋಹವು ಸರ್ಕಾರದ ದಾಖಲೆಯಾಗ ಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು:

'ಹಲವು ಸನಾತನವಾದಿಗಳು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ, ಮತೀಯ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ

ಶಾಸನೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಸಲ್ಲದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಬಲ್ಲರೆ? ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮೂಹವೂ ತಮಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ದೊರಕಿರಬಹುದಾದ ಅಭಿವಂದನೆ ಏನೆಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.'

'ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಒಕ್ಕಣೆ ಮುಂದುವರಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಈ ವಿಧವಾದ ಅಭಿವಂದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಮಹಾನಾಯಕರು, ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ನಡೆಸದೆ, ತನ್ನ ಅಳಿಯನಾದ ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದೇ ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜಂಟಿ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದರು. ಈಗ ಈ ಮಹಾಶಯ ಶಾಸನೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಬೇಡ ಎಂದು ಏಡಿಯಂತೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ್ದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಆಂಗ್ಲ ನಾಟಕಕಾರ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪೀಯರರ "ಏಡಿಯಂತೆ" ಎಂಬ ಮಾತು ಇವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಈ ಚಾಣಕ್ಯನ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿ ಏನೂ ಅಲ್ಲ."

'ಆದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದೇ ಯಾವಾಗಲು ಭಾವಿಸಲು ಬಾರದು.'

'ಸರ್, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಭಯಗ್ರಸ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾನೇ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದು ಮರೆತಂತಿದೆ.'

'ಸರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನತೆ ಗುಲಾಮರೇನು?

'ಯಾರು, ಬಲಹೀನರ ಹಾಗೂ ದಲಿತರ ಬಗೆಗೆ
ಮಾತನಾಡಲು ಅಂಜುವರೋ ಅವರು ಹೇಡಿಗಳು.'

ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ ಮಿಲ್ಟನ್ ಹೇಳುವಂತೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾದಿಸಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಅಸತ್ಯವಾಗದೇ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುತ್ತದೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಚುನಾವಣೆ ಎದುರಿಸುವರು.'

'ಹೀಗೆಂದಾಗ ಅವರು, ತಾವೇ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆಳೆದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತದಾರರ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಪೇಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಲಾರ್ಡ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ, ಸಂವಿಧಾನ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ತಾವೇ ನಂಬಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಲಾಯನಗೈದು, ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಮರಳಿ ಬರುವ ಹಿರಿಯಾಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಅಥವಾ

ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೆ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳೇ ದೊರಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎರಡೂ ತುಂಬಾ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು. ಪಾಲಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹೋದರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ತಂಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೆ; ಈ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಮುಂದುವರಿದು ನನ್ನ ಸಹೋದರನೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ವೈಸರಾಯರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಗ ತಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಕರು ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಸುಧಾರಕರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಹುಮತವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಬಹುಮತದ ಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದುದು ಏನೆಂದರೆ, ಜನಮತ ಸಂಗ್ರಹದ ಪರಿಣಾಮ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಲಬಾರಿನ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿ, ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನನ್ನ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮೂರರ ಒಂದು ಭಾಗದ ಸಮುದಾಯವು ನಮ್ಮಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಳಿಯುವ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆ ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಐಕ್ಯಮತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೇದಕಾಲದಲ್ಲಿರದೆ ಹೋದ ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಈ ದಿನ ಏನು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಅವರು ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಮೊಳೆಹೊಡೆದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂತೆಯೇ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಸನಾತನ ಪಂಥದ ನಾಯಕರೆನಿಸಿದ ರಾಜಬಹದ್ದೂರ್ ಕ್ರಿಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು, ಕೊಲ್ಲಿಂಗೊಡ್ ರಾಜಾಸಾಹೇಬರು, ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಚರಣ ಮುಖರ್ಜಿ ಮುಂತಾದವರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

'ಸರ್, ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರದೆ ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು ಎಂದಾಗ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸದು. ಇದು ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಬೆದರಿಸುವ ತಂತ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಹಿಂಸಾವಾದದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಕಹಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪನಂಬಿಕೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಫಲಪ್ರದವಾಗಲಾರದು ಎಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರೋಧದಂತಹ ಮಹಾಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ಕಡೆಗಣಿಸುವ, ವಿಷಯ ಬದಲಾಯಿಸುವ, ಪಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಪಠಿಸುವ ಹೇಡಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.'

'ಇಬ್ಬರು ಮೂವರೊಡನೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲಾರದವರು ಗುಲಾಮರು.'

'ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಲಗೈ ಬಂಟರಾದ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಲಭಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.'

'ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮತದಾರರಿಂದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗೆಗೆ ಆದೇಶವನ್ನೇ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಭಿಕ್ಷುಕನಂತೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಿಕಾರಿಗಳು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಬೀದಿಪಾಲು ಮಾಡಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಅವರ ತತ್ವಗಳಿಗೇ ತಿಲಾಂಜಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಂತೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಕೈಕೊಂಡದ್ದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆಂದೇ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಜಾತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಿಯಾಯತಿಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾರತ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯ ಸಹಾಯದೊಡನೆ ಅವರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನರಿಂದ ಆಣತಿಯನ್ನೆ ಪಡೆಯದೆ ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿಸುವರೆ!"

'ಸರ್. ರಾಜಾಬಹದ್ದೂರ್ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ? ರಾಜಾಬಹದ್ದೂರ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಜನತೆಯಿಂದ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಜನತೆಯ ಆದೇಶ ಪಡೆದು ಶಾಸನಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಡಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಸನಾತನಿಗಳು. ಅವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್‌ವಿರುದ್ಧವಾದ ಈ ಜನ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲ ಸನಾತನಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ಸತ್ಯ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೇ ಮರೆತಂತಿದೆ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವ ಈ ಜನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದ ಮಹಾಸುಳ್ಳರು. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹಬಗೆದ ಇವರಿಗೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗೆ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧೋರಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಆ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಚುಣಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಕಪಟ ನಾಟಕ ಈಗ ಬಯಲಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ. 'ದೇವಾಲಯ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಮಸೂದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬಹುದು.'

'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದ ಇವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಂಧುಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋರಾಡುವರೆಂದೇ ನನ್ನ ಹಿರಿಯಾಶೆ. ಜಾತೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಂತರ ಅವರು ಒಂದಾಗಿರದೆ ಹೋದರೂ, ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ಅವರ ಮುಖವಾಡವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮಂಡೆ ಊರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್. ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಂತೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹವೆಸಗಲಾಗಿದೆ. ಸರ್, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ದಿಲ್ಲಿಯ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆ.'

ವಿಜಯಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸೋಲಿನೆಡೆ ತೆರಳಿದ ಉದಾಹರಣೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಂಥ ಅಪಮಾನಕರವಾದ ಸೋಲು! ಈ ಸೋಲಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಈ ಸಂಗತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಗಾಂಧಿ ಅವರೆ ದಿನಾಂಕ ೪ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ನೀಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆ ಹೀಗಿದೆ:

'ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಕೋಲೆಗಳು ಕಡಿದುಹೋಗಿದ್ದು, ತಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರು, ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಯ ವಾಸಿಗರು ಪೂಜಿಸುವ ದೇವರನ್ನು ತಾವು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹಾಗೂ ಇತರರು ಹೊಂದಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ತಾವೂ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಪ್ಪಂದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರು ಜಾರಿಗೊಳಿಸದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನವರ ಹಾಗೂ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹಾಗೂ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಂ. ಸಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಇತರ ದಲಿತ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ, ಒಪ್ಪಂದದ ಈ ಕರಾರುಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರೆಗೂ ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಕೈದಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೂ ಎಂದೂ ಹೇಳಿರುವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಉಪವಾಸ ಆರಂಭವಾದರೂ, ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಲು ಆಗಿರದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಾವು ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಒಂದು ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು, ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದುಕುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನೇ ತೊರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.'

ಅವರು ಈ ವಿಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮವೇನು? ಅವರು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗೆಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಸಹಜವಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆ, ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಗೆ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಶೋಚನೀಯ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರು ತಮ್ಮ ದಿನಾಂಕ ೩೧ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೩೪ರ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:

"ನತದೃಷ್ಟ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆ, ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ದುರಂತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರದ ದುರಂತಕ್ಕದು ಅರ್ಹವಾಗಿತ್ತು. ಸುಧಾರಕರ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಂದಲೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಗೊತ್ತುವಳಿಕಾರರು ಸುಧಾರಕರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ ಕೋಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತಮಗೆ ತಾವೇ ದ್ರೋಹ ಎಸಗಿಕೊಂಡರು. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಮದ್ದೆಂದು ತೋರಿದರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೨೫ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವಿಯಾಜೀ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವಾರ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಣುವಂತೆ

ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಿಂತ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಒಲವು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಸೂದೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.'

ರಾಜಕೀಯ ದೊಂಬರಾಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಪರಾಭವಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಸಾರಿದಾಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಸ್ತದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ನಂಬಬಹುದೆ? ಅವರ ದೃಢವಾದ ನಿಲವೇನು? ಅವರ "ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನೋವು" ಹೇಗೆ? ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಕೇವಲ ಲಯಬದ್ಧ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೆ?

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೫

ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಔದಾರ್ಯ

ಕರುಣೆಯಿಂದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಂತ್ರ

ದಿನಾಂಕ ೩೦ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ೧೯೩೨ರಂದು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಕೌಸಜೀ ಜಹಂಗೀರ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಒಂದು ಸಭೆ ಜರುಗಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ 'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಸಂಘ'ವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಘದ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯ ಬಿರ್ಲಾಭವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ ಅವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಅಮೃತಲಾಲ್ ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. 'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ' ಸಂಘವು ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಯೋಜನೆಯ ಕೂಸಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಫಲವಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದಲೆ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಈ ಸಂಘವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೂಸೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರಥಮ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟದ್ದು. ದಿನಾಂಕ ೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ನೀಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಅದನ್ನು 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸೇವಾ ಸಂಘ' ವೆಂದೇ ಸಾರಿದರು. ಆದರೆ ಈ ನಾಮಕರಣವೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಹೆಸರಿಗೆ ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ 'ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ' ಎಂದು ನೂತನ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ನಾಮಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹರಿಜನ ಎಂದೇ ಕರೆದರು ಗಾಂಧಿ. ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಈ ನೂತನ ನಾಮಕರಣವು, ವೈಷ್ಣವ ಹಾಗೂ ಶೈವರ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ನಾಮಕರಣದಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಪಂಥೀಯ ವಾದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಲು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಶೈವರು 'ಹರಿಜನ' ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೂ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ದೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ 'ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘ'ವೆಂಬ ನಾಮದಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಘಟನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ದಿನಾಂಕ ೩, ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಶ್ರೀ ಬಿರ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಠಕ್ಕರ್ ಅವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದು ಅದು ಹೀಗಿದೆ:

'ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಂತೆ ಸನಾತನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸಹಭೋಜನ ಮತ್ತು ಅಂತರಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಮೋದಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದು. ಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಈ ವಿಧವಾದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಸೋಂಕು

ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಸನಾತನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದಿರಲಾರದು. ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಈ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಸಹಭೋಜನಗಳು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾರವು.'

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲೆಂದೇ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿ, ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕವೂ ಒಬ್ಬ ನಿಯಮಿತ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಘಟಕವು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟಕವು ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರಬಹುದು. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ತಗಲಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಹೀಗಿದೆ: 'ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿರುವ ಮೊತ್ತದ ಮೂರನೇ ಎರಡಂಶವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಮೂರನೇ ಒಂದಂಶ ಹಣವನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಪ್ರವಾಸ ಮುಂತಾದ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇರಬೇಕು. ಅವರು ೧೫ ರಿಂದ ೨೯ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕು.

ಇಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಖರ್ಚು	೩೦ + ೨೦ = ೫೦ x ೧೨ =		೬೦೦=೦೦
ಈ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಪ್ರವಾಸ ವೆಚ್ಚ	೨ x ೧೦ x ೧೨ =		೨೪೦=೦೦
ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ	೨ x ೧೦ x ೧೨ =		೨೪೦=೦೦
ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳು :			
ಶಾಲೆ, ಪುಸ್ತಕ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ			೨,೦೦೦=೦೦
ಪಾರಿತೋಷಕಗಳು, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ			
ದೇಣಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಪಂಚಾಯತಿ			
ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ		**ಒಟ್ಟು**	**೩,೦೮೦=೦೦**

ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ

ನಾವು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಗಲಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹಾನ್ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವು ಸೌಮ್ಯವಾದದ್ದೆ ಎಂದು ತೋರಿದರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದೆ ನಮ್ಮ ಭರವಸೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸಾ ನಮಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಉದಾರ ಹಸ್ತದಿಂದ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಘಟಕಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತಗಳೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಾಂತದ ಹೆಸರು	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅಸ್ಸಾಂ	೧೧	೬
ಆಂಧ್ರ	–	೬
ಬಂಗಾಲ	೨೬	೧೫
ಕಲಕತ್ತಾ ನಗರ	೧	೩
ಬಿಹಾರ	೧೬	೧೬
ಬೊಂಬಾಯಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರ		
ಮತ್ತು ಉಪನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	೧	೩
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	೧೦	೮
ಗುಜರಾತ್, ಬರೋಡಾ, ಕಾಥಿವಾರ		
ಕಚ್ ಮತ್ತು ಇತರ ೫ ಹಾಗೂ ೧೦ ರಾಜ್ಯಗಳು		
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿರಾರ್ (ಮರಾಠಿ)	೯	೭
ಮಧ್ಯಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳು	೧೧	೮
ಡೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ	೧	೨
ಕಾಶ್ಮೀರ	೧	೧
ಮಲಬಾರ್, ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಮತ್ತು ತಿರುವಾಂಕೂರು	೪	೧೦
ಮೈಸೂರು, ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು		
ಮದ್ರಾಸ್‌ನ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	೮	೧೦
ನಿಜಾಮರ ಪ್ರಾಂತ	೧೪	೧೦
ಒರಿಸ್ಸಾ ಹಾಗೂ ಉಪಪ್ರಾಂತಗಳು	೫+೨೬	
ರಾಜ್ಯಗಳು	–	೮
ಪಂಜಾಬ್, ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದಿನ ಪ್ರಾಂತ		
ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ಹರಾಜ್ಯಗಳು	೩೨+೭=೩೯	೧೦
ರಾಜಪುತಾನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು		
ಅಜಮೀರ್–ಮೇವಾರ ರಾಜ್ಯಗಳು	೧೮	–
ಬ್ರಿ.ಜಿಲ್ಲೆ	೧೯	೯
ಸಿಂಧ್	೮	೫
ತಮಿಳುನಾಡು	೧೩	೮
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ	೪೮	೨೪
ಮೊತ್ತ		೧೮೪

೧೮೪ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ತಗಲಬಹುದಾದ		
ವೆಚ್ಚ ೩೦೦೦ x ೧೮೪		= ರೂ ೫, ೫೨,೦೦೦=೦೦
ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು		
ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ೧೦೦೦x೧೨		೧೨,೦೦೦=೦೦
ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ೪,೦೦೦x೧೨		೪೮,೦೦೦=೦೦
		೬೦,೦೦೦=೦೦
ಒಟ್ಟು	**ಮೊತ್ತ**	**೬,೧೨,೦೦೦=೦೦**
ಅಥವಾ ಸರಿಸುಮಾರು	**ರೂ.**	**೬,೦೦,೦೦೦=೦೦**

ಈ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹಣದಿಂದ ಸರಿತೂಗಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ೬,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಜರುಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ೨೨ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹಾಗು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕುಕೋಟಿ ಅಥವಾ ೪೦೦ ಲಕ್ಷ. ಈ ದೇಶದ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆಂದೇ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಅಖಿಲಭಾರತ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಕೊಂಡರು. ಅವರ ಪ್ರವಾಸವು ೭ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೩ರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಜುಲೈ ೨೯, ೧೯೩೪ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆಂದು ಆಗಸ್ಟ್ ೩, ೧೯೩೪ರ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.[೧] ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗೆ ಜನಜಾಗೃತಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೂ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದರು. ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹಣದಿಂದ ಸಂಘದ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯವು ಆರಂಭವಾಯಿತು.

೧೯೩೨ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಗಾಂಧಿ ಅವರ ನೊಂದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೆನ್ನಲಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸಂಘದ ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ ಠಕ್ಕರರು ಅನೇಕ ಅಮೆರಿಕನ್ನರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅನನ್ಯ ಸಮಾಜ ಸೇವಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆಂದು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ

---

೧. ಹರಿಜನ್, ಆಗಸ್ಟ್ ೩, ೧೯೩೪.

ಸ್ವಾಗತಿಸಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘವು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾಮೂಲಾದ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿತ ಮಾದರಿಯ ಯೋಜನೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ ಉನ್ನತ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು, ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಂದೇ ವಸತಿ ನಿಲಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೇ ತೆರೆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಈಗ ಸಂಘದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ, ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದುವರಿದು ಸಂಘವು ಹಲವಾರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ತೆರೆಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸಂಘದ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಅಂದರೆ, ೧. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಸುವ ಅಥವಾ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ೨. ಹಳೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ೩. ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಬಾವಿ ಅಗೆಸುವ ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

ಮೂರನೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯ ಸಂಘ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಸಂಘವು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ವರದಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

II

ಈ ವಿಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಘವು ತುಂಬಾ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯಕ್ಕೆಂದೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಷ್ಟು? ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚವು ಅವರೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಂತೆ ರೂ. ೬,೦೦,೦೦೦. ಆದರೆ ಸಂಘವು ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ವಿವರ ಈ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ: ೨೪, ೨೫, ೭೦೦ ಮತ್ತು ೩, ೪೧, ೬೦೭ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆಂದೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತವು ಅತಿ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಎಣಿಕೆಯಂತೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಹಣ ವ್ಯಯಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಘದ ಖರ್ಚು ಕೇವಲ ೩,೪೫,೮೮೮ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ. ಆದರೆ

ಸಂಘವು ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕಾರಿಯಾದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಂಘವು ಹಿರಿದಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ತುಂಬಾ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೫೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಕೇವಲ ಮೂರುಲಕ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಬಗೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಟ್ಟಿನ ಸಾಧನೆಯೂ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರಗಳು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ನೀಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ಕಷ್ಟಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಘವನ್ನು ದೂರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ದೂರಬೇಕಾದದ್ದು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು. ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಅಸಡ್ಡೆ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಿಲಕರ ಸ್ವರಾಜ್ಯನಿಧಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಂದೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಸ್ತೂರಿ ಬಾ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಹರಿಜನರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ನೀಡಿರಬಹುದಾದ ಹಣದ ಹೋಲಿಕೆಯು ಹಿಂದೂಗಳ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹಣ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿವೆ.

ಸಂಘವು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಸಂಘದವರು ಮಾಡುವ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಹಣದಿಂದ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಂಘದವರು ಸರಕಾರವನ್ನೇಕೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ಕೋರಬಾರದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳದ, ಆದರೆ, ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಾರದು?

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಧೋರಣೆಯು ಸಂಘದ ಬಗೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧವಿದ್ದಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರಣಗಳನ್ನು "ಇಂಡಿಯನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ರಿಫಾರ್ಮರ್" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧೪ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೪ರಂದು ಓರ್ವ ಲೇಖಕರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ:[೧]

'ಸೇವಾಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ನಿಯೋಗವೊಂದು ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಕೋರಿ ಕಾದಿತ್ತು. 'ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗ'ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರು ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ನೀಡಬಾರದೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಸಂಘವು ಹರಿಜನರ ಸಂಘವಾಗಿರದೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ,

---

೧. ದಿನಾಂಕ ೨೬ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೪೪ರಂದು ಕೆಲವೊಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೇಕೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಾಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿದರೆಂದೂ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಕೆ. ನಟರಾಜನ್ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ನಿಯೋಗದ ಕೋರಿಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕಾದಿರಿಸುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಹರಿಜನರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಯರವಾಡಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿಯೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಹಿಂದೂ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಸಮ್ಮತಿಗೆಂದು ಈ ಕರಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪಂಡಿತ್‌ಜೀಯವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಸಹನೆ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಮುಂದುವರಿದು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಕಳಂಕವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ನುಡಿಯಲಾಯಿತು. ಆಗ ಮುಂಬಯಿಯ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಯೊಬ್ಬರು, ಮೇಲೆ ನುಡಿದ ಸದಸ್ಯರತ್ತ ಹೊರಳಿ 'ನೀನು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ' ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಈ ನ್ಯೂನತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು? ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ, ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯೂ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಪರಮ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರರಂತೆ ದುರಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಕಹಿ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬಹುದೆಂದೇ ನನಗೆ ಭಯ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದೇ ಲೇಸು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ನೀಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನೇ ನಿರಾಕರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ಹರಿಜನರ ವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವೆ, ಆದರೆ ಆಗ ಈ ವಿಧವಾದ ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತ, ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಗಳು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿರೋಧವಾಗಿರದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟನ್ನೇ ಪಡೆದಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೆನಪಿಸುವಂತೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಈ ಸಂಘವು, ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದರ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು.'

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನೇಕೆ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ದ್ವೇಷಮಯ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಜವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

'ಇಂಡಿಯನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ರಿಫಾರ್ಮರ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಘದ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ

ಗ್ರಹಿಕೆಯು ತಪ್ಪೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಬಿರ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಠಕ್ಕರ್ ಅವರುಗಳು ದಿನಾಂಕ ೩ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ನೀಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ:

'ಸಂಘದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ : ಸರ್ವಶ್ರೀ : ಜಿ. ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ, ಕಲಕತ್ತಾ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ; ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ದಾಸ್ ಠಾಕುರದಾಸ, ಮುಂಬೈ; ಶ್ರೀಲಲ್ಲೂಭಾಯಿ ಶ್ಯಾಮಲದಾಸ, ಬೊಂಬಾಯಿ; ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಬೊಂಬಾಯಿ; ಸೇಠ್ ಅಂಬಾಲ ಸಾರಾಭಾಯಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಡಾ॥ ಬಿ.ಸಿ. ರಾಯ್, ಕಲಕತ್ತಾ; ಲಾಲಾ ಶ್ರೀರಾಮ್, ದೆಹಲಿ; ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ ಎಂ.ಸಿ. ರಾಜಾ, ಮದ್ರಾಸ್; ಡಾ॥ ಐ.ಎಸ್.ಎಸ್. ರಾಜನ್, ತಿರುಚಿನಾಪಲ್ಲಿ; ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ಮದರಾಸ್; ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರ್, ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ದೆಹಲಿ.'

ಈ ಪಟ್ಟಿಯ ೮ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವರ್ಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಇತರ ಇಬ್ಬರು ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಂ. ಸಿ. ರಾಜಾ, ಹಾಗೂ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದಿದರು. ಅವರು ಸಂಘದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೇಕೆ ಕಡಿದುಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈ ಸಂಘದಿಂದ ಏಕೆ ಹೊರಬಂದಿರುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ನಾನು ಮರೆತು ಕ್ಷಮಿಸುವ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ವರ್ತಿಸಿದೆ. ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಹಿತೈಷಿಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೆ ಸಂಘದ ಕೇಂದ್ರಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಘವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಮುನ್ನವೇ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂಬ ಕರೆಬಂದಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೆ ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಹಡಗಿನಿಂದಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ.

ಮ/ನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ
ಪೋರ್ಟ್ ಸಯಾದ್
ನವೆಂಬರ್ ೧೪, ೧೯೩೨

ಪ್ರೀತಿಯ ಶ್ರೀ ಠಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ,

ನಾನು ಲಂಡನ್‌ಗೆ ತೆರಳುವ ಮುನ್ನ ತಾವು ಕಳಿಸಿದ ತಂತಿ ಸಂದೇಶ ಕೈಸೇರಿತು. ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿಗೂ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಡಿ. ವಿ. ನಾಯಕ ಅವರನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಂಡಳಿಗೂ ನೇಮಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಲೀಗ್‌ನ[೧] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿಯ

---

೧. 'ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಲೀಗ್‌ಗೆ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹೆಸರು.

ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಯಾವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ತೆರಳಬೇಕಾದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಆಶೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾದುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಅವಕಾಶದಂತೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದೇ ಈ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವೆ.

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಎರಡು ಖಚಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಆಶೆ ಹಾಗೂ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನ ನೀಚ ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಫಲವೆಂದೇ ಅವನ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಂಬಿದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ, ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಣೆಬರಹವು ಅವನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಧವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಆಶೆ ಹಾಗೂ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಂದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಸರದ ಬಲಿಪಶು ಆಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಎರಡೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಎರಡನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ; ಮೊದಲನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಿಂದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ಆ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕಾರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ವಿಚಾರದಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಲೀಗ್‌ನ ಉದ್ದೇಶ ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದೆ ಇಡೀ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸುವದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಲೀಗ್ ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಪವ್ಯಯಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದೇ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಲೀಗ್ ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಲೀಗ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೧. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಚಳುವಳಿ

ನನ್ನ ವಿಚಾರದಂತೆ, ಲೀಗಿನ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ, ಅದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ, ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಾದ, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಪಡೆಯುವ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ, ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಗ್ರಾಮ ಚಾವಡಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆಯಬಲ್ಲದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿ ಅರಿಯುವುದು

ಉತ್ತಮ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿರುವ ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಭವವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಲೀಗ್ ಕೋಲಾಬಾ ಹಾಗೂ ನಾಸಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಾಗ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಹಾಗೂ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕಲಹ ಉಂಟಾಗಿ, ತಲೆಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿ, ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ದಲಿತರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೊಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ನೀಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚಕೋರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿದ್ದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದು, ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಶೋಚನೀಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು, ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭೀಕರ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಹಸಿವು ಮುಂತಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಿಮಗೆ ಇದರ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಫಲ ನೀಡದೆ ಹೋಗಲೂಬಹುದು.

ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿರುವೆ. ಲೀಗ್ ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವಕರ ಒಂದು ಸೈನ್ಯಪಡೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಮಾಜಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ದೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನಗೆ, ಲೀಗ್ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ, ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲೀಗ್ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಶಾಂತಿಯಿಂದ ರಕ್ತಪಾತವೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯವಾದ ಶಾಂತಿಯುತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಕಾರಣದಿಂದ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮವು ಸವರ್ಣೀಯರ ಮನಕ್ಕೆ ನಾಟಲಾರದು. ಹಾಗೂ ಈ ಶಾಂತಿಯುತ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆ ಆಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಮಿಕ್ಕ ಮಾನವರಂತೆ, ದಲಿತ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವರ್ತನೆಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲೇಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋಧಿಸಲಿ ಹಾಗೂ ಬೋಧಿಸಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಕುರುಡಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವರ್ತನೆಯ ಹಿಂದೆ ಮತೀಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇದ್ದು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಲಿ ಕ್ರೋಧವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರದೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ

ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ನೇರಕ್ರಮದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸವರ್ಣೀಯರ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬಹುದು. ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸವರ್ಣೀಯರು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸಬಲ್ಲರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಇದು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿಯುತ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಮಾರ್ಗದ ಕೊರತೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಜನತೆಯನ್ನು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮಹಾದ್‌ನ ಛವದಾರ ಕೆರೆ, ನಾಸಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಾರಾಮ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಮಲಬಾರಿನ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೇರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶೀಘ್ರವೇ ಫಲಕಾರಿಯಾದವು. ಶಾಂತಿಯುತ ಚಳವಳಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಶತಮಾನ ಕಾಲವಾದರೂ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತೇನೋ! ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ಲೀಗ್ ನೇರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟದ ಹಾಗೂ ಕಠಿಣ ಕಾರ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ, ನಾನು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

೨. ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು

ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲೀಗ್ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎರಡನೆಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಅವರ ಬಡತನ ಹಾಗೂ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ದೊರಕದೇ ಹೋದ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ನನಗೂ ಹಾಗೂ ನಿಮಗೂ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳು, ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅನ್ಯಜಾತಿಯವರಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಹೊರತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಖವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಯ ಅಥವಾ ಜವಾನನ ನೌಕರಿಯೂ ದೊರೆಯದೆ ಪರಿತಪಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ನೀಗ್ರೋಗಳಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತರೂ, ಅವನತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಮೊದಲು ಹೊರದೂಡುವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತರೂ ಅವನಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವೇನಿದೆ? ಬೊಂಬಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಮಟ್ಟದ ವೇತನ ಕೇವಲ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲ ನೇಕಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳು ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸದಾ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ದೊರೆಯುವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

ಕೂಡಾ ಅವನು ಗರಿಷ್ಠಮಟ್ಟ ತಲುಪುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಸ್ಥಾನವು ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರತು ಎಂದೂ ಅವನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯದೆ, ಬೀದಿಯ ನಾಯಿಯಂತೆ ಹಿಂದೂ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಯ ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊಳೆಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಡು ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಹಣಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದಲೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾಮಾಲನ್ನು ಮಿಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರು ಸಮಾನವಾಗಿ ನೀಡದೇ ಕೇವಲ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೂರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಗೋಗರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿರುವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಲೀಗ್‌ನವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆರೆದು ಅಸಮಾನತೆಯ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಲೀಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಕಾರರ ವಿಭಾಗವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೩. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕ

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಲೀಗ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸವರ್ಣೀಯರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಬಗೆಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳೂ ವಿರೋಧವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಈರ್ವರನ್ನೂ ಒಡಗೂಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಭಾವಿ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲರೂ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳಂತೆಯೊ ಅಥವಾ ಸೇವಕರಂತೆಯೊ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಜೀವಂತ ಸಂಪರ್ಕವು ಅವರ ಮಧ್ಯ ಇರಬಹುದಾದ ಭೇದಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬೆಸೆಯಬಲ್ಲದು. ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಅನೇಕ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರ ಎಂದು ತೋರಿದರೂ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅವರು ದಲಿತ ವಿರೋಧಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತವನ್ನೇ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ, ಮಹಾತ್ಮರ ಹತ್ತುದಿನಗಳ ಉಪವಾಸದಂದು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳೂ ತಮ್ಮ ಮಾಲೀಕರು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿದ ಅಹಂಕಾರದ ವರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈಕೊಂಡ ವರದಿಗಳು ವಿಲೆಪಾರ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾದದಿಂದ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸವರ್ಣೀಯರೆಲ್ಲರೂ, ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ದಲಿತರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರು ಕಂದಾಚಾರದ ಹಿಂದೂಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತೀರಾ ಶೋಚನೀಯ. ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಹಿತೈಷಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು

ಬಾರದು. ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರದ ಔಪಚಾರಿಕ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಬೇಜಾರು ಹೊಂದಿರುವ ದಲಿತರು ಸವರ್ಣೀಯರ ಕರುಣೆಯನ್ನು ನಂಬಲಾರರು. ಸವರ್ಣೀಯರು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಯಸುವುದೇ ಆದರೆ, ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರೊಡನೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲೇಬೇಕು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೊಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಳಿಯರು ಬಿಳಿಯರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದಂತೆ ಸವರ್ಣೀಯರು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಲೀಗ್ ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸವರ್ಣೀಯರು, ಅವರ್ಣೀಯರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು.

೪. ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಏಜೆನ್ಸಿ

ಲೀಗ್ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸೈನ್ಯವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಲಘು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನನ್ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆಂದೇ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಣ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಜನ ದೊರಕಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಕಾಸಿಗೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಜನ ಲೀಗಿಗೆ ಬೇಡ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ 'ಸೇವೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರೇಮ ಉಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರು.' ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದರೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಗಮವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಲೀಗ್ ಅವರು ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆ. ನಾನು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನಿಮ್ನವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನೇ ದಂಧೆಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಖದೀಮರಿಗೇನೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಈ ವಿಧವಾದ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಆದರವಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಸೇವೆಗೆಂದೇ, ಮತಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಲೀಗ್ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಸಂಘಗಳೇ ಆಗಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಇರಲಿ ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದೇ ಹೊರತು ವಿಶಾಲ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ನನ್ನ ಕಾಗದ ದೀರ್ಘವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅತಿ ದೀರ್ಘಗೊಳಿಸುವ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಲಾರೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ವಿವರಿಸುವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವೆ. ಅದು ಬಾಲ್‌ಫೋರರ

ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. 'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರೇಮವೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಅಲ್ಲ' ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೇವಲ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲಾಗದು. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಯ್ದೆಗಳಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಇರಲಿ. ಅವರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮ ಒಂದೇ. ಕುಟುಂಬದ ಹೊರಗಡೆ ನ್ಯಾಯವೊಂದೇ ಪ್ರೇಮದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬಲ್ಲದು. ಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು, ಅಥವಾ ಅವರು ವಿಫಲರಾದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಲೀಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಲೀಗಿನ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರದು.

ಶುಭಾಶಯ ಹಾಗೂ ಆದರದೊಂದಿಗೆ

ನಿಮ್ಮವನೇ ಆದ

ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ವಿ.ಸೂ : ನನ್ನ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವೆ.

ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ಎಸ್ಕ್ವೈರ್, ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಲೀಗ್, ಬಿರ್ಲಾಮಂದಿರ, ನವದೆಹಲಿ– ಅವರಿಗೆ.

IV

ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ರ ತಲುಪಿದ ಬಗೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಸೌಜನ್ಯ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಂಘದಲ್ಲಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಕಳಚಿಕೊಂಡೆ. ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ ನನ್ನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿದವು. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನಾಂಕ ೩೦ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೩೨ರಂದು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಕೌಸಜೀ ಜಹಂಗೀರ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಗುರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು:

'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳು, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು, ಸ್ಮಶಾನಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಮನಒಲಿಸುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.'

ಆದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ, ನಡೆದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದಿನಾಂಕ ೩ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಂದು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ ಹಾಗೂ ವಿ. ಠಕ್ಕರರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ:

'ಲೀಗ್‌ನ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆ, ಸನಾತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಧುರೀಣರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ

ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಸಹಭೋಜನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೀಗ್‌ಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಇತಿಮಿತಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಲೀಗ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನವೊಲಿಸಿ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹುದೂರ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಟ್ಟಾ ಸನಾತನಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಬಗೆಗೆ ಕನಿಕರ ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇರಲಾರದು. ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಲೀಗ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವುದು. ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಹಾಗೂ ಸಹಭೋಜನದಂತಹ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಲೀಗ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾರವು.

ಸಂಘಟನೆಯ ಮೂಲ ಗುರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ದೂರ ಸರಿಯಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ನೀಡದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಘದ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಈ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದಂತೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಮೂಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗದೇ ಹೋದದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಆಚರಣೆಗೆ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಚರಣೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಬಲ ವಿರೋಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಬಗೆಯ ಅಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನವಿರೋಧ ಅಧಿಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಲು ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದು ಗಾಂಧಿ ಅವರು ೧೯೩೨ರ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ದಲಿತರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಲು, ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೂ ಕಣ್ಣೊರಸುವ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಈ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು, ಕರುಣೆಯಿಂದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅದೇ ಕಾರ್ಯನಡೆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರವೂ, ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವೂ ಆದ ಯಾವುದೇ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಸಂಘದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ತಂಡದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೇ ನೇಮಕಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸಂಘದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದೇ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಯೋಗವೊಂದು

ಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.[೧] ನಿಯೋಗದವರ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ನೂತನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಸೂಚನೆ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ನೀಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳೇ ಎಂದೂ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಂಘವನ್ನು ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತೋ ಏನೋ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೈತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ನೋವಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರು ಅರಿತಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಕ್ರತೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಹಣದಿಂದಲೇ ಸಂಘ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡು ಎಂದು ಕೋರಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಳಿ ಹೋದವರು ರಾಜಕಾರಣವನ್ನೇ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಖದೀಮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ತಾವು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಮೂಲ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ಆದರೆ ಅವು ಸಕಾರಣಗಳಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನೇ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಂತೂ ಕೇಳಬಹುದಲ್ಲವೆ?

'ಇಂಡಿಯನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ರಿಫಾರ್ಮರ್'ನಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವವರ ಅನಿಸಿಕೆಯು ನಿಜವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಆಯೋಗದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೂ ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗೈದಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಮರಸ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಆಯೋಗ ತನ್ನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಈ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನುವ ಬರಹಗಾರನ ಹೇಳಿಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಯೋಗದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತ್ತು ಸಂಘದ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇ ಬೇರೆ. ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸಂಘ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ.

ಮೊದಲಿನ ಧೋರಣೆಯಂತೆ ಸಂಘವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ದೂರ ಇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನವೆಂಬರ್, ೩, ೧೯೩೨ರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟನೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ:

'ಸಂಘವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಅದು

---

೧. ಇದು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೊದಲ ನಿಯೋಗವೇನಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಇಂಥ ನಿಯೋಗಗಳಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಘಟಕಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುವಾಗ ತುಂಬಾ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಬಾರದು.'

ಆದರೆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪಾಲನೆಗಿಂತ, ಅದನ್ನು ಭಂಗಗೊಳಿಸಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಅಲ್ಪವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ, ಆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವ, ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ತರಬೇತಿ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧಾಂಗದ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬಲ್ಲರು? ಬಹುದಿನವರೆಗಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಅಥವಾ ಪಾಪದ ಭಯವೇ ಇರದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ದಯೆತೋರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪದಂತೆ ಸಂಘವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲೆಂದೇ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ ಎಂಬ ಸೋಗನ್ನು ಮುಂದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರಿಧಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯುವುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು.

ನನಗೆ ಮಹತ್ವವೆಂದು ತೋರಿದ ಕೆಲವೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು 'ವಿವಿಧ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ,' ಹೆಚ್ಚು ಸಡಗರ ಹಾಗೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರ ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಧಾನದ ಬದಲು ಸಮೂಹ ಮತದಾನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೋರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಶರಣು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಹಂಚಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮತದಾನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದು, ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೇ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಮಾಡುವಂತಹದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಯಾವ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಾಭವಕ್ಕೆ ಈಡಾಯಿತೋ, ಅದನ್ನೆ ಸಂಘದವರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಾಡದೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ರಾಜಕೀಯೇತರ ಒಂದು ಸಂಘವು ಈ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು

ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ! ಅಮಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಂಪುಮೋರೆಯವನು ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೆ ತಾನು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಘವು ಈ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಖೆಯ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಅದು ಹಲವಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಯಿಸಿತು. ಈ ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಾರ್ ಜನಾಂಗವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳಿಗೆಗೆಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಡನೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರ್ ಜನಾಂಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಜನಾಂಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಚಟವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದೇವೆಂದು ಸಾಧಿಸದ ಹೊರತು ಅವರನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾಯಿತು.

ನಾನು ವಿವರಿಸಬಹುದಾದ ಕೊನೆಯ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದರೆ, ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಠಕ್ಕರರು, ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಮಹಾರ್ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಮಹಾರ ವರ್ಗದವರು ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ನಡೆದ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಎಂದರೆ ಮಹಾರ್ ವರ್ಗದವರು. ಈ ಕುಚೋದ್ಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೊಬ್ಬರು, ಮಹಾರ್ ಜನಾಂಗವು ತಳೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ದಂಡಿಸಬೇಕೆಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಖಂಡನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಾರ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಿತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಏನನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ? ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ವಾಸ್ತವಿಕದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿರದೆ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುವ ಸಮಾಜದ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇ ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಬಾಳುವೆ ನಡೆಸದಂತೆ, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಬಾಲಬಡುಕರಂತೆ ಅವರು ಇರಬೇಕೆಂಬುದೆ ಅದರ ಬಯಕೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದಲೆ ಕೊಲ್ಲಬಯಸಿರುವ ಒಂದು ಹೀನ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಸಾರಿದರೆ ತಪ್ಪೇ?

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೬

ಅಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಸಮಸ್ತ ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆ ಎಂದು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ತಾನು ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈಗಲೂ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ.

ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ತನ್ನ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಚಾರ ಬಲದಿಂದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಡಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ಬಗೆಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀಯರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಈ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಚಾರದಿಂದಾಗಿ ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ನಂಬುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಸತ್ಯ ಎಂದೂ ಬಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರಪಂಚವು ಪ್ರಚಾರದ ಬಲೆಗೆ ಈಡಾಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪೊಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವೆ ಇರಲಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧೯೩೭ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗದೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸಲಾದ ಮತಗಳು ಮತ್ತು ದೊರೆತ ಸ್ಥಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಯೋಗ್ಯ ವಿಧಾನ.

ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನು? ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಳಿಸಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳೆಷ್ಟು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೆದಿರುವ ಮತಗಳೆಷ್ಟು?

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಚುನಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಟಿಕೆಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೧೯ ಮತ್ತು ೨೦ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೩೭ರಂದು ಕರೆದಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯ ನಂತರ ಒಂದು ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬಲಾಬಲ ಹೀಗಿದೆ :

ಪಟ್ಟಿ ೬

	ಪ್ರಾಂತ	ಶಾಸನಸಭೆಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೆದ ಸ್ಥಾನಗಳು
೧.	ಅಸ್ಸಾಂ	೧೦೮	೩೫
೨.	ಬಂಗಾಲ	೨೫೦	೬೦
೩.	ಬಿಹಾರ	೧೫೨	೯೫
೪.	ಬೊಂಬಾಯಿ	೧೭೫	೮೫
೫.	ಸಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಬಿರಾರ್	೧೧೨	೭೦
೬.	ಮದ್ರಾಸ್	೨೧೫	೧೫೯
೭.	ಒರಿಸ್ಸಾ	೬೦	೩೬
೮.	ಪಂಜಾಬ್	೧೭೫	೧೮
೯.	ಸಿಂಧ್	೬೦	೮
೧೦.	ಯು. ಪಿ.	೨೨೮	೧೩೪
೧೧.	ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದಿನ ಪ್ರಾಂತ	೫೦	೧೯
		೧,೫೮೫	**೭೧೯**

ಪಟ್ಟಿ ೭
ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಲಾಬಲ

	ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು	ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಥಾನಗಳು
೧.	ಅಸ್ಸಾಂ	೧೮	–
೨.	ಬಂಗಾಲ	೫೭	೧೦
೩.	ಬಿಹಾರ	೨೬	೮
೪.	ಬೊಂಬಾಯಿ	೨೬	೧೪
೫.	ಮದ್ರಾಸ್	೪೬	೨೬
	ಮೊತ್ತ	**೧೭೩**	**೫೮**

ಈ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ೧,೭೫೮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೭೭೭ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಹುಮತದ ಪಕ್ಷವೆಂದೆನಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚಿತ್ರ ಇದು. ಆದರೆ ಮತದಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ

ಸ್ಥಾನವೇನು? ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ವಿವರಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತದಾನದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಪಮತದ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಪಡೆದಿರುವುದು ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೮

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ಪಡೆದಿರುವ ಮತಗಳು

	ಪ್ರಾಂತಗಳು		ಮತದಾನದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳು	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪರ ಮತಗಳು	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪರ ಮತಗಳು
೧.	ಮದ್ರಾಸ್	ವಿಧಾನಸಭೆ	೪೩,೨೭,೭೩೪	೨೬,೫೮,೯೬೬	೧೬,೬೮,೭೬೮
		ಪರಿಷತ್	೩೩,೫೧೧	೧೬,೯೦೭	೧೬,೬೦೪
೨.	ಬೊಂಬಾಯಿ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೩೪,೦೮,೩೦೮	೧೫,೬೮,೦೯೩	೧೮,೪೦,೨೧೫
		ಪರಿಷತ್	೨೩,೭೩೦	೯,೪೨೦	೧೪,೩೧೦
೩.	ಬಂಗಾಲ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೩೪,೭೫,೭೩೦	೧೦,೫೫,೯೦೦	೨೪,೧೯,೮೩೦
		ಪರಿಷತ್	೫,೫೯೩	೧,೪೮೯	೨,೧೦೪
೪.	ಯು. ಪಿ.	ವಿಧಾನಸಭೆ	೩೩,೬೨,೭೩೬	೧೮,೯೯,೩೨೫	೧೪,೬೩,೪೧೧
		ಪರಿಷತ್	೯,೭೯೫	೧,೫೮೦	೮,೨೧೫
೫.	ಬಿಹಾರ್	ವಿಧಾನಸಭೆ	೧೪,೭೭,೬೮೮	೯,೯೨,೬೪೨	೪,೮೫,೦೨೬
		ಪರಿಷತ್	೪,೩೧೮	೯೬	೪,೨೨೨
೬.	ಪಂಜಾಬ್	ವಿಧಾನಸಭೆ	೧೭,೧೦,೯೩೪	೧,೮೧,೨೬೫	೧೫,೨೯,೬೮೯
೭.	ಸಿ.ಪಿ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೧೩,೧೭,೪೬೧	೬,೭೮,೨೧೮	೩,೯೩,೧೧೪
೮.	ಅಸ್ಸಾಂ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೫,೨೨,೩೩೨	೧,೨೯,೨೧೮	೩,೯೨,೧೧೪
		ಪರಿಷತ್	೨,೬೨೩	–	೨,೬೨೩
೯.	ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೧,೭೯,೫೨೯	೪೩,೮೪೫	೧,೩೫,೬೮೪
೧೦.	ಒರಿಸ್ಸಾ	ವಿಧಾನಸಭೆ	೩,೦೪,೭೪೯	೧,೯೮,೬೮೦	೧,೦೬,೦೬೯
೧೧.	ಸಿಂಧ್	ವಿಧಾನಸಭೆ	೩,೩೩,೫೮೯	೧೮,೯೪೪	೩,೧೪,೬೪೫
		ಮೊತ್ತ	**೨,೦೫,೦೦,೪೩೦**	**೯೪,೫೪,೬೩೫**	**೧,೧೦,೪೫,೭೦೫**

ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಮತದಾನದ ಮಟ್ಟ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮತದಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಕೇವಲ ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಮತದಾನ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ, ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ ೯

	ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೩೧	ಮತದಾರರು
೧.	ಮದ್ರಾಸ್	೪೭,೧೯೩,೬೦೨	೬,೧೪೫,೪೫೦
೨.	ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಧ್	೨೬,೩೯೮,೯೯೭	೩,೨೪೯,೫೦೦
೩.	ಬಂಗಾಲ	೫೧,೦೮೭,೩೩೮	೬,೬೯೫,೪೮೩
೪.	ಯು. ಪಿ.	೪೯,೬೧೪,೮೮೩	೫,೩೩೫,೩೦೯
೫.	ಪಂಜಾಬ್	೨೪,೦೧೮,೬೩೯	೨,೬೮೬,೦೯೪
೬.	ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ	೪೨,೩೨೯,೫೮೩	೨,೯೩೨,೪೫೪
೭.	ಸಿ. ಪಿ.	೧೭,೯೯೦,೯೩೭	೧,೭೪೧,೩೬೪
೮.	ಅಸ್ಸಾಂ	೯,೨೪೭,೮೫೭	೮೧೫,೩೪೧
೯.	ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತ	೪,೬೮೪,೩೬೪	೨೪೬,೬೦೯
	ಮೊತ್ತ	**೨೭೨,೫೬೬,೧೫೦**	**೨೯,೮೪೭,೬೦೪**

ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ಮಾತ್ರ ಮತದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮತದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಅತೀವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ಹಣ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ಹಣ ಎರಡೂ ಶೂನ್ಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಣ್ಮಣಿಗಳೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ವಿರೋಧಿಗಳು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿಕೊಡುವವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೇಶಭಕ್ತರ ಕಿರೀಟ ಹಾಗೂ ಕೀರ್ತಿಯ ಕವಚವಿದೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲವೆ? ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸದೆ ಹೋದವರೆಂದೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ೧೯೨೦ರ ಮಾಂಟಿಗೋ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ದೇಶದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಯಾವ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ! ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಗುರಿಹೊಂದಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ

ಅವರು ಹೇಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರು ಹೋದೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೊಳಕು ಹರಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ರ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಿಸಬಲ್ಲದೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆ ದಾಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಕ್ಕೊಳಗಾದದ್ದು ಸಖೇದಾಶ್ಚರ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೆ? ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಕಂಪಗಳ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಪಡೆಯದೆ ಹೋಯಿತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಮಸ್ತ ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಆಗುವುದಲ್ಲವೆ?

II

ನಾನು ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಣ ಚುನಾವಣೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಚುನಾವಣೆಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಮುನ್ನ ನಾನು ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರತೀಯ ಚುಣಾವಣೆ ಪದ್ಧತಿಯು ನಾಲ್ಕು ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ೧. ಭಾರತೀಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಂತೆ ಮತದಾರಕ್ಷೇತ್ರ ೨. ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ೩. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಕ್ಕು ೪. ವಿಜಯಿಗಳು ಯಾರು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ನಿಯಮಗಳು.

೧. ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ೧೯೩೫ರ ಅಧಿನಿಯಮದಂತೆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ:

೧. ಪ್ರಾದೇಶಿಕೇತರ ೨. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ

ಪ್ರಾದೇಶೀಕೇತರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು.

೩. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿವೆ.

i ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

ii. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

iii. ಮೀಸಲಾತಿ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಹಿತ ಜಂಟಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

೪. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮೂಹಗಳ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರುಗಳಿಗಾಗಿಯೆ ರಚಿಸಿರುವ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಈ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನೇ ಚುನಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಜನರೆ ಮತದಾರರು ಹಾಗೂ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೆ ಕೇವಲ ಮುಸ್ಲಿಂರೆ ಮತದಾರರು ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದವರಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯ ಬಹುಮತಗಳಿಸಿದವರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

೫. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನಕ್ಷೇತ್ರ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮತದಾರರಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಧರ್ಮ ಜಾತಿ ಭೇದಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಇದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಯುರೋಪಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ:

i ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ii ಮತದಾರ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತದಾರರು, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಪಂಥ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.

iii. ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಹುಮತದ ಸೂತ್ರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ೬. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಿಶ್ರರೂಪ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಈ ಎರಡರ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

i. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಜಂಟಿಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ

೧. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆರಡೂ ನಿಗದಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕಾದಿರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ.

೨. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಅ) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಕೇವಲ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದವರು ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೂ ಕೂಡ, ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಯಾವುದೇ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದ್ದಾಗಿರದೆ, ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಬ) ಎರಡೂ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಬಹುಮತಗಳ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಸಮುದಾಯದ ಮತದಾರರ ಬಹುಮತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ii. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಹೋಲಿಕೆ:

೧. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ

ಮತದಾರರು ಯಾವ ಸಮುದಾಯದವರೇ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

೨. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ :

ಅ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಿಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೭. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳು :

ಕಾದಿರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

೧. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವು ಕೇವಲ ಏಕಸದಸ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವು ಬಹುಸದಸ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಲೇಬೇಕು.

೨. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನಗಳು ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿವೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಹುಮತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನಾದರೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಜನತೆಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಮಾತ್ರ ಮತದಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

೩. ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಕ್ಕು ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರೂ, ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಅನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲ ಮತದಾರರು, ಅಂದರೆ, ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾದ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲದವರೂ, ಕಾಯ್ದಿರಿಸದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತಹಾಕಬೇಕು.

೪. ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ವಿಜಯಿಯಾದವರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ನಿಗದಿತ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆಂದು ಕಾದಿರಿಸಿದೆಯೋ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದ ಒಬ್ಬನೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಸಮುದಾಯದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮತಪಡೆದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ವಿಜಯಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುವುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಕಾದಿರಿಸುವ ವಿಧಾನ ೭ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ

ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲೆಂದೇ ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳು ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಖಚಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕೇವಲ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾರರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರನ್ನು ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಂದಾಗ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರೆಂದರೆ, ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರು, ಹಿಂದೂಗಳು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಯೆಹೂದಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಸಿ ಹಾಗೂ ಯೆಹೂದಿಗಳು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ, ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ದ್ವಿಸದಸ್ಯತ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜೋಡಣೆಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು. ೧. ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮತದಾನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೇನು? ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳು, ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗದ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನನ್ನು ಆರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಭವನೀಯ. ೧. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು ೨. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ. ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಿದಾಗ, ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಸುಸಂಘಟಿತರಾದಾಗ, ತಮ್ಮ

ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಆಗ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಸೂಚಿತವಾದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಜಯಶೀಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತದಾರರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿಂದೂಗಳು, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮಿಂದ ನಿಯಮಿತವಾದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಗೆಲ್ಲಲು ನೆರವಾಗಬಲ್ಲರು. ಈ ಕ್ರಮವು ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಸುಸಂಘಟಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮತಗಳು ದಂಡವಾಗಲಾರವು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನವೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಪಾಲಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ.

೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಈ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಗೆ ಲಾಭ ಪಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲೆಂದೇ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

III

ನಾವು ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡುವ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಮರ್ಮವೇನು? ಈ ಬಗೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯು ದ್ವಂದ್ವಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ವಿಜಯಗಳಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಜಯ ಪಡೆದರೆ? ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆತ ಮತಗಳಿಗಿಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತದಾನ ಮಾಡಿದರೆ? ಈ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವೆ.

ಗೆದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗದು; ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನೀಡಿರಬಹುದಾದ ಮತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಚಲಾಯಿಸಿದ ಮತಗಳ ಮೊತ್ತ ೧,೫೮೬,೪೫೬. ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಪಟ್ಟಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮತಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ ೧೦

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನೀಡಿದ ಮತಗಳು				
	ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧ	ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳು
೧.	ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೫೨,೬೮೯	೭೯,೫೭೧	೧೩೨,೧೮೦
೨.	ಮದ್ರಾಸ್	೧,೨೬,೧೫೨	೧,೯೫,೪೬೪	೩,೨೧,೬೧೬
೩.	ಬಂಗಾಲ	೫೯,೬೪೬	೬,೨೪,೭೯೭	೬,೮೪,೪೪೩
೪.	ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೯,೫೦೭	೧,೧೫,೩೫೪	೧,೩೪,೮೬೧
೫.	ಬೊಂಬಾಯಿ	೧೨,೯೭೧	೧,೫೮,೦೭೬	೧,೭೧,೦೪೭
೬.	ಬಿಹಾರ್	೮,೬೫೪	೨೨,೧೮೭	೩೦,೮೪೧
೭.	ಪಂಜಾಬ್	–	೬೯,೧೨೬	೬೯,೧೨೬
೮.	ಅಸ್ಸಾಂ	೫,೩೨೦	೨೨,೪೩೭	೨೭,೭೫೭
೯.	ಒರಿಸ್ಸಾ	೫,೮೭೮	೮,೭೦೭	೧೪,೫೮೫
	ಒಟ್ಟು	**೨೯೦,೭೩೭**	**೧,೨೯೫,೭೧೯**	**೧,೫೮೬,೪೫೬**

ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಅಧಿಕ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇರಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಡಿಮೆ ಮತ ಪಡೆದು ಬಹುಮತದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಪಕ್ಷವೂ ಉಂಟು. ಏಕಸದಸ್ಯ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇದು ಸತ್ಯ. ನಿಜವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು, ಪಕ್ಷವು ಗಳಿಸಿರಬಹುದಾದ ಮತಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ೧,೫೮೬,೪೫೬ ಒಟ್ಟು ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೆಂಟರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೨೯೦,೭೩೭ ಮತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೆದಿದೆ. ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೮೨ರಷ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವು ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಯೂ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ೫ ಅಧಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಹುಮತವನ್ನು ಅಧಿಕ ಬಹುಮತದ ವಿಜಯ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರ. ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಾದ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಲ್ಪಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅದು ಗಳಿಸಿರಬಹುದಾದ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಅಂದಾಜು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

೧. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂ ಮತದಾರರಿಂದ ಜಯಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಖಚಿತವಾಗಿ ಪರಾಭವ ಹೊಂದುತ್ತಿತ್ತು.

೨. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಅನೇಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮತಗಳು ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋದ ಏಕೈಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸುವಂತಾಯಿತು.

೩. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಂದೇ ಮತದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾದಿರಿಸದೆ ಹೋದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಫಲಿತಾಂಶ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಈ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಯೂ ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾರ. ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ತಾನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ವಿಧವಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಾನು ಕೇವಲ ಟಿಕೆಟ್ ನೀಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಹೇಳನ ಕಾರ್ಯ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಯ ಭೇದಭಾವಗಳಿಂದ ಮತದಾನವಾದ ಮತಗಳು ಹಂಚಿಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವರ್ಗದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಮತದಾನ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರಾಭವದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಮತದಾರರು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ, ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಾನು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಾರದು. ಅಂಥ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯದ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ, ನಿಜವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತದಾರರಿಂದಲೇ ಗೆದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪಟ್ಟಿಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ ೧೧
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು				
ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಹಿಂದೂ ಮತಗಳ ಸಹಿತ ೧	ಹಿಂದೂ ಮತಗಳ ರಹಿತ ೨	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮತಗಳ ವಿಭಜನೆ ಕಾರಣ ೩	ಪರಿಶಿಷ್ಟರಲ್ಲಿಯ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ೪	ಮೊತ್ತ ೫
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ	೩	೬	೩	೪	೧೬
ಮದ್ರಾಸ್	೫	೧೫	೪	೨	೨೬
ಬಂಗಾಲ	–	೪	–	೨	೬
ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧	೫	–	೧	೭
ಬೊಂಬಾಯಿ	೧	೧	೧	೧	೪
ಬಿಹಾರ್	೧	೩	–	೭	೧೧
ಪಂಜಾಬ್	–	–	–	–	–
ಅಸ್ಸಾಮ್	೧	೨	–	೧	೪
ಒರಿಸ್ಸಾ	೧	೨	–	೧	೪
ಮೊತ್ತ	೧೩	೩೮	೮	೧೯	೭೮

ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಅವು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಮತದಾನದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದು, ಬದಲಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದಂತೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ಅದು ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಸಾಧಿಸದೆ, ೧೩ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮತಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೂ ೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಒಡಕಿನ ಫಲವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಯಗಳಿಸಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಜರುಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತೀಯವಾಗಿ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ.[೧]

———

೧. ವಿವರಗಳಿಗೆ ಅನುಬಂಧ II ನೋಡಿ

ಪಟ್ಟಿ ೧೨

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವರಗಳು[೧]

ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂ ಮತಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ	ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತಗಳ ವಿಭಜನೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ. ಗಳು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧, ೩ ಮತ್ತು ೪	೮, ೯ ಮತ್ತು ೧೦	೧೧,೧೩, ೧೪ ಮತ್ತು ೧೮
ಮದ್ರಾಸ್	೧,೨೨,೨೩,೨೪ ಮತ್ತು ೨೫	೮,೧೨,೧೫ ಮತ್ತು ೧೭	೪ ಮತ್ತು ೨೧
ಬಂಗಾಲ	–	–	೬ ಮತ್ತು ೭
ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೬	–	೧೫
ಬೊಂಬಾಯಿ	೧	೧೪	೩
ಬಿಹಾರ್	೧೧	–	೨,೬,೭,೮,೯,೧೦, ಮತ್ತು ೧೩
ಪಂಜಾಬ	–	–	೪
ಒರಿಸ್ಸಾ	೬	–	೨

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಯು ಆದಿಯಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಸುಳ್ಳಿನ ಕಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ಈಗ ಬಯಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿ ಕುತೂಹಲಕರವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ:

ಪಟ್ಟಿ ೧೩

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣೆ

	ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು	ಅವಿರೋಧ	ಮೊತ್ತ
೧.	ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೫	೫	೨೦
೨.	ಮದ್ರಾಸ್	೨೬	೪	೩೦
೩.	ಬಂಗಾಲ	೨೮	೨	೩೦
೪.	ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೯	೧	೨೦
೫.	ಬೊಂಬಾಯಿ	೧೪	೧	೧೫
೬.	ಬಿಹಾರ್	೬	೯	೧೫
೭.	ಪಂಜಾಬ್	೬	೨	೮
೮.	ಅಸ್ಸಾಮ್	೬	೧	೭
೯.	ಒರಿಸ್ಸಾ	೪	೨	೬
	ಮೊತ್ತ	**೧೨೪**	**೨೭**	**೧೫೧**

ಪಟ್ಟಿ ೧೪
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಸ್ಥಾನಗಳು

	ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು	ಅವಿರೋಧ	ಮೊತ್ತ
೧.	ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೪	೨	೧೬
೨.	ಮದ್ರಾಸ್	೨೪	೨	೨೬
೩.	ಬಂಗಾಲ	೬	–	೬
೪.	ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೬	೧	೭
೫.	ಬೊಂಬಾಯಿ	೩	೧	೪
೬.	ಬಿಹಾರ್	೪	೭	೧೧
೭.	ಪಂಜಾಬ್	–	–	–
೮.	ಅಸ್ಸಾಮ್	೩	೧	೪
೯.	ಒರಿಸ್ಸಾ	೪	–	೪
	ಮೊತ್ತ	**೬೪**	**೧೪**	**೭೮**

ಪಟ್ಟಿ ೧೩ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮಗೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಿದ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೧೨೧ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಪವಾದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು. ಮುಂದುವರಿದು ಪಟ್ಟಿ ೧೪ನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತನ್ನ ಮಿತ್ರನೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ತನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಶತ್ರು ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸದೆ ಇಲ್ಲದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಟಿಕೆಟ್‌ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಸ್ಪಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ರೋಷವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ ೭೮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೬೪ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪಶ್ಯರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

IV

೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯದೂರವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಗತಿ ಅರಿಯದೇ ಹೋದವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ ೧೫

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ, ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಮತದಾರರ ಪ್ರತಿ ೧೦೦ ಮತಗಳಿಗೆ ಅನುಪಾತವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾತಿ ಮತದಾರರಿರುವ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೦ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ	೧೧–೧೫	೧೬–೨೦	೨೧–೨೫	೨೬–೩೦	೩೧–೩೫	೩೬–೪೦	೪೧–೪೫	೪೬–೫೦	೫೦ರ ಮೇಲೆ	ಮೊತ್ತ
೧. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	–	೭	೩	೬	೨	೧	–	೧	–	–	೨೦
೨. ಮದ್ರಾಸ್	–	೫	೬	೧೦	೩	೩	೧	೧	೧	–	೩೦
೩. ಬಂಗಾಲ	–	–	–	೩	೧	೩	೧	೩		೧೪	೨೫*
೪. ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೫	೫	೧	೨	೧	–	೧	೧	೧	೩	೨೦
೫. ಬಿಹಾರ	೪	೫	೨	೨	೨	–	–	–	–	–	೧೫
೬. ಪಂಜಾಬ್	೧	೧	–	೧	೨	–	–	೧	–	೨	
೮											
೭. ಒರಿಸ್ಸಾ	೨	–	–	೨	–	೨	–	–	–	–	
೬											
೮. ಅಸ್ಸಾಂ	೩	೧	–	–	–	–	–	೧	–	೨	

* ಈ ಪೈಕಿ ೫ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ೩೦ ಸ್ಥಾನ ಕಾದಿರಿಸಿದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಈ ಸಾಹಸಮಯ ಕಾರ್ಯ ಅವರ ಧೈರ್ಯ, ಸಹನಶೀಲನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

೧. ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ೨. ಮತಕ್ಷೇತ್ರೀಯ

ಮೊದಲನೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ ಹಣದ ಅಂದಾಜು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗಾಧವಾಗಿ ನೀರಿನಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಕಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅದು ತನ್ನ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಇದರ ತಿಲಾಂಶ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ನೀಡಲು ಹಣವಿರದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯ ಅಂದರೆ ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಕಟನೆ ಹಾಗೂ ಸಾರಿಗೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಯ ಶಕ್ತಿಯೇ ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಯಂತ್ರ ಸುಸಜ್ಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಗುಂಡಿ ಒತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಜರುಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅದರ ಘಟಕಗಳಿದ್ದು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಶೀಘ್ರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿದ್ದು ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಹಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನ್ನು ಪಡೆದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಜರುಗಿತು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರ ಲಾಭವು ಕೇವಲ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಈಗ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ದೊರಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರಿದು ಕೇವಲ ಸಾಂತ್ವನಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಾಗೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಕ್ಕೇ ಇರದೇ ಹೋದಾಗ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅವಕಾಶವೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಹೋರಾಟವು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸೈನ್ಯದ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಅತಂತ್ರ ಗುಂಪಿನ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎದುರಾದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದವು. ಮೊದಲನೆಯ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯ

ಅಗಾಧವಾದ ಅಸಮತೋಲನ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಪಟ್ಟಿಯು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮತದಾನ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮತದಾರರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಿಯ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ೨೦ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಪ್ರಮಾಣವು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦ರಂತೆ ಇದ್ದರೆ, ೨೭ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೧ ಅಥವಾ ೧೫ರಂತೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ೧೮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೫ರಿಂದ ೨೦ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೨೧ರಿಂದ ೨೫ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ೧೧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೨೦ರಿಂದ ೩೦ರವರೆಗೂ ಇದೆ. ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೂ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಮತಕ್ಷೇತ್ರವು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಯ ಪಡೆಯಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಇಳಿಯಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಬಹುಮತದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಲು ಆಸ್ಪದವಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಅಗಾಧವಾದ ಮತದಾನದಲ್ಲಿಯ ಅಸಮಾನತೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮತೋಲನೆಯು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ಅಂಶ ನಮಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದೆ ಹೋಗದು.

ಪಟ್ಟಿ ೧೬

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು	ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	೩ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ
೧. ಮದ್ರಾಸ್	೩೦	೩೦	–	–
೨. ಬೊಂಬಾಯಿ	೧೫	–	೬	೯
೩. ಬಂಗಾಲ	೩೦	೨೦	೫	–
೪. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೨೦	೨೦	–	–
೫. ಪಂಜಾಬ್	೮	೮	–	–
೬. ಬಿಹಾರ	೧೫	೧೫	–	–
೭. ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೨೦	೨೦	–	–
೮. ಅಸ್ಸಾಂ	೭	೬	೧	–
೯. ಒರಿಸ್ಸಾ	೬	೬	–	
ಒಟ್ಟು	೧೫೧	೧೨೫	೧೨	೯

ಈ ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೫೧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಂದೇ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಿಗೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಳೆಯದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅಪಾಯ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಅಗಾಧ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಈ ಅಪಾಯದ ಅಂದಾಜು ಮತಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಸಮತೋಲನೆಯಿಂದ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದ್ವಿಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅನ್ಯವರ್ಗದವರಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ, ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾನಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಕೇವಲ ಓರ್ವ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿದ್ದು ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮೂಹದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಜಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತಗಳನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಮೂಹದವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮತಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಲೇಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಮತಗಳು ಹಾಳಾಗುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹೋದ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಲಾರ. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಎಂಥ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ, ಸ್ಥಾನಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಮತಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವಿರಲು ಸಾಧ್ಯ! ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ತಳಕುಹಾಕಿದ್ದು ೧೮೩೨ರ ಕಾಯ್ದೆ ಮುನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೆಟ್ಟ ಬರೋಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬರೋದಲ್ಲಿಯ ಚುಣಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಲು, ಬರೋವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಯಕನ ಬೆಂಬಲವಿರಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆಂದಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಕೇವಲ ಕಣ್ಣೊರಸುವ ತಂತ್ರವಲ್ಲವೆ? ಇದರಂತೆಯೇ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಧಿಕ ಮತ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರೇ ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರೇ ಜಯಗಳಿಸಿದರೂ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳ ನಾಮಕರಣದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರಬಹುದಾದ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಅರಿಯರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಿತಾಪತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಚಾರ, ಹಣ ಹಾಗೂ ಮತಗಳ ಜಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆತಂಕಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಿಲ್ಲದೆ, ಸಂಘಟನೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೇಲಿನ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಬಯಸುವ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೭

ಒಂದು ಅಸತ್ಯ ಆಪಾದನೆ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳೇ?

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಿತು. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದು ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂಚಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೆಂದರೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡು, ಭಾರತದ ಆಡಳಿತ ಬಗೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಆಳರಸರಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ೧೯೧೯ರಿಂದ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದರ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಅದು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಮಿಡಿಯತೊಡಗಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಿಂದ ೧. ಅಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನ, ೨. ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ೩. ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳವಳಿ, ೪. ಉಪವಾಸ ಮುಂತಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದವು. ಅಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂದ ತೊಡಗಿ, ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಸೇವೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿತು. ಇದು ಅಸಹಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಗುರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಎರಡು ಮುಖದ ಖಡ್ಗದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಆಯುಧವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಅಸ್ತ್ರದಿಂದ, ಹಜಾಮರು, ಅಗಸರು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಕಟುಕರು, ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಜೀವನವನ್ನು ದುರ್ಭರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರವೇ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯ ಅಸ್ತ್ರ ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ಜೈಲುಸೇರಿ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನಗೈಯುವ ಏಕೈಕ ಗುರಿ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದಿತ್ತು. ದೈವವಶಾತ್ ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಪವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಷರತ್ತಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ೧೯೨೦ರಿಂದ ೧೯೪೨ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಈ ಆರ್ಭಟದ ಪ್ರಚಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ' ಎಂದೇ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳದ ಅಭಾವವಿದೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಹಳೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೂಡಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ದುರಂತವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಹುಚ್ಚು ಧೈರ್ಯದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ದೊರೆಯದೇ ಅದು ದೂರ ಸರಿದು, ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಖಚಿತ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮೊಂಡು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಲಾಭವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೂ ಈ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಎಂದರೆ 'ಕಿಲಾಫತ್ ಆಂದೋಲನ'ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅವರು ಅದರಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಆಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಗದ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ' ಚಳವಳಿಯ ಬಗೆಗೆ ೧೯೪೨ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದ ಸಂಗತಿಯು ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ೫೦% ಜನತೆಯು ಈ ಆಂದೋಲನದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಏಕೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನತ್ತ ಹೊರಳಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಆಪಾದನೆಯ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀಯರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಸಂಗತಿ. ಕಳವಳಕಾರಿ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸಹಜವೆಂದು ತೋರುವ ವಾದವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ವಾದವು ಎರಡು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವಿದ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ಸಮಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಆಯಿತು ಹಾಗೂ ಸಹಜವೆಂದು ತೋರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ವಿದೇಶೀಯರೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಾದಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ಎಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡುವ ವಾದವು ಬೂಟಾಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪ್ರಚಾರ ಅಸಂಬದ್ಧವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಮೋಸಗಾರರು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಮೂರ್ಖರು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಆಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಲಿರುವ ಖಚಿತ ಘಟನೆಗಳು ವಿದೇಶೀಯರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬಹುದಾದ ಶಂಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಸಮಯ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನೈಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಹೇಳಲೇಬೇಕಾದುದರಿಂದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿರದೆ, ಭಾವೀ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ'ಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಜೀವನ ಭವಿಷ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಖಸಾಧನೆಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರು ಸೌದೆ ಕಡಿಯುವವರಾಗಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಸೇದುವವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಪಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧೋರಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬನಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವ ಹಿಂದೂರಾಜ್‌ದಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ಹಿಂದೂ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬಾಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸವರ್ಣೀಯರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಆಜೀವ ವೈರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿಯದ್ದಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಗಳ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳು ಅರ್ಥಶೂನ್ಯವೆಂದಾಗಲಿ ಅವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಮೈಗೂಡಿರುವ ಆದರ್ಶಗಳಿಗೆ ಅದಮ್ಯ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠವೂ ಗೌರವಯುತವೂ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವದ ವೇಷವನ್ನು ಅದು ಧರಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಮಾಡಲಾಗದು.

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಈ ಘೋಷಣೆಗಳ ಅರ್ಥವೇನು? ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗದು. ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮೂಹದವರು, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಈಡಾಗದಂತೆ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಭಾರತದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಹ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹುಮತದ ಸಮುದಾಯದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಕ್ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಸಂವಿಧಾನ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಇವರು ಹಿಂದೂಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಈ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತೀಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಭಾವಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನೀಡುವ ಉತ್ತರ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಪ್ರೌಢ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುವರು. ಪ್ರೌಢ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ? ಹಿಂದೂಗಳ ಬಹುಮತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಉತ್ತರ ಒಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಳಿ ಇರುವುದು. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಏಕೆ ವಿರೋಧ? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀಡುವ ಉತ್ತರ ಎಂದರೆ ಆ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ದೇಶದ ವಿಭಜನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಿತ್ರವತ್ತಾದ ಉತ್ತರದ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುವ ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುವುದೇ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜಾಣ್ಮೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸವರ್ಣೀಯರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ವಿಧವಾದ ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೂಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಅಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರವನ್ನೇ ನಂಬಿದ್ದು ಅದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡಾವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ಥಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂಗತಿ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾರರು. ಈ ಹಂತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೇ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ವಿಷಯ. ಈ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಅಸಮಾನತೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವೂ ಅಲ್ಲ; ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅಸಮಾನತೆಯೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅಸಮಾನತೆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಮಾಡಲಾರರು. ಹಿಂದೂಗಳೇ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಭಾವನೆ ಉಳ್ಳ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಶಾಶ್ವತ ಭಾವನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾರಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಭಾವೀ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಮತದ ಜಾತಿವಾದಿಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ತಾದುದು. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಬದುಕಿ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಾದ.

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳ ವಿವರವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರೆಯಲಾದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧. ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಅಭಯ ನೀಡಬೇಕು,

೨. ಆಡಳಿತಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು. ೩. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಜಾತೀಯತೆ ಎಂದೇ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಆಪಾದಿಸಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉನ್ನತ ಘೋಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಈ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ತಾನೇ ಏಕೈಕ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾದ ಎಷ್ಟು ಅಸಂಗತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೂಡಾ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಬಾರದು. ಆದರೆ ವಿದೇಶೀಯರು ನಮ್ಮ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಜಾತಿವಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕರು ಎಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಆಪಾದನೆ ಕೇವಲ ಹುಚ್ಚುತನದ ಮಾತೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರು.

ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ, ಶಾಸನಸಭೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾಂಗ, ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ತುರುಕಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಬಹುಮತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯದಿರಲೆಂದೇ ಈ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೋರಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಬಹುಮತದವರನ್ನು ಒಂದು ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೂ ಬಹುಮತದ ಜಾತಿವಾದಿಗಳ ಕೈಸೇರಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ದೊರೆಯದೆ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಈ ವಿವರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಕವಂತ ವಿದೇಶೀಯನಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅರಿವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಹಿಂದೂಗಳೇ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಅವನಿಗೆ ಬಾರದೆಹೋಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುಮತ ಹೊಂದಿದ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅಪಾಯವಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೂವಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದು ವಿರೋಧಿಸಬಾರದು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಡಿಕೆ ನೂತನವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಬರಬಾರದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಇರಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನೆಗಳಂತಿದ್ದು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲವು ಎಂದೇ ಹೇಳಿ ವಿದೇಶೀಯರ ಮನದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಕೋರಿಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆಯೆ ಹೊರತು ಮಾರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೋರಿಕೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನರೂಪವನ್ನೇ ತಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೇ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಜಾತಿವಾದಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅವರ ಹಿರಿಯಾಶೆ ಎಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೂ ಅದು ಜಾತೀಯತೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದನ್ನು ವಿದೇಶಿಯರು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಬಹುಮತವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪೋಷಿತ ಹಾಗೂ ಕೂಡಿದ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಕ್ಷಿದಾರ ವರ್ಗ ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲೆಂದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ವಿದೇಶೀಯರು ಈ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬಾರದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಬಗೆಯುತ್ತಲಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಸಂಗತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಯಾರೂ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ ಸಂವಿಧಾನ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉದ್ಧಟತನವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

II

ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆಯೂ, ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀಯರು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ' ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಏಕೆ ಕೈಕೂಡಿಸಬಾರದು? ಎಂದೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಸಂಗತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಡನೆ ಏಕೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು? ಏಕೆಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿವರಗಳ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ನಂತರ ನಡೆಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅದರೆ ಯಾವ ವಿದೇಶೀಯನೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಗಂಡರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಏಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೂ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದೆಂದೇ, ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಇಲ್ಲ, ನಿಜವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗಬಲ್ಲದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಏನು? ಮೊದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ವಿಧವಾದ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವೇನು? ಮೊದಲೇ ಈ ರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು

ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ದ್ವಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂ ಬಹುಮತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಈಡಾಗುವ ಭಯದ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಈ ವಿಧವಾದ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆತು ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕರಿಸಲು ಧೈರ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಅಧಿಕ ಮತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಭಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಭಯವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು, ಭರವಸೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ' ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಾಗ ಬಲಾಢ್ಯಶಕ್ತಿಗಳು, ಶಕ್ತಿಹೀನವರ್ಗಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನಾದರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಧದ ದ್ರೋಹದ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಯಾದವಿ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದ ವಿಷಯ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಯಾದವೀ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತಂತೆ ಹೆರ್‌ಬರ್ಟ್ ಆಪ್ತೇಕರರ ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ:[೧] 'ಅಮೆರಿಕೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಸೇನಾ ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ದಾಸ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, ಉತ್ತರದ ೮೦ ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ೪೫೦ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ ದಾಸ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ದಾಸ್ಯಪರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.'

ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ನೂರು ಸಾವಿರ ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರು ಜನ್ಮತಃ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲಾಗದ, ಕೇವಲ ಗುಲಾಮರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆಂದೇ ಅರ್ಪಿತವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಂದೇ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೂ ಗಣರಾಜ್ಯದ ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರು ತಮಗೆ ಆದ ಅಪಮಾನ ಹಾಗೂ ಅನನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಬಿಳಿಯ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೩ ಡಾಲರ್ ದೊರೆತರೆ, ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ೭ ಡಾಲರ್ ವೇತನ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. (ಜುಲೈ ೧೪, ೧೮೬೪ರವರೆಗೆ, ನಂತರ, ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಜನವರಿ ೧, ೧೮೬೪ರಿಂದ ಸಮಾನ ವೇತನ ನೀಡಲಾಯಿತು) ಜೂನ್ ೧೫ರ ವರೆಗೂ ಸೇರ್ಪಡೆ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ನೀಡಿದರೂ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಡ್ತಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ಒಕ್ಕೂಟದ ಸರಕಾರವು ಯುದ್ಧಕೈದಿಗಳಾದ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೪೮ರ ವರೆಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೆ ಕಠಿಣಶ್ರಮದ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ದೂಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೆ ದಾಸವೃತ್ತಿಗೆ ದಬ್ಬಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ತಮಗಾದ ಅನ್ಯಾಯದ ಅರಿವಿದ್ದರೂ, ನೂತನವಾಗಿ, ದೇಶ ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಲಿದಾನದ ಪಶುಗಳಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಸುನೀಗಿದರು, ದಾಸರೆನಿಸಿಕೊಂಡರು, ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಆದರ್ಶ ಮಾನವರಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಮೃತ್ಯುವನ್ನೇ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ತಮ್ಮ ಪಾಲಕರನ್ನು, ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಲು

---

೧. ದಿ ನೀಗ್ರೊ ಇನ್ ದಿ ಸಿವಿಲ್ ವಾರ್, ಪು. ೩೫–೪೦

ಮಡಿದರು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನೆನೆಯಬಹುದಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಗೌರವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದೇ ೩೭ ಸಾವಿರ ನೀಗ್ರೋ ಸೈನಿಕರು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸುನೀಗಿದರು.

ಯಾದವಿ ಕಲಹ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ನಂತರ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು? ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದೇ ಹೋರಾಡಿದ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷವು ನೀಗ್ರೋಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ೧೩ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದವರು ಮುಕ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೆನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವ ಅಥವಾ ಮತದಾರರಾಗುವ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯಿತೆ? ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೀಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ಸಮಾನರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷವು ಹೋರಾಡಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಸಕಲರಿಗೂ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಅಥವಾ ಸಹಜ ವಿಧಾನದಿಂದ ನಾಗರಿಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲು ಬಾರದಂತೆ ಆಯಿತು. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಟೆನ್ನಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಕೇವಲ ಬಿಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸರಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದವು. ಆಗ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ನರು ಮಾರ್ಚ್ ೨, ೧೮೬೭ರಂದು ಪುನರ್‌ರಚನೆಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಸರಕಾರಗಳೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಯರ ಸಹಕಾರದಿಂದ (ದಂಗೆಕೋರರ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಂತೆ) ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಹೊಂದಲು ಹಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದಾಗಿ ಟೆನ್ನಿಸಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಐದು ಮಿಲಿಟರಿ ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಒಂದು ವಲಯವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸೇನಾಪಡೆಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ಜನರಲ್ಲರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಡಳಿತ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದೇ ಸಾರಲಾಯಿತು. ಮೂರು ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ೧. ನೂತನ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸುವ ಸಮಾವೇಶ, ೨. ೧೪ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡುವುದು, ೩. ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸೇರುವುದು. ಮುಂದುವರಿದು ರಿಪಬ್ಲಿಕ್‌ನ್ನರು ಹದಿನೈದನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ; ಯಾವ ನಾಗರಿಕನ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾತಿ, ವರ್ಣ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸದೇ, ಸಕಲರೂ ಸಂವಿಧಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನರು ಎಂದು ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶ ನೀಡಿತು.

ಆದರೆ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವ ಮನಸ್ಸೇ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ನಿರಾಕರಣೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಈ ಸಂಚನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಯರು ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಹದಿನೈದನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಾರದಂತೆ ತಮ್ಮ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಮತದಾನ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು, ವರ್ಣ ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗೀಯ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯದಂತೆ, ಅಜ್ಜನ ಕಲಂ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಮತದಾನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮತದಾನ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಯಿತು. ಕೇವಲ ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯಿತು. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ವಿಧವಾದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ಕು ಕ್ಲುಕ್ಸ್ ಕ್ಲಾನ್' Ku klux klan ಗುಂಪು ನೀಗ್ರೋಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನಿನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಟೆನ್ನಿಸಿಯ ಯುವಕರು ರಚಿಸಿದ ಕ್ಲಾನ್ ಮೂಲತಃ ಒಂದು ರಹಸ್ಯಕೂಟ. ನೀಗ್ರೋಗಳನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಅದನ್ನೊಂದು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು. ಮತದಾನ ಮಾಡದಂತೆ ಈ ಹಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಧೋರಣೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ದಕ್ಷಿಣದ ನೀಗ್ರೋಗಳು ಹಾಗೂ ನೀಗ್ರೋಪರ ಬಿಳಿಯರು ಬಲಿಪಶುಗಳಾದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೂಂಡಾ ಗುಂಪನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಯಿತು. ಇದು ದಕ್ಷಿಣದ 'ಕ್ಲಾನ್' ಮಾನವರು ಕಾನೂನು ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದ ಮಾದರಿ. ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ನೀಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಥಳಿಸುವ, ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋದವು.

ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದ ಬಿಳಿಯರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಮೆರಿಕೆಯ ವರಿಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರಿಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಘೋಷಿಸಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜನಾಂಗೀಯ ಮತ್ತು ವರ್ಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ೧೫ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರಿದು 'ಕು ಕ್ಲುಕ್ಸ್ ಕ್ಲಾನ್'ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹದಿನೈದನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಮತದಾನದ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಿತ್ತು; ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಲ್ಲ.

ಆಗ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದೇನು? ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ನೀಡದೆ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ದಂಗೆಕೋರ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿತು. ಮುಂದುವರಿದು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ವಾಪಸು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ನೀಗ್ರೋಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಬಿಳಿಯರ ಕರುಣೆಗೆ ತಳ್ಳಿತು. ಶ್ರೀ ಆಪ್ಟೇಕರರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ:

'ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಭೂ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ನೀಗ್ರೋಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರರು ನಡೆಸಿದ ವೀರಕಲಹ ಉತ್ತರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಬೂರ್ಷ್ವಾ ಜನರ ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟ ದ್ರೋಹದಿಂದಾಗಿ ಅಪಜಯ ಹೊಂದಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ೧೮೭೭ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗದವರು, ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತ ತೋಟಗಾರರ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ,

ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ದಳದೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗದವರು ಪುರಾತನ ದಾಸ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಚು ಹೂಡಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧವಾದ 'ಸಭ್ಯಗೃಹಸ್ಥ ಒಪ್ಪಂದ'ದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಮತದಾನ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು, ಮುಂದುವರಿದು ಅವರನ್ನು ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ದೊರೆಯಲಾರದಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅದರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.'

ಈ ವಿದ್ರೋಹಿ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷವು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪಕ್ಷದವರೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರೆ, ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಒದಗಿದ ದುರ್ಗತಿ ನೀಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ದಕ್ಷಿಣದ ಬಿಳಿಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ, ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಹಾಗೂ ಡೆಮಾಕ್ರಾಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಭೇದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀಗ್ರೋಗಳು ತಮ್ಮ ಮತದಾನದ ಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ನರು, ಡೆಮಾಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ, ನೀಗ್ರೋಪರ ಪ್ರಚಾರವನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಒಂದು ವಿಧದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನೀಗ್ರೋಪರ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಅಂಜಿತ್ತು.

ಹೀಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಒದಗಿದ ಆಪತ್ತನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕದ ಮಾದರಿಯ ವಿದ್ರೋಹದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇ ಅವರು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ'ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಹೋದುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಬರ್ಕ್ ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ, ಪುಕ್ಕರು ಎಂಬ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭರವಸೆಗಳಿಂದ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ?

ಮೂರನೆಯ ವಾದದಂತೆ, 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ಮೊದಲು, ನಂತರ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮ ಎಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೇಳಿಕೆ ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯಾದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟದ ಮೋಹವು, ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅದು ಕುದುರೆಯ ಮುಂದೆ ಗಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಭಾವನೆ.

೧೮೫೭ರ ದಂಗೆಯ ನಂತರ ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮನೋಧರ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಲಕತ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ ಲಾರೆನ್ಸ್‌ರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, 'ಬ್ರಿಟಿಷರು ಖಡ್ಗಬಲದಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಜಯಸಿದ್ದು, ಅದೇ ಖಡ್ಗಬಲದಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾರೆ' ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಅವಸಾನ ಹೊಂದಿ, ಸಮಾಧಿಸ್ಥವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಬ್ರಿಟಿಷನೂ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಇಂದು ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭವೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯರು, ಸಂಸದೀಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಬಗೆಗೆ, ನಂತರ ಮಾಂಟೆಗೋ ಚೇಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತೆಯ ಬಗೆಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು

ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೆ ನಾವು ಇಂದಿನ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಭಾರತವನ್ನು ಖಡ್ಗಬಲದಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ಸಂಸದೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಸಮರ್ಥರು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸರಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಪ್ಸ್‌ರ ಆಯೋಗದಿಂದ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕರಾರು ಎಂದರೆ, ಭಾರತೀಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿರುವ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಭಾರತೀಯರೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇಕೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನೊಡನೆ ಸೇರದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೂಷಿಸುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ ಎಂಬುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

III

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏಕೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎರಡು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹೇಳಿಕೆಯು, ಭಾರತವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ 'ನಿಷೇಧಾಧಿಕಾರ'ದ ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅರ್ಥಹೀನ ಹೇಳಿಕೆಯೆಂದೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅಸಂಗತವಾದ ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೋರಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ರೆಸ್‌ಮಂಡ್ ಅವರಿಗೆ ಕರಾಸನ್ ಹೇಳಿದಂತೆ 'ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿರಲಾರೆವು' ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಮತದ ಅನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ, ಹಿಂದೂವಾದಿಗಳ ಬಹುಮತದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಣ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಲಂಗಳನ್ನು ಬೇಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸಾಧಾರಣ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ನಿಷೇಧಾಧಿಕಾರ ಮತದಿಂದ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥನೀಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಭಯದ ಬೆದರಿಕೆಯು ಸತ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಒಪ್ಪಂದವು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬರುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರೆ ಆಗಲಿ ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ವಸಮ್ಮತದ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಮಾರ್ಗವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬರದೇ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರಿ' ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ

ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೆ? ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲದೇ ಭಾರತವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಕುತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಿಕ್ಕುಬೀಳದೆ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮತ್ತೊಂದು ವಾದವೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರೊಡನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಭಾರತೀಯ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಬಗೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಶಯಪಡಬಾರದು. ಅದು ವಿಳಂಬವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾರತೀಯರ ಅಲ್ಪತೃಪ್ತಿಯೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೮೮೫ರ ವರೆಗೂ ಭಾರತವನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಆಳಿದವರ ಬಗೆಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಆಲಸ್ಯವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಇಂದಿನ ಭಾರತ ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವರ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಚಕಾರವನ್ನೇ ಎತ್ತದೆ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ೧೮೮೫ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರವೇ ಅದು ಭಾರತವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪಿಸಲು ಆರಂಭಮಾಡಿತು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧೯೧೦ರ ವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಉತ್ತಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿತೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಲಕತ್ತಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅದು ಸ್ವಯಂ ಸರಕಾರದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. ೧೯೧೯ರ ಮಾಂಟಿಗೋ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ೧೯ ಸೂತ್ರಗಳ ಮನವಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಪುರೋಗಾಮಿ ಭಾರತೀಯರೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದ್ವಿಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಗೇ ಒಲವು ತೋರಿದರು. ಭಾರತದ ಧುರೀಣರಾದ ದಿನ್‌ಷಾವಾಚಾ ಹಾಗೂ ಸಮರನಾಥರು[1] ಈ ಕ್ರಮವನ್ನೆ ದಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ದೃಢವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಹೊಗಳಿದರು. ಮುಂದುವರಿದು ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು[2] ಕೇವಲ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಸರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂತಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಸೋಜಿಗವಲ್ಲವೆ? ಆದರೂ ಬೇಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೩೯ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಏನೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರೆ ಹೊಣೆಗಾರರು.

---

೧. ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಟಿಗೋ ಅವರ ಇಂಡಿಯಾ ದಿನಚರಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಂಶವಿದು: "ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದರೆ ನಾವು ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಮಧುರ ತರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅಂದಿನ ನಾಯಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಷಯ." ಪು. ೧೪೭.

೨. ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ೧೯೩೫ರ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯರು ತಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂವಿಧಾನ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸರ್ಪಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಇಂದು ಆಸ್ತಿನಿರ್ವಾಹಕರ ಸೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕಥೆಯಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಸ್ತಿನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ದಿನವೇ ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ಏಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಎಂದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ಪಡೆಯಬಾರದು? ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸದೆ ಕೇವಲ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸಂಶಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇನಿಲ್ಲ; ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡದೇ ಹೋಗಲೂಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ನಂಬಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸದೆ ಸಂಶಯಪಡಬಾರದು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಸಂವಿಧಾನ ಒಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಲೇಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೊದಲನೆಯ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸತ್ಯಶೀಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಈ ಭರವಸೆ ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಾರರು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೮

ವಾಸ್ತವ ಸಮಸ್ಯೆ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಗವಲ್ಲವೆ?

I

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು? ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇರೆ ಅಂಗವಲ್ಲವೆ? ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದಿರುವುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತಂತೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ಭಾರತದ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಹಾಗೂ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನ್‌ಲಿತ್‌ಗೋ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.[೧] ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕರು ಅಚ್ಚರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯರು. ನಾನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕಾಣುವೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆ ಎಂದು ತೋರಿದ್ದರೂ ಮೂಲವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಯು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಬೇರೆ ಹಲವರ ಅನಿಸಿಕೆ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಧಾರವೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹಲವರು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವೆಂದೇ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಮೂಲಭೂತವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುವೆನೋ ಅದು ಅಂತಿಮವೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತರ್ಕಬದ್ಧ ವಾದವೆಂದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವು ಅಂತಿಮವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಏಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಯ ತರ್ಕ ಸರಣಿಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದೆ. ಈ ತರ್ಕಸರಣಿಯ ಮೂಲಭೂತದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಬೇರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿರುವ ಅಂಗವು ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಅದು ಬೇರೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಎಂದು

---

೧. ಅನುಬಂಧ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ೯ ಮತ್ತು ೧೨.

ತೋರುವುದರಿಂದಲೇ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮ ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಈ ತರ್ಕ ಸರಣಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಿಜಾಂಶವೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ರಚಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಹೇಳಿರಬಹುದಾದ ಈ ವಿಷಯವು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರದೆ ಹೋದರೂ, ಸಂವಿಧಾನವು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮೌನವಿಧಾನದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಒಂದು ವರ್ಗದವರು ರಕ್ಷಾವಿಧಾನವನ್ನು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಸಹಜವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂಲತಃ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಿಂದ ಈ ವರ್ಗವು ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ತರ್ಕ ಸರಣಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ತರ್ಕ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತಾಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಾವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸದೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷದಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದ ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮವು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಅದು ಸಹಜವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಪೂರ್ವನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂತಿಮ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ವರ್ಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡುವರು ಎಂದೂ ಅರಿತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಿಯೆ ಕಂದಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

II

ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ವಿವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಾದಗ್ರಸ್ಥ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಇಂಡಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಆ ಸಂಗತಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಅಂಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಉದ್ದವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು? ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 'ಹಿಂದೂ' ಪದವನ್ನು ವಿವಿಧ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂದು ಮೊದಲು ಅರಿಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪ್ರದೇಶ ಸೂಚಕ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರನ್ನು 'ಹಿಂದೂ' ಎಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅರ್ಥದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಸಿಖ್, ಪಾರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಯೆಹೂದಿಗಳೂ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲವೆ?

ಎರಡನೆಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಹಿಂದೂ' ಪದವನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳ ಆರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳೆ ಅಥವಾ ಆರಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಕೇವಲ ಜಾತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಆ ವಿಧವಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆರಾಧನೆ, ನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೆ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದಾದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಲವಾರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಯ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಸಾರುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಲೂ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಕೇವಲ ಹಣದಾಶೆಗೆ ಮೊರೆಹೋಗಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ, ಜಾತೀಯವಾಗಿ ಜಾತೀಯತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ಹೇಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಂತೆ 'ಹಿಂದೂ' ಪದವನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವವರು ಒಂದು ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಂದೇ ಧರ್ಮದವರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಗೆಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮನ್ನಣೆ ಹೊಂದಿದ ಒಂದೇ ಪಂಥದ ಆರಾಧಕರೆಲ್ಲರೂ ಏಕಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮದ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಸಮಾನ ಧರ್ಮ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಆಚಾರ-ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಇರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ, ಪರಕೀಯರಂತೆ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ-ಆರಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ 'ಹಿಂದೂ' ಪದವು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಂಜಸ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾರದು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಅಂಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆ? ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೊತೆಗೂಡಿಸಬಹುದಾದ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿವೆಯೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನಕಾರ ಒಂದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಹಭೋಜನ ಹಾಗೂ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ನೀಡಿಲ್ಲ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಅಂದರೆ ಅವರು ಮುಟ್ಟಲೂಬಾರದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆಸ್ಪದವೆಲ್ಲಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಥವಾ ಮೈಲಿಗೆ ಎಂದೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾವನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇರೆ ಅಂಗವಾಗಿಯೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಠೋರ ಸತ್ಯ. ಹಿಂದೂಗಳ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು' ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೆ ಅವರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಾದ 'ಸವರ್ಣೀಯ' ಮತ್ತು 'ಅವರ್ಣೀಯ' ಪದಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಚಾತುರ್ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪಂಚಮರೆಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಇಂಥ ಪದಗಳೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆ ಎಷ್ಟು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಆ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡಲು ವಿಶೇಷ ಪದಗಳನ್ನೇ ಠಂಕಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಅಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಂತೆ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೇಡಬಾರದು ಎಂಬ ವಾದವೂ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಅದನ್ನು ಹಲವರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಹುದಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಳಿಕೆ ಶುದ್ಧ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದೇ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾದದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಾದರೇನು? ಅವರು ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಕೂಡದೆ? ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ವಾಹಿನಿಯಿಂದ ದೂರವಿಲ್ಲವೆ? ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಹೋದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಬಲ್ಲರೆ? ವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದೇ ವರ್ಗದ ದೇವರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೆ? ಹಿಂದೂಗಳ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲರೆ? ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಲ್ಲು, ಗಿಡ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಮೂಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲರೆ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರೂ, ಬೆಲ್ಜಿಯನ್ನರು, ಜರ್ಮನ್ನರು, ಡಚ್ಚರು, ಫ್ರೆಂಚರು, ಇಟಾಲಿಯನ್ನರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತದಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಯೇಸುವನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂಬಿಕೆ, ಆರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗದು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದರೆ, ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಿಳಿಯರು ಮತ್ತು ನೀಗ್ರೋಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಲಾಗದು. ಬಿಳಿಯರು ಮತ್ತು ನೀಗ್ರೋಗಳು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತದವರಾದರೂ ಅವರು ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಮೂರನೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಮತ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು. ಸಿಖ್ ಮತದಲ್ಲಿ ಮಜಬಿ ಮತ್ತು ರಾಮದಾಸ ಪಂಥಗಳಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ

ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಾದ ಅಸತ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೊದಲನೆಯ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆ ಎಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯ ಐಕ್ಯತೆ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿದೆ. ಜನ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿಯ ಭೇದಭಾವನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಟಿಲ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವು ಆನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ ಈ ಭೇದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯೆ ಹೊರತು ಸತ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅರಿಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲವೆಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಂದು, ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡನೆಯ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಈ ಭಾವನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಖೇದನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಯಗಳಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಆಧಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಟಾಲಿಯನ್ನರು, ಫ್ರೆಂಚರು, ಜರ್ಮನ್ನರು, ಸ್ಲಾವದವರು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ; ನೀಗ್ರೋ ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಯರು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ; ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಧರ್ಮ ಬೆಸುಗೆಯು ಏಕಮಾತ್ರ ಕೊಂಡಿಯಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಸಮುದಾಯ ಒಂದೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸಮುದಾಯ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅರಿತಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರಳ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಸಿಖ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು. ಧರ್ಮದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಎರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಭೋಜನ, ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನವಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಸಿಖ್ ಇರಬಹುದು; ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಹಿಂದೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಭೇದದಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಭಂಗ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಸಂಗತಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಯುರೋಪಿನ ಇಟಾಲಿಯನ್ನರು, ಫ್ರೆಂಚರು, ಜರ್ಮನ್ನರು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ ಬಿಳಿಯರು ಹಾಗೂ ನೀಗ್ರೋಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಐಕ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜನಾಂಗದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಷ್ಟು ಸಶಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಸಾಲದು, ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ವರ್ಣ, ವರ್ಗಗಳ ಸಹಕಾರವೂ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಜನಾಂಗದ ಭಾವನೆಗಳು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ನಡವಳಿಕೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯ ಬೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಮೂರನೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಇದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವೇ ಬೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಎಂದರೆ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯದೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಜನಾಂಗ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಅದರ ಆಶಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಆಶಯ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಇದು ವಿವಾದಾತೀತ. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗಳು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ. ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರಾದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾವುಗಳಿಗಿಂತ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗಳು ಬಲವಾದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿವೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅವು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರವು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ತನ್ನ ಮರಣದವರೆಗೂ ಆ ವಿಧವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಾತೀಯತೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗಳು ಹಿಂದೂಗಳು ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ನಂಬಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು. ಈ ಆಚರಣೆ ಅವನ ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಭಜನೆಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬಹುದಾದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೇ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಪರು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಹಾಗೂ ಅವರ ವಸಾಹತುವಾಸಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಎಳೆದಿದ್ದ ಕಲ್ಪನಾ ರೇಖೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಇದು ವರ್ಣರೇಖೆಯಂತೆ ಅಗಲವಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಉದ್ದಳತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ; ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದು. ಬೇರೆ ಹಲವರು ಆಚರಿಸದಿರಬಹುದು. ಅದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವುಳ್ಳ ಆದರೆ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದ ಜನಾಂಗಿಕ ರೇಖೆಯಂತಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಕಾವಲುಬೇಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದೂ ದಾಟಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ದಾಟುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಹಿಂದುತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಐಕ್ಯತೆಗಳೆರಡೂ ಕೂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನೈಕ್ಯ ಹಿಂದುತ್ವದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು. ಹಿಂದುತ್ವವು ತನ್ನ ಚಾಣಾಕ್ಷತನದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಹಿಂದುತ್ವವನ್ನು ತೊರೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಹಿಂದುತ್ವವನ್ನು ತೊರೆಯಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳ ಏಕತೆಗೆ ಹಿಂದುತ್ವವೇ ಕಡುವೈರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವವು ಆಸ್ಪದವನ್ನೇ ನೀಡಲಾರದು; ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದುತ್ವವು ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಹೇಳಿಕೆಯು ತನಗೇ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೂಗಳು ತತ್ವಶಃ ಹಾಗೂ ಆಚಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಅಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರದೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಯ ಅಂಗವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಾವು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಅಂದರೆ ಹಿಂದುತ್ವದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇರೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅದು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗೆಂದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗ, ಆಡಳಿತಾಂಗ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಈ ವಿಧವಾದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವವಾಹಿನಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡನೆಯ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಸಬಲ ಕಾರಣಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅದು ಈ ವಿಧವಾದ ತರ್ಕವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇರೆ, ಬೇರೆಯಾಗಿರುವಾಗ, ಹಿಂದೂಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಬೆದರಿಕೆಯಿರುವಾಗ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ, ಹಿಂದೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪರಾಧವೂ ಇಲ್ಲ. ವರ್ತಮಾನದ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪಡೆಯದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ತರ್ಕವನ್ನು ಬಳಸಲಾರದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆಂದೆ ಯತ್ನಿಸುವವರು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತರಲು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಈ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನೆ ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ನಿಜವಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯದಂತೆ ಈ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದೆಯೆ? ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಏನು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ? ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ? ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಹಭೋಜನ ಹಾಗೂ ಅಂತರಜಾತೀಯ ವಿವಾಹಗಳ ಬಗೆಗೆ ಏನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕ್ರಮ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ?

III

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿಯೇ ತೃಪ್ತಿಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ದೇವರುಗಳು ಅವರ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸುದೈವದಿಂದಲೊ ಅಥವಾ ದುರ್ದೈವದಿಂದಲೊ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೈನಿಕರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆತರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆತುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸೈನಿಕೇತರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅವರು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸೇನಾಬಲದಿಂದಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತವನ್ನು ಜಯಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಸೈನಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವರದಾನವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೂತನ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನೂತನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಗೋಚರಿಸಿದವು. ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯ ಕುತಂತ್ರದ ಕುಟಿಲೋಪಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಕಳಂಕವೇ ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಹೀನದೆಶೆಗೆ ಹಣೆಬರಹ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಈ ಅರಿವಿನಿಂದ ಅವರು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಆ ಹೀನದೆಶೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ತೊಟ್ಟರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಕೂಡಾ ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಂಚಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದು ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತರಜಾತೀಯ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಸಹಭೋಜನ ಎರಡೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆಗೆ ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗೆ ಯತ್ನಿಸಿದ ಈ ಜನರು, ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು.

ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಮಿತ್ರರು ದೊರೆತರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಅರಿಯುವಂತಾಯಿತು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಯಸಿದರು. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯು ಬಂಗಾಲದ ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಘಟನೆ ಅವಸಾನ ಹೊಂದಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾದದ್ದೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್. ರಾಜಕೀಯ ಮೊದಲು ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಎಂದು, 'ರಾಜಕೀಯವೇ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವೇ ಅಂತ್ಯ' ಎಂದು 'ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನಿಂದ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಸಾರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಘವನ್ನು ತನ್ನ ವೈರಿ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಶಾಪವೆಂದು ಹಳಿಯತೊಡಗಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವೇದಿಕೆಗಳಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಘಟನೆಯು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಕಾಸಕ್ಕಿದ್ದ ಆಸ್ಪದವು ಕಳೆದು ಹೋದಮೇಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವುದು ಡಾಂಭಿಕತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಪರಾಧ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ವಿಧವಾವಿವಾಹಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು

ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಮತದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ವಾದಕ್ಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಕೋರಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಏಕೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅರಿಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ವರ್ಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಏಕೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬಹುದಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರದು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಜಂಟಿಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಮತಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ, ಅಂತೆಯೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತಗಳು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿರದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದಲಿತರು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೇ ಬೇರೆ. ಈ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಅವರ ಯೋಚನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಲು ಬಯಸಲಾರೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿ ಎಂದು ತೋರಿದರೂ ಅದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸರಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಚುನಾವಣೆಯ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಜಂಟಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಕ್ರಮದಿಂದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಒಂದು ದಿನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಸಹಿಸಲಾರದ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಲ್ಲದೆ? ಒಂದು ದಿನದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾನದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಕಾಸ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಮತದಾನದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಸಹಭೋಜನ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಕೇವಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ, ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಬಲ್ಲದು.

IV

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯ ವಾದಗಳಿದ್ದೆ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳು ಕೇವಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಕೆ? ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ನಾವೇಕೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವೆ.

ಈ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ವಾದವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿವೆ, ವಿಭಿನ್ನತೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಪಂಗಡಗಳು ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲವೆ ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಹಲವು ವರ್ಗಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ್ದು, ಆ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಉದ್ದಿಮೆ ನಿಗಮಗಳು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅಪರಾಧ ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಕಲ ಸಂಬಂಧಾಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಿಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಭಾರತದ ಜಾತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಕೂಡಾ ಯುರೋಪಿನ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳಂತೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸುವುದು ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯು, ಯುರೋಪಿನ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಎರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ನೀತಿ; ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬರಿಯ ದಿನಚರಿಗಳಾಗದೆ, ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಯುರೋಪಿನ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯು, ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಮೆರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ತಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ತಳೆದಿರಬಹುದಾದ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಲು ಬಾರದೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯುರೋಪು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಹೋದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿವರ್ಗವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಈ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅಪಾಯ ಒದಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಅಪಾಯ ಹಾಗೂ ಭಯ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯೇತರ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನಿವಾರಿಸಲಾಗದು. ಆದುದರಿಂದಲೆ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ರಾಜಕೀಯೇತರ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಪಾಯವನ್ನೆದುರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವಾಗ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆ ಅನವಶ್ಯ. ಅದನ್ನೆದುರಿಸಲು ರಾಜಕೀಯೇತರ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಪಾಯವೊದಗಿದ್ದಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ; ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವೊಂದು ಗುಂಪು ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಸಮಾಜೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲೋಚನಾ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ, ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ಐಕ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಂಬಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತದ ಮಾದರಿಯೇ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಜಾತಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹಾಗೂ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಚಿನ್ಹೆಗಳೇ ಇರದಾಗ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಿಂದ ಕೂಡಿದಾಗ ಅನ್ಯಮಾರ್ಗವೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಹಕಾರದಿಂದ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಹೊರತು ಸಹಜವಲ್ಲ. ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಭಾವೋದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೆ, ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹದಂತರವಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅಪಾಯಬಾರದು. ಭಾರತೀಯ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷಣವು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ತಗಾದೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದಂತೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕ್ರಮ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವೂ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ವರ್ಗಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಸಮಾಜಘಾತುಕವಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧವಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸುವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಮಾಜಘಾತುಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದಂತೆಯೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಜಾತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಕೇವಲ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮಾಜಘಾತಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾವನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಘಾತಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕು. ಅವೇನೆಂದರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೆ ಆಸ್ಪದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಆಸ್ಪದ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಬಹಿಷ್ಕಾರ. ಕೆರೆಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶುಚಿಮಾಡುವ ಆಸ್ಪದವನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲಂಕಾರದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಛಾವಣಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುಗಳನ್ನು ಹೊದಿಸಲೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಭೂಮಾಲಿಕರಾಗುವುದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಸಹಿಸಲಾರರು. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸವರ್ಣೀಯನು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೂಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ವಕಾಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಘಾತುಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅರ್ಥಹೀನ. ಈ ಹೀನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬೇಡುತ್ತಿರುವ ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಲಾರದು.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹಾರಿಕೆಯ ತರ್ಕವಿದೆ. ಅದು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವ

ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮುಖವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಾಗಲಾರದು. ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಹೊಂದುವ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವೇನು? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ತೊಲಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೊಳ್ಳು ಆಶಾವಾದಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬಾರದು. ಆಶಾವಾದವು ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಈ ವಾದವು ವಾದವೇ ಅಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಲೂಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಪೊಳ್ಳು ಎಂದು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ತರ್ಕಮಾಡುವವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ 'ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡ' ಮತ್ತು ಅದು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭೇದಭಾವವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಅರಿಯರು. ಈ ಎರಡೂ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ 'ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಧೋರಣೆ ಸದ್ಯೋಭವಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಮಾಯವಾಗುವ ಭರವಸೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 'ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡ' ಭಾವನೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮಾಯವಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಹಸ್ರ ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಹಿಂದೂಮತವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಕಲ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಉದಾರ ಮತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹಲವು ಹಿಂದೂ ಪರವಾದಿಗಳು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ, ಈ ವಿಧವಾದ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅದೊಂದು ಸದ್ಗುಣವೆಂದು ಹೊಗಳಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಮಗು ಅಗಾಧ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಸೆಗಣಿಯನ್ನು ತಿಂದರೂ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಡಲಾದೀತೆ? ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಮತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮತ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊಗಲ್ ಬಾದ್‌ಷಹಾ ಅಕ್ಬರನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದೀನ್–ಇಲಾಹಿ ಮತವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮತದ ಅಂಗವೆಂದೇ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂ ವೇದಾಂತದ ಏಳನೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದೇ ಘೋಷಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಗೋಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕವಾದ ಹಿಂದೂ (ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತವೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದೂಮತ) ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬುದ್ಧನಿಂದ ಪಡೆದು, ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಮತವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿವಾರಿಸದೆ ಹೋದುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಗಾಂಧಿಯವರ ರಂಗಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅನೇಕ ಧುರೀಣರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ

ತುಂಬಾ ಸರಳವಾದದ್ದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಭಯವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವದನ್ನು ಕೈಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಬೌದ್ಧಮತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ರಚಿಸಿದುದರಿಂದ ಅಕ್ಬರನ ನೂತನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದಂತಾಯಿತು. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಬರೆದವನು ಅಕ್ಬರನಿಂದ ಹೇರಳ ಹಣಪಡೆದ. ಅಲ್ಲದೇ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾರ್ಗ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಹಿಂದೂಗಳು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಶಾಪವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಶಾವಾದಿಗಳಾದವರು ಸಹ ಮೇಲಣ ವಿವರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರರು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಬೆದರಿಕೆ ಅಥವಾ ಲಾಭವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಹಾನಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೨೪೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿದ್ದು, ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲ್ಜಾತಿ ವರ್ಗದವರ ಸೇವೆಗೆಂದೇ ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದು ಸವರ್ಣೀಯರ ಅಂತಸ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಆ ಜೀತದಾಳುಗಳು ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋದರೆ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರ ಮಾಲೀಕತ್ವವು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ೨೪೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸವರ್ಣೀಯರ ಸೇವೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ನೀಡದೆ ದೊರೆಯುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತೋಟಿಗರಾಗಿ ಮಲಹೊರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೀನಕಾರ್ಯಮಾಡಲು ಜೀತದಾಳುಗಳು ದೊರೆಯದೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಡಿದಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರ ಸ್ಥಾನಬಲ ಕುಸಿದು ಹೋಗುವ ಭಯವಿದೆ. ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅಪಾಯ ನಿರೋಧಕರೆಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತಳ್ಳುವ ಕುತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕರು ನಂಬಿದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇದು ನಿಜವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಅಪರಾಧ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಧರ್ಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತಲೂ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದು ದಾಸ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದೆ. ದಾಸ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ದಾಸರನ್ನು ಅನ್ನ–ಬಟ್ಟೆಕೊಟ್ಟು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಕೇವಲ ಚಿಂತಾಜನಕವಲ್ಲದೆ ಶೋಚನೀಯ ಮತ್ತು ದೀನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದುರಂತಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಮುಂದೆ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೀನವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಬಲ್ಲ ಸಂಘಟನೆ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ದಂಡಿಸಲು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳೂ

ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶೋಷಕರ ಪರವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸದ್ಯೋಭವಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನೀಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಹಿಂದೂಗಳ ನಿಲುವು ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ನಿಲುವು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತೊಲಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹಿಂದೂ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದೆ?

ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇದೆಯೆ? ಈ ನೈತಿಕ ಅಪರಾಧದ ಬಗೆಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಕ್ರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆಯೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನೈತಿಕಾಪರಾಧವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನು ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ದೇವರು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ವಿವೇಕ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಒದಗಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಅವನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆಯೆ? ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆ ವಿಧವಾದ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯು ಬೇಗನೆ ಚುರುಕು ಹೊಂದುತ್ತದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅನೈತಿಕ ಅಪರಾಧದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ಘರ್ಷಣೆಗಳುಂಟಾಗಿವೆಯೊ ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಎಂದೂ ಸಡಲಿಸಲಾರವು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ತರಲೇಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಕೇವಲ ಬಡವರಲ್ಲದೆ, ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತದಂತೆ ತುಳಿದು ಹಾಕಬಹುದು.

ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬಲಹೀನಗೊಳಿಸಿ, ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲಾಢ್ಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಆಗದೆ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯು ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆಯ ಬೆನ್ನೇರಿದಂತೆ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅಸತ್ಯ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಅಪರಾಧ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೯

ವಿದೇಶಿಯರಿಗೊಂದು ಮನವಿ

ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿಸುವ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರ ನೀಡದಿರಿ

ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳು ಹೊರತಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುವ ವಿದೇಶಿಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ನಿತ್ರಾಣಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಧ್ವನಿ ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಈ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ವಿದೇಶಿಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ವಿದೇಶಿಯರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಿಯರು ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು? ಅವರ ಈ ಪಕ್ಷಪಾತದ ನಿಲುವಿಗೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ರ ಸಮಗ್ರ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪಕ್ಷವೆಂದೂ, ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿರುವುದು. ಈ ನಂಬಿಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವಾದುದು? ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂಡಿಯಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಗೇಣಿದಾರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡದ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂಬ, ಅದರ ಘನತೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೇನಾದರೂ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೆಂದಿಗೂ ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದೆಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದ ಏಕೈಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಹಾಕಿದ ಬೊಬ್ಬೆಯನ್ನು ಇಂಡಿಯಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೋದುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ಜನ ಇದನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ರವೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಸವರ್ಣೀಯರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬೊಗಳೆ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಚಾರದ ಕೊರತೆಯೆ ಕಾರಣ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಾಗಿಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಲೇಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ದೊಡ್ಡ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರವು. ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಇಡೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಮದ್ರಾಸ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದ

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಅವರ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದಂತೆ ಅವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ನಿಲುವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಏನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ಕೊರತೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಛಲದ ಕೊರತೆ. ಈ ಛಲದ ಕೊರತೆಯು ಮೂಲತಃ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಚಾರವೇನಾದರೂ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಾನವು ಮೂರಾಬಟ್ಟೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಕಕ್ಕುಲತೆ ಅವರದು.

ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವಿದೇಶಿ ರಾಜಕಾರಣ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವೈಧಾನಿಕ ರಾಜಕಾರಣ. ಇಂಡಿಯಾದ ವಿದೇಶಿ ರಾಜಕಾರಣವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಸಂವೈಧಾನಿಕ ರಾಜಕಾರಣವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಸ್ವರೂಪದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಎರಡು ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದೇಶಿಯರ ಪಾತ್ರವು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂವಿಧಾನದ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗೆಗಿರುವ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವಿದೇಶಿಯರು ವಿದೇಶಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆಯ ಅಸಮಾಧಾನವೆಂದು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಚಾರ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ತೆಪ್ಪಗಿರುವುದೆ ಒಳಿತು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರು ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಕಾರಣವೆಂದು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ತಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಸಮಗ್ರ ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರದ ಆಧಾರದಿಂದ ನಂಬಿರುವ ವಿದೇಶಿಯರು ಅದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯವಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು. ಅಂತೂ ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅದನ್ನು ಒಡ್ಡಲಾಯಿತು. ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ತಾನೆ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶಿಯರು ಈ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮನಗಾಣುವರು.

ವಿದೇಶೀಯರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ನಿಲುವಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ : ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ, ವಿದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ, ತೆರಿಗೆ ನೀಡದಿರುವುದು, ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ, ಸರಕಾರಿ ಪದವಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ನಿರಾಕರಣೆ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವತ್ಯಾಗದ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರನ್ನು ವಿದೇಶೀಯ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ತಟಸ್ಥವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ

ಈತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಯೆಂದು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರು ಯಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?'

II

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ವಿದೇಶಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಆತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ವಿಮೋಚನೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾರ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಮನಿಸದ ಆತ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜ, ದೇಶ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಸಂದಿಗ್ಧವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದವುಗಳು.

ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಒಂದೇ ಘಟಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಕೂಡಲೇ ಅದರೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂಬ ಖಾತರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ದುಡಿಮೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಇಂಡಿಯಾದ ಜನತೆಯ ಅದರಲ್ಲೂ ಅತಿ ಕೆಳವರ್ಗಗಳ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆಯುವುದು ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಅದು ಯಾವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಸತ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪರವಾಗಿರುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿರುವ ವಿದೇಶಿಯರು ಇಂತಹುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿಯರು ಉದಾಸೀನರಾಗಿ ಏಕಿರುತ್ತಾರೆ? ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ವಿದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಸ್ವ–ಆಡಳಿತ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯವು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಅವರು ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸುವರು. ಗ್ರೋಷೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ವ–ಆಡಳಿತ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆವಶ್ಯಕಸ್ಥಿತಿಯಾದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ನೈತಿಕತೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಲೇಖಕರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.[೧] ಸಂವಿಧಾನಿಕ ನೈತಿಕತೆಯ ಅರ್ಥವಿದು : 'ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವ, ಆ ಪ್ರಕಾರದೊಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೂ ಮುಕ್ತಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ದೂಷಣೆಗೊಳಗುಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಪಕ್ಷ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕಹಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ವಿರೋಧಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪವಿತ್ರವೆಂಬ' ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಯಾವ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಗುಣಗಳಿರುವುವೊ

---

೧. ಗ್ರೋಟೆ, ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಗ್ರೀಸ್, ಸಂ. III, ಪು. ೩೪೭

ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವ–ಆಡಳಿತ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನರೇ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಜನರಿಗಾಗಿಯೆ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯೇ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕರ ಮತದ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ. ಆಯ್ಕೆಯಾದವರನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಎರಡು ಭಾವನೆಗಳು ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಗಳು ಸೋತು ಹೋಗಿವೆಯೊ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈ ಎರಡು ತಪ್ಪು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ನೈತಿಕತೆಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಜನರಿಂದಲೇ ಆಳಲ್ಪಡುವ ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಹಾಗೆಯೆ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ರಾಜರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಜನರ ಮತ್ತು ಜನರಿಗಾಗಿಯೆ ಇರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರಕಾರವನ್ನು ತರಲಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ವಿಚಾರಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಬಿಡಲಿ ಅವರೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ. ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಲಿ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ನೈತಿಕತೆಯಾಗಲಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಾರವು. ಇಂತಹ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಆಳುವ ನಾಯಕರೇ ಎಂದು ನಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಳವರ್ಗದ ಜನರು ಅವರನ್ನೇ ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಈ ನಿಜ ಅಂಶದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಯಾವಾಗ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳುತ್ತವೆಯೊ ಆಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಯಾವಾಗ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಗಳು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದವುಗಳಾಗಿ ಕೇವಲ ಹಳೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳಾಗಬಹುದಷ್ಟೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತಗಳು ಕೇವಲ ಶಾಸನಬದ್ಧ, ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗದೆ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಆಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುವ ವರ್ಗಗಳು ಆಡಳಿತದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಕೆಲವು ದೇಶಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ವರ್ಗಗಳು ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿರುವ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತಳವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳು ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಆಡಳಿತ

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ದರ್ಶನಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಳುವ ವರ್ಗ ತಾನು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಆಗ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಒಳಿತುಗಳು ಅವರ ದೊರೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ದರ್ಶನವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಲೇಖಕರು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಆಡಳಿತ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವವರು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಅದರ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಡ್ಡಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವುದೊ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮವಾಗಿ ದೊರಕುವುದೊ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ತುಂಬ ಘಾತಕ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿರುವ ವಿದೇಶೀಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೊ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಿಂತ ಅದು ಯಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಅದು ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆಯೆ? ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೊ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿದೇಶಿಯ ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆ? ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿರುವ ಆತ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಲಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಾನರಿಯೆ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಾನು ನೀಡಬಲ್ಲೆ.

III

ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರಧಾನರು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂದೇವರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಇಂದು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸುವರು. ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಚಿತ್ರ. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಿದರು. ಈ ನಂಬಿಕೆ ದ್ರೋಹವೆಂಬ ಮಹಾಪಾತಕದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದೆ? ಅಥವಾ ಮಾನವೀಯತೆಯೆಂಬ ಮಹಾನ್ ಪವಿತ್ರ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಮುರಿದು ಬಹುಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ, ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಕಾರಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಜನತೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಲು ನಾಚಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದೆ? ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಲಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆ ಕಾರಣವೆ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯವೆಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೆಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು; ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಹಿಡಿತ. ಈ ಎರಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಯಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಗೆ : ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜನೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ'. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂತಹ ಘೋರ ಅಪರಾಧಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಪೂಜನೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಆಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಫಲ ಆತನಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. 'ಸಂಬಂಧ' ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಮಲಬಾರಿನ ತಳಜಾತಿಯ ನಾಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಉಪಪತ್ನಿಯರಾದರೆ ತಾವು ಧನ್ಯರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರುಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯರ ಕೌಮಾರ್ಯ ಭಂಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಥಮ ಸಂಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು[೧] ಆಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ

---

೧. ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿ ಲುಡ್ವಿಕೊ–ಡಿ–ವರ್ತೆಮಾನನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ: "ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ತುಂಬ ಉಲ್ಲಾಸದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪಾದ್ರಿಗಳ ತರಹವೆ ಇವರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು. ರಾಜನು ತನ್ನ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರಾಣಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಜೊತೆಗೆ ಮಲಗಿಸಿ ಆಕೆಯ ಮೀಸಲನ್ನು ಮುರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಖುಷಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಈ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ೪೦೦ರಿಂದ ೫೦೦ ರಷ್ಟು ವರಹ(ಹಣ) ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ರಾಜನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದವರಾರೂ ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ." (ವಾಯೇಜಸ್ ಆಫ್ ವರ್ತೇಮಾ (ಹಕ್ಲುಯಾತ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿ), ಸಂ.I, ಪು. ೧೪೧)
ಬೇರೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಹಬ್ಬಿತ್ತೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ತಾನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ 'ಅಕೌಂಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್' ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:
"ಸೆಮೋರಿನ್ನರು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಕೂಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆಚಾರ್ಯರಾದ ನಂಬೂದರಿಗಳು ಅವಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಬೇಕು. ನಂಬೂದರಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಅವಳನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ತನ್ನೊಡನೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಕೆಯ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ತಾನು ಪೂಜ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದ ದೇವತೆಗೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಪಿಸಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತ ಕುಲೀನ ಮನೆತನದವರೂ ಕೂಡಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಂತಹ ಗೌರವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರರೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ತಾವೇ ಕರೆದೊಯ್ದು ಒಪ್ಪಿಸುವರು." ಸಂ. I, ಪು. ೩೦೮.
ಬುಕನನ್ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ:
"ತಮುರಿ ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬೂದರಿಗಳಿಂದಲೇ ಗರ್ಭದಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ನಾಯರ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯವರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೂಜ್ಯರೆನಿಸಿದ ನಂಬೂದರಿಗಳೇ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವವರು" – ಪಿಂಕರ್ಟನ್ಸ್ ವಾಯೇಜ್ ಸಂ. VIII, ಪು. ೭೩೪.
ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿತ 'ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಆಫ್ ಮಲಬಾರ್ ಅಂಡ್ ಅಂಜಿಂಗೋ'ದ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಎ. ಇನ್ನೇಸ್, ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅವರು ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ : "ಮಲೆಯಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಕಾಕ್ಕತ್ತಾಯಂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕತಾಯಂ ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ 'ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿ ಮದುವೆ' ಎಂಬ ಅತೀ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಚಿತ್ರ ವಿವಾಹ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ತಾಳಿ (ಬಂಗಾರದ ಅಥವಾ ಇತರ ಧಾತುವಿನ ಒಂದು ತುಣುಕನ್ನು ಪೋಣಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರ)ಯನ್ನು

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಳವರ್ಗದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಾದ ತೊಳೆದ ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್. ಪಿ. ಸಿ. ರಾಯ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಳಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿಯೆ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಬಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಿಂಡು–ಹಿಂಡಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಾದುಹೋಗುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕಾಲು ತೊಳೆದು, ಅದೇ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿ ಬಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದ ನಂತರವೇ ಅವರು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮಾನತೆಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ, ಪೂಜ್ಯರೆಂದು ತಳವರ್ಗದವರು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಇಂದಿಗೂ 'ಸ್ವಾಮಿ', 'ಒಡೆಯ'ನೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವರು.

ಎರಡನೆಯ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೧೭ನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಇದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೇಲುಗೈಯನ್ನೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಾವು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಆಡಳಿತದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ತಳಜಾತಿಯವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಜವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಆಳುವ ವರ್ಗವೆಂಬ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವರ್ಗದೊಡನೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಲೇಖನಿಯಿಂದಲೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ತನ್ನ ಖಡ್ಗದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಇಂದು ಆತ ಬನಿಯಾ ಎಂಬ ವೈಶ್ಯನ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮವು ಮಹತ್ವದಾದುದರಿಂದ, ಇಂದು ಖಡ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ–ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈಶ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಖ್ಯವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಬನಿಯಾನಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ ನೀಡುವವರು ಬನಿಯಾಗಳೇ. ಗಾಂಧಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಬನಿಯಾ. ಆದುದರಿಂದ

ಋತುಮತಿಯಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹುಡುಗಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವರು. ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉನ್ನತ ಜಾತಿಯ ಗಂಡಸು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆಯೇ 'ಸಂಬಂಧಂ'ಗೆ ಅವಕಾಶ. ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುವವನಿಗೆ (ವರ) ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸಂಭೋಗಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲವು ಭೂದೇವರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನವರಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಂತಹದೇ ವಿಶೇಷ ಗೌರವದಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ತಳಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವು ಉನ್ನತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಅರ್ಪಣೆ' ಎಂಬ ತತ್ವವು ಮಧ್ಯಯುಗದ 'ಡ್ರಾಯಿಟ್ ಡಿ ಸಿನ್ಯೂರಿ' ಎಂಬಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ" – ಸಂ I, ಪು. ೧೦೧.

ಆತನಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುವುದೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಅಥವಾ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜೂನ್ ೬, ೧೯೪೨ರಂದು ನಡೆಸಿದ ಸಂವಾದದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್[೧]

'ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದೆ. ಅದು ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ನಂಬಲರ್ಹ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯೆಂದೂ, ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಂಬೈಯ ಗಿರಣಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಆತನಿಗೆ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.'

"ಗಾಂಧಿಯವರು 'ಅದು ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ನಿಜ' ಎಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕವೆಂದು ಪಡೆದು, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ."

'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಧನಸಹಾಯವು ಶ್ರೀಮಂತ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಂದ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ'

'ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಡೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಮೊತ್ತವೂ ಅವರಿಂದಲೇ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು ಅವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಕೊಡುಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಧನಸಹಾಯವೇ ಕಾರಣ.'

ಬನಿಯಾನನ್ನು ಆಳುವ ವರ್ಗದಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಆಗಲಾರದು. ಆತ ಬನಿಯಾನೊಂದಿಗೆ ಕೇವಲ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ ತುಂಬ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಈ ಮೊದಲಿನ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಕ್ಷತ್ರಿಯ' ಮೈತ್ರಿ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿರದೆ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬನಿಯಾ' ಮೈತ್ರಿ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.

ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಕತೆ ಮುಗಿಯದು. ಈ ವರ್ಗದ ಜನರು ತಾವು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬೀಗುತ್ತಾರೆ; ಈ ದೇಶದ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕೇವಲ ತಮ್ಮಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿವಂಗತ ತಿಲಕ್ ಅವರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೂ, ಈ ದೇಶದ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರು ತಾವೇ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವನ್ನೇ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರೂ[೨] ಮತ್ತು ಅವರ

೧. ಎ ವೀಕ್ ವಿತ್ ಗಾಂಧಿ (೧೯೪೩) ಪು. ೪೧.

೧. ಶ್ರೀ ವೈ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಲೈಫ್ ಆಫ್ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂವಿನ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ : ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರು ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಪಂಡಿತರು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವವರಿಗೆ

ಸಹೋದರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತ್ ಅವರೂ ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂಬ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್‌ರವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಪಿತನೆಂದೂ, ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಮಹನೀಯರು ತಾವೇ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ತುಂಬ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ ಅವರು ಸದಾಕಾಲ ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕುಳಿತಿರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರು ತಮಗೂ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿ ಹೂಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಲಕ್ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಗಾಣಿಗರು, ತಂಬಾಕನ್ನು ಮಾರುವವರು, ಅಗಸರು ಎಂದು ಕರೆದು ಹೀಗಳೆಯುತ್ತ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಆತನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಜನರು ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರೇ ಆಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆಳುವ, ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೆಂದಿಗೂ ಹೊಂದಿರಬಾರದು. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನ್‌ಲಿತ್‌ಗೊ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ೫೨ ಗಣ್ಯ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಯುದ್ಧದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಲು ತಮ್ಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಆಹ್ವಾನಿತರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕೆಲವು ಗಣ್ಯರೂ ಇದ್ದರು. ವೈಸ್‌ರಾಯರು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕ್ಷುದ್ರವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದಂಡನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರು. ಈ ಸಭೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

"ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ನ ನಾಯಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಗಾಣಿಗರನ್ನೂ, ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುವ ಮೋಚಿಗಳನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು."[೧]

ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದ್ದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಹೋದರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೯೪೦ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜನಗಣತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಂಡಿತರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬಾರದು? ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದು ಏಕೆ ಘೋಷಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು – ಸೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ನಾನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಶ್ರೇಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ XII ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಸ್ತ್ ರಹಬಾರ್ (ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಗುಜರಾತಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ)ದಲ್ಲಿ ಜಿ. ಇ. ಸಂಜನ ಬರೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ೧೪ನೇ ಜನವರಿ' ೪೫

೧. ಶ್ರೀ ಸಂಜನ ಅವರ ಸೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ನಾನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಇನ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೧೭

ಸಮುದಾಯಗಳು	ಅಂದಾಜು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ	ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಒಟ್ಟು ಗೆಡೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಅವರು ಹೊಂದಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (೨,೨೦೦)	ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳು				
				ಹೊಂದಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು (ಪ್ರಮಾಣ)	ರೂ. ೧೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒಟ್ಟು ೭೫೦೦ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ವಾರು ಪ್ರಮಾಣ	ರೂ. ೩೫ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦.೭೮೨ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	೧೫	೩	೮೨೦	೩೭	೩,೨೮೦	೪೩.೭೩	೮,೮೧೨	೪೨.೪
ಕ್ರೈಸ್ತರು	೨೦	೪	೧೯೦	೯	೭೫೦	೧೦	೧,೬೫೫	೮.೦
ಮಹಮ್ಮದೀಯರು	೩೭	೭	೧೫೦	೭	೪೯೭	೬.೬೩	೧,೬೨೪	೭.೮
ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳು	೭೦	೧೪	೨೫	೧.೫	೩೯	೦.೫೨	೧೪೪	೦.೬೯
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು								
ಮುಂದುವರಿದವರು	೧೧೩	೨೨	೬೨೦	೨೭				
ಹಿಂದುಳಿದವರು	೨೪೫	೫೦	೫೦	೨	೨,೫೪೩	೩೩.೯	೮,೪೪೦	೪೦.೬
ಆಂಗ್ಲ ಇಂಡಿಯನ್ನರು	–	–	–	–	೩೭೨	೫.೦	೮೩	೦.೪
ಇತರೆ ಸಮುದಾಯ	–	–	–	–	೧೯	೦.೫	೨೪	.೧೧

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಗಾಣಿಗ ಮತ್ತು ಮೋಚಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕುಹಕ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಆತನ ಈ ಭಾಷಣವು ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಈರ್ಷ್ಯೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವಂತಿದೆ. ಇಂತಹವೇ ಇತರ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಘಟನೆಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವು ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಹತ್ವವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಪಡೆದಾಗಿನಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಲು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಉಪಾಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಧೋರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನೂ ಚುನಾವಣಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೆ ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಈ ಧೋರಣೆಯ ಗುಣಾವಗುಣಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ತಂತ್ರ ಮಾತ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ಅವಮರ್ಯಾದೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂಬಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿತು. ಆ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಹೋಗುವವರಾರು?' 'ಕೇವಲ ಕ್ಷೌರಿಕರು, ಮೋಚಿಗಳು, ಕುಂಬಾರರು ಮತ್ತು ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ.' ಅವರ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಒಂದು ಗುಂಪು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿದರೆ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಈ ಉಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೆದರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕಠಿಣವಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಮರ್ಯಾದೆಯ ಜನರು ಕೀಳು ಜನರೊಡನೆ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತಿಗೂ ಉಳಿದವರು ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೇಟಿನ ಮೂಲಕವೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಯೂ ಆಯಿತು. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಮ್ಮಾರನನ್ನು[೧] ಬೇಕೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿತು. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಚಮ್ಮಾರರನ್ನೂ,[೨] ಒಬ್ಬ ಹಾಲು ಮಾರುವವನನ್ನೂ,[೩] ಒಬ್ಬ ಹಜಾಮನನ್ನೂ,[೪] ಜಾಡಮಾಲಿಯನ್ನೂ, ಆರಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುಂಬಾರನನ್ನು,[೬] ಆರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ತುಂಬ ಹಳೆಯ ಮಾತಾಯಿತು. ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈಯ

---

೧. ಘಗುವಾ ರೋಹಿದಾಸ್
೨. ಗುರು ಗೋಸಾಯಿನ್ ಆಗಮದಾಸ್ ಮತ್ತು ಬಲರಾಜ್ ಜೈಸ್ವಾರ್
೩. ಚುನ್ನು
೪. ಅರ್ಜುನ್ ಲಾಲ್
೫. ಬನ್ಸಿಲಾಲ್ ಚೌಧರಿ
೬. ಭಗತ್ ಚಾಂದಿಮಲ್ ಗೋಲ.

ಉಪನಗರವಾದ ಅಂಧೇರಿ ನಗರಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷೌರಿಕನನ್ನು ಚುಣಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತು.

ಇದೆಂತಹ ಘೋರಪಾತಕ? ಐರ್ಲೆಂಡಿನ ಸಿನ್‌ಫೈನ್ ಅವರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿನವರ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರನ್ನೇ ಇಷ್ಟು ಘೋರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರಣವಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆ ನಡೆದು ೧೯೩೦ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು; ಎಂತಹ ಕಾಕತಾಳೀಯ. ಮುಂಬರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಿಂದ (ಅಧಿಕೃತ ಇತಿಹಾಸಕಾರನಾದ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅದನ್ನು ಬರೆದಿಡಲು ವಿಫಲವಾದರೂ) ಈ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ – ಗಾಂಧಿಯವರು ವೈಸರಾಯ್ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಒಂದು ಖಚಿತ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ವೈಸರಾಯ್ ಅವರು ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಈಡೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸವಿನಯ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳವಳಿ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದು, ಈ ಅಂಶಗಳುಳ್ಳ ಪತ್ರವನ್ನು ವೈಸರಾಯ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲನನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ದಂಡಿಯನ್ನು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಆ ಆಂದೋಲನದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ತಾನಿರಲು, ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆ ಸಡಗರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅವರಿಗೆ ಜಯ ಕೋರಿ ಆರತಿ ಬೆಳಗಿ ಹಣೆಗೆ ತಿಲಕ ಹಚ್ಚಿದ್ದು, ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುಜರಾತ ಮಾತ್ರ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದು. ಒಂದೆಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇಂತಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕಾದ, ಹಾಗೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾದವರೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವಮಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶೂದ್ರರ ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ.

IV

ಇಂತಹ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ತಳವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗಾಗಿರಬಹುದು?

'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ದೊರಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಹೊಸ ಆಳುವವರ್ಗದ ಜೀತ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆ ತರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಕೆ ಕಾಯಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಂಬುವ ವಿದೇಶಿಯರನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಬೊಗಳೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು–ಜೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದು ಸಾರ್ವಭೌಮ

ರಾಷ್ಟ್ರವಾದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು? ಇಲ್ಲಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಮಾತ್ರ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮಾಯಾದಂಡದ ಸ್ಪರ್ಶವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುದಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ಬಿಗಿಹಿಡಿತದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ–ಉತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗಗಳಂತೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಜನರ ಆಡಳಿತವಾಗದೆ ಆಳುವ ವರ್ಗ ನಡೆಸುವ ಆಡಳಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಂದ, ಜನರಿಗಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರದ ಸರ್ಕಾರದ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗ ತನಗಿಚ್ಛೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವಾದ ಮೇಲೆ ಆಳುವವರ್ಗವು ಏನೇನು ಮಾಡಬಹುದು? ಭೂಸುಧಾರಣೆ, ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡುವುದು, ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ, ಜನರಿಗೆ ಚರಕಾ ತಿರುಗಿಸುವ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು, ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದು, ಅಳತೆ ಮತ್ತು ತೂಕಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಆಶೆಪಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗವೇನೂ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸಲಾರದು, ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಆಳುವವರ್ಗವು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡಲಾರದು. ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನನಗೆ ತಳವರ್ಗದ ಶ್ರಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ತಾನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಶೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದೆ? ನನಗಂತೂ ಸಂಶಯ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆ? ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಹಿಯ ಜೀವನತತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವನ್ನು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಅವರಿಗೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಷಮಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅಪಮಾನ, ಪೀಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವರ ಬಡತನ ಕೊರತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಮರ್ಯಾದೆ ಬೇಕು. ಇದು ಅವರ ಇಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ : ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವವರ್ಗವು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೊಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು, ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ತನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವ ಹಾಗಿದೆ. ಇದು ತುಂಬ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕರ ಭ್ರಮೆ. ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವು ಎಷ್ಟೇ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳುಂಟು. ಡೈಸಿಯವರು ಇಂತಹ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಖಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 'ಲಾ ಆಫ್ ದಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟುಟೆಡ್'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

'ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಸತ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಚಲಾವಣೆಯು ಎರಡು ಮಿತಿಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಬಾಹ್ಯಮಿತಿ, ಎರಡನೆಯದು ಆಂತರಿಕ.

'ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ವಾಸ್ತವ ಅಧಿಕಾರದ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅದರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಥವಾ ಎದುರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಖಚಿತತೆಗಳಿರುತ್ತದೆ.

'ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ರಾಜರುಗಳಿಗೂ ಈ ಮಿತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ರೋಮ್‌ನ ಸಾಮ್ರಾಟನಾಗಿರಲಿ, ೧೮ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ರಾಜನಾಗಲಿ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮ (ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾದ ಜಾರ್‌ನ ಹಾಗೆ) ಅವನಿಗೆ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಆತನು ಮಾಡಿದ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂತಹ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ರಾಜನೇ ಆಗಿರಲಿ ತನ್ನ ಮನ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಅಥವಾ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಿತ್ತು ಎಂಬ ಊಹೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

'ಅಧಿಕಾರ ಅದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಪಾಲಿಸುವ ಮರ್ಯಾದೆ ನೀಡುವ ಆತನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತಯಾರಿರುವವರು ನಿಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶವು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಯಾವ ಸೀಜರ್‌ನೂ ಕೂಡ ರೋಮ್‌ನ ಮೂಲಭೂತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿನ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಲ್ತಾನರಿಗೆ ಮೊಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಲೂಯಿ ತಾನು ಅಧಿಕಾರದ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಂಟೇಸ್‌ದ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತಂದೂ ಕೂಡ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಧರ್ಮದ ಹೆಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆತನಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎರಡನೆಯ ಜೇಮ್ಸನಿಗೂ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಧರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಯ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿರೋಧವು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಪಿಸ್ಕೊಪಲ್ ಚರ್ಚನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು; ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಕಾಯ್ದೆಬದ್ಧವಾಗಿ ವಸಾಹತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು; ಅದು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಕ ಬದಲಿಸಬಹುದು; ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು; ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವಿರೋಧ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರಲಾರದ ಕ್ರಮಗಳಿವು.

* * *

'ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರದ ಚಲಾವಣೆಯ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಯು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಆತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆತ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಆ ಸಮಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಳೆಗಳೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಲು

ತಯಾರಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಅಧಿಕಾರದ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಯಷ್ಟೆ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು. 'ಪೋಪನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೇಕೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ?' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪೆದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮನುಷ್ಯ ಪೋಪನಾಗಲಾರ. ಪೋಪನಿಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿರಲಾರದು.....'

ಡೈಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅನಗತ್ಯ. ಆಳುವವರ್ಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕುವ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅನವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಳುವವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರದ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಗಳು ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಆಳುವವರ್ಗದ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಆಳುವವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ದರ್ಶನ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಇಂಡಿಯಾದ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿರುವ ವಿದೇಶಿಯರನ್ನು ಜಾಗೃತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು.

ಆಳುವವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೆಂತಹುದು?

ಅದರ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂತಹುದು?

ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸ್ವರೂಪವೇನು?

ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದವರಾದ ಹಿಂದುಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ೮೦ ಪ್ರತಿಶತ ಇರುವ ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಡುವೈರಿಗಳು. ಇಂಡಿಯಾದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಇಂದಿನ ಅಧೋಗತಿ, ಅವರಲ್ಲಿನ ನಿರಾಶೆ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ಧರ್ಮಬೋಧನೆಯೇ ಕಾರಣ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ೫ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೧. ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಅಸಮಾನತೆ.
೨. ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
೩. ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ದೂರವಿಡುವುದು.
೪. ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡುವುದು.
೫. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು.
೬. ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶೋಷಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಅಸಮಾನತೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಯತೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದ್ದು, ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ

ನಡೆಸುವ ತಳವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದೇ ತಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಯಾವುದೇ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಕುಲವಿಲ್ಲದೆ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೆಲವೇ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರುಪಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದರಲ್ಲದೆ, ತಳವರ್ಗದ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ತಳವರ್ಗದ ಅಪರಾಧಿ ಜನರಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಅಥವಾ ಕಾದ ಸೀಸವನ್ನು ಅವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವಂತಹ ಭೀಕರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಾಯ್ದಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಅಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶೂದ್ರರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ನಿರ್ವೀರ್ಯ ಅಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಅಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರೂಢಿಗೆ ತಂದ ಕಾಯ್ದೆ ರೂಢಿ ನಿಯಮಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಇಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಬಹು ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಅವರನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಇಟ್ಟರು. ಇಂಡಿಯಾದ ಇಂದಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಶಕ್ತಿಹೀನ, ನಿರ್ವೀರ್ಯ, ಗತ ಪೌರುಷರಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಯುಗಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಅಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆನ್ನುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಯ ಧೋರಣೆ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಡಕುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಮಾನವೀಯವಾದ ಜಾತೀಯತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ದೂರವಿಡುವಿಕೆ, ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವಿಕೆಯಂತಹ ಹೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಚರಣೆಯೇ ಅವನ ಧರ್ಮ. ಸಹ ಪುರುಷದ್ವೇಷ ಮಾತ್ರವೇ ಆತನ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳರಿಯದಂತಹ ಮಹಿಳಾ ಶೋಷಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆತನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದನು. ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವಂತ ಸುಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಆತನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತು. ವಿಧವೆಯರು ಪುನರ್‌ವಿವಾಹವಾಗದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಬಾಲಕಿಯರು ತಮ್ಮ ೮ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಬಾಲಕಿಯರ ಗಂಡಂದಿರು ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಾಗ ವೈವಾಹಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಹೆಂಡತಿಯರ ಮೇಲೆ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹದಕ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅನುಮೋದನೆಯಿತ್ತು. ಶೂದ್ರ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಾಸನ ನೀಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ನೀಡಿದ ಶಾಸನದ ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನದು ಕರಾಳ ಅಮಾನವೀಯ ಶಾಸನಗಳೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ ವರ್ಗವೂ ಇಂಡಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತರವೆ ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತನ್ನ ನಾಡಿನ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರನ್ನು ಸದಾಕಾಲವೂ ಬಡತನ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾದರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆತನು ಅನ್ಯ, ಹೊರಗಿನವನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶೂದ್ರನಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೆ ಪರಕೀಯ. ಜರ್ಮನೀಯನಿಗೆ ಫ್ರೆಂಚನವನಿರುವಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶೂದ್ರರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪರಕೀಯರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಬಿಳಿಯ–ಕರಿಯರ ತರವೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು

ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರು. ಆತನು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಪರಕೀಯನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಅವರ ದ್ವೇಷಿಯೂ ಹೌದು. ಅವರೊಂದಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಸಿಗದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಯೆಂದರೆ ಬನಿಯಾ ವರ್ಗ. ಈ ವರ್ಗದ ಹಣಕೂಡಿಸುವ ದುರ್ವ್ಯಸನದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಾರದು. ಆತನು ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ದೋಚಿ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವ ಸಾಲಗಾರನ ಹಾಗೆ. ಸಾಲಗಾರನಿಗೂ ಬನಿಯಾನಿಗೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಬರಗಾಲದ ಸಾಲಗಾರನು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬನಿಯಾ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹಣ–ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುತ್ಪಾದಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಸಾಲ ನೀಡಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯುವುದು ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ, ಮನು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, ತಾನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದಾಗಿ ಆತ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿಯೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಸಾಲಗಾರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸದಾಕಾಲ ಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಲಗಾರನು ಸದಾಕಾಲ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿರುವಂತೆ ಆತ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಲ್ಲದ ಆತನ ಮೋಸ, ದಗಾಬಾಜಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಟಿಯಾಗಲಾರರು. ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಆತನ ಬಿಗಿಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಇಡೀ ಬಡವರು, ಹಸಿದು ಕಂಗಾಲಾದವರು, ಅಶಿಕ್ಷಿತರೆಲ್ಲರೂ ಬನಿಯಾನ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿಸಿದರೆ ಬನಿಯಾ ಶರೀರವನ್ನು ಗುಲಾಮೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಳುವ ವರ್ಗ ದೋಚಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅರಿತವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಇಂಡಿಯಾವು ಇಂದಿನ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

V

ಒಂದು ವೇಳೆ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ನಿಜವಾದ ಮುಂದಾಳು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಕನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಋಜುವಾತುಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತ ಪಡೆಯಿತೆಂದು ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೆ ಆದರೆ ವಿಜಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಇಂಡಿಯಾದ ವರ್ಗ ಯಾವುದು? ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ಇಂಡಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಡಾಡ್‌ನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆದ್ದ ಶಾಸಕರ

ಜಾತಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ವಿವರಗಳು ಬಹು ಮಹತ್ವದ್ದಾದುದರಿಂದ ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಜಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಯ ಒಳಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಂತಹುದಾಗಿದೆ.

೧೮ನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯಲಾರರು. ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿತವರಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವರ್ಗಗಳಾದ ಬನಿಯಾ, ವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು? ೧೯ನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಟಿಕೇಟನ್ನು ಪಡೆದು ಗೆದ್ದ ಬನಿಯಾ, ವರ್ತಕರು, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬನಿಯಾ, ವರ್ತಕ, ಜಮೀನ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಪಡೆದದ್ದನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆಳುವವರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡದೆ ಅದೇ ವರ್ಗವು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ.[೧]

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪಡೆದ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ೨೦ ಮತ್ತು ೨೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹಿಂದುವೇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಅಂಶವು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವೇನಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಲ್ಲವೆ? ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುವ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪುನರ್‌ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಿಲ್ಲವೆ?

---

೧. ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಫಾರ್ ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೬

ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿತು ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇವಲ ಮೇಲ್ಪದರಿನದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಲಾರದಂತಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇದೆಂತಹ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡದೆ ಹೋದರೆ ಜನರು ಅದನ್ನು ನಂಬಲಾರರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಉನ್ನತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದವಿ ಪಡೆದವನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಶಯವಿದ್ದವರು ೨೨ನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಶರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಹೋಲಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪಡೆದವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪದವೀಧರರು ನುರಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ತಾನೆ ಪದವಿ ಪಡೆದು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಏಕೆ ಆರಿಸಿತು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಏಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಯಿತು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ರಚಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉಪಾಯವೇ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಳುವ ವರ್ಗವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿಯೂ ವಿಧೇಯನಾಗಿಯೂ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆತ ಆಳುವ ವರ್ಗ ರಚಿಸಿದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೇಳಲಾರ. ವಿದ್ಯಾವಂತ – ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಜೊತೆಗೂಡಲಾರ ಎಂಬ ಖಾತ್ರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪದವಿ ವರೆಗೆ ಅದೇ ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಆಳುವವರ್ಗದ ಕಂಟಕವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ತಾವು ಮೋಸಹೋದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಸದಾಕಾಲ ಆಳುವವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತನ್ನ ಕುಟಿಲ ಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೧೮

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿವಾರು ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	ಜಾತಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದವರು	ಒಟ್ಟು
ಅಸ್ಸಾಂ	೬	೨೧	೧	೫	೩೩
ಬಂಗಾಲ	೧೫	೨೭	೬	೬	೫೪
ಬಿಹಾರ	೩೧	೩೯	೧೬	೧೨	೯೮
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ	೨೮	೩೫	೭	–	೭೦
ಮದ್ರಾಸ್	೩೮	೯೦	೨೬	೫	೧೫೯
ಒರಿಸ್ಸಾ	೧೧	೨೧	೫	–	೩೬
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ	೩೯	೫೪	೧೬	೨೪	೧೩೩

ಪಟ್ಟಿ–೧೯

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ಯೋಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತ	ವಕೀಲರು	ವೈದ್ಯರು	ಜಮೀನ್ದಾರರು	ವರ್ತಕರು	ಖಾಸಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	ಲೇವಾ ದೇವಿ	ಕೆಲಸ ವಿಲ್ಲದವರು	ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದವರು	ಒಟ್ಟು
ಅಸ್ಸಾಂ	೧೬	೨	೧	೧	–	–	೩	೯	೩೩
ಬಂಗಾಲ	೯	೨	೧೬	೫	೨	–	೧೬	೪	೫೪
ಬಿಹಾರ	೧೪	೪	೫೬	೬	೩	–	೧	೧೪	೯೮
ಮಧ್ಯ– ಪ್ರಾಂತ	೨೦	೨	೨೫	೧೦	–	–	೮	೫	೭೦
ಮದ್ರಾಸ್	೫೨	೨	೪೫	೧೮	೨	೧	೩	೩೬	೧೫೯
ಒರಿಸ್ಸಾ	೮	೧	೧೭	೪	೪	೧	೧	–	೩೬

ಪಟ್ಟಿ – ೨೦

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ
(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ಪ್ರಾಂತಗಳು)

ಪ್ರಾಂತ	ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದುವೇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ				ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
			ಒಟ್ಟು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	
ಅಸ್ಸಾಂ	೮	೩	೫	?	?	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಬಿಹಾರ	೪	೧	೩	?	?	೧	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮುಂಬೈ	೭	೨	೫	೩	೨	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ	೫	೧	೪	೩	೧	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮದ್ರಾಸ್	೯	೨	೭	೩	೩	೧	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಒರಿಸ್ಸಾ	೩	–	೩	?	?	?	?
ಸಂಯುಕ್ತ–ಪ್ರಾಂತ	೬	೨	೪	೪	–	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇ ೧೯೩೮ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಶನ್ ಆಫ್ ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಶ್ನೆ, ಚಿಹ್ನೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಟ್ಟಿ – ೨೧

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಧಿಕಾರವಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತಗಳು	ಒಟ್ಟು ಸಂಸತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು			
			ಒಟ್ಟು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ
ಅಸ್ಸಾಂ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
ಬಿಹಾರ	೮	ಇಲ್ಲ	೮	೨	೫	೧
ಮುಂಬೈ	೬	ಇಲ್ಲ	೬	೧	೫	ಇಲ್ಲ
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತಗಳು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
ಮದ್ರಾಸ್	೮	೧	೭	೩	೪	೧
ಒರಿಸ್ಸಾ	೩	ಇಲ್ಲ	೩	?	?	ಇಲ್ಲ
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳು	೧೨	೧	೧೧	೨	೮	೧

ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಫರ್ಮೇಶನ್ ಇಸ್ಸ್ಯೂ, ಜುಲೈ, ೧೯೩೯ರಿಂದ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ – ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ ೨೨

ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ – ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂಸತ್‌ಗಳು	ಜಾತಿಗಳು	ಒಟ್ಟು	ಪದವೀಧರರು	ಪದವೀಧರ ರಲ್ಲದವರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಮುಗಿಸಿದವರು	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಇಲ್ಲದವರು
ಅಸ್ಸಾಂ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	೬	೫	೧	–	–	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೨೧	೧೫	೨	–	೧	೯
ಬಂಗಾಲ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೧೫	೧೪	೧	–	–	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೨೭	೨೧	೪	–	೧	೭
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	೬	೩	–	೧	೨	–
ಬಿಹಾರ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೩೧	೧೧	೫	೮	೪	೩
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೩೯	೨೩	೪	೩	೮	೧೩
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	–	೧	೧	೪	೧೦	–
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೩೯	೧೫	–	೨	೯	೨
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೫೪	೧೫	–	೨	೧೭	೧
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	–	೧	–	–	೬	–
ಮದ್ರಾಸ್	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೩೮	೧೬	೨	೩	೪	೧೩
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೯೦	೩೧	೩	೧	೭	೬೧
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	೨೬	೧	೧	೧	೧೪	–
	ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ	–	೧	–	–	–	–
ಒರಿಸ್ಸಾ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೧೧	೬	೧	–	೩	೧
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	೨೦	೭	೩	೨	೭	೧
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	೫	–	–	–	೫	–

VI

ದೇಶವು ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇತರೆ ದೇಶಗಳ ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೋವೃತ್ತಿಗೂ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವವರ್ಗದ ಮನೋವೃತ್ತಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ತುಂಬ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆದು ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಬಂದಾಗ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆತುಹೋಯಿತು. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಜನರಲ್ (States General) ಅನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯರು ೬೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಪುರೋಹಿತವರ್ಗ ಮತ್ತು ಗಣ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ತಲಾ ೩೦೦ ಜನರಿದ್ದರು – ಹೀಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦೦ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಮತದಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋರಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯರು (Commons) ಈ ಎಲ್ಲ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳು ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು 'ತಲೆ ಎಣಿಸುವಿಕೆ' ಮೂಲಕ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯು ತಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಸವಾಲೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿನ ಬಹುಪಾಲು ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದರು.

ಜಪಾನ್ ಸಮಾಜವು ೧೮೫೫ರಿಂದ ೧೮೭೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ ಅವಧಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು. ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು ಆಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಿದ್ದವು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ[೧] ೧. ದಮಿಯೋ, ೨. ಸಮುರಾಯ್, ೩. ಹೆಮಿನ್ ಅಥವಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ೪. ಇಟಾ ಅಥವಾ ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಜನರು; ಈ ವರ್ಗಗಳು ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದ್ದವು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅತೀ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಟಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿದ್ದರು. ಹೆಮಿನ್‌ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ೨೫ರಿಂದ ೩೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಇತ್ತು. ಸಮುರಾಯಿಗಳು ಸುಮಾರು ೨ ಮಿಲಿಯನ್‌ಇದ್ದರು. ಸಮುರಾಯಿಗಳು ಹೆಮಿನ್‌ರ ಜೀವನವನ್ನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಹೊಂದಿ ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ದಮಿಯೊ ಎಂಬ ಜಮೀನ್ದಾರರಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೂರೂ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕೇವಲ ೩೦೦ ಇತ್ತು. ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಉಂಬಳಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾನತೆಯ ಆಧುನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ದಮಿಯೋ ಮತ್ತು ಸಮುರಾಯಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ದಮಿಯೊ ಸಮುದಾಯವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸದೆ, ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಡನೆ ಬೆರೆತುಹೋದರು. ೫ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ೧೮೬೯ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಮ್ರಾಟನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ:[೧]

೧. ರೋಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ಜಪಾನ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಎ. ಬಿ. ಶೇರರ್ ನೋಡಿ.

'ನಾವು ನೆಲೆನಿಂತಿರುವ ಭೂಮಿ ಸಾಮ್ರಾಟನದು, ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಸಾಮ್ರಾಟನ ಸೇವಕರು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದು; ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಾಧಿಸುವುದು? ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿ (ಸಮುರಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ)ಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆದರದಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಟನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಪೂಜ್ಯರು ತಮಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ. ಸಾಮ್ರಾಟರು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸಂಘಟಿಸುವ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಪೀನಲ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು, ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯುದ್ಧ ಸಾಧನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಸೈನಿಕ ಕಾನೂನುಗಳು, ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಮ್ರಾಟರಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲಿ. ಚಿಕ್ಕ–ಪುಟ್ಟ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ಸಾಮ್ರಾಟನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದಲೆ ನಡೆಯಲಿ.'

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಜಪಾನಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಭೋಗಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದಿರಲು ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗವು ಶಾಸನಸಭೆ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗವು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ' ಎಂಬ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಐಕ್ಯತೆ ಮೊದಲು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು, ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಮೀಸಲಾತಿ ವಿಷಯಗಳು ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಗೂ ಅವು ಐಕ್ಯತೆಯ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಮನೋವೃತ್ತಿ. ಅದು ಜಪಾನಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ತನಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುಚೋದ್ಯದ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ಹಂಗಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು[೧] ತಳ ವರ್ಗದ ಶ್ರಮಿಕ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಸಂಗತ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವೆಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲೋಸುಗ ವಿಡಂಬನೆಯ ಕಟಕಿಯಾಡುವ ನಿಂದನೆಯ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಇಳಿದರು. ಈ ಪೈಕಿ ಅತ್ಯಂತ ವರ್ಣರಂಜಿತ ವಿಡಬಂನೆಯೊಂದನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಭಾರತದ ಕಮೀಷನರ್ ಆರ್.ಸಿ. ಪರಾಂಜಪೆ ಅವರು ಬರೆದರು. ಡಾ॥ ಪರಾಂಜಪೆಯವರಂಥ ಉದಾರವಾದಿಗಳು ಇಂಥ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಅರಿಯಲು ಕಷ್ಟಕರ.

ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗವು ತಮ್ಮ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ದುರಾಶೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಇಂಡಿಯಾದ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಧಿಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೇ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ವಿಡಂಬನೆ, ಕಟಕಿ, ನಿಂದನೆ ಮೊದಲಾದ

೧. ಅದೇ ಪುಟ. ೨೩೩.

ಕಟೋಕ್ತಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಧಾರಣವಾದುದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿರೋಧಿಸುವಂತಹುದೆ. ಆದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂದು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನಕರವಾದುದು. ಆದರೆ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ? ಜರ್ಮನಿಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆನಿಸುವುದು ಫ್ರೆಂಚರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನಿಸುವುದೆ? ತುರ್ಕರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮನಾದವನು ಗ್ರೀಕರಿಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮನೆ? ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪೋಲಂಡದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಯಹೂದಿಯಾಗಬಲ್ಲನೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರ. ಆತನ ವರ್ಗ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಯಂತ್ರವಲ್ಲ. ಆತ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಪ್ರೇಮ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು. ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನ್ನ ವರ್ಗದವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಅನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸೇವಕ ವರ್ಗಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶದ ನಾಗರಿಕನು ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶದ ನಾಗರಿಕನ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ತರಹವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗದವರು, ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಟೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಡಂಬನೆ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮರೆತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ಟರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್, ಪೋಲ್ ಮತ್ತು ಜ್ಯೂಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಷ್ಟೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಇತರರನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡಾಗ ಡಾ. ಪರಾಂಜಪೆಯವರು ಬರೆದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಅಧಿಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದದ್ದು ಕೇವಲ ಕೋಮುವಾದದ ಮೂಲಕ. ಮನುಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪುರೋಹಿತ ರಾಜನ ಸಲಹೆಗಾರ, ಕುಲಾಧಿಪತಿ, ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಶಾಸಕ

---

೧. ಡಾ. ಆರ್. ಪಿ. ಪರಾಂಜಪೆಯವರು ಬರೆದ ಒಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಲೇಖನವು 'ಗುಜರಾತಿ ಪಂಚ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇ ೧೯೨೬ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಲೇಖನದ ತಲೆಬರಹವು 'ಎ ಪೀಪ್ ಇಂಟು ದಿ ಫ್ಯೂಚರ್' ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರ ಲೇಖನಗಳ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಜಾತಿವಾರು ಮೀಸಲಾತಿ ತತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಭವಿಷತ್ತಿನೊಳಗೆ ಒಂದು ನೋಟ

೧೯೫೦–೫೦ರ ಮಧ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆಯೋಗಗಳ ವರದಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣೆ, ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಕಡತ ಆಡಳಿತಾಂಗದ ವರದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 'ಗುಜರಾತಿ ಪಂಚ್'ದ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ ಈ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಚಿವ ಹುದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೀಸಲು. ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕನ ಹುದ್ದೆಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನೇ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಹುದ್ದೆಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೀಸಲಾತಿ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರೂ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ಹೂಡಬಹುದೆಂಬ, ತಮಗಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಎಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸ್ವತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಾಸನವನ್ನೇ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಶೂದ್ರರು – ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ತಳವರ್ಗದ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದವರಿಗೆ ತುಂಬ ಕ್ರೂರ ಕಠಿಣ ಅಮಾನವೀಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾ : ಅಪರಾಧಿಯ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಅಥವಾ ಆತನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದ ಸೀಸವನ್ನು ಸುರಿಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇಂದು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ವಿಶೇಷ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೇನೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ತಳ ಸಮುದಾಯದವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೋಮುವಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

I

ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ರಾಯಲ್ ಕಮೀಶನ್‌ನ ವರದಿ (೧೯೩೦)

ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳೂ ಒಂದೇ ತರಹವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುದು. ಒಟ್ಟು ೨,೩೭೫ ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆಯೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿನ ಉಪಜಾತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಈ ವರದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಇಡೀ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೭೫ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ೧/೫ ಪ್ರಮಾಣದ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಮೂವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೨೫ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷವಿರುವುದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಸಿಗಲು ೧೯ ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇತರ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ

ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅತಿ ಹೀನಮಾದರಿಯ ಕೋಮುವಾದದ ಸಹಾಯವನ್ನೇ ಪಡೆದರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ತಳವರ್ಗದ ಜನ ತಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ತಾವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು; ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಾವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು, ಸ್ವತಃ ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ತಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಳವರ್ಗದ ಜನರ ಇಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮವು ತಳವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸ್ವಹಿತ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವು ಇಂಡಿಯಾದ ತಳ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಆಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ ಯಜಮಾನವರ್ಗವು ಸೇವಕವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ನಾಜಿ ಮನೋಭಾವನೆ ಅಥವಾ ನೀತ್ಸೆವಾದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಆಳಲು ಮಹಾಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ನೀತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಇದು.

ಈಗಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗುವುದು.

II

(ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ೧೯೩೨ರ ಅಧಿಸೂಚನೆ)

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ೧೯೩೧ರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಟರು ಈ ಮುಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ೪೭೫ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ :

೨೬೭. ಮತಾದಿನ್ ರಾಮ್ದಿನ್ (ಜಾತಿ:ಕ್ಷೌರಿಕ) ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಭಾಗ.
೩೭೨. ಅಲ್ಲಭಕ್ಷ ಪೀರಬಕ್ಷ (ಮುಸ್ಲಿಂ, ಒಂಟೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವವ) ಸೈನ್ಯದ ಒಂಟೆ ವಿಭಾಗ
೪೩೩. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಜಾತಿ, ಆಂಧ್ರದ ಕಸಗುಡಿಸುವವ) ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಪಡಿಸುವ ವಿಭಾಗ
೪೩೭. ಜಗನ್ನಾಥ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ (ಕುಲೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತ) ನೋಂದಣೀ ವಿಭಾಗದ ಗೃಹ ವಿಭಾಗ

IV

(ಎಲ್ಲ ಲೋಕಲ್ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ, ೧೯೩೪)

ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರಿ ನೇಮಕಾತಿಯು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ, ಕಾನೂನು, ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನೇ ಇರಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

V

(ಮುಂಬೈ ಸರಕಾರದ ೧೯೩೪ರ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಅಧಿಸೂಚನೆ)

ಮುಂಬೈ ಸರಕಾರವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಯಸಿದೆ. ಈ ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಜಾತಿಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಜಾತಿಗಳ ರೊಟೇಶನ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಸಂಖ್ಯೆ..... ದಿನಾಂಕ ನವೆಂಬರ್ ೩೦, ೧೯೩೪ರ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

VIII

ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಯಸುವ ವಿದೇಶೀಯರು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆತ ದಾರಿತಪ್ಪಿಬಿಡಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯದ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ:

೧. ತಳವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರು ಹೊಂದಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

೨. ಆಳುವ ವರ್ಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧ.

೩. ಶ್ರಮಿಕ ತಳವರ್ಗದವರು ತಮಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಕಾರಣ.

ಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶೀಯರು ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿತೋರಿಸಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗನಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಇಂಡಿಯಾವು ಹಿಂದಿನ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆಗ ಆಳುವ ವರ್ಗವಾಗಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಗವಾಗಲಿ ಇರಲಾರವು.

---

೧. ನೀರಾವರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ (ಸಿಂಧ್) ಉತ್ತರ ಕೆನರಾ ಪ್ರದೇಶದ ಕುಣಬಿ ಜಾತಿ.
೨. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ : ಮುಂಬೈಯ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಿಂಧ್ ಪ್ರದೇಶದ ಬಲೂಚಿ ಪಠಾಣ.
೩. ಸಾಮ್ರಾಟರ ಅಂಗರಕ್ಷಕ ಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ : ಉತ್ತರ ಗುಜರಾತಿನ ಮಾರವಾಡಿ.
೪. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನಿಡುವ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ : ವಡರಿ (ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಅಲೆಮಾರಿ ಜನಾಂಗ)
೫. ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ : ಕರಹಡ ಪ್ರದೇಶದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
೬. ಅಸ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಸಾಯಿ
೭. ಯರವಾಡ ಸೆರೆಮನೆಯ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ : ಘಂಟಿ ಚೋರ
೮. ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಇಬ್ಬರು ಸಂಘಟನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ; ಧರಾಲಾ (ಕೈರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೀಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಮಹಲ್)

VI

(೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯ ಒಂದು ವರದಿ)

ತೇಲಿ ಜಾತಿಯ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ತಂದೆಯು ಮಲಗಿರುವಾಗ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊತ್ತು ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಯು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಎಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತೀರ್ಪು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆರೋಪಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಕೀಲನನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಆರೋಪಿಯ ವಕೀಲನಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೋಮನ್‌ಜಿಯವರು ತಮ್ಮದಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿದಾರರೆ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಸಾಬೀತಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಂತೂ ದೂರದ ಮಾತು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೇಲಿ ಜಾತಿಯ ಏಳು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಮರಣ ದಂಡನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಕೋಟಾದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿದಾರನೂ ಕೂಡ ತೇಲಿ ಜಾತಿಯವನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನ್ಯಾಯವಾದಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಪಾಲಕರು ಈ ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು.

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಳವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರಬೇಕು. ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಅದರ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಕ್ರಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯದ ವಿಷಯವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರಲ್ಲಿ ವಿವಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ವಿಷಯವಿಷ್ಟೆ : ಇಂಡಿಯಾದ ಸಂವಿಧಾನವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹದಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ? ವಿದೇಶಿಯ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಅರಿಯಲಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲಕ್ಷಣವು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತವೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಬೇಕೆ? ಬೇಡವೆ? ಎಂದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಧಾರವು ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ : ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದವುಗಳೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ವಿರೋಧ ನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ವಿದೇಶೀಯರು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಅವನು ಕೇವಲ ಆಳುವ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅತಿ ಕ್ರೂರಿಗಳು, ದುರಾಶೆಯವರು, ವಯಸ್ಕರ

VII

(೧೯೩೦ರ ಸಂಚಿಕೆಯ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಡೇರಿ ಮೇಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸುದ್ದಿಯ ಸಾರಾಂಶ) ಚಿತ್ಪಾವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯ ಅಣ್ಣಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದನೆಯ ಚಾಕು ಹಿಡಿದು ಪೂನಾದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಕಂಡವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಪೊಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದನೆಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುತ್ತ ಅಣ್ಣಾಜಿಯು ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ರೋಗಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇದ್ದನೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ಪಾವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕೋಟಾದ ಸರದಿಯಿದ್ದು ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಸರದಿ ಬಂದಿರದೇ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಚಿತ್ಪಾವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಷೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಭಾಗದ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ... ಪ್ರಕಾರ ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಣ್ಣಾಜಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

VIII

ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜೇಲುಗಳ ಆಡಳಿತದ ವರದಿಯ (೧೯೩೭) ಸಾರಾಂಶ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಜೇಲು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರ : ಜೇಲುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಕೂಡಲೆ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನರನ್ನು ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಯೋಗ್ಯಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಧನ

ಮತದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸುವಂಥವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ ವಿದೇಶಿಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಬಹುದು. ಇಂತಹ ನಿಲುವು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತರ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೂಡುಗೆರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅವೆರಡರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಗೆರೆ ಇದೆ. ಕೂಡುಗೆರೆ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವಷ್ಟೆ, ಆದರೆ ಅಡ್ಡಗೆರೆಯು ಹಿತಾಸಕ್ತಿ, ಅನುಕಂಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಭಜಿಸುವಂತಹದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಇತರೆ ವರ್ಗದ ಯೋಗ್ಯ ಜನರನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಳೆದವರನ್ನು ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡದು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಬಹುಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂಘವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ–ಸೇವಕರ, ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರ–ಇಲ್ಲದವರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಉದಾರ ಧೋರಣೆಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡುವ ಮೂಲಕ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅದರ ಧೋರಣೆಯು, ಕ್ರಮೇಣ ಜನಪರವಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿದೇಶಿಯ ಈ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತರೆ, ಕೇವಲ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ

ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಬಂಧಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಿತು.

IX

೧೯೪೦ನೇ ವರ್ಷದ ಶಾಸನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಡುವಳಿಕೆಗಳು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆ : ಪಾಲಿ ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಗಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮಾಂಗ್–ಗಾರುಡಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಗ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದಾಮು ಶ್ರಾಫ್ (ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು) ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ : ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಸಚಿವರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಂಗ್ ಗಾರುಡಿ ಸಮುದಾಯದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಪ್ಪ : ಆ ಸಮುದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಸೂದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಇಚ್ಛಿಸುವುದೆ?

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು : ಸರಕಾರವು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು (ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ).

X

(೧೯೨೮ 'ದಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶ)

ಜೆ.ಜೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮ್‌ಜಿ ಸೋನು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಸು ನೀಗಿದ. ಆಗ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್, ... ಅವರಿಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ತುರ್ತು ಕರೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಡಾ. ತಾನು ಪಾಂಡವ (ಕ್ಷೌರಿಕ ಜಾತಿ) ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ವಿವರಣೆ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ವೈದ್ಯನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಸರಿಪಡಿಸಬಯಸಿದ. ಆದರೆ ಆತನ ಶಸ್ತ್ರವು ರೋಗಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೀಳಿತು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರೋಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ. ಈ ತರಹದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ತನ್ನನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕನಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಮೂಲಕವೇ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅದೇಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಒತ್ತಾಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೋರಾಟದ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಅದರ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಈ ಅಂಶಗಳು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ವರ್ಗ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ವರ್ಗಾಸಕ್ತಿ, ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ತಳಹದಿಯಾಗುಳ್ಳ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟವು ಮರಣಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಅರಿವು ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಭಾವುಕತೆಯ ಕಪಟ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಬೆಪ್ಪುಗೊಳಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗ ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಹಿತವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲ ವೇದಿಕೆಯೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವೇದಿಕೆಯೆಂಬುದೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಬಡವ–ಬಲ್ಲಿದ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ, ಜಮೀನ್ದಾರ–ಕೂಲಿಕಾರ, ಶ್ರೀಮಂತ–ಸಾಲಗಾರರ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆ ವೈಷಮ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯು ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪಥ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂತಹ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗ ಬಯಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ವಿಚಾರಗಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬಹುದೆ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಹೊಂದದ ಇತರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮೂರನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಲಾರದು. ಮೂರನೆಯ ವಿಚಾರ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ವಿಶೇಷ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮೂಲೋದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು.

ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದವರ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಕಡಿವಾಣ. ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಬೇಡಿಕೆ ಯುರೋಪಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟು. ಉತ್ಪಾದಕರು, ಹಂಚಿಕೆದಾರ, ಲೇವಾದೇವಿ ವ್ಯವಹಾರದವರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಐಕ್ಯತೆ ಇರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ವಿದೇಶೀಯರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಥ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ

ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೆಂದೂ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ತನಗೆ ಕೇವಲ ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಅದೊಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಅಧಿಕಾರವು ಆಳುವ ವರ್ಗದವರ ಕೈಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ತಡೆಯಲು ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದು ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನೂ, ವಾದ–ವಿವಾದಗಳನ್ನೂ ವಿದೇಶಿಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ನಂತರವಾದರೂ ವಿದೇಶೀಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮವಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತ ನಂತರವೂ, ಓರ್ವ ವಿದೇಶಿಯನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೊಪ್ಪದ ಜನರ ಬಗೆಗೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆತನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಕಪಡಬೇಕಷ್ಟೆ.

IX

ವಿದೇಶಿಯರು ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದನೀಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ವಿದೇಶಿಯರನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪು ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ – ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಣ ಭೇದ ಮತ್ತು ಸವರ್ಣೀಯ–ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ವಿದೇಶಿಯರು ಇಂತಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ದುರುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಡೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿನ ವಿದೇಶಿಯರು ಇಂಡಿಯಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೈಷಮ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಗಮನ ನೀಡಲಾರರು; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಕಂಪವಿಲ್ಲದವರು. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಂತಹವರು. ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಗುಂಪಿನ ವಿದೇಶಿಯರು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ತರಹ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವಂತಹವರು. ಮೂರೂ ಗುಂಪುಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದವುಗಳೇ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೂರನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿದೇಶಿಯರು ತುಂಬ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳು.

ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ತರಹದ ವಿದೇಶಿಯರು – ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಾಯಕರು, ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ವಾಮಪಂಥೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಲಾಸ್ಕಿ, ಕಿಂಗ್ಸಲೆ, ಮಾರ್ಟಿನ್ ಬ್ರೇಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ ಅಮೆರಿಕೆಯ ನೇಷನ್ ಪತ್ರಿಕೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ನ್ಯೂ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ನ ಸಂಪಾದಕರು – ಇವರೆಲ್ಲ ಶೋಷಿತ ಅಪಮಾನಿತ ಜನಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು. ಆಳುವ ವರ್ಗವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬುದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ?

ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬನಿಯಾ ಒಕ್ಕೂಟವೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೇವಲ ವಿಧೇಯ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯರೆ? ಸುಲ್ತಾನನು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ನಿಷೇಧಿಸದಿರುವ, ಪೋಪನು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸದಿರುವ ಕಾರಣದಂತೆ, ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ತಾನಿರುವವರೆಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರ ಜಾತಿಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದಮನ, ಅವನತಿಗಳೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸಾರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ಇಂಡಿಯಾದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಜನ ವಿರೋಧಿಯೆಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ದೂರವಾದ ವರ್ಗವೆಂದು ತಾನು ಇತರರಿಗಿಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವರ್ಗವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯರೆ? ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ತಾನು ಮೈಲಿಗೆ ಹೊಂದಬಹುದು ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ತನ್ನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ವೈರತ್ವವನ್ನೇ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು, ಶ್ರಮಿಕ ತಳವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನೋವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ, ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣಾಭಿಲಾಷೆ, ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಕುತಂತ್ರ ಮಾಡುವ ಆಳುವ ವರ್ಗವೆಂಬುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತು ಸೇರಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ? ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಧುರೀಣರಾದ ಕಿಂಗ್ಸಲೆ, ಮಾರ್ಟಿನ್ ಬಿಲ್ಸಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಕಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು ಎಲ್ಲ ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದವು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಹೋದರು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ. ಅವರ ಗಮನವೆಲ್ಲವೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅನಾದರಗಳು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪಡೆಯಲೋಸುಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಿದ್ದಾದರೆ, ಅಶಕ್ತ ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಯೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಳುವ ಬಲಿಷ್ಠ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಧುರೀಣರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕೆಯ ವಾಮಪಂಥೀಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಇಂತಹ ನಾಯಕರು ಬೇಷರತ್ತಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು, ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ವಿದೇಶಿಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಪರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ವೆಂಬ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ನೈತಿಕ ತಳಹದಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಗಣ್ಯವರ್ಗದವರು ಜಾನ್ ದೊರೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿ ಮ್ಯಾಗ್ನಾ ಕಾರ್ಟಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಹೋರಾಟವನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವೆಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದು. ಲೆವೆಲ್ಲರ್ಸ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಅಥವಾ ರೈತದಂಗೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಗೆಯವು ಎಂದು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಂತಹ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬಲ್ಲರೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರ ಸುಳ್ಳು ಗೋಗರೆತಕ್ಕೆ ನೆರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ದಮನಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ ಎರಡರ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅರಿಯದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲದವರು ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಲಾಸ್ಕಿ, ಕಿಂಗ್ಸಲೆ, ಮಾರ್ಟಿನ್, ಬ್ರೇಲ್ಸಫೋರ್ಡ್, ಲೂಯಿಸ್ ಫಿಷರ್‌ರಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಾಗದು.

ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೇಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ : 'ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳಿವೆಯೆ?' ಎಂಬುದು. 'ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇವೆ' ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ– 'ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅದೇಕೆ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸುದ್ದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ?' ಇಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿದೇಶೀಯ ವರದಿಗಾರರು ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲ?' ವಿದೇಶೀಯ ವರದಿಗಾರರಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇನನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ವಿದೇಶಿಯ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂಡಿಯಾದ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವರದಿಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಇದೇ ದೇಶದವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರೇ ವಿದೇಶೀಯರು. ವಿದೇಶೀಯ ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರು ಬೇರೆ ದೇಶದವರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ಧೋರಣೆ ಹೊಂದಿರುವವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕೆಯ ವರದಿಗಾರರು ೧೯೪೧–೪೨ರಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದು ಎಂತಹ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸವೆಂಬುದನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏಕಮಾತ್ರ ಪಕ್ಷವಲ್ಲ, ಉಳಿದ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ ಎಂಬ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಅರಿವುಂಟಾದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಡವಟ್ಟು ಜನರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಜರಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವರದಿಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆಯೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ವಿದೇಶೀಯ ವರದಿಗಾರರೂ ಕೂಡಾ ಇಂಡಿಯಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪ್ರಗತಿಪರನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯದವುಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ. ವರದಿಗಾರರು ತಿಳಿಸಲಿ ಬಿಡಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ನಾಯಕರು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಮನಸ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿ ಸತ್ಯ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ವರ್ಗವನ್ನು ಮರೆತು ಸಹಾಯನೀಡುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಟೋರಿ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್)ಯ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ದೂಡಿದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಗೊಂದಲದ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊರಬಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವತ್ತಾಗುವವರೆಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರೆ ಅವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜನರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಾದ ನಂತರವೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹುಸಿ ಹೋರಾಟದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ತಮ್ಮ ಬೇಷರತ್ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ನೀಡತೊಡಗಿದರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಜನಸಮುದಾಯದ ವೈರಿಗಳು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ದಮನಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಯ ಮತ್ತು ಆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಯ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ದಲಿತವರ್ಗದ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನವರು ಅರಿಯದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಿಸುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ, ಈ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ದಮನಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದೆಂದರೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆ?

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೦

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ

ಗಾಂಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕರೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ನಂಬಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಗಾಂಧಿಯೊಬ್ಬರೆ ನಿಜವಾದ ರಕ್ಷಕರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಜವಾದ ರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರ ಉತ್ತರ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೇ ದೊರಕಿದವು ಎಂದು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೨, ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಲೀಗ್ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮೆಹರ್‌ಚಂದ ಖನ್ನಾ[೧] ಅವರ ಮಾತು ಹೀಗಿವೆ:

'ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ. ಅವರು ನಿಮಗಾಗಿ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಂಡು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾನೀಯ ಮತ್ತು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ನಿಮಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತ. ಆತನ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ವಿಚ್ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಘೋಷಿತ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಾರೆಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸುವ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.'

ನಾನು ರಾಯ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮೆಹರ್‌ಚಂದ ಖನ್ನಾನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಆತನೊಬ್ಬ ಗಣನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತಹ ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟವರಾರೂ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗಲಾರರು. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೆ ಅಂದರೆ ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ. ಆತ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ಏಜೆಂಟಾಗಿ ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ, ಇಂಡಿಯಾದ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕೆಯ ಜನರಿಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಈಗ ನಾರ್ತ್ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಫ್ರಾಂಟಿಯರ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಏಜೆಂಟಾಗಿ

೧. ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ಸ್ ಜರ್ನಲ್, ತಾ ೧೪.೪.೪೫

ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರಾಯಬಹಾದ್ದೂರ್ ಖನ್ನಾ ಡ್ರೈಡನ್‌ನ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. 'ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಒಂದನ್ನೂ ಮುಗಿಸದ, ರೂಪ ಬದಲಿಸುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞನಂತೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವವನಂತೆ, ಒಮ್ಮೆ ದೇಶನಾಯಕನಂತೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿದೂಷಕನ' ಹಾಗೆ ಇರುವ ಆತನು ನನ್ನ ದ್ವೇಷಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೊಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಚಾರತಂತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಇಂತಹ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಹಿಸಬಲ್ಲರೋ ನಾನರಿಯೆ. ಸುಳ್ಳನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಸುಳ್ಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ಸ್ವೀಕೃತಿ ಹೊಂದುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅದು ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರಚಾರವು ಬಲಿಪಶುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಮತ್ತು ಅವರು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಾಜಿಗಳ ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಂತಹ ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ[೧] ಬಲಿಯಾಗದಿರಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವುದು ನನಗೆ ಆವಶ್ಯಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

I

ಗಾಂಧಿಯವರ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರದೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪ ಮತ್ತು ೧೫, ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಲಿತ ವರ್ಗಗಳ ಸಮಾವೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು:

'ನಾನು ಅದೆ ಆಗ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಚನೆಯು ಹೊಳೆಯಿತು. ಆಗ ಉಖಾ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾಡಮಾಲಿಯು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಕ್ಕಸನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನೇಕ ಸಲ ಅವನನ್ನು ನಾನು ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪೇನು? ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಏಕೆ ತಡೆಯುತ್ತಿ ಎಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಧರ್ಮದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇರಲಾರದೆಂದೂ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ನೀಡುವ ವಿಧೇಯ ಮಗನಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವನ್ನೂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಉಖಾನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಕಳಂಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

'ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ

೧. ಇಂತಹದೇ ಅಪಪ್ರಚಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೊ ಎ. ಆರ್. ವಾಡಿಯಾ ಎಂಬ ಪಾರ್ಸಿಯ ಮಹಾಶಯರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಪ್ರೊ. ವಾಡಿಯಾ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಈ. ಜಿ. ಸಂಜನ ಅವರು ಲೇಖನಮಾಲೆಯನ್ನೆ 'ರಾಸ್ತ–ರಹಬಾರ್' ಎಂಬ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಗುಜರಾತಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (೧೯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೪ರಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೫) 'ಸೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ನಾನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಇನ್ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಳಂಕಿತ ಸ್ಪರ್ಶದ ನಂತರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದರೆ ಮೊದಲಿನ ಕಳಂಕವು ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ತಾಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅದೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಮಯದ ನಂತರ ನಾವು ಪೋರಬಂದರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದೆವು. ಆಗ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಭ್ಯಾಸವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಮತ್ತು ನಾನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಯಿತು ; ಆತ ನಮಗೆ ರಾಮರಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಪುಂಜಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ. 'ಜಲೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ಥಲೇ ವಿಷ್ಣುಃ' ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ವಿವರಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಮಮತೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ದೀಪ ಆರಿಸಿ ಕತ್ತಲಾದಾಗ ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ತುಂಬ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ತುಂಬ ಪುಕ್ಕಲು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದೆ. ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಓಡಿಸಲು ನಾನು 'ರಾಮರಕ್ಷಾ' ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳು ಓಡಿಹೋಗುವುವು ಎಂದು ಆಗ ಆ ಮುದುಕಿಯು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿವರಣೆಯಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾಮರಕ್ಷಾ ಮಂತ್ರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಭಯಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಬಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಳಂಕವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೆ.

'ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಲಢಾ ಮಹಾರಾಜ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತನಿಗೆ ಕುಷ್ಠ ರೋಗವಿತ್ತು. ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಕುಷ್ಠರೋಗ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಆತ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ. ಆತನ ಕುಷ್ಠರೋಗವೂ ನಿವಾರಣೆ ಆಯಿತು. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಕಳಂಕಿತ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುವ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಗಳೂ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಕಳಂಕಿತವೆನ್ನುವುದು ಪಾಪಕರವೆನ್ನುವುದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಕಳಂಕವೆಂದು ನಾನು ಪುನಃ ಒತ್ತಿಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಿರುವಾಗಲೆ ಈ ವಿಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ, ವೈಷ್ಣವರಿಗೂ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಸನಾತನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ೧೨ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಒಂದು ಕಳಂಕವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ತುಂಬ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ. ಆದರೆ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಅವರ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಅ್ಯಂಡ್ ಕಂಪನಿಯವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಅದರಲ್ಲಿವೆ. ಆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿಯು ಹೀಗಿದೆ:

'ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨, ೧೮೬೯ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರು ಬನಿಯಾ ಜಾತಿಯವರು. ಪೋರ್‌ಬಂದರ್, ರಾಜಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಕಾಥೆವಾಡದ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ದಿವಾನರಾದ ಕರಮಚಂದರವರ ಮಗ. ಅವರು ಕಾಥೆವಾಡ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಆಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ತದನಂತರ ಇನ್ನರ್ ಟೆಂಪಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪೂರೈಸಿದರು. ಲಂಡನ್‌ನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮುಂಬೈ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲೆ ನೆಟಾಲ್‌ಗೆ, ತದನಂತರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್‌ಗೆ ವಕೀಲಿವೃತ್ತಿಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರು. ನೆಟಾಲ್ ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ನೆಟಾಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ನೆಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಭಾರತೀಯರ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ದರ್ಬನ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಣಾಂತಿಕ ಏಟು ತಿಂದರೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿದರು. ೧೮೯೯ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆ್ಯಂಗ್ಲೊ–ಬೋಯರ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಆ್ಯಂಬುಲನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪ್ಸ್'ದ ನಾಯಕತ್ವ ಪಡೆದರು. ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮತ್ತೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಭಾರತೀಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೇಂಬರ್ಲಿನ್ ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ವಿವರಿಸಲು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್‌ನ ಸುಪ್ರಿಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಟಾರ್ನಿಯಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಓಪಿನಿಯನ್' ಮತ್ತು ಫಿನಿಕ್ಸ್ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ – ಇವು ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಸ್ಟ್ರೆಚರ್ ಬೀಯರರ್ ಕಾರ್ಪ್ಸದ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವು. ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಏಷಿಯನ್ನರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು, ಆ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಯ್ದೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ಜನರಲ್ ಸ್ಮಟ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಿ, ಕಾಯ್ದೆ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಸಲ ಜೈಲುವಾಸ. ಇಂಡಿಯನ್ನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನತೆಗೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಡಲೋಸುಗ ಮತ್ತೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ. ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಖಲೆಯವರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ. ಸರಕಾರವು ೧೯೧೧ರ ಪರಿಹಾರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಮತ್ತೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ. ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಪರಿಹಾರ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಭೇಟಿ; ಇಂಡಿಯನ್ ಅಂಬುಲನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪ್ಸನ ಸ್ಥಾಪನೆ.'

ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವು ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ನೇಟಾಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ೧೮೯೪ರಿಂದ ೧೯೧೬ರವರೆಗೆ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಂದೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ; ಊಖಾನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಆಗಲೇನಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ? ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ:

'೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು, ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮದ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಚಂಪಾರಣ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲು; ೧೯೧೭ರ ಕೈರಾದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತರಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ; ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ; ನೇಮಕಾತಿ ಅಂದೋಳನ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ. ರೌಲಟ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ. ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೋಸಿಯ ಬಳಿ ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಮುಂಬೈಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು; ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿನ ದಂಗೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ; ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ; ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ; ಲಾರ್ಡ್ ರೀಡಿಂಗ್‌ರೊಡನೆ ಮೇ ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನ; ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿ ೧೯೨೧ರ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ; ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೨೨; ಚೌರಾಚೌರಿಯದಲ್ಲಿನ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು; ೧೯೨೨ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ, ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿ, ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧಾರಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.'

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ಬಹುಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳು ದಾಖಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣಚಿತ್ರಣಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ :

'೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಅಫ್ಘಾನವು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮವೆಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಸಿದ್ಧವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದು; ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಾ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದು; ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ತಿಲಕ್ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು.'

ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಹೋರಾಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡುಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಕೂಡ ಖಿಲಾಫತ್‌ನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ತಂದರು.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದತ್ತ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆಯ ಒಂದು ಅಂಶವಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಬಹುದೆ? ಇಡೀ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ[೧] ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಡಿಸ್ರೇಲ್ ವರ್ಣಿಸಿದ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಥೆ – ರೂಢಿ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬೆರಕೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು

೧. ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಓದಿರಿ.

ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿಗಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಷ್ಟೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲು ರಚಿಸಿದ ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಅರಿಯದವರೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವರೂ ಇದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಹೊಂದಿದ್ದ ಏಕೈಕ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಅವರನ್ನು ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಉಪಸಮಿತಿಗಾಗಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಉಪಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ಸಲವೂ ಸಭೆ ನಡೆಸದೆ ವಿಸರ್ಜನೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯೆಂದು ಸಾರಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸದೆ, ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳ ಪರ ವಹಿಸಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಲುವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಅದಷ್ಟೆ. ೧೯೨೨ರ ನಂತರ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದರು? ಈ ಅವಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

'೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ; ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು; ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದು; ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ; ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಲಂಡನ್ ಭೇಟಿ; ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಅವಾರ್ಡದ ವಿರುದ್ಧ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ; ೧೯೩೩ರ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಆಂದೋಲನದ ಯೋಜನೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆ; ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ರದ್ದು; ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ' ಚಳವಳಿಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ; ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ ಜೊತೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ೮ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೨ರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ; ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು.'

೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರಿಂದ ೧೯೪೪ರ ಅವಧಿಯು ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟ. ೧೯೨೦ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ; ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೆಂದು

ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರಪಾಲ್, ಸಿ.ಆರ್.ದಾಸ್, ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ್ ಇವರುಗಳಿಂದ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಿಧಿಬದ್ಧ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ.ಆರ್. ದಾಸ್ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.[೧] ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯರವರು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ೧೯೨೧ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಸಹಕಾರವೇ ತಾಂಡವವಾಡಿತು. ೧೯೨೨ನೇ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆಳೆದು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ.ಆರ್. ದಾಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಜಾಂದೋಲನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವಲ್ಲಭಾಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯ ಅವರೂ ಸಿ. ಆರ್. ದಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಸಾಗಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಮೀರಬಾರದೆಂಬ ನಿಲುವು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟಾಯಿತು. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದುದರಿಂದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಗಾಂಧಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡು ಪರಸ್ಪರ ಕದನಕ್ಕಿಳಿದ ಗುಂಪುಗಳು ಕಂಡವು. ಅವರ ಜಗಳವು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿತ್ತು. ಈ ಜಗಳವು ತಾರಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿ ಪರಸ್ಪರರು ಆರೋಪ ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಈ ಕಲಹ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವುದೆಂದು ಅರಿತ ಗಾಂಧಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಎರಡೂ ಗುಂಪುಗಳು ಹಟ ಹಿಡಿದವು. ಕೊನೆಗೆ ಎರಡೂ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರವೇಶದ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಗಾಂಧಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು:

೧. ಈ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯ ಬದಲಾಗಿ ೨,೦೦೦ ಗಜಗಳಷ್ಟು ಸ್ವತಃ ಕೈಯಿಂದ ನೇಯ್ದ ನೂಲನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿದವರ ಸದಸ್ಯತ್ವವು ರದ್ದಾಗುವುದು. ೨. ಐದು

೧. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧಿಕೃತ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಆರ್. ದಾಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಯು ಮರುಕಳಿಸದಿರುವಂತೆ ಅವರು ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ೩೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಜೀತೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯ ಬೆಂಬಲಿಗರ ನಡುವೆ ಚಕಮಕಿಯೂ ನಡೆದೇ ಹೋಯಿತು. ದಿ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಪು. ೩೪೭.

ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳಾದ ವಿದೇಶೀವಸ್ತ್ರ, ಸರಕಾರದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆಗಳು, ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಪದವಿಗಳು ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸದಸ್ಯತ್ವವೂ ರದ್ದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಬಯಸುವ ಹಿಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾದದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಚ್ಚಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ನೇಯುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಗಾಂಧಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನವೊಲಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದುದೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

೧೯೨೪ರಿಂದ ೧೯೩೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸದೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿ ಇದ್ದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಮಂದಿರಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮುಂಬೈ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಕೊಲಾಬಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಹಾಡದ ಚೌಡರ್ ಕೆರೆಯ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೇ ಈ ಹೋರಾಟದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಬೈ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲಾರಾಂ ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂಥವೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ಇತರೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಇಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತ್ತು ಸವರ್ಣೀಯರ ನಡುವೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಹೋರಾಟ ನಡೆದವು. ಈ ಹೋರಾಟಗಳ ಸುದ್ದಿ-ಗದ್ದಲಗಳು ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹರಡಿದವು. ಸಹಸ್ರ-ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆನ್ನದೆ ಸವರ್ಣೀಯರು ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಕ್ಕೊಳಗುಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕರು ಗಾಯಗೊಂಡರು. ಇನ್ನುಳಿದವರನ್ನು ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆಂಬ ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಬಂಧಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳಿತು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯೆವೋಲಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಸವರ್ಣೀಯರು ತಮಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಲಾರರೆಂಬ ಹಠವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರನಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಈ ಮೊದಲಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಸಂಘಟಿಸಿದ ಅವರದೇ ನಾಯಕತ್ವ ಹೊಂದಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ವಿರೋಧಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕರಗುವಂತೆ

ಮಾಡುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಾಯಕರಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಬೆಂಬಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಬಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವರು ಅಂತಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಇರುವ ಎರಡು ನವೀನ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಎರಡೂ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದರೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಜಕೀಯ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಉಪವಾಸ-ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಸ್ತ್ರ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೨೧ ಸಲ ಉಪವಾಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂರ ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅವರ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳ ಅನೈತಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಜಾಡಮಾಲಿಯು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ತಾನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ತನ್ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿಯಾದ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ತನಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟವರ್ಧನ್ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂಬೈ ಸರಕಾರವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ಸರಕಾರವು ಆತನಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಮ್ಮೆ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಇಂತಹ ೨೧ ಉಪವಾಸದ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇವು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗಳು.

೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತು ಜರುಗಿತು. ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.[೧] ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಂತಹ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಿತ್ತು. ಆಗ ಇಂಡಿಯಾವು ಸ್ವ-ಆಡಳಿತ ಹೊಂದಿ, ಜನರಿಂದ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ, ಜನರದೇ ಸರಕಾರವು ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ವಾನುಮತವಾಗಿತ್ತು. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜನರದೇ ಆದ ಸರಕಾರವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಜನರ ಪರವಾದ ಸರಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋದ, ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ವೈರತ್ವ ಹೊಂದಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನುಳ್ಳ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳು, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರದೇ ಆದ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮೂಡಿತು. ಶಾಸನಸಭೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಸರಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಯೂ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಪಡೆಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಯೇ ಈಗಿರುವಂತೆ ಇರಲು ಬಿಟ್ಟು, ಅವರು ಸವರ್ಣೀಯರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ-ಮರ್ಜಿಯಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯಲು

ಬಿಡಬೇಕೊ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೊ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆದ್ದಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಕರುಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಾಳುವೆ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ, ತಮಗೂ ಕೂಡ ಉಳಿದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆಯು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ. ನ್ಯಾಯಯುತವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ, ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ನಡುವೆ, ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದದ್ದು. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಅಂತರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವೈರವು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಸಂಬಂಧವು ಯಜಮಾನ–ಸೇವಕ ತರಹದ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಬಂಧವು 'ಯಜಮಾನ–ಸೇವಕ' ಸಂಬಂಧದಂತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೇವಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹುದು. ಅದರೆ ಅವರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಅನೂಹ್ಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲದು; ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅನೇಕ ಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಯಾವ ಭರವಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು – ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಿಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸುವ ಸದವಕಾಶವಿತ್ತು. ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದುಗಳ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕನಿಕರ ತೋರುವದತ್ತ ಇರಲಿ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರದಂತೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಎಲ್ಲ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ದೂರವಿಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಲಾರರೆಂದು ಅರಿತ ನಂತರ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಾಗಿ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ಉಪವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಫಲವಾಗುವುದೆಂದು ಅರಿತ ನಂತರ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಅಪಜಯದಿಂದ ಕುಪಿತರಾದ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚುನಾವಣಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟಿಲೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡರು.

೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎರಡು ಚಳವಳಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರು. ಮೊದಲನೆಯದು ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶ ಚಳವಳಿ[೧] ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಮೂಲಕ ನಿಯೋಜಿತ

'ಮಂದಿರಪ್ರವೇಶ' ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಿಂದ ಪಾಸುಮಾಡಿಸುವುದು. ಈ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಸಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತುಂಬ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುವಾಯೂರು ಮಂದಿರವನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ (ದತ್ತಿ) ಸದಸ್ಯರೇನಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಖಚಿತ ದಿನಾಂಕದೊಳಗಾಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಯಾವ ಫಲ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಈ ಘಟನೆಯಾಗಿ ೧೩ ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದರೂ ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ತೆರೆಯಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಂದಿರಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಮಂಡಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಅಳಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಹಿಂತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಬೆಂಬಲ ನೀಡದೆ ಆ ಮಸೂದೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್‌ರವರು ಅವಮಾನ ಹೊಂದಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದರಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಈ ವರ್ತನೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು.

೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದುವೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಖೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ[೨] ಸ್ಥಾಪನೆ. ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕರುಣೆ, ಅನುಕಂಪವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ಅವರ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಉದಾರ ದಾನ ನೀಡುವ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಥಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಎರಡನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟುಮಾಡಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮೀಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೂರನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಈಡೇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಂಘಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವಾದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ

---

೧. ವಿವರಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಯ III ನೋಡಿ.

೨. ವಿವರಗಳಿಗೆ Vನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ನೋಡಿ.

ಇದು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ. ಸ್ವಲ್ಪೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಣ ಮುಗಿದು ಹೊಸ ಸಂಗ್ರಹವು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಖಾಲಿಯಾಯಿತು. ಈಗ ಸಂಘವು ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯ, ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಟೋಗ್ರಾಫ್(ಸಹಿ)ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ನೀಡುವ ದಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲಿನ ಕರುಣೆಗಾಗಿ ದಾನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಆತನನ್ನು ಖುಷಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಖುಷಿಗೊಂಡಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಲಾಭ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ರೆಂಬೆ–ಬೇರುಗಳಿಲ್ಲದ ಗಿಡದಂತಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸವರ್ಣೀಯರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಈ ಸಂಘದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಈ ಸಂಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸುಕತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅತಿ ತುರ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಅನವಶ್ಯಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳೆಂದು ಸಂಘವು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿರದಂತೆ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಭಿಕಾರಿಗಳು–ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಸಾರದ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಘವು ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯೆಂದೂ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ತಮಗೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಡುಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸದವಕಾಶ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಬಂದಿತ್ತು. ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಚುರುಕಾದ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಂತಹದೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘವು ನಶಿಸಿಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟರು. ಅದು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನ, ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಓದುಗರನ್ನು ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವುಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಶೀಲ ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ತಿಲಕ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮುವ್ವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕೇವಲ ನಲವತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

೨. ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ 'ಬಾರ್ಡೋಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅದರ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವೆಸಗದೆ ವಿಸರ್ಜನೆಗೊಂಡಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಅನಾದರ ಅಸಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್

ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಂಬಲಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಸಮಿತಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆ ಮಹತ್ವದೆಂದು ಅರಿತೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

೩. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ೫ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವು: ೧. ಹಿಂದೂ – ಮುಸ್ಲಿಂ ಏಕತೆ ೨. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ೩. ಕೈಯಿಂದ ನೇಯ್ಗೆಯಾದ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸ್ವೀಕಾರ ೪. ಅಹಿಂಸೆ ೫. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಹಕಾರ. ಈ ಮೇಲಿನ ಅವಶ್ಯಕ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗುವುದೆಂದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಏಕತೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ನೂಲನ್ನು ಚರಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅದು ೧೯೨೪ ಅಥವಾ ತದನಂತರ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

೪. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಅನೇಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಉಪವಾಸ ವ್ರತ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇಕೆ?

೫. ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಯುಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಸವರ್ಣೀಯರ ವಿರುದ್ಧ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ?

೬. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ೧೯೨೮ರ ನಂತರ ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಮಂದಿರಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದುದು ಏಕೆ?

೭. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಗುರುವಾಯೂರು ಮಂದಿರವನ್ನು ತೆರೆದಿಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಂದಿರವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ತೆರೆದಿಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇಕೆ ಹೂಡಲಿಲ್ಲ?

೮. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಅವರು ಅನುಮತಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಘೋಷಣೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆ ಮಸೂದೆಗೆ ನೀಡಿದ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದು ಏಕೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಂದಿರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು : ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಯಿತು?

೯. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಸಂಭವಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗಾಂಧಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರು ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ವಿಫಲಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೆದರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸವರ್ಣೀಯರು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಸಂಘಟನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವರ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾರುವ ಸವರ್ಣೀಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ?

೧೦. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸವರ್ಣೀಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸೆಸ್ ಮಿಶನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದಲೇ ಧನಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹರಿಜನಸೇವಕ ಸಂಘದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟದ್ದು ಏಕೆ?

೧೧. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಧನಗಳೆಂದು ತಿಳಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಏಕೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸೋಲಿಸಲೋಸುಗ ಮುಸ್ಲಿಮರೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಂದುವರೆದುದು ಏಕೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು 'ಕಮ್ಯುನಲ್ ಅವಾರ್ಡ'ದ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದು ಏಕೆ?

೧೨. 'ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ'ಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಡದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕುತಂತ್ರವನ್ನು ಸಹಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಸಂಚು ಹೂಡಿದಾಗ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇಕೆ?

೧೩. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಂಭಾವಿತರಂತೆ, ಕೊಟ್ಟಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೇಕೆ?

೧೪. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಡಾ. ಖರೆ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಭೋಜ್ ಎಂಬುವವರ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿರೋಧಿಸಿದುದು ಏಕೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಭೋಜ್ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹತೆಗಳಿದ್ದವು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿರಬಾರದೆಂಬುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ?

III

ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ನೀಡುವ ವಿವರಣೆ ಏನು? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನಾದರೂ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ನೀಡಬಲ್ಲರೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಅಂದೋಲನವು ಅನೇಕ ತಿರುವುಗಳನ್ನು, ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳನ್ನು, ಜಯಾಪಜಯಗಳನ್ನು, ಮುಂಜರಿತ ಹಾಗೂ ಹಿಂಜರಿತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ತುಂಬ ನಿಗೂಢವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಆಂದೋಲನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೂ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಅವಶ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯವನ್ನರಿಯುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಆತ್ಮೀಯರು ನೀಡುವ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಓದುಗನು ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ವಿವರಣೆಗಳು ತುಂಬ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸುಕತೆ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಿಸಬಹುದು. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅಷ್ಟೇನು ಕಠಿಣವಾದುದಲ್ಲ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಂಬಲರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಉತ್ತರವು ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಅವರು ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ೧೯೨೧ರ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಂಬಲರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಶತ–ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಯ ಒಟ್ಟು ೧ ಕೋಟಿ ೨೫ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟಿಸದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಗೆ ನಂಬಬೇಕು? ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಅಗತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ಅವಕಾಶವೊದಗಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಹೇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದಾಗಲೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದ ಅವರನ್ನು ನಂಬಬಹುದೆ? ಗಾಂಧಿಯವರೇನಾದರೂ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಆಚರಣೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಆ ಕ್ರಮವು ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಕೆಡಕು, ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ಕಳಂಕ ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಂಬಲರ್ಹವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿ ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಿಂತ ನೂಲುವಿಕೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಕೊನೆಯದೆಂದು ಅರ್ಥವೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕಿರುವ ಕಳಂಕ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂಬ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತುಗಳು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಬರಿಯ ಬೊಗಳೆಗಳೆ? ಗುರುವಾಯೂರು ಮಂದಿರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತೆರೆಯಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಉಪವಾಸವ್ರತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಾರಿ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ತಾನೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಂಬಲರ್ಹನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಹಿಂದೂಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ನಂಬಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬುವ ಬಗೆ ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಉತ್ತರವು ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪರಿವಾಗಿರಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಅಥವಾ ಇತರ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸದಿರಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ತಿಲಕರವರ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವೆನಿಸುವಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದಾಗ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಒಂದಾದರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಶಬ್ದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿಲ್ಲ.

ತಿಲಕ ಸ್ವರಾಜ್ ನಿಧಿಯ ೧ ಕೋಟಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ ತೆಗೆದಿರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯವೇಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾತ್ಸಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ವಿವಾದಾತೀತ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗೆಯು ತುಂಬ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದು. ತಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಂದೋಲನದ ರೂಪರೇಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡಲು ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿದ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ನೈತಿಕತೆಯ ಮುಖವಾಡವನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನರಾಗಿರುವಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಡೀ ದೇಶದ

ಒಳಿತು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸಮುದಾಯಗಳ ಒಳಿತೂ ಅಹುದು ಎಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೇವಕರಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೇವಕರು ಇತರ ಸೇವಕರ ವಿಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 'ದಾಸರ ದಾಸರು' ಅಥವಾ 'ಸೇವಕರ ಸೇವಕರು' 'ದೊಡ್ಡದು ಚಿಕ್ಕದನ್ನೂ' ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದಪುಂಜಗಳು ಅವರ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಎಂಬಂತಹ ಅರ್ಥ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯದ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.

ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅರಿಯಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನಾದರೂ ನೆವ ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನೆಂದು ಹೇಳಲು ಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದ ನಾಯಕನೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಂಬಬಹುದೆ?

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಾಗೂ ಸಿಖ್, ಮುಸ್ಲಿಂರ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವ್ಯವಹರಿಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದುಂಟಷ್ಟೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೆಂದೂ ವಿವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರು ಈ ಮೊದಲು ಆಳಿದ ಎರಡು ಸಮುದಾಯಗಳಷ್ಟೆ. ಗಾಂಧಿಯವರೇನಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳು ಸಮಾನರೆಂದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಯವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ 'ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣ'ಗಳಾವುವು? ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳಾದರೆ 'ನೈತಿಕ ಕಾರಣಗಳು' ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅರಿವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಇದ್ದ ಒಂದು ದಾರಿಯದು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾದಾಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತ್ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮರೆತುಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ೨೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಆ ಲೇಖನದ ತಲೆಬರಹವು 'ದಿ ಫಿಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ' (ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರೆನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ) ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವವರನ್ನು ತುಂಬ ಕಟುವಾಗಿ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖನದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ವಿಷವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಲೇಖನ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಿಖ್ಖರು, ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬರೆದರು. ದಲಿತ ವರ್ಗಗಳ ಪಾರಿಭಾಷಿಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಂಖ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೆಂದೂ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರೆ? ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ:

"ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಬಹುದಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ (ಶೋಷಿತ ವರ್ಗ) ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಶಕ್ತರಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ."

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರುಗಳೆಂದೂ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಮುವಾದಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಅಶಕ್ತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಅವರೆಂದೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲೇಬಾರದೆಂಬ ಹಟವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಯೋಗ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಗೆ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ?

ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರದಿರುವಂತೆ ಶತಾಯ–ಗತಾಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹಿಂದಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಹಾಕಿದ ೧೪ ಷರತ್ತು, ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಈಡೇರಿಸಲು ತಯಾರಾದರು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು: 'ಈ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನಾನ್ಯಾರು?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲೋಸುಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿನ್ನಾರವರು ರೂಪಿಸಿದ ೧೪ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹಾನ್ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು. ತುಂಬ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂರಿಗೆ ಉಳಿದ ಮಾರ್ಗಗಳೆಂದರೆ: ತಮ್ಮ ೧೪ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಛಲವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಯು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಂಬಿಕೆದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಎಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೊ ಕಾಣೆ? ಕೊಟ್ಟಮಾತಿಗೆ ಮೀರಲು ಲಂಚ ನೀಡುವವನನ್ನು, ಮಿತ್ರ, ಸ್ನೇಹಿತನೆಂದು ಮೃದುಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಚಾಕು ಇಳಿಸುವವನನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು? ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾದ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತೀರ್ಪಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನೂ, ಜಗತ್ತನ್ನೂ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹಾನ್ ಉಪವಾಸವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ತು ಏನಿದೆಯೋ ನಾನರಿಯೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಡಿಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಕೇವಲ ದುಸ್ಸಾಹಸವೇ ಆಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಗಡಗಡ ನಡುಗಿ ನೆಲಕಚ್ಚುವರೆಂದೂ, ತಮಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಶರಣುಕೋರಿ ಬರುವರೆಂದೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರೂ ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿದು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಯಸಿದರು. ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಆಯಿತು. ತಾನು ಹೊಂಚಿದ ಉಪಾಯ ಅತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಾಗ ಅವರ ಶೂರತನವೆಲ್ಲ ಸೋರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬಯಸಿದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಲ್ಲದ ನಿಕೃಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ತಾವು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 'ನನ್ನ ಜೀವನ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲಾರಿರಾ?' ಎಂದು ನನ್ನ ಬಳಿ ಜೀವದಾನ ಕೋರಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ತಲುಪಿತು. ಅವರು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬ ಹಪಹಪಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಯಾದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಅವಾರ್ಡ್ ರದ್ದಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದು ಇದನ್ನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇರೆಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಮಾಡಲು ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಅವಸರ ಒಬ್ಬ ಧೈರ್ಯಗುಂದಿದ ನಾಯಕ ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪವಾಸ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಕೀಳು, ಹೊಲಸು ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿರದೆ ಅವರ ಅವನತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಸಹಾಯಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಅದಮ್ಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸವರ್ಣೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಹೊಂದಿದ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನೀಚ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೆಂದೂ, ನಂಬಲರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ನಂತರ ಅವರು ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಹಾಕಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೇಳುವ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲೋಸುಗ ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು, ಕೊನೆಗೂ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಅವಾರ್ಡ್‌ಗೂ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೂ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಿರೋಧದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೇನೂ ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂಥ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ? ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊದಲು ಕೆಡುಕಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳೆಂದು ನಂಬಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ?

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರ, ಹಿತೈಷಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರೆ? ಇಲ್ಲ, ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ನೇಹಿತನೆಂದು ನಂಬಲಾರರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಫಲಶೃತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು ಎಂಬ ಸರಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅರಿಯುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿರಬಹುದು. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ನಿಖರವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ, ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂತಹ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ನೇಹಿತನೆಂದು ನಂಬಲಾರರು. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರವು. ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದೆಂದು ಅರಿತೂ ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದು ವಿಚಿತ್ರ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಬಹುದೆ? ರಾಜಕೀಯ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕನಿಗೆ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾದುದು ಬೇರೊಂದೇನಿದೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕರಾಗಿರಲು ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿರಬಹುದಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಬೆಂಬಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕನಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡದೇ ಇದ್ದು ಅವರ ಹಿತೈಷಿಯಾಗಲೂ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗಿರುವ ಅನುಕಂಪ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಸಹಕಾರಿ ತಾಟಸ್ಥ್ಯವನ್ನು, ಅಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ

ಹೋರಾಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ತಟಸ್ಥ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಖಚಿತ ತಟಸ್ಥ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬದ್ಧವೈರಿಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ನೇಹಿತ, ಹಿತೈಷಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

IV

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಆಂದೋಲನವು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಸೋಲನ್ನಪ್ಪಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹವುಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮುಂಬೈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ.ಕೆ. ಗಾಯಕವಾಡರು, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೭, ೧೯೩೯ರಂದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು: “ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಆಂದೋಲನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ವರ್ಷವಾದ ೧೯೩೨ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ?” ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಯು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಮಂದಿರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೪೨. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೨೧ ಮಂದಿರಗಳು ಯಾರ ಒಡೆತನವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರದ, ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲರ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾದ, ಯಾರೂ ಪೂಜಿಸದ ಮಂದಿರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳವಾದ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂದಿರವೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ೧೦ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೪೦ ದಿನಾಂಕದ ಗುಜರಾತಿ ಪ್ರತಿಕೆಯಾದ 'ಹರಿಜನ ಬಂಧು' ಪ್ರಕಾರ :

'ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹರಿಜನರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರದು.[೧]'

ದಿ ಬಾಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್, ೨೭ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೦ರ ಸಂಚಿಕೆಯು ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ತಿಂಗಳ ಪತ್ರದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ:

'ಗೊಧವಿಯೆಂಬ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳದ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸವರ್ಣೀಯರಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೪೨ ಹರಿಜನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವಾದ ಸಾನಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಗುಳೆ ಹೋದರು.'

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಂ. ನಂದಗಾಂವಕರ್ ಎಂಬ ಥಾನೆ (ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ)ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮಾಜಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ೨೭ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ

---

೧. ಸಂಜನಾ ಅವರ ಸೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ನಾನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ದಿಂದ ಉದ್ಧೃತ.

ಫಲಾಹಾರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಚಹಾ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ದಿ ಬಾಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ೨೮ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿತು:

'೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಉಪವಾಸ ವ್ರತ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಮಂದಿರಗಳನ್ನು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ತೆರೆದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಸದ್ಯ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಶುಭ್ರ–ಸ್ವಚ್ಛ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇಂದು ಮಂದಿರ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮೌನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಹರಿಜನರು ಮೊದಲು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಅವರಿಗಿರುವ ನಾಗರಿಕ ವಿಕಲತೆಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ತಾವೇ ಕಳಚಿಬೀಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹುಂಬರ ವಾದ ಅಷ್ಟೆ.'

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಸಭೆಯು ಕಾನ್‌ಪುರದಲ್ಲಿ ೧೯೪೪ ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಬಾಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೪ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೪೪ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಿತು :

'ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯಿಂದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗಳು ಇನ್ನೂ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ. ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೌಕಿಕವಾದದ್ದು ಏನೋ ಇದೆಯೆಂದೂ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದೂ ಕೆಲವು ಹಿಂದೂ ನಾಯಕರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೆ? ಎಂದೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತಿತರ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಉಳಿದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಇನ್ನೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಸ್ವಚ್ಛ, ಶುಭ್ರನಾದ ಜಾಡಮಾಲಿಗೂ ಮುಂಬೈಯಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರು ನಡೆಸುವ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ಇರಾನಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತನಿಗೆ ಚಹ ಸಿಗಲಾರದು.'

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾಂದೋಲನವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಶ್ರಮದ ನಂತರವೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಮುಚ್ಚಿವೆ, ಮಂದಿರಗಳು ಮುಚ್ಚಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಥೆ. ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ದಾಖಲೆಗಳೇ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಇವು ಖಚಿತ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸೋಲಿಗೆ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸವರ್ಣೀಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆ ಜನ ಒಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ವ್ಯಾಪಕ ಅರ್ಥ ನೀಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ನೀಡದೆ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಬಹುದು. ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ

ಕೇಳುಗನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವವನು ಕೊನೆಗೆ ಕೇಳುಗನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಉಪದೇಶಗಳು ಏನೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ನಂತರದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಜನರು ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ? ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹಾಸ್ಯಭರಿತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಲು ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಆಗದು. ತಪ್ಪೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೂಗಳದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ತಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಅವರೊಬ್ಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೇ ಇರಲಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನೀಡುವ ದೇವದೂತನೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಂಬಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿಂದುಗಳು ಗಾಂಧಿಯವರ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಆಂದೋಲನದ ಚಲನಗತಿ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪರ್ಯಾವಸಾನವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ರಾಜಕಾರಣದ ಮೋಚಿಯೆನ್ನಬಹುದು. ಅವರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನುರಿತವರು. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಕೆಲಸ. ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಉಪದೇಶವೆಂಬ ತಂತ್ರ ಯಾವ ಫಲ ನೀಡದೆ ಹೋಯಿತು.

ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದುಗಳ ವೈರತ್ವವನ್ನು ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಬಯಸುವವರಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಆಂದೋಲನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗಲೂ ಅವರು ಅಂತಹ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಾವಾಗಲೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕೆಡುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವ ಉಪದೇಶವನ್ನೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಂಬಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಆಚರಣೆಯು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಬೋಧನೆಗೆ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಎಂಬ ಪುರಾತನ ಜಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುವರೇಕೆ? ಇಂತಹ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಬಹುಶಃ ಗಾಂಧಿಯವರೇಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮೀರಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಂದುವರಿಯದಿರಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು[೧] ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ. ಅದೇ ಆಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು

---

೧. ೧೯೨೪ರ ವೈಕೊಮ್ ಚಳವಳಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸಿಖ್ಖರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗಾಗಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ಕಾರಣ ನೀಡದೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು.

ನೀರಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸವರ್ಣೀಯರ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೋಸುಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೋಸುಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆಯುಧವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬೆಂಬಲ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿತ್ತು. ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಸವರ್ಣೀಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅವರು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಯೂ ತುಂಬ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೆಂಬ ಆಯುಧವನ್ನು ಕೇವಲ ವಿದೇಶೀಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದೆಂತಹ ವಿಡಂಬನೆ ! ಇಂತಹ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಾಲು ಕಸಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು. ಗಾಂಧಿ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೆಂದೂ ಕೆರಳಿಸಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ.

ಇದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕವಿತಾ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕವಿತಾ, ಗುಜರಾತಿನ ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸವರ್ಣೀಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಸವರ್ಣೀಯರು ಕೆರಳಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಸಾರಿದರು. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ಅವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಠಕ್ಕರ್ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನವೊಲಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಯು ಹೀಗಿದೆ:

'ಕವಿತಾದ ಸವರ್ಣೀಯರು ಹರಿಜನ ಬಾಲಕರನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲವೂ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರದಿಯು ತಿಳಿಸಿತು. ಈ ಸುದ್ದಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ೧೩ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಅಂತಹ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದರೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಉನ್ನತ–ಜಾತಿಯವರಾದ ಗರಾಸಿಯರು–ಹರಿಜನರು, ನೇಕಾರರು, ಚಮ್ಮಾರರೇ ಮೊದಲಾದ ನೂರು ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದರು. ಹರಿಜನರನ್ನು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಓಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲು ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮಹದೇವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

'ಇಂತಹ ಮೋಸದ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತರಾದ ಹರಿಜನರ ಮೇಲಿನ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ೯ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಚಮ್ಮಾರರ ಮೇಲೆ ಸಾರಲಾದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಗರಾಸಿಯರು ತಮ್ಮ ಸತ್ತ

ದಿನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ತೊಂದರೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದು, ಅವರು ಚಮ್ಮಾರರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಸವರ್ಣೀಯರು ಹರಿಜನರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಾವಿಯ ನೀರಿಗೆ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ೧೫ನೆಯ ಮತ್ತು ೧೯ನೆಯ ತಾರೀಕಿನಂದು ಬೆರೆಸಿ, ಅವರು ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಸಂಕಟಪಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಖುಷಿಪಟ್ಟರು. ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗರಾಸಿಯರ 'ರಾಜಕುಮಾರ'ರು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

'ನಾನು ೨೨ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗರಾಸಿ ಜಾತಿಯ ನಾಯಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದೆ. ಧೇಡ್ ಚಮ್ಮಾರರ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರೆಂದವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇನಾದರೂ ನೀಡಬಹುದೇನೊ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ೨೩ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

'ಹೀಗಾಗಿ ಹರಿಜನ ಬಾಲಕರು ಆ ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತಗೊಂಡರು. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಗುಳೆಹೋಗುವ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.'

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗಿತ್ತು? ಅವರು ಕವಿತಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ[೧] ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು:

'ಸ್ವ–ಸಹಾಯಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ದೇವರಿರುತ್ತಾನೆ. ಕವಿತಾ ಗ್ರಾಮದ ಹರಿಜನರು ಆ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬೇರೆಡೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ಇದೇ ಒಂದು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾದ ಹರಿಜನರೆಲ್ಲ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಗೌರವ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಜನ ವಲಸೆ ಹೋಗಬೇಕಾದೀತೋ! ದ್ವೇಷದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕವಿತಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನರ ಹಿತೈಷಿಗಳು ಹರಿಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ನೀಡುವರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.'

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕವಿತಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಕವಿತಾ ಗ್ರಾಮದ ಸವರ್ಣೀಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅವರು ಠಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಹಿಂದೂಗಳ ವೈರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಸಾಧನೆಯಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ

---

೧. ಹರಿಜನ್, ೫ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೫

ಹಿಂದುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳಿತು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಆಂದೋಲನವು ಕೇವಲ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಿಲ್ಲದ ವಿಫಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಯಿತು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವುದು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಸಂಘಟಿತ ಬಲಶಾಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಅವರಿಗಿದೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿನೀಡುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂ ಯಜಮಾನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ಸೇವಕ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಈ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ 'ಸೇವಕ' 'ವಿಧೇಯ' ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಹಾಭಾರತದ ಜೋಡಿ ಕಥೆಯಾದ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿನ ರಾಕ್ಷಸಿ ಪೂತನಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಮಥುರೆಯ ರಾಜನಾದ ಕಂಸನ ಮರಣವು ಕೃಷ್ಣನಿಂದಾಗುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಸನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನೆ ಕೊಲ್ಲಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಜನನದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಕಂಸನು ಪೂತನಿಗೆ ಆ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪೂತನಿ ಸುಂದರ ಮಹಿಳೆಯ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸಾಕುತಾಯಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣಿಸುವ ದಾಸಿಯ ಕೆಲಸ ನೀಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಪೂತನಿ ತನ್ನ ಮೊಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಷವನ್ನು ಸವರಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊಂಚುಹಾಕಿರುತ್ತಾಳೆ. ಮುಂದಿನ ಕತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ವಿವರ ಈಗ ಬೇಡ. ಈ ಕಥೆಯ ಸಾರಾಂಶವಿಷ್ಟೆ : ಹಾಲುಣಿಸುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ಜೀವತೆಗೆಯುವ ದಾದಿಯರೂ ಇರಬಹುದು. ಪೂತನಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮಾಡಬಯಸಿದ್ದನ್ನೆ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಹಾಕಬಯಸುತ್ತಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ವಿಚಾರವಾದಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಬೆಂಬಲಪಡೆದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ವಿಚಾರಪರರಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳ ಕೃಪೆಗಾಗಿ ಕೈಚಾಚುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹರಿಜನಸೇವಕ ಸಂಘವು ಕೆಲವು ವಿಧೇಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗುಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಕ್ಷಕರು ಎಂದು ಸಾರುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಐರಿಷ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕ ಡ್ಯಾನಿಯಲ್ ಓಕಾನೆಲ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಪುರುಷನಿಗೆ ಆತನ ಆತ್ಮಗೌರವವೂ, ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಆಕೆಯ ಶೀಲವೂ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಅತೀ ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಮುಗ್ಧರೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಜುಜುಬಿ ಸೇವೆಗೆ

ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂದೂ ಅವರು ಅರಿಯಲಾರರು. ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ.

ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಸತಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನಗೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಭೀಷ್ಮ ಮತ್ತು ಕಚರನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಕೌರವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದೂ ಪಾಂಡವರು ಸತ್ಯವಂತರೆಂದೂ ಭೀಷ್ಮನು ಸಾರಿದ. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಕೌರವರ ಪರವಾಗಿ ಪಾಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ. ಹೀಗೇಕೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, 'ಕೌರವರು ನನಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದೆ' ಎಂದು ಆತ ಯಾವ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ. ಕಚ 'ದೇವ' ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವನಾಗಿದ್ದ. ದೇವ ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸರ ನಡುವೆ ಆಗಾಗ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಕ್ಷಸ ಗಣದ ನಾಯಕನಿಗೆ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಹತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಅಪಜಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ನಾಯಕನಿಗೆ ಇಂತಹ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದರು. ಈ ಉಪಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಕಚನನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರ ನಾಯಕನಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಸತ್ತವರನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಚನ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಆತ ರಾಕ್ಷಸರ ನಾಯಕನ ಮಗಳಾದ ದೇವಯಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತನಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರೆ ತಾನು ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟ. ದೇವಯಾನಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಕಚ ಮಂತ್ರ ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಎಂದೂ, ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತು ಗೌಣವಾದುದೆಂದೂ ಮೋಸಮಾಡಿದ.

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮ ಮತ್ತು ಕಚರಿಬ್ಬರೂ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದಿದ ಪಾತ್ರಗಳು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳವರು.

ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸದ್ಯ ಭೀಷ್ಮ ಮತ್ತು ಕಚರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಭೀಷ್ಮನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತೆಗಳುತ್ತ ಕಚನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನದಂಥ ಖೇದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸೇವೆಯ ಫಲ. ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹರಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದೂ ಅದೇ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಸಂಘವು ಸವರ್ಣೀಯರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಎರಡೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು

ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಎಂತಹ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯದು. ಇದು ಗಾಂಧಿಯವರ ವಾದದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಧನಸಹಾಯವು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ನೀಡುವ ವಾದದಿಂದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಪಮಾನಿತರಾಗಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದಿಂದ ದೂರಸರಿಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಂದೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅದರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವು? ಹಣದ ವ್ಯಯ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದವನೂ ಬಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯರ್ಥ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಳಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಾರರು. ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಅನ್ಯರ ಹಂಗಿನ ದಾನವನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡಲಾರರು. ಕುಬ್ಜತೆಯೇ ಸದ್ಗುಣವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ತರ್ಕ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದೂ, ಅವರೇ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಘವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ದೂರದಿರಲಿ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡದಿರಲು ನೀಡುವ ಕಾರಣಗಳು ನಿಜವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಅವು ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಂಘವನ್ನೇನಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗಾಗಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಬಹುದು. ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೇಕೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಲ್ಲಿದ್ದ 'ಮಿಶನ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್' ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಂಘದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವನೆಯು ಪೂರಕವಾಗಿದೆಯೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಕ್ಷಕರೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸುವವರಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಅಂದೋಲನವು ಅಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದು.

V

ತಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರಳಿ ಪಡೆದರೆ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಲು ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ತಾವೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬೆಂಬಲವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲವಾಗಲು ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿಆತಂಕಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿದರು. ಮಾನವ ಸಹಜ ಹಕ್ಕುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ವಿಮೋಚನೆಯಿದೆಯೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಎಲ್ಲ ಕೇಡುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶ, ಔದಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಉತ್ಸಾಹಗಳೇ ದಿವ್ಯೌಷಧಗಳೆಂದು ಗಾಂಧಿ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ದಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದೆ? ದಾನದ ಹಿಂದಿರುವ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ದಾನ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾರೂ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸಲಾರರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಗಲಿರುಳೂ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆತೋರಿಸಿದ ಬಗೆ ಇದೆಯೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ದೊರಕಿದ್ದು ಕೇವಲ ಎಂಟು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳ ದಾನ!!! ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ 'ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ'ಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧಿಸಲಾರದ್ದನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯ ನೀಡಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಚಾರವೇ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಔಷಧಿಯೆಂದು ನಂಬಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲವಾದವು. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲವು ಎಂದು ನಂಬಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಂಶಯದಿಂದ ಕಾಣದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಒಂದು ಘಟನೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್‌ರು ಯೂನಿಯನ್ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ೧೮೬೨ರಲ್ಲಿ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊರೇಸ್ ಗ್ರೀಲಿ ಅವರ ನಡುವಿನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ[೧]ದಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ

೧. ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್, ಸಂ. XII ಪು. XII-XIII

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗ್ರೀಲಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ 'ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಿಲಿಯ ಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ' 'The Prayer of Twenty Million' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ:

"ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ದಂಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು 'ದಾಸ್ಯ' ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಸಂಗತ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದರಿಯದ ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತನೂ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪಬದ್ಧನೂ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ವೀರನೂ ಆದ ಒಬ್ಬನೂ ಈ ಸುವಿಶಾಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ."

ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲಿಂಕನ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿತ್ತು:

"ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಆಗದವರು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ."

"ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ."

"ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಸ್ತುತ."

"ಗುಲಾಮನೊಬ್ಬನನ್ನೂ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸದೆ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರತೆ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿ ಸಮಗ್ರತೆ ಕಾಪಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ನಾನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ."

ನೀಗ್ರೋಗಳ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೀಗಿದ್ದವು. ನೀಗ್ರೋಗಳ ದಾಸ್ಯ ವಿಮೋಚನೆಯ ನಾಯಕನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ವಿಲಕ್ಷಣ ಅಂಶವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಂತಹದು. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳ ದಾಸ್ಯವಿಮೋಚನೆಯು ಲಿಂಕನ್‌ನ ಖಚಿತ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಿಂಕನ್ ಅವರು ನೀಡಿದ ಜನರ, ಜನರಿಂದ, ಚುನಾಯಿತ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಎಂಬ ಗೆಟ್ಟಿಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಣ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಳ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯರಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ಕರಿಯರ ಸರಕಾರ, ಬಿಳಿಯರಿಗಾಗಿದ್ದ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಸರಕಾರವೆಂದರೂ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀಗ್ರೋಗಳು ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲಿಂಕನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಹೋಲಿಕೆಯಿರುವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಲಿಂಕನ್‌ರಿಗೆ ಯೂನಿಯನ್ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ರಚನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅಡಿಪಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದಂತೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅನಿಸಿಕೆ. ನೀಗ್ರೋಗಳ ದಾಸ್ಯದ ವಿಮೋಚನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ನೀಗ್ರೋಗಳ ದಾಸ್ಯವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಯೂನಿಯನ್ ಅನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನೀಗ್ರೋಗಳು ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಕನ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ 'ಸೂಕ್ಷ್ಮ'ವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕೆಯ ಯೂನಿಯನ್ ಉಳಿಯಲು ನೀಗ್ರೊ ದಾಸ್ಯದ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೆ ಅವರು ನೀಗ್ರೊ ದಾಸ್ಯವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ದಾಸ್ಯವಿಮೋಚನೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗದೇ ಹೋದರೂ ಹೋಗಲಿ, ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಿಗಿತ್ತು.

ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಈಡಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತುಂಬಾ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂದೂ ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಕೂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಇಂದಿಗೂ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಸಮುದಾಯವೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಮುಂಬರುವ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದಾಗ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಆಜ್ಞೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಿನ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನಲಿತಗೋ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯದವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:[೧]

'ಮೊದಲು ವೈಸ್‌ರಾಯರೂ ಆಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ರಾಜರುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.'

* * *

'ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲದೆಂದು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಅನೇಕ ಉಪಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಉಪಜಾತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಿಗಲಾರ. ಸಿಕ್ಕರೂ ಆತ ಅವರೆಲ್ಲರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾರ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾರ.'

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಾದ ಬಾಲಿಶವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಉಪಜಾತಿಗಳಿವೆಯೆಂದೂ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾರನೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಗಾಂಧಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಲ್ಲೂ ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲೂ

ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ: ೧. ಸುನ್ನಿ, ೨. ಶಿಯಾ ಮತ್ತು ೩. ಮೋಮಿನ್. ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಸಹಭೋಜನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯಾದರೂ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲೂ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ೧. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ್ತು ೨. ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಉಪಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ೧. ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ೨. ಜಾತಿರಹಿತ ಕ್ರೈಸ್ತರು. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟೆಂಟ್‌ರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ನಿಷಿದ್ಧ. ಜಾತಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಜಾತಿರಹಿತ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸಹಭೋಜನ ಮಾಡಲಾರರು, ಒಂದೇ ಚರ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಅವರು ಎಂತಹುದೇ ಹತಾಶೆಯ ವಾದವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂದಿಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಬಹುದು. ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಂಬಲು ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೧

ಗಾಂಧಿವಾದ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಾಧಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಜನರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪುನರ್‌ಸಂಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಅನೇಕ 'ಇಜಂ'ಗಳ ಮೂಲಕ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾದ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾದ, ಸಮತಾವಾದ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಂ, ಸನಾತನವಾದ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಾಂತಿವಾದ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದೊಂದು 'ವಾದ' ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ. ಅದುವೆ ಗಾಂಧಿವಾದ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಗಾಂಧಿವಾದ ಎಂಬ ಯಾವ ತತ್ವವೂ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಧರಿಸಿದ ಸಂಕೋಚದ ಮುಖವಾಡಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿಯೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೂ ಗಾಂಧಿವಾದ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದು. ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶ–ವಿದೇಶಗಳ ಜನರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದದ ಪರ್ಯಾಯವೆನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಈ ಮುಂದೆ ಬರೆಯಲಿರುವ ಪುಟಗಳನ್ನು ಓದಿ ಗಾಂಧಿಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಆಶಾಕಿರಣಗಳನ್ನು ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದೆ? ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಾವಧಿ, ಹಂಗಾಮಿ, ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ, ನಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತೇನೆಂದೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅವ್ಯಕ್ತ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೇವಲ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ, ಹಂಗಾಮಿ ಪರಿಹಾರದ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ನಾನು ಕ್ಷಮಿಸಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ತತ್ವದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೂ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ, ಉಪೇಕ್ಷೆಗೊಗ್ಗದವರನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದುದು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅರಿತ ನಂತರ ಗಾಂಧಿವಾದದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಗಾಂಧಿವಾದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವೂ ನನಗಿದೆ. ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, 'ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿತತ್ವಗಳು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಲ್ಲವು' ಎಂದು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ನನಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರಲು ಅನವಶ್ಯಕ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿರದಿದ್ದರೂ ಗಾಂಧಿತತ್ವದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

II

ಗಾಂಧಿವಾದವೆಂದರೇನು? ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು? ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ನಿಲುವುಗಳಾವುವು? ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರಗಳಾವುವು? ಗಾಂಧಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಗಾಂಧಿವಾದ ಅಥವಾ ಗಾಂಧಿತತ್ವವೆಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ತತ್ವವೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಗಾಂಧಿತತ್ವವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಪರಿಪೂರ್ಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಗಾಂಧಿತತ್ವವನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗಷ್ಟೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗಷ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಾಗುವಷ್ಟು ಗಾಂಧಿತತ್ವವು ಸರಳವಲ್ಲ, ನಿರ್ದೋಷಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಾಂಧಿತತ್ವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಆಯಾಮವಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ ಅದರ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಅಂಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದರದೆ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ–ಧೋರಣೆಗಳಿವೆ. ಗಾಂಧಿತತ್ವದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೆಂದರೆ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ೧೯೨೧–೨೨ರಲ್ಲಿ 'ನವಜೀವನ' ಎಂಬ ಗುಜರಾತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲೇಖನ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ[೧] ಕೂಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅದು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

೨. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದು. ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳು ಒಂದು ಸೈನ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಿದ್ದಂತೆ – ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವು ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೇ ದುಡಿಯುತ್ತವೆ.

೩. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಮುದಾಯವು ಅನನ್ಯ ಸಂಘಟನಾ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

೪. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬಲ್ಲವು. ಜಾತಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಆಧಾರವಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮತದಾರನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಅದು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಜಾತಿಯಲ್ಲಿನ ಒಳಜಗಳಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪಂಚರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ರಕ್ಷಣಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೈನ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಜಾತಿಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

೫. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹಭೋಜನ ಮತ್ತು ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸಹಭೋಜನ ಸ್ನೇಹ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ

---

೧. ಹರಿಜನ್, ೧೩ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೦.

ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನಿಜವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯಷ್ಟೆ ಹೊಲಸು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟ ನಂತರ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಊಟ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಇರಸು–ಮುರಸಾಗುತ್ತದೆ – ಇಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕರೆಯನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವೊ ಹಾಗೆಯೆ ಊಟಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿಯೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೬. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹೋದರರ ಮಕ್ಕಳ ವಿವಾಹ ನಿಷಿದ್ಧ. ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಸನಾತನ ವೈಷ್ಣವರ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಹಭೋಜನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲಾರರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲವೆ? ಆದುದರಿಂದ ಸಹಭೋಜನ ಮತ್ತು ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

೭. ಜಾತಿಯು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು. ಜಾತಿಯು ಅನುಭೋಗಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಯು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಭೋಗಿಸುವಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಿತಿಗಳಿಂದಲೆ ಊಟ ಮತ್ತು ಮದುವೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವುದು.

೮. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಯೂರೋಪಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಆನುವಂಶಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೆಂದೇ ಅರ್ಥ. ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬೀಳುವುದು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ವಂಶಪರಂಪರೆಯು ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಇರುವ ತತ್ವ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿವುದೆಂದರೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದಂತೆಯೇ. ಪ್ರತಿದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶೂದ್ರನಾಗಿಯೂ, ಶೂದ್ರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗತೊಡಗಿದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅರಾಜಕತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಕವಚ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿಯದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸಡಿಲಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಭಾರತದಂತೆ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸಲ್ಲಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೇಲಿನವು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾಗಿದ್ದು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವವರನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಇದೇ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಟೀಕಿಸಿದರೇನೊ ಎಂಬಂತೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೨೫ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೩ರಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

"ಜಾತಿಯು ಸಂಯಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಂಯಮವನ್ನು ಕಾಣಲಾಗದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಸಂಯಮವು ದಿವ್ಯವಾದದ್ದು; ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಿತಿಯು ಸಂಕೋಲೆಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯಾವ ಅಂಶಗಳೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ

ದೂರವಾಗಿವೆ. ಜಾತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಅಗಾಧವಾಗಿದ್ದು ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಂಶವಲ್ಲ. ಅದು ಅವನತಿಯ ಮುನ್ಸೂಚಿ."

ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ:

"ಚಿಕ್ಕ–ಪುಟ್ಟ ಜಾತಿಗಳೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಶಾಲಜಾತಿಗಳಷ್ಟೆ ಇರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಸನಾತನ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು."

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾದರು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜವು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ೧. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು; ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯೇ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿತ್ತು ೨. ಯುದ್ಧ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿದವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು; ೩. ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವೈಶ್ಯರು ಮತ್ತು ೪. ಉಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೂದ್ರರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ:[೧]

೧. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಣವು ಹುಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ವಿಂಗಡಣೆ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಗೆ.

೨. ಒಬ್ಬ ಶೂದ್ರನು ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಡ್ಡಬರಲಾರದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಇತರರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾರೂ ಬೇಡವೆನ್ನಲಾರರು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಲಾರದು. ಆದರೆ ಶೂದ್ರನು ಕಲಿಯುವಿಕೆ–ಕಲಿಸುವಿಕೆಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾತ್ರ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ಬೇರೆಯವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನೆ ತನ್ನ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. (ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉಪಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ವೈಶ್ಯನು ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯ, ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದಲು ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಆತ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು.)

೩. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉಪಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಣದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಣದ ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ ತನ್ನ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ತನ್ನ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಷ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೪. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ಪರ್ಧೆ, ವರ್ಗವೈಮನಸ್ಸು, ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

---

೧. 'ಗಾಂಧಿ ಶಿಕ್ಷಣ' ದ ಸಂ. II ರಲ್ಲಿ ನಂ. ೧೮ರಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

೫. ವರ್ಣವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನನಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಆತನ ಉದ್ಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರ.

೬. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆತನ ವಂಶಪರಂಪರೆಯೇ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ."

ಆರ್ಥಿಕರಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿಯೇ ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ೧೯೨೧ರ ಜನವರಿ ೧೯ರ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.:

"ನಾನು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಬಯಸಿದ್ದೇನೆಯೆ? ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಯಂತ್ರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಕೈಮಗ್ಗಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆ? ರೈಲುಗಾಡಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ತರಬಯಸಿದ್ದೇನೆಯೆ? ಯಂತ್ರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶಪಡಿಸಬಯಸಿದ್ದೇನೆಯೆ? ಇಂತಹ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನನಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ ನಾನೇನು ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ಎಂದು ತಿಳಿದು ವ್ಯಸನಪಡಲಾರೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬಲ್ಲೆ."

ಚರಕಾವನ್ನು ದೈವೀಕರಿಸಿ, ಕೈಯಿಂದ ನೂಲುವುದನ್ನು, ನೇಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಯಂತ್ರ–ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಯಂತ್ರವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಚರಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಮಮಕಾರವೇನೂ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ತತ್ವದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಥೀಯಾವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ೨೫, ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಈ ತತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಅವರಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

"ಜೀವವಿಲ್ಲದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದು ತುಂಬ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿವೆ. ನಾವು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗದ ವಿಶೇಷ ಯಂತ್ರಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳನ್ನು ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವವಿಲ್ಲದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶರೀರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ದೇವರ ನಿಯಮ. ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ಚರಕಾ ಶರೀರಯಜ್ಞದ ಪವಿತ್ರ ಚಿಹ್ನೆ. ಈ ಯಜ್ಞಮಾಡದೆ ಊಟ ಮಾಡುವವನು ಅದನ್ನು ಕದ್ದು ತಿಂದ ಪಾಪಮಾಡಿದವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮರೆತ ನಾವು ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ದೇವತೆ ಎಂದೂ ಪ್ರವೇಶಿಸದ ಹಾಗೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ."

ಗಾಂಧಿಯವರ ಕೈಹೊತ್ತಿಗೆ 'ಹಿಂದ್ ಸ್ವರಾಜ್' (ಇಂಡಿಯನ್ ಹೋಂ ರೂಲ್) ಓದಿದವರಿಗೆ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿರೋಧಿ ಎಂಬ ಅಂಶ ಮನದಟ್ಟಾಗುವುದು. ಆ ಪುಸ್ತಕವು ೧೯೦೮ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಲ್ಲೇನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿನ ಅವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ:[೧]

"ಆ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಟು ಟೀಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ೧೯೦೮ರಲ್ಲಿಯೇ

ಬರೆದೆ. ಆಗ ಬರೆದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಇಂದಿಗೂ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾವು ಈ 'ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆ'ಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಿತು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ."

"ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಸೈತಾನನ ಸೃಷ್ಟಿ" ಇದು ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.[೨]

ವರ್ಗಸಮರ ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ ಗಾಂಧಿಯವರ ಎರಡನೆಯ ಆದರ್ಶವು. ಅದು ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನದಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಜಮೀನ್ದಾರ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ನಡುವಿನದಾಗಿರಬಹುದು. ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ೮ನೇ ಜೂನ್ ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ನವಜೀವನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

"ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಈಗ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು ಎದುರಿಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು 'ಬಲವೇ ನಿಜ', 'ಬಲಶಾಲಿಗೆ ಜಯ' ಎಂಬ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಥವಾ 'ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಿಮ ಜಯ' ಎಂಬ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು. ಸತ್ಯವು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಲಾರದು. ಬಲಶಾಲಿ–ಬಲಹೀನರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವರ್ಗದಿಂದ ಈ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವೆ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹಿಂಸೆಗಿಳಿಯಬಾರದು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ಹಿಂಸೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಲಭಮಾರ್ಗಗಳೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಸಂಕಟಗಳೆಂಬ ಮುಳ್ಳುತುಂಬಿದ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಖಡ್ಗ ಹಿಡಿದು ಬದುಕುತ್ತಿರುವವನು ಅದರಿಂದಲೇ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಜುವವರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುಳುಗಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಯೂರೋಪಿನತ್ತ ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಂತೋಷ – ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾಲೀಕನನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಶಕ್ತಿ ಹೋರಾಟದ ಮನೋಭಾವವಿದೆ. ಆ ಗುಣಗಳೂ ಜಗಳ ಕಾಯುವ ಹೋರಿಗಳ ತರಹವೇ ಇದೆ. ಅವರ ಜಗಳ ಕೇವಲ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನೆಯೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಯುರೋಪಿನ ಜನ ಪ್ರಗತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚಳವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೈತಿಕತೆಯಲ್ಲೂ ಅದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೇನೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಇಲ್ಲ.

* * * *

"ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಉಚಿತ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆನಿಸಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬೇರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು

---

೧. ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ೨೬ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೨೧

೨. ಧರ್ಮಮಂಥನ್ ಪು. ೬೫

ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ಅರಿವು ಉಂಟಾದಾಗ ಅವರು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಮಾಲೀಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿಗಳಾಗುವರೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾಲೀಕರಷ್ಟೆ ಜಾಣರಾದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಾತನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂದೂ ಮಾಲೀಕರ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಲಾರರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಕೇವಲ ಹಣಬಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲಾರರು. ಅವರು ಜಾಣ್ಮೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

"ನಮ್ಮೆದುರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ : ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೇನಾಗಬಹುದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿನ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಘಾತಕವಾಗಬಲ್ಲದು. ಇಂತಹ ಕ್ರಮದ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಬೇಡಿಕೆಗಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಹೋರಾಟಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾಲೀಕರ ಮನಃಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಒಡೆಯ ಮತ್ತು ಸೇವಕರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ತರಹವೇ ಕೂಡಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು."

ಈಗಾಗಲೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:[೧]

"ಹಿಂದೆಂದೂ ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ವಿಷಮ ಸಂಬಂಧ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ."

ಮುಷ್ಕರವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗಿರುವ ಸಾಧನವೆಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.[೨]

"ಮಹಾನ್ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದ ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮುಷ್ಕರದ ನಾಯಕರುಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ :

೧. ನಿಜವಾದ ತೊಂದರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಬಾರದು.

೨. ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹತ್ತಿ ಹಿಂಜುವುದು, ನೂಲುವುದು, ನೇಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಡಬಾರದು. ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿರುವವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೊಡುಗೆ ಅಥವಾ ಇತರೆ ದಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬಾರದು.

---

೧. ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೩, ೧೯೨೨

೨. ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೧, ೧೯೨೧

೩. ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದವರು ಬದಲಾಗದಂಥ ತಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಷ್ಕರಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು.

"ಎಷ್ಟೇ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿರಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಅನಿಶ್ಚಿತಕಾಲದವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ, ಬದಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮುಷ್ಕರ ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಕೆಲಸದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದರೆ, ತನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತ ಜಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕನೆಂದೂ ತನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಲಾರ. ನಿಜವಾದ ಮಾನವೀಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಅವನು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಹಿಂಸೆ, ಬಲಾತ್ಕಾರ, ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲೇಕೂಡದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಮುಷ್ಕರಪ್ರಿಯ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಹಣದ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಹಾಯ ಕೋರದಿರಲಿ. ಮುಷ್ಕರನಿರತ ಜನರು ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾದರೆ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಅನುಕಂಪ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರದ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಅನುಕಂಪಪಡುವವರನ್ನು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಜಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ."

ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆಯೆದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆ ರೈತರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಆದರ್ಶ ರೈತ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ:

"ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಸರಕಾರವು ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಔಚಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರುತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ಕೂಡ ತಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಮನಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ, ಕ್ಷೌರಿಕರ ಸೇವೆ, ಇತರ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸೇವೆ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಸಂದಾಯಮಾಡಬೇಕಾದ ಪಾಲನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ವರದಿಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ರೈತ ಹೋರಾಟವು ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದರೂ ಅದು ಆ ಚಳವಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿನದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯಮಾಡಬೇಕಾದ ಭೂಕಂದಾಯ ನೀಡದಿರಲು ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಕರೆಕೊಡಲು ಸಂಕೋಚಪಡಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ರೈತರ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಾದರೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕು. ರೈತ ಚಳವಳಿಯು ತಮ್ಮ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಜೊತೆ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಜಮೀನ್ದಾರರೊಡನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಲಿಖಿತ ಅಥವಾ ಅಲಿಖಿತ ಇರಬಹುದು. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು

ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ಧಿಕ್ಕರಿಸಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು."

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರಚಾರವನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡುವ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕರು–ಸೇವಕರು, ಬಡವ–ಬಲ್ಲಿದರು, ಜಮೀನ್ದಾರರು–ರೈತರುಗಳ ನಡುವಿನ ವೈಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪಾಯ ತುಂಬ ಸರಳವಾದುದು. ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ತೊರೆಯುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳೆಂದು ಅವರ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಟ್ರಸ್ಟು ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

III

ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ಅಂಶಗಳೇನಾದರೂ ಕಾಣಬಹುದೆ? ಗಾಂಧಿಯವಾದದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿರುಳೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ? ಗಾಂಧಿವಾದವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅತಿ ನಿಕೃಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಭರವಸೆ ನೀಡಬಲ್ಲದೆ? ದುಡಿಮೆಗಾರರಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ–ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ – ಬೆಳೆಯಲು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ತನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಲ್ಲುದಾದ ಅಂಶವೇನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿದೆಯೆ?

ಆರ್ಥಿಕ ಅವನತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಯಂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ನವೀನ ಮಾದರಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವರೇ ಬೃಹತ್ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಲು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ದೂರ ಬಹುದೂರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲು, ಮನೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಇಂತಹ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ರಕ್ತ ಬೆವರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಯುದ್ಧಗಳಿಂದಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾವು, ಅಂಗವಿಕಲತೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣದಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾನವನ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಅವನ ಅವನತಿ ಶೀಘ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ, ಕಲ್ಮಷ, ಗದ್ದಲ, ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿನ ಕೊರತೆ, ಕೊಳಚೆಗೇರಿಗಳು, ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ, ಅನೈಸರ್ಗಿಕ ಜೀವನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ, ಈ ವಾದ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ; ಇವೆಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಸವೆದ ವಾದಗಳು. ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರೂಸ್ಸೊ, ಟಾಲಸ್ಟಾಯ್‌ರ ಪಂಥಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಅವು ಪುನಾವರ್ತನೆಗೊಂಡಿವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಗಾಂಧಿವಾದದ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ತುಂಬ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುವು. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ತಿರುಳು ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಸಮಾನ ಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಒಳಿತು ಎಂದರೆ ಸರಳತೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಅಂತಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸುಳ್ಳೆಂದು, ನಿಷ್ಫಲವೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತವಾದ್ದರಿಂದ ಸರಳತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಧಿವಾದದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆ ಅನೇಕ ಕೆಡಕುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಈ ಕೆಡಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವೆರಡನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕೆಡಕುಗಳು ಕೇವಲ ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಅವು ತಪ್ಪು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ, ಅಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಲಾಭ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಲಾಭವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ತರಬೇಕು.

ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಭರವಸೆಯೂ ಸಿಗದು. ಅದು ಮಾನವನನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ಪ್ರಾಣಿಯ ಹಾಗೆ ತಿನ್ನುವ, ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾನವನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ನಿಸರ್ಗದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಣಿ ಸಹಜ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು, ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು, ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು–ಇವು ಮಾನವನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತ ಪ್ರಾಣಿಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಯಾವುದು? ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣಿಸಹಜ ದೈಹಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರಿದ ನಂತರ, ಅವನು ತನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲಾರ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ; ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಉದ್ದೇಶವು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿರಬೇಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಬದುಕುವುದರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಬದುಕುವುದರ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಆತ ಬದುಕುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ಮಾನವನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ಉಳಿಯುವುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ

ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ ಯಾವುದು? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಡುವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶ್ರೀಮಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸಲಾಗದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಬಿಡುವು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಮಾಜದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಡುವಿನಿಂದ ದೈಹಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಈಡೇರುವಿಕೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ, ಶ್ರಮಪಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಮಾನವನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬಿಡುವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನನ್ನು ಈ ಶ್ರಮದಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಸಹಜ, ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಮೆಯ, ಶ್ರಮದ ಜೀವನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಕೊಡಬಲ್ಲವು. ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಿಡುವು ದೊರಕಿ ಅದರಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದರ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಅರಿಯದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಮಾಜ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸಮಾಜವು ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದೊರಕಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿರುದ್ಧದ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾದ ಹೆಚ್ಚು–ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಮಾಜದ ಬೇಡಿಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಗಾಂಧಿವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಸಮಾನ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಎಂಬ ಕರೆಯು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೊರತೆಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ನಗ್ನತೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ಬಡತನದ ಕೊಳಕು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ಅಜ್ಞಾನದತ್ತ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದರೂ, ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದರೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಚಾರವಾದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಹರಡಿದರೂ, ಗ್ರಂಥಗಳು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸಗಳಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತ–ಅಶಿಕ್ಷಿತ ವರ್ಗಗಳು, ಬಿಡುವುಳ್ಳ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ಗಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಖಚಿತ ವರ್ಗ ರಚನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಬಡವ–ಶ್ರೀಮಂತ, ಮೇಲು–ಕೀಳು, ಮಾಲೀಕರು–ಸೇವಕರು ಎಂಬ ವರ್ಗಗಳುಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವರ್ಗಭೇದವು ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದದ್ದು. ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ತಳವರ್ಗಗಳ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಪರ ಕೊಡು–ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಈ ವರ್ಗಗಳು ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ನೈತಿಕ ಕೆಡಕುಗಳಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ವರ್ಗ ರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ಒಂಟಿತನಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪುಂಡರ ಗುಂಪಿನ ಸಮಾಜವಿರೋಧಿ ಭಾವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಹಿತವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ; ಅದೇ ತನ್ನ ಇರವಿನ ಉದ್ದೇಶ; ಪರಹಿತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದೇಶದ

ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದರೂ ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರಡನ್ನಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ತೋರಿಕೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ, ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಡಂಭಾಚಾರಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವರ್ಗರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ, ಹಮ್ಮು, ಆಡಂಬರ, ದುರ್ವರ್ತನೆ, ಅತಿ ಆಶೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಗರ್ವಗಳಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅವನತಿ, ಗುಲಾಮಗಿರಿ, ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ, ಅವಮಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಹಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಸಹಜವಾದವುಗಳೆಂದು ಗಾಂಧಿವಾದವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವು ತಾರತಮ್ಯದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅರೆಬರೆ, ಸವಕಲು ಹೊಂದಿದ, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ, ಕೇವಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಗಳು ಗಾಂಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಲವಲವಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ವರ್ಗ ರಚನೆಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ವರ್ಗ ರಚನೆಯು ಈ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಆಕಸ್ಮಿಕವೇನಲ್ಲ. ಅದು ಗಾಂಧಿವಾದದ ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಬಡತನಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುವ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಕಲ್ಪನೆ ತುಂಬ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದದು. ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಂತಹ ಬಾಲಿಶ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಕ್ಕು ಇದೆಂತಹ ಜೀವನದ ಕಠಿಣ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನರಿಯದ ಮೂರ್ಖವಿಚಾರವೆಂದು ಉದ್ಗಾರ ಎತ್ತಬಹುದಾದಂಥ ವಿಷಯವಿದು. ತಮ್ಮ ಅತೃಪ್ತ ಧನಲೋಭ ಮತ್ತು ಅದಮ್ಯ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಶ್ರಮಿಕರಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಣಿವೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗವನ್ನು ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳೆಂದು ಕರೆದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತದೆಂದೂ ವರ್ಗದ ರಚನೆಯಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಗುವ, ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಅಪಾರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುವ ಪ್ರಲೋಭನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗ ಎದುರಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶ ದಾಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಧಿವಾದದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆದರ್ಶವು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಂತೂ ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು; ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಣಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವೆರಡೂ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರೋಧಿಗಳೇ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿಗಳ ವಾಕ್‌ಕೌಶಲ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಇದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅವು ತುಂಬ ಹುಡುಗಾಟದ ಡಂಭಾಚಾರದ ವಾದಗಳಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ತರ್ಕಗಳು ಅಯ್ಯೋ ಎನಿಸುವ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತವೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಮಾಜಗಳು ನಾಶಹೊಂದಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ವಿಷಯವೇನೂ ಮಹಾನ್ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜವು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ವಿದೇಶೀಯರು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶಗೊಳಿಸದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ

ಅದು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಬರಿಯ ಬದುಕಿನಿಂದ ಯಾವ ಘನತೆಯೂ ಸಿಗಲಾರದು. ಬದುಕಿರುವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಎಂಥದು? ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತರಾದರೂ ಕೂಡ ಜೀವದಾನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಬದುಕಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಬದುಕಬಹುದು. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಾದಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಂಬಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯು ಅಪ್ಪಟ ಶರಣಾಗತಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ. ಇತರರೂ ಕೂಡ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತ್ತೆ ವಿದೇಶೀಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆಯೆದ್ದದ್ದು ಉಂಟು. ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದೇಶಿಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ ಹೊಡೆತವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತವರಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ದಂಗೆಯನ್ನೂ ಸಂಘಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರೆಂದೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿದೇಶಿಯರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಸುಖಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ನಾವು ವಾದಮಾಡಬಹುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿರುವ ವಾದವು 'ಯುಕ್ತಿ'ವಾದದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದಾನ ನೀಡುವ ಏಕಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ತುಂಬ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಧನವಾಗಬಹುದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತುಂಬ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೈನಿಕ ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಿಚಾರವು ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದು. ಉದ್ಯೋಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವೂ ಕೂಡ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ್ದು. ಗುಜರಾತ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಜಾತಿಯು ಸೈನಿಕ ತುಕಡಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲರು. ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಸೈನಿಕ ತುಕಡಿಗಳು ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸೈನಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಂತಹದನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜನರ ಸಂಘಟನೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ಸಂಘಟನೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಉದ್ಯೋಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಐದನೆಯ ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿಯ ವಾದಗಳಂತೂ ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿಯವು. ಕುಟುಂಬವು ಒಂದು ಮೂಲ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿ–ಸೌಹಾರ್ದತೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೆಂಬುದು ನಿಜವೆ. ವೈಷ್ಣವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಭೋಜನ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿ–ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು? ಸಹಭೋಜನ, ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳು ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಬಂಧುತ್ವದ ಅರಿವು ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಹಭೋಜನ, ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ವಾದವು ಈ ಮಾತಿಗಷ್ಟೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಅಂಶಗಳು

ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಭೋಜನ, ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಸಹಭೋಜನ ಮತ್ತು ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕೆಲವರು ಅವು ಕೇವಲ ನಿರಾವಲಂಬಿ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಥಮರು. ಸಹಭೋಜನವು ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಬೇಡವೆಂಬ ವಾದವೇಕೆ? ಅದು ಹೊಲಸು ಕೃತ್ಯವೆಂದೆ? ಅದು ಮಲಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದಂತೆ ಹೊಲಸಾದುದೆಂದೆ? ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದವರು ಬೇರೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ತರಹ ವಿಚಿತ್ರದ ಮತ್ತು ದಿಗಿಲುಗೊಳಿಸುವ ವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಗಳೂ ನಾಚಿಕೆಪಡುವಷ್ಟು ಸನಾತನಿ ಗಾಂಧಿ. ಅವರು ಸನಾತನಿಗಳ ಸನಾತನಿ. ಅವರ ವಾದಗಳು ಗವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯನವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಬ್ಬ ಮತಿಭ್ರಮಣೆ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಾದಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಏಳನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ್ದು. ತನ್ನ ಜಾತಿಯವಳಲ್ಲದ ಮಹಿಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಲು ಜಾತಿ ತಡೆಯೊಡ್ಡುವುದು ನಿಜ. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ತನ್ನ ಹಸಿವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಡೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ನಿಷೇಧಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಯಮ ಪಾಲನೆಯೇ ನೈತಿಕತೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದು ನೈತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ನಿಷೇಧಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಹೊಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೂರಾರು ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನೂ, ವೇಶ್ಯೆಯರನ್ನೂ, ಹೊಂದಬಹುದೆಂಬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದೆ. ತನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ವಿಲಾಸ ಜೀವಿಯಾಗಿರಲು ಆತನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ.

ಎಂಟನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥವಾದುದು. ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದೊ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದೊ ಆಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು; ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದೇಕೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು? ಉದ್ಯೋಗ ವಂಶಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಕಾರವಿರಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಕೆಲವರು ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇಕೆ? ಇಂಡಿಯಾದ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕೆ–ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಆಗುವುದು. ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಕೇವಲ ಕೃತಿಮವಾದದ್ದು. ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೂ ಗೊಂದಲವೇನೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೈಗೊಂಡ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ, ಆತನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪಾದರಕ್ಷೆ ಮಾರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ

ಮಾತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಚಮ್ಮಾರನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಚಮ್ಮಾರನು ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಇಡೀ ವಾದವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಗಿಂತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವನ ಸೇವೆಯೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪರವಾದವು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವಂತಹುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಂಥ ವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅದು ನಿಜವಾದುದಲ್ಲ. ಮನುವನ್ನು ಅಲ್ಪ–ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿತವರು ಮಾತ್ರ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನು? ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಬೆದರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಅದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಲು ೩ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ೧. ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಆಯುಧ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೨. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು, ೩. ಜನಸಮುದಾಯವು ಸಂಪತ್ತು–ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತಹದಾಗಿರದೆ ಅದು ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇರಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯತ್ತ ತಮ್ಮ ಒಲವು ತೋರಿಸಿರುವುದು ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿಯೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ವರ್ಣದ ವಿಚಾರವು ಜಾತಿ ವಿಚಾರದ ಪಿತಾಮಹ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗಿನ ವಿಚಾರವು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಮಾನವೀಯ ವಿಚಾರವೇ ಕಾರಣ. ಅವರೆಡೂ ಕೇಡಿನ ವಿಚಾರಗಳೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜಾತಿ ಅಥವಾ ವರ್ಣದ ಪರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಂಬದಿದ್ದ ಬೌದ್ಧರು ಅದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಗಳು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಯಾವ ತರ್ಕಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವೇದಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಪಡೆದವು ಎಂಬ ಏಕಮಾತ್ರ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ವೇದಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರವು; ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ದಿವ್ಯವಾದುದೆಂಬುದು ಅವರ ತರ್ಕವಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವರ್ಣ ಮಾನವನ ಅಂತಃಸ್ಸತ್ವವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆಯೆಂದು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ತಾತ್ವಿಕ ಆಧಾರವನ್ನೊದಗಿಸಿದವು. ವರ್ಣಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಸಾಂಖ್ಯತತ್ವವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಪ್ಪಟ ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿತನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ವೇಷವನ್ನು ತೊಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ವರ್ಣವು ಆತನ ಗುಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುವುದೆಂಬುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಹುಟ್ಟನ್ನಾಧರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಅದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತಃಸತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅದು ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೀತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೇ ಮಗನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಆತನ ಗುಣಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯ ಉದ್ಯೋಗ

ಅವನ ಅಂತಸ್ಸತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಿರುತ್ತದೆ; ಮಗನ ಉದ್ಯೋಗ ಅವನ ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೇಳುವುದಿದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನವೀನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಇಡೀ ರೂಪವನ್ನೇ ಗುರುತು ಸಿಗದಷ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಂಶಪರಂಪರೆಯ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನ್ಮದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವು ವಂಶಪರಂಪರೆಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣ ಜಾತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಅಷ್ಟೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ವೈಚಾರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ 'ಜಾತಿಯಿಂದ ವರ್ಣ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಡೆಗೆ' ಇದು ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇನೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜಾಣ್ಮೆಯೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢವಾದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದುಂಟಾದುದು. ಕಲ್ಪಿತ ಪಿಶಾಚಿಯ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ; ಹೊರಗಣ ವೇಷ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಪಿಶಾಚಿಯಂತೆ ಅವರೆಂದೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಲಾರರು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ನಾಚಿಕೆಬುರಕರಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರವಾಗಿಯೂ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಗಾಂಧಿವಾದವು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ಅತಿ ಸನಾತನಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅದು ಮಹಾ ಪ್ರತಿಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪುರಾತನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಲು ಕರೆಕೊಡುವ ವಾದ; ಗಾಂಧಿವಾದವು ಇಂಡಿಯಾದ ಹಾಳಾಗಿ ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಗಾಂಧಿವಾದವು ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದೇಶೀ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ದೇಶದ ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ದೇಶದ ಆನುವಂಶಿಕವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ವರ್ಗದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಸದಾಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿರೋಧಾಭಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು? ಸನಾತನಿಗಳ, ಪುರೋಗಾಮಿ, ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಹಿಂದುಗಳೆಲ್ಲರ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಒತ್ತಾಸೆ ಪಡೆದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ತಂತ್ರವಿರಬಹುದೆ? ಇದೇ ನಿಜವಾದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದೆ? ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವೆರಡರ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಗಮನವೂ ಹರಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಗಾಂಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ತರಬಹುದೊ ಹೇಗೊ? ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಗಾಂಧಿ–ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧಿವಾದದ ಮೊದಲನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವಿದು: ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪೇಕ್ಷಿತರು ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯದ ಹಾಗೆ ತಡೆಯುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಅಭಿಮಾನ, ಬಡವರ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಧರ್ಮದರ್ಶಿತ್ವ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಹೊಳಹು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರಸ್ಥಾನವೊ ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದದ್ದೆ. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಶ್ರೀಮಂತರ, ಬಿಡುವು ಹೊಂದಿದ ವರ್ಗದ ಜನರ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬುದಂತೂ ಸತ್ಯ.

ಎಲ್ಲ ಕೆಡಕುಗಳನ್ನೂ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆಳೆಯುವುದೇ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಎರಡನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕು.

ಶೂದ್ರರು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವಂತೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪವಿತ್ರ ನಿಯಮಗಳು ನಿಷೇಧ ಹೇರಿದವು. ಈ ನಿಯಮಗಳು ಆ ವರ್ಗದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯದ ಬಡತನ ಹೇರುವ ಶಾಸನಗಳು. ಇಂತಹ ಶಾಸನಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದದ ನಿಲುವೇನು? ಅದು ಇಂತಹ ನಿಷೇಧವನ್ನೇನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಡತನವನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿ ಬದುಕುವ ಶೂದ್ರರ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಕೇಳಬೇಕು. ಅವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:[೧]

"ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಉಚ್ಚಜಾತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶೂದ್ರನಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ಪ್ರಣಾಮಗಳು... ದೇವದೇವತೆಗಳು ಆತನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಗರೆಯುವರು...."

ಇನ್ನೊಂದು ವಿವರಣೆ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಭಂಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಸನವು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲೂ ಮಲಹೊರುವ ಕಾಯಕವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಭಂಗಿಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಲಹೊರುವ ಕಾರ್ಯವು ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯದಲ್ಲ. ಅದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಭಂಗಿಗಳ ಕಾಯಕವು ತುಂಬ ಮಹಾನ್ ಕಾಯಕವೆಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ, ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:[೨]

"ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷಬೇಡ. ಪುನರ್ಜನ್ಮವೂ ಬೇಡ. ಪುನರ್ಜನ್ಮವೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅವರ ದುಃಖ, ಕಷ್ಟ–ಕೋಟಲೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಷ್ಟೆ: ನಾನು ಮತ್ತೆ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುವುದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಅಥವಾ ಶೂದ್ರನ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯದೆ ಅತಿಶೂದ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

"ನನಗೆ ಭಂಗಿಯ ಕಾರ್ಯ ಇಷ್ಟ. ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಓರ್ವ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಆಶ್ರಮದ ಭಂಗಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಜಾಡಮಾಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಹುಡುಗನೇನೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕನಲ್ಲ. ಆತನು ಕೂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಮನೆತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನು...... ಆದರೆ ತಾನೂ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾಡಮಾಲಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗಳೂ

---

೧. 'ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥಾ'ದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪುಟ ೫೧

೨. ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ೨೭ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್, ೧೯೨೧

ಅಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂದು ಆತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆಶ್ರಮದ ಜಾಡಮಾಲಿಯೂ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಾನೇ ಆತನಿಗೆ ಆದರ್ಶನಾಗಿ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

"ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಅರಿಯಬೇಕು."

ಒಂದು ವರ್ಗ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇರಿರುವ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಮೋಸದ ಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನಿದೆಯೊ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆ? ಗಾಂಧಿವಾದವು ಬಡತನವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಲು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಡತನವು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಬೋಧಿಸುವವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು? ಬಡತನವನ್ನು ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಸುಳ್ಳುಭ್ರಮೆಯ ಅಭಿಮಾನ ಜಂಬಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು? ಬಡತನವನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವುದು ತಾರತಮ್ಯದ ಫಲವೆಂದು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಆತ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಕೂಡ ಜಾಡಮಾಲಿ ಅಥವಾ ಭಂಗಿಯ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆ? ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಜಾಡಮಾಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಜನ್ಮದಿಂದ ಜಾಡಮಾಲಿಯಾದವನಷ್ಟೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಮಾನಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಜಾತಿಯವನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಬಿಡಲಿ, ಆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ಆತ ಜಾಡಮಾಲಿಯೆ. ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸ ಬೇಡವೆನ್ನುವವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರ ಮನವೊಲಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉದ್ಯೋಗವೆಂದೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ನಾಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಾಡಮಾಲಿಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಆತ್ಮಗೌರವಗಳಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇತಕ್ಕೆ?[೧] ಬಡತನವು ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೋಭಿಸುವುದೆಂದೂ ಜಾಡಮಾಲಿಯ ಕೆಲಸವು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭಿಮಾನದ ಕಸಬು ಎಂದೂ ಅವರು ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶವೆಂಬಂತೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಕೊಡುವ ಹೇಳಿಕೆ ಅವರ ಕರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಂಡ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೂರಹಾಸ್ಯಗಳು. ಅಸಹಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ನಾಚಿಕೆ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಡುವುದು ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದದಂತಹುದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾ ವೋಲ್ಟೇರ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. "ಕೆಲವರ ಕಷ್ಟ–ನೋವುಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಹಿಂದೆ ಎಂತಹ ವ್ಯಂಗ್ಯವಿದೆ ! ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಮೃತ ಶರೀರದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಹುಳುಗಳು ಜೀವಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನರಿತರೆ ಅವನಿಗಾಗುವ ಸಮಾಧಾನ ಎಂತಹದು?"

---

೧. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳೇನಾದರೂ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಬಹುದು.

ತನಗಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಅವನ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಬಲಿಪಶುವಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಗಾಂಧಿವಾದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೆಂಬ ಅಮಲನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಿ ಸುಳ್ಳು ನಂಬಿಕೆ, ಹುಸಿಭದ್ರತೆಗಳೆಂಬ ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ, ಜನತೆಯನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ವಾದವೆಂದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದ. ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನನ್ನುಸರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 'ಢಂಬಾಚಾರವೆ? ಕುಟಿಲೋಪಾಯಗಳೆ? ನಿಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಗಾಂಧಿವಾದ!' ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

IV

ಇದು ಗಾಂಧಿವಾದದ ವೃತ್ತಾಂತ. ಗಾಂಧಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ : 'ಒಂದು ವೇಳೆ ಗಾಂಧಿವಾದವೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶಾಸನವಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗತಿ ಏನಾಗಬಹುದು?' ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನಮ್ಮ ಮೆದುಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವೇನೂ ನೀಡಲಾರದು. ಕೆಳವರ್ಗದ ಹಿಂದೂವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಹೇಗಿರಬಹುದು? ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತಳವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಖಂಡಿತ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವೆರಡೂ ವರ್ಗಗಳು ಆಸ್ತಿ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ವಂಚಿತ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದ ಅತಿ ಕೀಳುಜಾತಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವೇ ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನು ಅತಿ ನಿಕೃಷ್ಟನಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೀಡಲಾಗುವುದು; ಕಷ್ಟದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವ ಆತನೇ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಯಗಳಾವುವು? ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಾಂಧಿವಾದದ ಮಹಾನ್ ಸದ್ಗುಣವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ಸದ್ಗುಣದ ಉಪಯೋಗವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ? ಗಾಂಧಿವಾದದ ಮಹತ್ವದ ಮೌಲ್ಯವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರು ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಂತೆ ಹಾಕಿರುವ ನಿಷೇಧವನ್ನೇನಾದರೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿದೆಯೆ? ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಳಿತು.

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಳಂಕ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಆಕ್ಷೇಪವೆತ್ತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದರ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮೈಲಿಗೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವುಂಟೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಿಂತಿದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಸಂಲಗ್ನತೆಯೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಡನೆಯ ಸಹಪಂಕ್ತಿಭೋಜನ ಮತ್ತು ವಿವಾಹದ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅತಿ ಶೂದ್ರರೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಶೂದ್ರರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.[೧] ಹಳೆಯ ಶೂದ್ರರು ಈ ಹೊಸ ಶೂದ್ರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸದ್ಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯೇ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮುದಾಯವಾಗಿಯೆ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರ ನಡುವೆ ಸಂಲಗ್ನತೆಯಾಗಲಾರದೆಂಬ ಸತ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಸ್ವತಃ ಅವರೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿಯೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನೇ ನೀಡಿದರು. ಹೊಸ ಹೆಸರು ಅವರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಗಿಯೆ ಸೂಚಿಸುವಂತಹದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು 'ಹರಿಜನ'ರೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದೇ ಏಟಿನಿಂದ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಒಂದಾಗಲಾರರೆಂಬುದುನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತ, ಅದು ಸಫಲವಾಗದಂತೆ ತಾವು ನೀಡಿದ ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತಡೆಹಿಡಿದರು.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಂತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಶಾಸನಗಳು ಹಾಕಿದ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಗಾಂಧಿವಾದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆಯೆ? ಗಾಂಧಿವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಾನೂನು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಜಾಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆಯೆ? ಅವರು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ, ವೈದ್ಯ ಅಥವಾ ಇಂಜನಿಯರ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದ ಖಚಿತ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ[೧] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಕೀಳು ಅಥವಾ ಕಳಂಕಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒತ್ತಾಯದ ಮೂಲಕ ಕೆಲವೇ ವರ್ಗಗಳು ಇಂತಹ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇರಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಪ್ಪಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧಿವಾದದ ಪ್ರಕಾರ 'ಒಂದು ಸಲ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ಅದು ಮುಗಿದೇಹೋಯಿತು. ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.' ಗಾಂಧಿವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳಾಗಿಯೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸನಾತನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನೆ ಬಯಸುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಸನಾತನ ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವು ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಕ್ರೌರ್ಯ ಅತಿಯಾದುದು. ಗಾಂಧಿವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಭ್ರಮೆಯ ಮೌಲ್ಯವಷ್ಟೆ.

---

೧. 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ೫ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ, ೧೯೨೫

V

ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಉಪಾಯಗಳಾವುವು? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭ್ರಮೆಯ ಮತ್ತು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಚಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಜಗಳಗಂಟಿ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸನಾತನವಾದವೇ ಆಗಿದೆ. ಸನಾತನವಾದ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಿದೆ? ಹಿಂದುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ, ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲಿಯೂ; ಹಿಂದುತ್ವವು ವಂಶಪರಂಪರೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೆ ಗಾಂಧಿವಾದವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುತ್ವವು ಆಕಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುತ್ವವು ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದುತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುತ್ವವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವೂ ಸಹ ನಂಬುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುತ್ವವು ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿವಾದವೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತದೆ.[೧] ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ತತ್ವಸೂತ್ರಗಳ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನೊದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. ಹಿಂದುಧರ್ಮ ಬರಡಾದದ್ದು. ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸೋಗು ನೀಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೃದುವಾದ ಮುಖವಾಡವನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಕಠೋರ ನಿಯಮಗಳ ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದುತ್ವದ ನಗ್ನತೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಗಾಂಧಿವಾದ ನೀಡಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಉಡುಗೆಯೆಂತಹುದು? ಇಡೀ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ.' ವೋಲ್ಟೇರ್ ಬರೆದ ಕ್ಯಾಂಡಿಡ್ ಅನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಮಾಸ್ಟ್ ಪೆಂಗಿಲಾಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೋಲ್ಟೇರನ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಖುಷಿಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೊ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ನಿಜವಾಗಿಯೊ ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಖುಷಿಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೊ ಭಟ್ಟಂಗಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು 'ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅವತರಿಸಿದ ದೇವ'ನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥೈಸಬೇಕು? ಅವರು "ಈ ಗಾಂಧಿಯೆಂಬ ದೇವರು ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗದ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಬಂದ. ಆತ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂಬ ದೇಶವನ್ನು ಕಂಡ. ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳು ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಆತ ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ : ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ನನ್ನ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ಯಾವ ಪದವಿಯೂ, ಯಾವ ಒತ್ತಾಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಅದರಿಂದ ವಿಮುಖವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದು..."

ಗಾಂಧಿವಾದದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪಡೆಯುವುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಭಯಾನಕತೆಯ ನಿಜಕೋಣೆಯಿದ್ದಂತಿದೆ. ಪವಿತ್ರ ವೇದಗಳು. ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಜಾತೀಯತೆಯ ಉಕ್ಕಿನ ಬಲೆಯಂತಿರುವ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು, ಹೃದಯಹೀನ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿತನದ ವಂಶಪರಂಪರೆಯ

---

೧. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು 'ನಂಬಿಕೆ'ಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಲೇಖನ, ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ೬ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೨೧.

ಉದ್ಯೋಗದ ಕಲ್ಪನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಹಿಂಸೆಯ ಸಾಧನಗಳು. ಈ ಕ್ರೌರ್ಯದ ನೋವಿನ ಸಾಧನಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜೀವನವನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡಿವೆ. ಈ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಗಾಂಧಿತತ್ವವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೆ ಭಯಾನಕತೆಯ ನರಕವಾಗಿರದೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದುದರಿಂದಲೆ ಗಾಂಧಿವಾದದಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ದೂರ ಓಡುವುದೇ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ತೋರಬಹುದಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.

ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ಹಳೆಯ ಮಾದರಿ ಗಾಂಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಜಾತಿಯಿಲ್ಲದ ಹೊಸ ಗಾಂಧಿವಾದವೊಂದಿದೆ.[೧] ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅತೀವ ಹರ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ, ಶಾಂತಿವಾದಿ, ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾರದಂತಹ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿ ತನ್ನ ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಸಂತೋಷವಾಗದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಗತಿಯೆ? ಇದರಿಂದ ಗಾಂಧೀವಾದದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯೆಂಬುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವೆ? ಇದರಿಂದ ಅದು ಒಂದು ಹೊಸದಾದ ಮತ್ತು ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ತತ್ವವೆನಿಸುವುದೆ? ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಬಹಿರಂಗ ವಿಮುಖತೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಒಂದು ಅಸಂಗತ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ ಅದು ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಶಾಪಗ್ರಸ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಜಾತಿವಾದಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರೋಧಿ ಎಂದೂ ಅವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಅದು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅದರಲ್ಲಿವೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಘೋಷಣೆ ಗಾಂಧಿವಾದದಲ್ಲುಂಟಾದ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಗಾಂಧಿವಾದವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ 'ಓ ದೇವರೆ ! ಗಾಂಧಿ ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಕರೇ?' ಎಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಅವರಿಗಿವೆ.

* * * *

---

೧. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಟೈಮ್ಸ್, ೧೫ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೫

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ – ೧
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗೆಗೆ
ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ವಿಚಾರಗಳು ೨೮೩

ಅನುಬಂಧ – ೨
ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳು ೨೯೦

ಅನುಬಂಧ – ೩
ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ೨೯೩

ಅನುಬಂಧ – ೪
ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು
ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ೨೯೮

ಅನುಬಂಧ – ೫
ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ೩೦೫

ಅನುಬಂಧ – ೬
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ೩೧೧

ಅನುಬಂಧ – ೭
ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ೩೨೧

ಅನುಬಂಧ – ೮
ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ೩೨೪

ಅನುಬಂಧ – ೯
ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಗೆ ತಕರಾರುಗಳು ೩೨೬

ಅನುಬಂಧ – ೧೦
ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರ ನಡುವಿನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ – ೧೯೪೪ ೩೩೩

ಅನುಬಂಧ – ೧೧
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ೩೩೭

ಅನುಬಂಧ – ೧೨ ೩೪೪
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಅನುಬಂಧ – ೧೩ ೩೪೫
ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಅನುಬಂಧ – ೧೪
ಪ್ರಾಂತವಾರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮತಬಲದ ವಿವರ ೩೪೬

ಅನುಬಂಧ – ೧೫ ೩೫೪

ಅನುಬಂಧ – ೧೬
ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರ ಯೋಜನೆ ೩೬೪

ಅನುಬಂಧ – ೧

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ವಿಚಾರಗಳು

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯೋದ್ಧಾರದ ಬಗೆಗೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

೧. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪತ್ರ

ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ
ಮೊಕ್ಕಾಂ ದೆಹಲಿ – ಅವರಿಗೆ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಸಂ. ೩೩೧, ಹಾಗೂ ೩೩೨ ತಲುಪಿವೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿರುವಂತೆ, ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯವು, ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ನನಗೆ ಖೇದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ : ದಿನಾಂಕ ೨೩, ಮೇ ೧೯೨೨ರಂದು, ಅಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವಿಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ನಾನು ಬರೆದ ಪತ್ರ – ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್,

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದರು. (ನೋಡಿ ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ, ೨೫ ಮೇ ೧೯೨೧) ಕೆಳವರ್ಗದವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅಖ್ಯಾತ ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ; ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಖಾದಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೆಲಸಗಾರರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆ; ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಧನವನ್ನೂ ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯುತ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಮನವಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ–ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ, ಅಹಮ್ಮದನಗರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ನಗರಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ; ಆರು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಭುಗಳು, ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿದರೂ, ಖಾದಿ ಯೋಜನೆಯು

ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದು. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ, ಹತ್ತಿಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಯ ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರು, ಪ್ರಾಯಶಃ ತಿಳಿದಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು, ಏಳನೆಯ ತಾರೀಕಿನಂದು ಲಖನೌ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿರುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯವೆಂದರೆ– 'ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬಗೆಗಿನ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು; ಅದರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು; ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನುದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಬೇಕು.'

ನನ್ನ ಅನುಮೋದನೆಯು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಳಕಂಡಂತಿದ್ದಿತು: 'ಈ ಕಮಿಟಿಯು, ಶ್ರೀ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜನಿನಾಯಡು, ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಜಿ.ಬಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಐ. ಕೆ. ಯಾಜ್ಞಿಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು; ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು; ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇರಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.'

ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮೊದಲನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಬದಲು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯೆಂದು ಸೇರಿಸಿ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ರೋಖ ಹಣವಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣದೊಳಗಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಉಳಿದುದನ್ನು ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆನು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು, ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು, ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದಾಗ, ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರೋಖ ಹಣವನ್ನು ಆಗ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂದು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬಾರವು; ಆದರೆ ಅವರ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಇದೇ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೋಲಾಹಲವೇ ಎದ್ದಿತು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ರೋಖ ಶಿಲ್ಕಿನ ಹಣದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತು; ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನ್ನನ್ನು ಬದಿಗೆ ಕರೆದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೈಯಲ್ಲೀಗ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಹಣವಿರುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು; ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಿ. ಆಯ್. ಡಿ. ಜನರು ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಿನವರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಚಳವಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು, ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆನು; ಆದರೆ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದಾಗ,

ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವು ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಬಳಿಕ, ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ವಿಠಲ ಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು (ಅಂದಿನ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ) ಎದ್ದು ನಿಂತು, "ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ಹೆಸರು ಮೊದಲೇ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೊದಗಿಸಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರು. ನಾನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣಬೇಕಾದುದರಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆಲೋಚಿಸಿದೆನು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು, ಅಲಹಾಬಾದದ 'ಸ್ವತಂತ್ರ'–ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ರೂ. ೨೫,೦೦೦–೦೦ ಕೊಡಲು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತ್ತೆಂದೂ, ದೆಹಲಿಯ ಉರ್ದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್'ಗೆ ರೂ. ೧೦,೦೦೦–೦೦ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಹಕೀಮ ಅಜಮಲ್ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಿರಿಸಿದ್ದರೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಂದು, ರೂ. ೧೦,೦೦೦–೦೦ ನೀಡಲು ವಿನಂತಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆದೆನು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆದ ನಂತರ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ನಂ. ೩೩೧ರೊಡನೆ ರವಾನಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯವು ಕುತೂಹಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ:

"ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸಲುವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ತಗಲುವ ಮುಂಗಡ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದಜಿ ಅವರು, ದಿನಾಂಕ ೮.೬.೧೯೨೨ರಂದು ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿತವಾದ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ (ಕನ್ವೀನರ್) ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಅವರು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಅವರ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು."

ವಿವರಿಸಲಾಗದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಪತ್ರವು ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ದಿನಾಂಕ ೩.೬.೧೯೨೨ರಂದು ಹರಿದ್ವಾರದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆನು.

ಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್,

ನಾನು, ಹರಿದ್ವಾರವನ್ನು ನಾಡಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟು, ಜೂನ್ ಆರನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಮುಂಜಾನೆ 'ಲಖನೌ' ತಲುಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗೆಗೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಕಷ್ಟಕರ ಕೆಲಸವೇ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿಗಂಭೀರ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್‍ಯಕ್ರಮದ ಬಗೆಗಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಷಯದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವೈಷಮ್ಯಭಾವವು ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರತರವಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಧಿಯಿಂದ

ನಡೆಸಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗೆಗೆ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಪೀಡಿತರೂ ಅಥವಾ ದುರ್ಬಲರೂ ಆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಕೊರತೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಜನೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಯಾವ ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೆಡೆ, ಬಾರ್ಡೋಲಿ ನಿರ್ಣಯದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ವೈಷಮ್ಯ ಭಾವ ತಲೆದೋರಿದೆ. ನನ್ನ ಇತ್ತೀಚಿನ, ಅಂಬಾಲಾ ದಂಡುಪ್ರದೇಶ, ಲುಧಿಯಾನಾ, ಬಟಾಲಾ, ಲಾಹೋರ್, ಅಮೃತಸರ ಮತ್ತು ಜಂಡಿಯಾಲಾಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸದಿದ್ದುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು; ದೆಹಲಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿರುವ 'ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಸಭೆ'ಯೆ ವಿನಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದದಿದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರುವ ಅಂಶವೇ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಬೇಕು; ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಅನುಮತಿ ಇತ್ತರೆ ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನೇ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಾರ್ಡೋಲಿ ನಿರ್ಣಯ ೪ರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇರಬೇಕು: ದಲಿತರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಅವೆಂದರೆ:

(ಅ) 'ಇತರ ವರ್ಗದವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಜಮಖಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಇರಬೇಕು;

(ಆ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಅವರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು;

(ಇ) ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ–ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆತು ಇತರ ಮೇಲಿನ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಬೆರೆಯಬೇಕು.'

ಈ ಕಟ್ಟಳೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ದಲಿತವರ್ಗದವರು ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಂಡೆದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಮೇಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಲಿಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಜೂನ್, ೭ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಸೂಚನೆಗಳು ಪಾಸಾದ ಮೇಲೆ, ಬಾರ್ಡೋಲಿ ನಿರ್ಣಯ ೪ರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಬದಲು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು, ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಉಪಸಮಿತಿ ಮುಂದಿರಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ, ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬಾರದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿರುವ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರತಿ ನನಗಿನ್ನು ತಲುಪಿಯೆ ಇಲ್ಲ.

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಸಮಸ್ಯೆಯು ತೀರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಾನು ಅದರೊಡನೆ ಕೂಡಲೇ ಹೋರಾಟಕ್ಕಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಕೂಡಲೇ ಬರಿಗೈಯಿಂದ

ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾರದು; ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು, ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದವನಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,

ದೆಹಲಿ, ಜನವರಿ ೩೦ **ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಸನ್ಯಾಸಿ**

(೨) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ

ಪ್ರಿಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ,

ಜೂನ್, ೧೯೨೨ರ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ, ಅದೇ ತಿಂಗಳು ದಿನಾಂಕ ೩೦ರಂದು ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ; ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂಬಯಿ ದಿನಾಂಕ ೧೯ರ ನಿರ್ಣಯವೂ ತಲುಪಿದೆ. ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀವು ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ನಾನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರನ್ನು ಉಪಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಜೂನ್ ೧೦, ೧೯೨೨ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಪಸ್ಥಿತನಿದ್ದೆನು. ಆ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೂ ನನಗೆ ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ನೀಡುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾತ್ರ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳಿದ್ದವು. ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚದ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೆಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಶ್ರೀಯುತ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಂದು ರೂ. ೫೦೦–೦೦ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮರೆವಿನಿಂದಾಗಿ, ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ರೂ. ೫೦೦–೦೦ ಮಂಜೂರಿ ವಿಷಯವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ರೂ. ೧೦,೦೦೦–೦೦ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ–ನಾನು ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದ ಇಲ್ಲವೆ ನೀವು ನೀಡಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯದಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಕಳೆದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವನ್ನು ಇರಿಸಿದಾಗ ರೂ. ೫೦೦–೦೦ ಅನುದಾನ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯವು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು; ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಉಪಸಮಿತಿಯು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ನೀವು ಪಡೆದ ಅನುಭವ ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದಂತಾದರೆ ಅದೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಕರಪಡುವ ಸಂಗತಿ; ಆದುದರಿಂದ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರ ಬಗೆಗೆ ಅಲಹಾಬಾದದ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ತಂತಿ ಸಮಾಚಾರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಉಪಸಮಿತಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯವರ ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ–ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಹಾಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ನಿರ್ಣಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಅಲಹಾಬಾದದ 'ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್' ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಇವುಗಳ ಅನುದಾನದ ಬಗೆಗೆ, ನಿಮಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾದಂತಿದೆ. ಮೊದಲಿನದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಇಷ್ಟು 'ಯು. ಪಿ' ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅರ್ಜಿಗೆ 'ನ್ಯಾಶನ್ಯಾಲಿಸ್ಟ್ ಜರ್ನಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್'–ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಕಮಿಟಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಹಣದಿಂದ ರೂ. ೨೫,೦೦೦ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಎರಡನೆಯ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,
ಮೋತೀಲಾಲ್ ನೆಹರೂ
ಮಹಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಮುಂಬೈ
ಜುಲೈ ೨೫, ೧೯೨೭

(೩) ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ

ಪ್ರಿಯ ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲಜಿ,

ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಬರೆದ ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ ೨೫, ೧೯೨೭ರ ತಮ್ಮ ಪತ್ರ–ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು–ತಲುಪಿದೆ; ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ; ನಾನು ಅದನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥ–ಯಾಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಹಲವು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ತಾವು, ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು: ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು, ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಹಣದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲವೆ? ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗೆ, ಆಗ, ಉಪಸಮಿತಿಯು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದರೆ ಸಮಿತಿಯು 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣಕೊಡುವುದು ಎಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಆಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಕರೆದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆ? ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿರ್ಣಯದ ಜೊತೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ?

೨. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಆಗ ವಿಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಹೆಸರು ಮೊದಲಿನದಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರೇ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲೆಂದುದರಿಂದ ಹೊಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಾವು ವಿಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಿರಾ? ಡಾ. ಅನ್ಸಾರಿಯವರಿಂದ, ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ದಿನಾಂಕ ೧೭.೬.೧೯೨೨ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಬರೆದರು. ಡಾ. ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಅವರೂ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತಿರಲಾರರೆಂದು ಭಾವಸುತ್ತೇನೆ.

೩. ಈಗ, ಇಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ತುರ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ತಡಮಾಡಲಾರೆನು. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರಿ. ಆಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿತ್ತು. ಅಮೃತಸರ ಮತ್ತು ಮೇನವಲಿ (Mainwali) ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಡೆದ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯರ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ, ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಶಾಪವನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಿದ ಹೊರತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರನಿಷ್ಠ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಫಲ ಪಡೆಯಲಾಗದೆಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿವೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪೌರುಷ ಅಸಂಭವವೇ. ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ, ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನದ ಶೇಷಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,

ದೆಹಲಿ, ಜುಲೈ ೨೩, ೧೯೨೨ **ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಸನ್ಯಾಸಿ**

ಅನುಬಂಧ – ೨

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳು

ಡಾ. ಭೀಮರಾವ್ ಆರ್. ಅಂಬೇಡಕರ್ ಮತ್ತು ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಅವರು ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರಕ ಮನವಿ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ವರುಷ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿವರಗಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಮುದ್ರಿತ ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಅನುಬಂಧ–೩ರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬೇಡಿದ್ದುದೂ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಗ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವರದಿಯು, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೀಗ ಪೂರಕ ಜ್ಞಾಪನಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ವರುಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪಸಮಿತಿಯು ವಿಚಾರಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮುಂದೆ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

೧. ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

(ಎ) ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

೧. ಬಂಗಾಲ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು, ಅಸ್ಸಾಂ, ಬಿಹಾರ, ಒಡಿಸಾ, ಪಂಜಾಬ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಂತೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು.

೨. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಶತ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡರಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

೩. ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ, ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತವು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ:

(ಎ) ಪ್ರತಿಶತ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು (೧೬%) ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

(ಬಿ) ಸಿಂಧ್ ಪ್ರದೇಶವು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದರೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಷ್ಟೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

(ಬಿ) ಫೆಡರಲ್ ವಿಧಾನಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಫೆಡರಲ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಎರಡೂ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು.

ಮೀಸಲಾತಿಗಳು

ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸೈಮನ್ ಕಮೀಶನ್ ವರದಿ (ಸಂಪುಟ ೧, ಪುಟ ೪೦) ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ (ಪು–೪೪)ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ದಲಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೨. ಫೆಡರಲ್ ವಿಧಾನಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೆಲ್ಲ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಲಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕೇಂದ್ರಾಧೀನ ಪ್ರದೇಶ, ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರುಗಳ ಪ್ರಾಂತ ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಲಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಇವೆಲ್ಲ, ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳೇ ಆಗುತ್ತವೆ.

೩. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಾಂತಗಳು, ಈಗಿರುವಂತೆಯೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಹೊಸ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿದರೆ, ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಬದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಫೆಡರಲ್ ಶಾಸನಪದ್ಧತಿಯ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ.

೨. ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಧಾನ

೧. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರು, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕರು ನೇರವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಾಧಾರಿತ ಆಯ್ಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨. ಕೆಳಗಿನ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ದಲಿತರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

(ಎ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ನಡೆದ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಮತಗಣನೆ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆದ ಮತಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ:

(ಬಿ) ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾರನ ಹಕ್ಕು ಖಚಿತವಾಗುವವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಮತಗಣನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

೩. 'ನಿಮ್ನವರ್ಗ'ದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ

ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಲ್ಲದವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ

ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಮ್ನವರ್ಗದಲ್ಲದವರು ನಾವು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗವರ್ನರರಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಾಮಕರಣವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಿರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣದ ಬದಲು ಚುನಾವಣೆ ಬಂದುದರಿಂದ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಉದ್ದೇಶವು ವಿಫಲವಾಗಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರದಂತೆ,

೧. ನಿಮ್ನವರ್ಗವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವು ತಮ್ಮವರಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿರಬೇಕು;
೨. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಂಥ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

೪. ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ

ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರು ಕೊಡುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ದಲಿತರ ಜಾತಿ ಸೂಚಕ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ, ದಲಿತವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರೇ, ತಾವೇ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರೂ ಈ ನಾಮಸೂಚಿಯ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಪಮಾನಕಾರಿಯೂ ಅಧೋಗತಿಯದ್ದೂ ಆಗಿದೆ; ಈಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕೃತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬದಲು ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಸದವಕಾಶದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರನ್ನು (Non-Caste Hindus) 'ಜಾತ್ಯೇತರ ಹಿಂದು', 'ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಹಿಂದು', ಅಥವಾ 'ನಾನ್‌ಕನ್ಫಾರ್ಮಿಸ್ಟ್ ಹಿಂದು' ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದೇ ವಿನಾ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾತಿ'ಯವರೆಂದಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ; ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ ದಲಿತವರ್ಗದವರು ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಕಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪರವಾಗಿ, ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಂದ ಹಲವಾರು ತಂತಿ ಸಂದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ತಲುಪಿವೆ.

ಅನುಬಂಧ – ೩

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ

ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಆಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು, ಮಂಡಿಸಿದ ಮತೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಬಾದ್ಯತೆಗಳು

೧. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮೂಲ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಮತ, ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರಿ, ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ, ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಪಭೋಗ, ಇಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿ ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಬಾರದು.

೨. ಯಾವುದೇ ಮತದವರ ಬಗೆಗೆ ತಾರತಮ್ಯಭಾವ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವಂತಹ ಲಿಖಿತ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು.

೩. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ನೀತಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟು, ಎಲ್ಲ ಮತೀಯರಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಎಂದರೆ ಅವರ ನಡಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪೂಜಾದಿಗಳ ಪಾಲನೆ, ಪ್ರಚಾರ, ಸಂಘ ರಚನೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮತಧರ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೆ ಬಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

೪. ತಮ್ಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದವರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ, ದಾನಶೀಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ, ನಡೆಸುವ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಶಾಲೆ–ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕುದು.

೫. ಸಂವಿಧಾನವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಭಾಷೆ, ದಾನದತ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅನುದಾನ ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

೬. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಮೋಸವನ್ನು ದಂಡನಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

೭. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

೮. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಕಾಯಿದೆಬದ್ಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿರಬೇಕು.

೯. ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ನಾಮಕರಣ ಇಲ್ಲವೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಾವಕಾಶ ಪಡೆದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಾಜಗಳು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆದಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಬಹುಮತವನ್ನು ಅಲ್ಪಮತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಸರಿಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬಾರದು. ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ತರುವಾಯ ಪಂಜಾಬ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮಿಶ್ರಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಥವಾ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನ ಸಹಿತ ಮಿಶ್ರಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಇತರ ಮತೀಯ ಸಮಾಜದವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ತರುವಾಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ರಹಿತ ಮಿಶ್ರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಿಶ್ರ ಚುನಾಯಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವದ ನಂತರವೂ ಸ್ಥಳ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೇರ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ.

೧೦. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಅಥವ ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಮಾಡುವ ನಾಮಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಸಮುದಾಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್–ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ತತ್ವಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿರಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗೆಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

೧೧. ಯಾವುದೇ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಸಾದಾಗ, ಶಾಸನಸಭೆಯ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದ ಮೂರಂಶದಷ್ಟು ಶಾಸಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯು ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡೆವಳಿಕೆಗೆ ಬಾಧೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಮಾಡುವಂತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮೂರಂಶದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವಿರೋಧಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಶಾಸನಸಭೆಯಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಸಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಕರಾರನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು; ಆ ತಕರಾರನ್ನು ಆ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗವರ್ನರ್ ಅಥವಾ ಗವರ್ನರ್ – ಜನರಲ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಆ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ, ತಡೆಯಬೇಕು; ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸಬೇಕು. ಅಂಥ ಮಸೂದೆಯು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೊಳಗಾಗಿ, ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಡಬಹುದು; ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಆ ಸ್ವಯಮಾಧಿಕಾರದ ಹಕ್ಕು ಇರುತ್ತದೆ; ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದೇ ಇಬ್ಬರು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸದಸ್ಯರು, ಆ ಮಸೂದೆಯ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ, ತಮಗೆ ಸಂವಿಧಾನವು ಇತ್ತ

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಸೂದೆಯು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು.

ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾದ್ಯತೆಗಳು

(ಎ) ವಾಯವ್ಯ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ದೇಶದ ಇತರ ಗವರ್ನರ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಂತೆ, ರಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸರಹದ್ದಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣಗಳೂ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಪ್ರತಿಶತ ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಿರಬಾರದು.

(ಬಿ) ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು, ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಇತರ ಗವರ್ನರ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತವನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಬೇಕು.

(ಸಿ) ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು, ಕೇಂದ್ರದ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಭೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಮೂರಂಶದಷ್ಟಿರಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಾರದು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾದ್ಯತೆಗಳು

(ಎ) ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜೆಗೆ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದು, ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು, ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ಅನೂರ್ಜಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕುದು.

(ಬಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

(ಸಿ) ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತದ ಭೂಪರಭಾರೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು.

(ಡಿ) ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪೂರ್ವಗ್ರಹದಿಂದ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಇಲ್ಲವೆ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಅವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ದಲಿತರಿಗಿರತಕ್ಕುದು.

(ಇ) ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

ಆಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕಿರುವ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳು

(ಎ) ಈ ಜನಸಮುದಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಉಪಸಮಿತಿಯು (ನಂ. ೮, ಸೇವೆಗಳು) ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾದ್ಯತೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ, ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಬಿ) ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಸೌಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

(ಸಿ) ಔರಸತ್ವ ಮತ್ತು ಪೀಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಇತರ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ನ್ಯಾಯಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವರಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಪರಾಧಿಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಜ್ಯೂರಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು.

ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜನಸಮುದಾಯದ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾದ್ಯತೆಗಳು

(ಎ) ಎಲ್ಲ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವರಿಗೂ ಇರಬೇಕು.

(ಬಿ) ಗವರ್ನರ್ ಅಥವಾ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಇವರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಈಗಿರುವ, ಅಪರಾಧಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಚಾರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಬದಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತವರು

ಹಿಸ್ ಹೈನೆಸ್ ಆಗಾಖಾನ್(ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪರ)
ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಪರ)
ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ಪನ್ನೀರ್ ಸೆಲ್ವಂ (ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪರ)
ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಗಿಡ್ನೆ (ಆಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ ಪರ)
ಸರ್ ಹ್ಯೂಬರ್ಟ ಕಾರ್ (ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಪರ)

ಅನುಬಂಧ – ೪

ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕರೆದ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗೆಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗೆಗೆ ೧೯೩೨ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯ರಂದು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ:

ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ, ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಹೋರ್, ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಇವರ ನಡುವೆ ಆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಓದಿ ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಗಾಂಧಿಯವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದಾಗಲಿ ದಲಿತರ ಸಲುವಾಗಿ ಜಾತೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಾರವರ ಈ ಆತ್ಮದಂಡನೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಗಾಂಧಿಯವರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಈ ಮತೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗೇಕೆ ತಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನೊಡ್ಡಿಕೊಂಡರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು, ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಪುಸ್ತಕದ ಅನುಬಂಧವೆ ವಿನಾ ಮುಖ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಯಾಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು 'ಮತಸಂಬಂಧಿ ನಿರ್ಣಯ'ದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಆತ್ಮದಂಡನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಖೇದಮಯ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾಗದೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್, ಯುರೋಪಿಯನ್ಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಿಖ್ಖರಿಗೂ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ, ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ, ಮತ್ತು ವಣಿಜರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಮತಪಂಥದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಮತೀಯರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂಬುದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗೆಗೆ, ಗಾಂಧಿಯವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಭಯ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಿಖ್ಖರಿಗೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷ

ಮತಪಟ್ಟಿಯಿಂದ, ಭಾರತವು ಒಡೆದು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಾವಕಾಶ ನೀಡುವುದರಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಹೋಳಾಗದು. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾದ ಇತರ ಮತಗಳ ಜನಗಳಿಗೊದಗಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಭಾರತವು ಹೋಳಾದರೆ ಅವರ ಚೇತನವು ಉದ್ವಿಗ್ನಗೊಳ್ಳದು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾದವರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಹಾಗೂ ನನ್ನಂತೆ ಹಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅಸಮರ್ಥವಾದ ವರ್ಗವೆಂದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ವರ್ಗವೇ. ಅವರನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿರುವ ಧರ್ಮವು, ಅವರಿಗೆ ಗೌರವಯುತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕರ್ಹರಲ್ಲದ ಅಸಮರ್ಥ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಈ ವರ್ಗದವರು, ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂ ಜನರನ್ನು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವ ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂದೂ ಜನರ ವೈಷಮ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಬದುಕಿನ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ತುಂಬೆಲ್ಲ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಲು, ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಬಂದು ಮಾಡುವ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ತಾವೆಷ್ಟೇ ಒಡೆದುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಚದುರಿದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಸನ್ನಾಹದ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಈ ನಿಮ್ನವರ್ಗ, ಸುಸಂಘಟಿತ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವನದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದು, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇವೇ ಅತಿಪ್ರಮುಖವಾದುವೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾನು, ಈ ಸಮಾಜದ ಹಿತಚಿಂತಕನಾಗಿ, ಆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಹೋರಾಡಬೇಕಾದುದು ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮರವರು ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿಗಳೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿವೆ; ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೂ ಮೀರಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕೋಮು ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ನಿಮ್ನರು ಪಡೆದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವದರ ಬದಲು, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ದಲಿತರಿಗಿದ್ದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ವಂಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿರಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮಹಾತ್ಮರವರು, ನಿಮ್ನರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತೆಸೆಯುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೊಡನೆ ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರವರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಡುವೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಮುಂದಿರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮರವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ದಲಿತರ ಪರವಾಗಿ ಮುಂದಿರಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಒಂದಾಗಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಇಂತಹ ಹೀನಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗದೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೂ ಕಾರಣರಾದರು.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಕೂಡಿದ ವಿರೋಧಿ ಕೂಟವನ್ನು ನಿಮ್ನರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮತೀಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ, ಮಹಾತ್ಮಾರವರಿಗೆ ನಿಮ್ನರ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ದ್ವೇಷದ ಕಾರಣವೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಮತೀಯ ಈ ತೀರ್ಪು, ನಿಮ್ನರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆಯೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ, ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರು ಹಿಂದೂಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವ ಸಮರ್ಥನಾಯಕರೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವವರೂ ಆಗಿದ್ದು, ಅವರು ಮಹಾತ್ಮರವರಿಗಿಂತ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನ್ ನಗರದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರು, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ತೀರ್ಪು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ನರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತೀಯ ತೀರ್ಪನ್ನು (Communal Award) ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆನಿಸಿದರೂ, ಅದರ ಯಶಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಖಚಿತವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮತೀಯವಾದಿಯಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾತ್ಮರವರು, ಮತೀಯ ತೀರ್ಪನ್ನು, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸುವಾಗ, ಮತೀಯವಾದಿಯಾದ ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರಿಗಿಂತ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿದುದು ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಡಾ. ಮೂಂಜಿಯವರಿಗೆ, ಮತೀಯ ತೀರ್ಪು, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರನ್ನು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮರವರು ಮೂಂಜಿಯವರ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಮತೀಯ ತೀರ್ಪು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ್ ರಾಜಾ, ಶ್ರೀ ಬಾಲೂ ಅಥವಾ ಶ್ರೀ ಗೋವೈ ಇವರನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಮಿಶ್ರಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾವ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್ ರಾಜಾ ಅವರ ಘರ್ಜನೆಗಳು ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾನವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ, ಹಿಂದೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಟುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಹಿಯಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು, ಮಿಶ್ರಮತದಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ! ಅವರು, ಆ ಮರವೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ನನಗೆ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಾ ಅವರು ಮತೀಯ ತೀರ್ಪು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಒಂದೆಂದರೆ – ದಲಿತವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೆಂಬುದು; ಮತ್ತೊಂದು ಅವರು ಹಿಂದೂ ಪಂಗಡದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡರೆಂಬುದು.

ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ಕೊರಗಿನ ಬಗೆಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ, ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ದಲಿತರ ಪರವಾಗಿ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆದವರನ್ನು ರಾಜಾ ಅವರು ಆಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ರಾಜಾಸಾಹೇಬರು, ಭಾರತೀಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ತಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ದಲಿತರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ; ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ೧೪ರಲ್ಲಿ ೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು,

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ೨೦೦ರಲ್ಲಿ ೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (ಯು.ಪಿ)ದಲ್ಲಿ ೧೮೨ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ೧೫೦ರಲ್ಲಿ ೬ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಡಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦ರಲ್ಲಿ ೬ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೨೫ರಲ್ಲಿ ೮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ದಲಿತರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಆದಿ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ೭೫ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊಡನೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಮಾತಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರಲಾರೆನು. ಇದು ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ, ನೀಡಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇರಲಾರದು. ಈ ರೀತಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ರಾಜಾಸಾಹೇಬರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿಯ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಇತರರನ್ನು ಆಪಾದಿಸುವ ಮೊದಲು, ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಜನಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವೆಂದು ಮತ್ತು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದೆನಿಸಿದ್ದರೆ, ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅವರು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ? ಮತೀಯ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತವರ್ಗದವರು ಹಿಂದೂ ಜಾತಿಯವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ರಾಜಾ ಸಾಹೇಬರ ವಾದವನ್ನು (ಅದೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ) ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನು. ರಾಜಾ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮನಸಾ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಾರೆನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಮತ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಜಾ ಅವರು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎತ್ತಿದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಾ ಅವರು ನಿಮ್ನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಾಜಾ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವರೆಂಬ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಹಿಂದುಗಳು, ರಾಜಾ ಅವರನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸುವುದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕು.

ಆದುದರಿಂದ, ಮತೀಯ ತೀರ್ಪು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಬೇಡುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಬೇಡುವವರನ್ನು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ. ಅದನ್ನು ಇರುವಂತೆಯೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮರವರು ಏನನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೊ ನಾನರಿಯೆ. ಮಹಾತ್ಮರವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೂ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಂದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅವರು, ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ದಲಿತರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರು. ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ದಲಿತರು ಮತ ನೀಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಮಹಾತ್ಮರವರು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು. ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೊನೆಗೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದ

ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಮತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅದೊಂದು ಔಪಚಾರಿಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾಯದೆಗನುಗುಣವಾಗಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಯಾವೊಂದು ಸ್ಥಳ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಯೋಜನೆ ಹೀಗಿದೆ:

ದಲಿತವರ್ಗದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾಗಬಹುದು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲನ್ನನುಭವಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು, ಚುನಾವಣಾ ತಕರಾರಿನ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ತಾನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸೋಲನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪಡೆದರೆ, ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಹಿಂದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಮನ ಒಲಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಳ ಖಾಲಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮರವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ, ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೊಬ್ಬ ನಿಮ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಹಿಂದೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಸೋತರೆ ಮತ್ತೆ ಅಂತಹದೇ ತೀರ್ಪು ಎಂದರೆ ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸೋತನೆಂಬ ತೀರ್ಪು... ಹೀಗೆ ಅನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಇಂದಿಗೂ ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು, ಮಹಾತ್ಮರವರ ಆತ್ಮವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮರವರ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊರಬೀಳದ ಹೊರತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಅಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದು ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರಾಗಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನು. ನನ್ನ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಕೆ, ಇಲ್ಲವೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಿಡಲಾರೆನು. ಮಹಾತ್ಮರು ಅಮರರಲ್ಲ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇತರರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲವೆಂದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರಲಾರದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಾತ್ಮರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಗುರಿಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ವೇಗದ ಬಗೆಗೆ, ಹಾಗೂ ಮಹಾದ್ ಮತ್ತು ನಾಸಿಕ್ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಘರ್ಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸದ ಕುರಿತು ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿದೆ; ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಯಾವುದೇ ಹಿತಚಿಂತಕನು, ಅವರ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಎಂದೂ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕ ತೋಳುಗಳ ಮೇಲಿರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾರನು. ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳೂ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತುತ್ತಾರೆಯೆ ವಿನಾ ತಮ್ಮ ರಕ್ತಬಾಂಧವರನ್ನು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೋಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ದಲಿತರಿಗೆ ಇಂತಹವರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಜನಗಳಿಗೆ, ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತೀಯ ತೀರ್ಪನ್ನು ಬದಲಿಸಬಯಸಿದರೆ, ದಲಿತರಿಗೆ ಮತೀಯ

ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭರವಸೆಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮರವರು ತಾವು ಆಲೋಚಿಸಿದ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬೇಡುವುದರಿಂದ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಾಗದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾತ್ಮರಂತೆ ನಾವೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮರು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸಲಾರರೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ವ್ರತ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅವರ ನಿರ್ಧಾರವು, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರವರು ಇಂತಹ ಗಂಭೀರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಿಂದು–ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂದು–ದಲಿತರ ನಡುವಿನ ದೊಂಬಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇಲ್ಲವೆ ಇಂತಹದೆ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ದಲಿತರ ಸಮೂಹವನ್ನು ಅವರ ಈ ಕ್ರಮ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಧಾರಿಸಲಾರದು. ಮಹಾತ್ಮರವರ ಈ ಕೃತಿ, ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಭಾರತದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ದಲಿತರ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಭಯಾನಕ ಕೃತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರವರು ತಿಳಿದಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಲಾರೆನು.

ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾರದು. ಮಹಾತ್ಮರವರು, ನಿಮ್ನರನ್ನು ನೀವು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ನರು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಆತ್ಮಾಹುತಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗೆಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಪಡೆಯುವ ಜಯವು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಲಾರೆನು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿ ಹಾಗೂ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂಬುದನ್ನೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಿಂದೂ–ದಲಿತರಲ್ಲಿ ವೈರಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಕಂದರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಗದ್ದಲವೇ ಎದ್ದಿತು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಹ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ 'ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹಿ' ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಿತೂರಿ ಮಾಡಿದವು. ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ, ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು. ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದ ಸಭೆ–ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅತಿರಂಜಿತ ವರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದವು. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರಲ್ಲಿ ವಿಭಜನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಅವರ ತರತಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲು 'ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗುಂಡು'ಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಂಡ ಕೆಲವು ಘರ್ಷಣೆಗಳೂ ನಡೆದವು. ಈ ರೀತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರುಕಳಿಸಬಾರದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಗುವ ಭೀಕರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಿ. ಮಹಾತ್ಮರವರು ಈ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾರರು. ಹಗಲಿನ ತರುವಾಯ ರಾತ್ರಿ ಬರುವಂತೆ ಮಹಾತ್ಮರವರು ಈಗಲೇ ತಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಆಶೆಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

ಇಂತಹ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ತಾನಾಗಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ, ಈ ವಿಷಯವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ವಚನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮರವರು, ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬದುಕು ಮತ್ತು ನನ್ನ ವರ್ಗದ ಜನ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಜನರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಲು ನಾನೆಂದೂ ಒಪ್ಪಲಾರೆ.

ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ಅನುಬಂಧ – ೫

ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು, ದಿನಾಂಕ ೧೨, ನವೆಂಬರ್ ೧೯೩೬ರಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆ ಘೋಷಣೆಯ ವಿವರಗಳು ಇಂತಿವೆ: "ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಅಪೌರುಷೇಯವಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಯಂ ಸಹಿಷ್ಣುತಾಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ; ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶ ಮತ್ತು ಖಚಿತತೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ; ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅದು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ; ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತವಕಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಜೆಯು, ಜನನ, ಜಾತಿ, ಸಮಾಜ – ಇವುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಬಾರದು. ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಈ ಮೂಲಕ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ತಿಳಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಳೆ, ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವುಗಳ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮೀಯನಿಗೆ – ಜನನ ಇಲ್ಲವೆ ಧರ್ಮಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ, ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಘೋಷಣೆ, ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ."

ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸಚೇತನದ ಉಗಮದ ತೂರ್ಯಧ್ವನಿಯೆಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ನನಗಿನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗಿವೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತೆರೆಯ ಮರೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸರ್. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗುರುವಾಯೂರು ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗೆಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ವಿವಾದವೆಬ್ಬಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ವಿರುದ್ಧವಿದ್ದವರ ಪಕ್ಷವಹಿಸಿದ್ದರು. ವಿವಾದವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಇಂತಿವೆ:

"ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ನಾನು ಜಾತೀಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಸ್ಫುಟವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯದ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ದೈವಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ಅದರ ವಿವರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳಿವೆಯೆಂಬುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ನಾಯಕರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಸಂಘಟನೆಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ, ನಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಆಘಾತ ನೀಡುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಲಾರದು; ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೇರ ಕ್ರಮವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾರಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನವನ್ನು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಭಿನ್ನವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ದಲಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ತಡೆಗೆ ನಾವು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ಇದೆ."

ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೩ರ ತರುವಾಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿವೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಲು ಕಾರಣಗಳಾವುವು? ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಯೆಳವ ಸಮಾಜದ ಸಭೆ ಜರುಗಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯೆಳವ ಜನರು, ಮಲಬಾರ ಪ್ರದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹರಡಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು. ಇದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಮಾಜವಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಾಜವಾಗಿದ್ದು ತಿರುವಾಂಕೂರ ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯು, ಯೆಳವ ಜನರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆದು ಬೇರೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೊ ಬೇಡವೊ ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕೂಡಿತ್ತು; ಈ ಜನರದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಿನ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯವು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಒಡೆದುಹೋಗುವುದು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮರಣಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದಂತೆ ಎಂಬ ನಿಜ ಅಪಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದು ಘೋಷಣೆ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದು ಸರಿ ಇದ್ದರೆ ಘೋಷಣೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅಂಶವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್‌ಅವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯಲು ಬಲ್ಲರು. ಹಿಂದೂ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ತಾರತಮ್ಯ. ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು, ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾನವೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ತಂದುದರ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ – ಕಾಯದೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬ ತತ್ವದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ದೂರವಿಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಶಿರಚ್ಛೇದಕ ಯಂತ್ರದ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಘೋಷಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ? ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಯಾಗಿದೆ? ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ನಿಜಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಲಬಾರ ಪ್ರದೇಶದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಸೂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಪಿ. ಪನ್ನೀರಸೆಲ್ವಂ ಅವರು ತಿರುವಾಂಕೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದರು. ಅವು ನಿಜವಿದ್ದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಪೊಳ್ಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪನ್ನೀರಸೆಲ್ವಂ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳಿವು:

"ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು; ಇದು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೊಂದು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಂಶಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜರು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಬಲದಿಂದ ಈ ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಬಂದ ಪತ್ರದ ಆಧಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮೊದಲ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದ ನಂತರ, ಹರಿಜನರು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಮೊದಲು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೂಜಾರಿಗಳು, ಹರಿಜನರು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆಂದೂ ಮಹಾರಾಜರು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಯೋಜನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಶ ಪಡೆದಿದೆಯೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮಹಾರಾಜರು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ."

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂರನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪನ್ನೀರಸೆಲ್ವಂ ಅವರು ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಅದು ಹೀಗಿದೆ: "ಹಿರಿಯ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಕೆಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮಹಾರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ – ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನಿದ್ದವು? ಹಿರಿಯ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಪುತ್ರಿಯ ವಿವಾಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇವಾಲಯದ ಶುದ್ಧೀಕರಣವು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಘೋಷಣೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?" ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವು ವಿವಾದಾತೀತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಲಬಾರ್ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಘೋಷಣೆಯು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರ ಬಗೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಘೋಷಣೆಯು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಾರಸರ್ವವೂ ಕೊನೆಯದೂ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆ? ಕೇವಲ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವೆ, ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲವೆ? ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಸಮಾನತೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾರೆಯೆ? ದೇವಾಲಯಗಳ ಖಾತೆಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಇಲ್ಲವೆ ಶೂದ್ರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ? ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮಾನತೆಯತ್ತ ಸಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆ? ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಪುಲಯಾರ್ ಚೆರಮಾರ್‌ದ ಐಕ್ಯಮಹಾಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರು, ನನಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ೧೯೪೫ರ ನವೆಂಬರ್ ೨೪ರಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮೈಯ್ಯನಾಡ್

ಕ್ವಿಲಾನ್ ೨೪.೧೧.೧೯೪೫

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಮುಂಬಯಿ ಅವರಿಗೆ–
ಮಾನ್ಯರೆ,

ನಿಮ್ಮಿಂದ, ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮೌಲಿಕ ಉಪದೇಶ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನರ ಮುಖಂಡನಾದ ಕಾರಣ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಸಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ದುಃಖ – ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧. ಮಹಾರಾಜರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಘೋಷಣೆಯೂ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಾನವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಹರಿಜನರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

೨. ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವರು ಪದವೀಧರರು; ಅರ್ಧ ಡಝನ್ ಪದವಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಓದಿದವರು, ಐವತ್ತು ಜನ ಶಾಲೆಯ ಕೊನೆಯ ವರುಷದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವರು; ಎರಡು ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ನೇಮಕಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇವೆಲ್ಲ ನೇಮಕಗಳು ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹರಿಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದೊ ಇಲ್ಲವೆ ಎರಡೊ ವಾರಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ಅನುಮತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸವರ್ಣೀಯನನ್ನು ಒಂದು ವರುಷ ಇಲ್ಲವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಅವಧಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೇಮಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ನೇಮಕಾತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಾಂತೀಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ನೇಮಕಗಳ ಅವಧಿ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ಸವರ್ಣೀಯ ನೇಮಕದ ಅವಧಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಹೀಗಾಗಿ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಸವರ್ಣೀಯರೆಲ್ಲರ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಹರಿಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ.

೩. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹರಿಜನನಿಗೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ನೆಲವನ್ನು ಉಪಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸವರ್ಣೀಯರಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತುಕಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಸವರ್ಣೀಯರ ಮನೆ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ 'ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.' ಭೂಮಿಯ ಬಹುಭಾಗವು ಸವರ್ಣೀಯರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

೪. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣೆಗೆ, ಪ್ರತಿವರುಷ, ಸರಕಾರವು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹರಿಜನ ಸಮಾಜದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹರಿಜನರ ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು

ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಅವರು ಸವರ್ಣೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಹರಿಜನರ ಕಷ್ಟಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗವು.

೫. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನರೂ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹಿತ್ತಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸವರ್ಣೀಯರ ಆಳುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಅವರ್ಣೀಯರು ಪಶುಗಳಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ನಂತರವೂ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನರ್ಹತೆಗಳು ಹಾಗೆಯೆ ಇವೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸವರ್ಣೀಯರಿದ್ದು, ಇವರೆಲ್ಲ ಸದ್ಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹರಿಜನರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಸವರ್ಣೀಯರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಹರಿಜನರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಸವರ್ಣೀಯರು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹರಿಜನ ಕೂಲಿಕಾರರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ; ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಜನತೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಹುಚ್ಚರಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಕೆಲಸಗಾರನ ಸಂಬಳವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ; ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನ (ಸವರ್ಣೀಯರ) ಸಂಬಳವು ಹರಿಜನನ ಸಂಬಳದ ಮೂರು ಪಟ್ಟಾಗಿದೆ.

೬. ಉಪವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಬದುಕಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಕಾಣದಿದ್ದುದರಿಂದ, ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳ ತಲೆ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಪಾಸಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇವೆ. ಘೋಷಣೆಗೆ ಮೊದಲು ಸವಲತ್ತುಗಳ ಅವಧಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ೬ ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಪಾಸಾದ ತರುವಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

೭. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಖೆ ಇದ್ದು, ಅದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಸಿ.ಓ. ದಾಮೋದರನ್ ಎನ್ನುವವರಿದ್ದಾರೆ (ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ರಕ್ಷಕ). ಆ ಖಾತೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಮೊತ್ತದ ಹಣವು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ, ವರುಷದ ಕೊನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಹಣದ ಎರಡು ಮೂರಂಶದಷ್ಟು ಹಣವು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ, ವೆಚ್ಚವಾಗದೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಶತ ತೊಂಬತ್ತೈದರಷ್ಟು, ಮಂಜೂರಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಶಾಖೆಯ ಸವರ್ಣೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಶತ ಐದರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗ ಕೆಲವು ವಾಸದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸವರ್ಣೀಯರು; ಈ ಯೋಜನೆಯೂ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸರಕಾರವು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಪೂರೈಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಚಿನ್ ಪ್ರಾಂತವು ಇದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯವು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದಾಣೆಯಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

೮. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಬಹು ಜನರು, 'ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಲವಾದ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ನಾಯರ್, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೆಳವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಟ್ಟಂಥಾನು ಪಿಳ್ಳೆ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತರ ನಾಯಕರೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿಲುವನ್ನರಿಯುವ ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಯಕರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

೯. ನಾಯಕರು ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೀಗ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು, ಈಗ ಅದು ಕೋಮುವಾದದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ನಾಯಕರಲ್ಲೀಗ ಮತೀಯ ಭಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣ, ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಬರಹ – ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು, ಈ ಪ್ರಮುಖ ನಾಲ್ಕು ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತರ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರ ಚಳವಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇದಾದರೆ, ಜವಾಬುದಾರ ಸರಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಸರಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಮಾಜದವರ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಾಲ್ವರಿಂದ ಧ್ವಂಸಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಮೂರಂಶದಷ್ಟು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲೆಪ್ಪಿಯ ತೆಂಗಿನನಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಹರಿಜನ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬಗೆಗೆ ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರೆಲ್ಲ ಸವರ್ಣೀಯರಿದ್ದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಡೆದಿರುವ ಚಳವಳಿ, ಹರಿಜನರ ವಿರುದ್ಧದ ಚಳವಳಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಯಕನ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸವರ್ಣೀಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಾಜದ ನಾಯಕರು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ದಲಿತರನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೧೦. ಇವು ರಾಜ್ಯದ ದಲಿತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ : ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ. ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಇರಲಿ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ

ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶದ ಯೋಜನೆಯು, ದಲಿತರ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಚಳವಳಿಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ – ೬

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಾನದ ಬಗೆಗೆ
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಘೋಷಣೆ

ಪರಿಚಯ

ವೈಸರಾಯ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವು ಈಗ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನಾಂಕ ೧೫.೮.೧೯೪೪ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರು ಬರೆದ ಪತ್ರದ ವಿರುದ್ಧ ಟೀಕೆಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ದಲಿತರ ಅನುಮತಿ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಬಗೆದಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ಅವರ ಯೋಜನೆಯು ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಿತು; ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಜನಾಂಗ ಇಲ್ಲವೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಮರ್ಶೆ ಎಷ್ಟು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯದ್ದಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ದಲಿತರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಜನರ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಅತ್ಯಂತ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ಹಿಂದು–ಮುಸ್ಲಿಂ, ಅಥವಾ ಹಿಂದು–ಸಿಖ್, ಅಥವಾ ಹಿಂದು–ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಇವರುಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಿದೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣವಾದುದು. ದಲಿತರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ದುಷ್ಟ ನೆಪವೊಡ್ಡಿ, ಮತ್ಸರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವವರು ಈ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತೀರ ಭೇದ ಭಾವದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವವರೆಗೂ, ಪರಿಶಿಷ್ಟರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಾಳಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಟೆಗೊ–ಚೇಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವರದಿಯು ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡದ ವಿನಾ, ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದದ ವಿನಾ, ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ, ಭಾರತೀಯರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿತ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೭ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೪೧ರ

ವರೆಗೆ ಭಾರತದ ವೈಸರಾಯರು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಇವರು ಘೋಷಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವೂ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಸಮ್ಮತಿಯು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಯೋಜನೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಹಳ ಕಾಲ ಮುಂಚೆಯೇ, ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಗಳ ಜವಾಬುದಾರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ವೈಸರಾಯ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ – ಇವರು ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ದಿನಾಂಕ ೧೪.೮.೧೯೪೦ರಂದು ನೀಡಿದ್ದ ಅಮೀರಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ ೧೦.೧.೧೯೪೦ರಂದು ವೈಸರಾಯರಾಗಿದ್ದ ಲೀನ್‌ಲಿಥಗೋ ಅವರು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮೂರ್ಖತನದ್ದು ಮತ್ತು ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾದದ್ದೆಂದೂ ದಲಿತರ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಗೈಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿತೆಂದೂ ಆಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(೧)

೧೯೧೭ರ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರ ವರದಿಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು :

೧೫೫..........ರೈತರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಲಾರದು, ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಅತಿ ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ತನಗಿಂತಲೂ ಗಟ್ಟಿಗರು ಜಾಣರೂ ಆದವರ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು; ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಇರುವವರೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅವನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸುವವರೆಗೆ, ನಾವು, ಅವನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅದರಂತೆಯೇ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಬಗೆಗೂ ಇದೆ. ಅವರೂ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುವವರೆಗೆ, ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದೆನಿಸಿದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಗಿದಾರರಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

(೨)

ಗುಪ್ತ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸೌತ್ ಬರೋ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯ ಬಗೆಗೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ೨೩.೪.೧೯೧೯ರ ೫ನೆಯ ಲಿಖಿತ ವಿವರದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು :

೧೩. ಕಮಿಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರೇತರ ನಾಮಕರಣ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕೊ ಅವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. (ಹೇಳಿಕೆ ಮುಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆ), ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಲೋಚನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಸುಧಾರಣೆಯ ವರದಿಯು, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ: 'ನಾವು ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ,

ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ' ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾದ, 'ಹಿಂದು–ಮತ್ತು ಇತರರು'–ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರೂ, ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ವರ್ಗದ ಜನರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೊರಗಿರಿಸಿರುವ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದ 'ಪಂಚಮ'ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದವರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನರಾಗಿ ದಲಿತರು ಹೊರಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ಐದಂಶದಷ್ಟಿದ್ದು, ಮೊರ್ಲೆ ಮಿಂಟೋ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯು ಎರಡು ಬಾರಿ ಹರಿಜನರ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ, ದಲಿತರಿಗೆ, ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೆ–ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅದು ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಮಕರಣದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವರದಿಯು ೨೪ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್, ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಧಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆ ಆಧಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ–ಕಮಿಟಿಯು ದಲಿತರನ್ನು ಕುರಿತಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಇಂತಿವೆ

ಪ್ರಾಂತದ ಹೆಸರು	ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (ಮಿಲಿಯನ್)	ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನ	ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಾನ
ಮದ್ರಾಸ್	೩೯.೮	೬.೩	೧೨೦	೦೨
ಮುಂಬಯಿ	೧೯.೫	.೬	೧೧೩	೦೧
ಬಂಗಾಲ	೪೫.೦	೯.೯	೧೨೭	೦೧
ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್	೪೭.೦	೧೦.೧	೧೨೦	೦೧
ಪಂಜಾಬ	೧೯.೬	೧.೭	೦೮೫	–
ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಡಿಸಾ	೩೨.೪	೯.೩	೧೦೦	೦೧
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಸ್	೧೨.೨	೩.೭	೭೨	೦೧
ಅಸ್ಸಾಂ	೬.೦	೦.೩	೫೪	–
ಒಟ್ಟು	೨೨೧.೪	೪೧.೯	೭೯೧	೭

ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತದ ಒಂದು–ಐದನೆಯ ಅಂಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಎಂಟನೂರರಲ್ಲಿ ಏಳು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಆರಂಶದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ದಲಿತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ; ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರದೆ ವರದಿಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬರಹಗಾರರು, ಸ್ವಯಂರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಠವನ್ನು ದಲಿತರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ಜಾತಿಯ ಹಿಂದುಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ

ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸುವುದು ಒಂದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಸರಿ. ವರದಿಯ ಪ್ಯಾರಾ ೧೫೧, ೧೫೨, ೧೫೪ ಮತ್ತು ೧೫೫ರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು, ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ನಾವು ಉದಾರವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ದಲಿತರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ದಲಿತರಿಗೆ ಆರು ಸ್ಥಾನಗಳು, ಬಂಗಾಲ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಸ್, ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಒಡಿಸಾ ಇವುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ದಲಿತರಿಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

(೩)

ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹೆಸರು	ವಿದ್ಯಾ ವರ್ಗ	ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್	ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರೈಸ್ತ	ಕೂಲಿಕಾರರು	ಬಹಿಷ್ಕೃತ ವರ್ಗಗಳು	ಮಿಲಿಟರಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ	ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ	ಸಿ ನೆಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಣಿ	ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು	ವಾಸಿ ಬಂಗಾಳಿಗಳು	ಇತರರು	ಒಟ್ಟು	ಸದಸ್ಯರ ಒಟ್ಟು	ಪ್ರತಿಶತ ಪ್ರಮಾಣ
ಮದ್ರಾಸ್	೨	–	–	–	೨	–	–	–	–	–	೨	೬	೫	
ಮುಂಬಯಿ	–	೧	೧	೧	–	–	–	–	–	–	೨	೬	೫	
ಬಂಗಾಲ	೧	–	೧	೧	–	–	–	–	–	–	೨	೫	೪	
ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್	೧	೧	೧	–	–	–	–	–	–	–	೨	೫	೪	
ಪಂಜಾಬ್	–	೨*	೧	–	–	೧	–	–	–	–	೨	೬	೭	
ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾ	೧	೧	೧	೧	–	–	೧	೧	೧	೧	೨	೯	೯	
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್	೧	೧*	–	–	೨	–	–	–	–	–	೧	೫	೭	
ಅಸ್ಸಾಂ	–	೧*	೧	೧	೨	–	–	–	–	–	೧	೫	೯	
ಒಟ್ಟು	೭	೭	೬	೪	೬	೧	೧	೧	೧	೧	೧೪	೪೭	–	

* ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೨೭ರ ೩೧ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು, ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ–ಲಾರ್ಡ್ ಬರ್ಕನ್‌ಹೆಡ್ ಅವರು, ಕಾಯದೆಬದ್ಧ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಅವತರಣಿಕೆ:

"....ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದರೆ ೬೦ ಮಿಲಿಯದಷ್ಟು ಜನರು ದಲಿತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಾನಕವೂ ಇಲ್ಲವೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಯಾನಕವೂ ತೀವ್ರವೂ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಮ್ನರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಹರಿಜನರು, ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣ ಮತ್ತು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸೂರ್ಯನೇ ಕಲಂಕಿತನಾದಂತೆ; ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಯ ಬಳಿ ದಲಿತರು ನೀರು ಕುಡಿಯಲಾರರು. ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ತೃಷ್ಣೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಮೈಲು ದೂರ ಸರಿಯಬೇಕು; ಹಲವಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಅರವತ್ತು ಮಿಲಿಯದಷ್ಟು (೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ಸ್) ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಡವೆ, ನಾನಂತೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲವೆ ನನ್ನ ಯಾವುದೇ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಈ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ಕಮಿಷನ್, ಈಗ ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು; ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಿಶ್ರನ್ಯಾಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರ ಬಳಗ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ."

(೪)

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಂಪುಟ–೩ರ ವರದಿಯ ಅವತರಣಿಕೆ

"೭೮..........ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೂ, ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹರಾದ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಗುಪ್ತ ಮತದಾನವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಳಿಸಿದಾಗ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ, ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ; ಹೀಗಿದ್ದರೂ ದಲಿತರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸದ ವಿನಾ, ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನರ ಪ್ರಗತಿಯು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಒಳಗಾದರೂ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

"೮೦.......... ಆದುದರಿಂದ ನಾವು, ದಲಿತರಿಗೆ, ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸ್ಥಾನ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸೂಚಿತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸ್ಥಳ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಹರಿಜನ ವರ್ಗದವರಿಂದಾಯ್ದ ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ. ಗಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಿಕ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಸಂದೇಹವೇ ಇದೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಹಲವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ದುರ್ಬಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈಗ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದ್ದು, ಅದೇ ಕೊನೆಯದಲ್ಲ; ಅದರ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು

ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ– ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು, ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾರದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ.

(೫)

ಸಂವಿಧಾನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ವರದಿಯ ಅವತರಣಿಕೆ (ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ)

"೩೫. ನಿಮ್ನವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ : ನಿಮ್ನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆಗೊಳಗಾದವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಎಂಬ ಪದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯು ನಾಮಕರಣದ ಸಂದರ್ಭ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಲಿತರ ಪರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗುವವನಿಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಅವರು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸೂಚನೆ ಅವರನ್ನು ಬಹುವಿಶಿಷ್ಟ ಶೋಕದಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಮಿಷನ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವು – ಎಂದರೆ – ದಲಿತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮತಪಟ್ಟಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರು ನಾಲ್ಕಾಂಶ ಭಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು; ಇರಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ (ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್)ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಬ್ಬನೇ ಸದಸ್ಯನು ದಲಿತರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅವನೂ ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದವನಿರುತ್ತಾನೆ; ಇದರ ಬದಲು, ಸರಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ, ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ನಲವತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಈ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯು, ರಹಸ್ಯ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ತೀವ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದೆಂದರೆ – ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದಾಗಿದೆ. ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ, ದಲಿತರ ಸಂಘಗಳ ಸಭೆಗಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿವೆ.

(೬)

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೨ ಲೋಥಿಯನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ (ಮತದಾನ ಸಂಬಂಧಿ) ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಅವತರಣಿಕೆ

೩. ಪ್ರಾಂತಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ತಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ಮೂರಂಶದಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮಿತ ಮತದಾನದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವವರು, ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯಲಾರರೆಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿ, 'ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಫೆಡರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್' ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಗವರ್ನರರ ಪ್ರಾಂತಗಳು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಡಳಿತ ತಂತ್ರದ ಘಟಕಗಳಾಗಿ,

ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮತಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ; ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊತ್ತ ಶಾಸನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸಮಾಜದ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವದ ಅಂಗವೂ ತನ್ನ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬದ್ಧರಿರಬೇಕು.

ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ದಲಿತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಭೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲುಂಟಾದ ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ, ನಾಮಕರಣದಿಂದ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವಿಧಾನವೂ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ದಲಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಸೂಚಿಸುವ ರಹಸ್ಯ ಮತದಾನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ, ನಿಮ್ಮರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇಲ್ಲವೆ ದಲಿತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಅಥವಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಗೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದಲಿತರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆ? ರಹಸ್ಯ ಮತದಾನಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯು, ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

(೭)

ದಿನಾಂಕ ೧೭.೧೦.೧೯೩೯ರಂದು ವೈಸರಾಯ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನಲಿಥ್‌ಗೊ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅವತರಣಿಕೆ:

ಭವಿಷ್ಯದ ಫೆಡರಲ್ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮರು ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಯು–ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದು, ಅದು ಭಾರತೀಯರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೩೫ರ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಾಜಗಳ ಮುಖಂಡರೊಡನೆ, ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಾಜರುಗಳೊಡನೆ, ಯಥೋಚಿತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ನಾನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ.

(೮)

ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ದಿನಾಂಕ ೭.೧೧.೧೯೩೯ರಂದು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಲಾರ್ಡ್ ಝೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅವರು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅವತರಣಿಕೆ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದು, ಇಂದು ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಔಚಿತ್ಯ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ; ಭಾರತೀಯರೇ

ರಚಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ, ಭಾರತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಬಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತೇ ಸರಿ. ಭಾರತೀಯರೊಡನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೊಂದಿರುವ ಬಹುಕಾಲದ ಸಂಬಂಧವು, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಸರಕಾರದ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ, ನಿರಾಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಲಾರದು; ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ, ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರು, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಚರ್ಚೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಗವರ್ನರ–ಜನರಲ್ಲರ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯರು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು.

(೯)

ದಿನಾಂಕ ೧೦.೧.೧೯೪೦ರಂದು, ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ವೈಸರಾಯರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನ್‌ಲಿಥಗೊ ಅವರು, ಮುಂಬಯಿಯ ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಅವತರಣಿಕೆ:

ಭಾರತದ ಏಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ; ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಎರಡು ಸಮುದಾಯಗಳೆಂದರೆ : ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು. ಹಿಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು; ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.

(೧೦)

ದಿನಾಂಕ ೧೪.೮.೧೯೪೦ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೈಟ್ ಆನರಬಲ್ ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎಸ್. ಅಮೇರಿ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಅವತರಣಿಕೆ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಸರುವಾಸಿಯೂ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷವೂ ಆದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಭಾರತದ ಯಶಸ್ವಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ತಾನು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ, ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಮಾತನಾಡುವಂತಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿದವು ಎಂದರೂ, ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸರಳವಾಗಿರಬಹುದಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ; ಆದರೆ ಭಾರತದ ಜಟಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ, ಇದು ಭಾರತದ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು, ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಘಟಕಗಳು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯವಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತವೆ; ತಾವು ಭಾವಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕಗಳೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನದಾಗಿ ಕಾಣುವುದೆಂದರೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಂಘಟನೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತಗಳಿಂದ, ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಸಂಘಟನೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದಲೇ

ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಇದೇ ತತ್ವವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಘಟನೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ, ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ–ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪಾಗಿ ಹೊರಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೧೧)

ದಿನಾಂಕ ೨೩.೪.೧೯೪೧ರಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೈಟ್ ಆನರಬಲ್ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್ ಅಮೇರಿಯವರು ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಅವತರಣಿಕೆ:

ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನವು, ಭಾರತೀಯರಿಂದಲೇ ರಚನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಈ ಸಂವಿಧಾನವು, ಭಾರತೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು; ಅದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗರಚನೆಯು ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದುದಾಗಿರಬೇಕು.

(೧೨)

ದಿನಾಂಕ ೮.೮.೧೯೪೦ರಂದು ಭಾರತದ ವೈಸರಾಯರೂ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರೂ ಆದ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನ್‌ಲಿಥಗೊ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅವತರಣಿಕೆ:

ಹೊಸದಾಗಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದೆಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತಾದುದು; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಭಾರತದ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗಿರುವ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಹೊಸ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವು, ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಪ್ರಬಲ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯುತ ಘಟಕಗಳಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಇಂತಹ ಬಲಯುತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನೀತರಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

* * * *

ಅನುಬಂಧ – ೭

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವರದಿ ಮತ್ತು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಇವುಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿತರಣೆ ಕುರಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು:

(೧)

ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವರದಿ

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಸುಧಾರಣೆ ಕುರಿತು ಮಾಂಟೆಗೋ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಪೋರ್ಡ್ ವರದಿಯ ಅವತರಣಿಕೆ :

೧೬೩. ಮಹತ್ವದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಗುಂಪುಗಳು ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಾಗಿಯೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತಿದೆ.; ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಾಜಗಳೆಂದರೆ ಪಂಜಾಬದ ಸಿಖ್ಖರು, ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸವಲತ್ತು ಇವೇ ಆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕರ್ತೃಗಳು ಒಪ್ಪಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಗಳು, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುವು ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ; ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇಲ್ಲವೆ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ನಮಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವು ತಕರಾರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ನಂತರ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮೇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮೇತರ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹಿಂದು–ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಸಿಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ, ನಾವು ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸುವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುವವರೆಗೆ, ಈ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ

ಯೋಜನೆಯ ರಚಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ–ಎಂದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ.

(೨)

ಭಾರತದ ಕಾಯ್ದೆಬದ್ಧ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಅವತರಣಿಕೆ

(ಸಂಪುಟ–೨)

ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಪ್ಯಾರಾ ೮೫. ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನೀಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಲಖನೌ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗೆಗೆ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂರ ನಡುವೆ ಸ್ಥಾನ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಯೋಗ್ಯ ತತ್ವವನ್ನಾಧರಿಸಿವೆಯೆಂದು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ವ್ಯಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಎಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಸಮಾಜದವರೊಡನೆ, ತಾವೇ ಹೊಸ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ, ಮರುಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಬೇರೆಯದೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಎಂಟು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದು, ಅವರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು, ಆ ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತುಂಬಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. (ಇದು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ). ಆದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಗೆ ಅನುಬಂಧ ೭ರಲ್ಲಿ, ೭೦ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಬೇಡಿಕೆಯು ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುರಕ್ಷತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಂಗಾಲ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಎರಡೂ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಹಾಗೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ

ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರೆವು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾಂಶ ನೀಡುವುದು ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಾರದು. ಈಗಿರುವ ಬಂಗಾಲ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.

ಈಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆರೂ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ವಿರೋಧವಿರುವಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರತ್ತ ಒತ್ತುಕೊಡುವುದು, ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾದರೆ, ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ, ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗಿರುವ ಅಧಿಕಾಂಶ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ, ಹಿಂದು, ಸಿಖ್ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮಿಶ್ರಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮತೀಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಾದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಆರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂಲಕ ಈಗಿರುವ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ, ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಈ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಲು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅನುಬಂಧ – ೮

ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತದ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ತಯಾರಿಸಿದ ಘೋಷಣೆಯ ಕರಡು

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೊ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು, ಚರ್ಚೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ; ಆ ಚರ್ಚೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಿದ ವಚನಗಳ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಮಾಧಿಕಾರ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ: ಹೊಸ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚಿಸುವುದು ಈಗಿನ ಉದ್ದೇಶ: ಹೊಸ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ, ಮತ್ತು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಂಕಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ, ಅದು ತನ್ನ ಬಾಹ್ಯ ಇಲ್ಲವೆ ಆಂತರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ನದ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.

(ಅ) ಯುದ್ಧಸ್ಥಿತಿ ನಿಂತ ಕೂಡಲೇ, ಈ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು; ಅದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ.

(ಬ) ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಕ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಪ್ರಾಂತವು ಸಿದ್ಧವಿರದಿದ್ದರೆ, ತನ್ನ ಈಗಿನ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅದು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ; ಮುಂದೆ ಎಂದಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಸೇರಲು ಇಚ್ಛಿಸದ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಂತಗಳು, ಅವು ಹಾಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹೊಸ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ, ಅವುಗಳಿಗೂ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

೨. ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ–ಎರಡೂ ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿಹಾಕುತ್ತವೆ. ಈ

ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯರ ಕೈಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ತನ್ನ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜನಾಂಗಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಅದು ವಿಧಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಸಂಘಟನೆಯ ಇತರ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತವು, ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಡಲಿ, ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ ಅದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

(ಡ) ಯುದ್ಧಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದಾಯ ನಾಯಕರು ಬೇರೊಂದು ರಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಕೆಳಮನೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತದಾನದ ಅನುಪಾತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಘಟಕವಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಯು (ಪ್ರಪೋರ್ಶನಲ್ ರಿಪ್ರಜೆಂಟೇಶನ್) ಪದ್ಧತಿಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಸಮಿತಿಯು, ಮತದಾನದ ಘಟಕದ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಂದು ಹತ್ತನೆಯ ಅಂಶದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾದವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತವೆ.

(ಇ) ಇಂದು ಭಾರತವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ರಚನೆಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಭಾರತದ ಜನರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಾಯಕರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸರಕಾರವು ಆಮಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಮಂತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

* * * *

ಅನುಬಂಧ – ೯

ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಗೆ ತಕರಾರುಗಳು

ಕ್ರಿಪ್ಸ್‌ರ ಸೂಚನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಹೇಳಿಕೆ:

ಯುದ್ಧ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಲ್ಲಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯೆಂದು ಅವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ದೂಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತ್ಯವು ಬಲಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದುದರ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮ್ಯೂನಿಚ್ ಮನೋಧರ್ಮ–ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಈ ಮನೋಧರ್ಮವೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಡಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸದಿದ್ದುದು ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸರ ದೌತ್ಯವು ವಿಫಲವಾದಂತಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕನ್ನರನ್ನು ಅವರ ಧೋರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನ ಹಾಗೂ ಸ್ಟ್ಯಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಕುರೂಪಗೊಂಡ ಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತಾನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅತ್ಯಾತುರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ೧. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯು ಇರಬೇಕು; ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು; ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ೨. ಈ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬಾರದು; ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಾಂತಗಳು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೊ ಬೇಡವೊ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆ. ೩. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಜನಾಂಗ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸುರಕ್ಷಿತತೆ ಹಾಗೂ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪರೇಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯುದ್ಧವು ಆರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಆಗ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಸಭೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ದಿನಾಂಕ ೧೪.೮.೧೯೪೦ರಂದು ಶ್ರೀ ಅಮೇರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಇದು:

"ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯ ಯಂತ್ರವಾಗಿದೆ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ತಾನು ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದರೆ, ತಾವು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಇಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದುದು, ಇದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಇದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಸಂಕೀರ್ಣ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಬಹು ಮುಖ್ಯಸಂಗತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೇರೆಯವರು ತಾವು ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲ; ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕಗಳೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರಬೇಕೆಂದೂ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೊದಲಿನದೆಂದರೆ – ದೊಡ್ಡದಾದ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಗುಂಪು–ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರಿಂದ ರಚನೆಗೊಂಡ ಸಂವಿಧಾನದೊಡನೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸುವ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಂಥ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ತತ್ವವು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪೆಂದೆನಿಸುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಎಷ್ಟೇ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೂ, ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೊರಗೆ, ತಾವೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಈ ಗುಂಪು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ."

ವೈಸರಾಯ್ ಅವರು ದಿನಾಂಕ ೮.೮.೧೯೪೧ರಂದು ಮಂಡಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗೆಗೆ ಮಿಸ್ಟರ್ ಅಮೇರಿ ಅವರು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು: ವೈಸರಾಯ್ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಗ್ದಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ:

"ಈಗ ಎರಡು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಉದ್ಭವಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ; ಮೊದಲಿನದೆಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಚಾರ; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖಿ ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭಾರತೀಯರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಘಟಕಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾರದು ಎಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಸರಕಾರಗಳ ಯಾವುದೇ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಾವು (ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು) ಬದ್ಧರಾಗುವುದಿಲ್ಲ."

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದಿನಾಂಕ ೨೩.೪.೧೯೪೧ರಂದು ಮಿಸ್ಟರ್ ಅಮೇರಿ ಅವರು, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯ

ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದರು:

"ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನವು ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕೇ ವಿನಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಿಂದಲ್ಲ; ಅದು ಮೂಲತಃ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನನುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಭಾರತೀಯತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನವು ಅದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಳೆ; ಅದನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಮಿತಿಯು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದಾಗಿರಬೇಕು." ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಗ್ದಾನಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಬಗೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನೀಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಿಸ್ಟರ್ ಅಮೇರಿ ಅವರು ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧.೮.೧೯೪೦ರಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು.

"ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅಪಾಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ, ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯು ಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ಅಸಂಖ್ಯಾತವೂ ದುರ್ದಮ್ಯವೂ ಆದ ಆಕ್ಷೇಪಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಾನು ಇಂದು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರೆನು; ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗೆ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ, ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದ ಹಾಗೂ ಭೀಕರ ಅಡಚಣೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶಾಶ್ವತ ಸಮಸ್ಯೆಯು, ಪರಿಹಾರಗೊಳ್ಳದೆ, ಬೇರೊಂದು ಸಣ್ಣಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ."

ಮತ್ತೆ ದಿನಾಂಕ ೨೩.೪.೧೯೪೧ರಂದು ಅವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು :

"ಈ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎದುರಾಗುವ ಅನೇಕ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲವೆ ನಿರಾಶಾಜನಕವಾದ ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ ದಾಖಲೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮುಂದಿರುವ ಬಾಲ್ಕನ್ ದೇಶಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ ಅನುಭವಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಇಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ, ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಭಾರತದ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಏಕತೆಯ ಭಂಗದ ಭಯಾನಕ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಏಕತೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ." ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವು.

ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯ ಮಾತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬಗೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ನ ಮನಗೆಲ್ಲುವ ಸೂಚನೆಗಳು. ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ದಲಿತರ ಬಗೆಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೈಕಾಲುಕಟ್ಟಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೊಟ್ಟಿಯ ಬದಲು ಕಲ್ಲು ನೀಡಿದಂತೆ! ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯೆಂದರೆ ದಲಿತರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತೆಯೇ! ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಸ್ಥಾನವೇನೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯೂ

ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿಗೆಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ; ಒಂದು ವೇಳೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ದಲಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯಗಳೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಕೈಕೊಂಡವುಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲು ಬಹುಮತವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನವು ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವವು ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲ; ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ, ದಲಿತರ ಮತಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಭುಗಳ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಗೊತ್ತೆ? ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಗೆ ದಲಿತವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಹಿಂದುಗಳ ಕೈಯ ಉಪಕರಣಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತೋದ್ಧಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ದಲಿತರು ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹುದುಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದವರಾರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ದಲಿತರನ್ನು ತೋಳಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು; ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯು ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಾಗಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಡನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಐರಿಶ್ ಜನರ ಜಗಳ ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೈಗಡವಾಗಿ ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವೇ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ದಲಿತರ ಹಿತಗಳನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಬಗೆಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ದಲಿತರಿಗೂ ತಲೆದೋರಬಹುದಾದುದರಿಂದ, ಇದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಮಹತ್ವದ್ದು ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದೂ ಆದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕೃತತೆಯದು. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯು ರಚಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವೆ? ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಅಸಂಗತವಾದ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದೆ? ಅಥವಾ ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಎರಡು ಸರಕಾರಗಳ ನಡುವಣ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯೆ? (ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಂತೆ). ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಮೊದಲನೆಯ ತರಹದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ದೇಶದ ಕಾನೂನಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ನಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ತರಹದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಾನೂನಾಗದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಐರಿಶ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ

ಸಂಗತಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದಂತಹದಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಅಧಿಕೃತ ಮನ್ನಣೆಯೆಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಮನ್ನಣೆ. ಇಂತಹ ಮಂಜೂರಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ, ಸರಕಾರದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಂದರೆ:

೧. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನಗಳಾವುವು? ೨. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವು ಒಡಂಬಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆಯೆ? ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ–ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಎರಡು ತೆರನಾಗಿವೆ. ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಮರ. ಸೈನಿಕ ಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಭಾರತದ ಸೈನ್ಯವು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಒತ್ತಾಯಿಸುವಿಕೆಗೆ ಈ ಸಾಧನೆ ಲಭ್ಯವಾಗದು. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಬಲವನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರದು. ವಾಣಿಜ್ಯ ಯುದ್ಧವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೊಂದು ಮಾರಕನೀತಿ. ಅಲ್ಲದೆ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐರಿಶ್ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಾರಿದ ಐರಿಶ್ ಯುದ್ಧದ ಅನುಭವವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ರೂರ ಹಾಸ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೂ ಬರಿ ಒಣ ಸೂತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಭಾರತೀಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಕಟುಮಾತಿನಿಂದ ತೆಗಳಿದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನೇ ಯಾವ ವಿವರಣೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಸರ್ ಸ್ಟಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸರಾಗಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವರುಷದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆ ದಲಿತರ ಮೇಲಿನ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಹೇರಿಕೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಈಗ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಒಂದು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ರಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಗೆ ಅದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಹೇಗೆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೀರುತ್ತದೆ? ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಳವಳಗೊಂಡುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ನರದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಳವಳಕ್ಕೀಡು ಮಾಡಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಹುಮತದಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿರಿಸಿತು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹೊಣೆಯಲ್ಲವೆಂದು ವೈಸರಾಯರು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ದಿನಾಂಕ ೨೨.೮.೧೯೪೦ರಂದು ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು

ಪಾಸು ಮಾಡಿತು:

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಯಾವುದೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಗುಂಪನ್ನು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಂದೂ ಆಲೋಚಿಸಿಲ್ಲ; ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಂತೂ ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೆಂದೂ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲ್ಪಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ, ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿರ್ಣಯವು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಈ ವಿಷಯದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬಗೆಗೂ ಇದೇ ಒಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಬೇಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಮುಂದಿನ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಬೇಡಿತು. ಈಗಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ರಚನೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಂವಿಧಾನದತ್ತ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು ಭಾರತದ ಹಿಂದುಗಳು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ದಲಿತರು, ಸಿಖ್ಖರು ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಮನಸಾ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಕ್ರಿಪ್ಸರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪಕ್ಷಗಳ ನಡುವೆ ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷಗಳೇ ದೊಡ್ಡಪಕ್ಷಗಳು. ಕೇವಲ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಸಣ್ಣಪಕ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯ. ಈ ರೀತಿಯ ಘೋಷಣೆಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ವೈಸರಾಯರಿಂದಾಗಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಘೋಷಣೆಯು, 'ಭಾರತದ ಜೀವನದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳ ಅನುಮತಿ'ಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ದಲಿತ ವರ್ಗದವರ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದಲಿತ ವರ್ಗವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರಿಸಿದ ಯಾವ ಘೋಷಣೆಯೂ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜನವರಿ ೧೯೧೪ರ ೧೦ನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಸಮಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

"ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಂದ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಅಂತಹ ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ: ಒಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗುಂಪು; ಮತ್ತೊಂದು ದಲಿತರದು–ಹಿಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು; ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು."

ಕ್ರೋಧ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಈ ಭೇದಭಾವವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದ್ರೋಹವನ್ನೆಸಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ದೇಶಘಾತುಕತನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆಯ್ದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದು

ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೊ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೊ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯೊಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸತ್ಯವು ಬಲಾಢ್ಯತನಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಬಿದ್ದುದರ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ; ಇದು ಮ್ಯೂನಿಚ್ ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೋಧರ್ಮವೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಬಹುಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸತ್ಯ ನ್ಯಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟುದುದನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಲೇಸು. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನಾದರೂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

* * * *

ಅನುಬಂಧ – ೧೦

ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರ ನಡುವಿನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ–೧೯೪೪

೧. ದಿನಾಂಕ ೧೫.೭.೧೯೪೪ರಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ (ವೇವೆಲ್ಲರಿಗೆ) ಬರೆದ ಪತ್ರ:

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೇ,

'ನ್ಯೂ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಜಿಲ್ಡರ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ಅಧಿಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನಿತ್ತ ಹೇಳಿಕೆಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಿಲ್ಡರ್, ಎಷ್ಟೇ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಬೇಗ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂದರ್ಶನವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಪತ್ರ (ದಿನಾಂಕ ೧೭.೬.೧೯೪೪) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದಾದರೂ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಂದರ್ಶನ ನೆರವಾಗುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ವರದಾನ ಆಗುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,
ಎಂ.ಕೆ. ಗಾಂಧಿ

೨. ದಿನಾಂಕ ೨೨.೭.೧೯೪೪ರಂದು ವೈಸರಾಯರು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಉತ್ತರ:

ಪ್ರಿಯ ಗಾಂಧಿ,

ಜುಲೈ ಹದಿನೈದರ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞ. ಜಿಲ್ಡರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನೀವು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ತದನಂತರದ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲ; ಹಳೆಯ ನನ್ನ ಪತ್ರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ – ಎಂದರೆ ನೀವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರಾತ್ಮಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ, ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,
ವೇವೆಲ್

೩. ದಿನಾಂಕ ೨೭.೭.೧೯೪೪ರಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ:

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೆ,

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೨೨ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ತಮ್ಮ ಪತ್ರವು ನನ್ನನ್ನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸಿದೆ; ಆದರೂ ನಾನು ನಿರಾಶೆಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯು ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ೧೯೪೨ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೇಳಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತೇನೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಘೋಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರದ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಅದು, ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಈಗಿನಂತೆಯೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಆದರೆ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಬದಲು ಸ್ನೇಹಪರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಾನಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಆಸೆ ಉಳಿಯುವವರೆಗೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಬರಲು ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್‌ದಲ್ಲಿ, ಲಾರ್ಡ್ ಮುನ್ಸರ್ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವು ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರವೇ ನಮ್ಮ ಪರಸ್ಪರರ ಮಾತುಕತೆಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,

ಎಂ.ಕೆ. ಗಾಂಧಿ

೪. ದಿನಾಂಕ ೧೫.೮.೧೯೪೪ರಂದು ವೈಸರಾಯರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಉತ್ತರ:

ಪ್ರಿಯ ಮಿಸ್ಟರ್ ಗಾಂಧಿ,

ನಿಮ್ಮ ಜುಲೈ ೨೭ರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉಪಕೃತ. ನೀವು ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

೧. ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಿದ್ದೀರಿ: (ಎ) ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೪೨ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ – ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲಾಗುವುದು. (ಬಿ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ೨. (ಎ) ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತಕ್ಷಣ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. (ಬಿ) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು; ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಜವಾಬುದಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು, ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಾರದು–ಎಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾರತ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗಲಾರವು; ಲಾರ್ಡ್ಸ್‌ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಅಮೇರಿಯವರು ಜುಲೈ ದಿನಾಂಕ ೨೮ರಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೀವು ಓದಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಸರ್ ಕ್ರಿಪ್ಸ್‌ರಿಗೆ, ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಕ್ರಿಪ್ಸರು ಬಂದಾಗ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಂ ಆಝಾದ್ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಂತೆಯೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಿವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಕಾರಣಗಳೂ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೆ ಇವೆ.

೩. ಈ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ:

(ಎ) ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಒಪ್ಪಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗೆಗಿನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಟ್ಟಳೆಗೊಳಗಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಯುದ್ಧ ಶಮನಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬೇಷರತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಘೋಷಣೆ.

(ಬಿ) ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನೀವು ಸೂಚಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಹೊಣೆಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರದ ರಚನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೊಡನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

೪. ಈಗಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯಂತರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಳೆಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತದ ನಾಯಕರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದು, ಯುದ್ಧವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜವಾಬುದಾರಿಗಳೆಂದು ವಿಭಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಯುದ್ಧ ಕೊನೆಗೊಂಡು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರೆಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಇವರೇ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯುದ್ಧದ ವೆಚ್ಚದ ಬಗೆಗೆ ಭಾರತದ ಪಾಲನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

೫. ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಮುಖ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ನಾಯಕರು, ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಸಂವಿಧಾನ ರೀತ್ಯಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದ ಸರಕಾರವು ಯಶ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ರಚನೆಯಾಗುವ ಮೊದಲೇ, ಹಿಂದು–ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹತ್ವದ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪರಸ್ಪರ ಹತ್ತಿರವಾದರೆ, ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಾರದು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸುಲಭವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

೬. ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದ ಸರಕಾರದ ಅವಧಿಯು, ಯುದ್ಧ ಕೊನೆಗೊಂಡ ನಂತರ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಸಹಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಅವರು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಯುದ್ಧದ ತರುವಾಯ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸದು. ಆಗಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಪ್ರಥಮಥಃ ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆಯೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ,
ವೇವೆಲ್

* * * *

ಅನುಬಂಧ – ೧೧

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು

ದಿನಾಂಕ ೨೩.೯.೧೯೪೪ರಂದು, ರಾವ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಎನ್. ಶಿವರಾಜ್, ಬಿ.ಎ.ಬಿ.ಎಲ್, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರೂಪರೇಷೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯ.

ನಿರ್ಣಯ – ೧

ವಿಷಯ : ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು

ಕೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ವೈಸರಾಯರು, ದಿನಾಂಕ ೧೫.೮.೧೯೪೪ರಂದು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಅವಶ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದು, ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಕ್ರಿಪ್ಸ್‌ರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಆ ಆಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ತನ್ನ ರೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದಲಿತರು ಭಾರತೀಯ ಬದುಕಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಾಯದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಮಿತಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸಿಖ್ಖರು ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂರಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೆಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಸತ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಪ್ಸರ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳೇ; ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಮಾಂಟೆಗೂ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ; ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಹೊಣೆಗಾರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ; ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಅಲ್ಲದೆ ೧೯೩೫ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದು–ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ದಲಿತರು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂಬುದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ನಂತರದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಪಚಾರದ್ದೂ, ಅಪಪ್ರಚಾರದ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ

ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ದಲಿತರ ವಿರೋಧಿಗಳು ಹೂಡಿದ ಕುತಂತ್ರವೆಂದೂ ಹಾಗೂ ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಡುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡವಲು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯೆಂದೂ ಅದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸೌಹಾರ್ದಭಾವಗಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲು, ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಗುರಿಯನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಧಿಸಲು ಹಿಂದು ನಾಯಕರು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೨

ವಿಷಯ : ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರು ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಘೋಷಣೆ

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತೀಯರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಲಿತರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು; ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಕಟ್ಟಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ವೈಸರಾಯರು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತರ ಸಂಘದ ಒಕ್ಕೂಟವು ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು, ಭಾರತದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಲವಿನತ್ತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಘೋಷಣೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಪಕ್ಷಗಳು, ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತವೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಘೋಷಣೆ ಭಾರತೀಯರು ಗೌರವಿಸುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದುದೂ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿಳಂಬನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ತಂತ್ರವೆಂದೂ ಮತ್ತು ದಲಿತರೊಡನೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಹುತೇಕ ಒಪ್ಪಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಆಪಾದನೆಯು ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಶಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಬಾರದೆಂದೂ ಅದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ, ಘೋಷಣೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೩

ವಿಷಯ : ಸಂವಿಧಾನವು ನೀಡುವ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಹೊರತು ಸಂವಿಧಾನವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

(ಎ) ಅದಕ್ಕೆ ದಲಿತರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಬೇಕು.

(ಬಿ) ಅದು (ಸಂವಿಧಾನವು) ದಲಿತರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಘಟಕವೆಂದು ಮಾನ್ಯಮಾಡಬೇಕು.

(ಸಿ) ಅದು, ದಲಿತರಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು:

೧. ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂಗಡಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

೨. ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ ದಲಿತರ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬೇಕು.
೩. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಳಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು, ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ – ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಬೇಕು;
೪. ಶಾಸಕಾಂಗ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳ ಆಚೆಗೆ, ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಇಲ್ಲವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.
೫. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೩೫ರ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಮು ೧೬೬ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದಂತೆ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಇವರ ಸ್ಥಾನದಂತಹ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಲು, ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು; ಅದೆ ರೀತಿ ಫೆಡರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

ನಿರ್ಣಯ – ೪

ವಿಷಯ : ಮತೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವು, ಮತೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಿದ್ದರೂ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಇವರ ಸಲುವಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಜಿನ್ನಾ ಇವರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಮತದ ಮತೀಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯು, ಇತರ ಮತೀಯರ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಮತೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಭಾವವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ; ದಲಿತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸಲು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು, ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ; ಇದು ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದುದಲ್ಲ; ಶೋಚನೀಯವೂ ಹೌದು. ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡುದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಮತೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ, ಇತರರಿಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ರೀತಿಯ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆಂದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಎಂದರೆ ಹಿಂದು–ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ದಲಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದಲಿತರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ದೃಢವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೫

ವಿಷಯ : ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈಗಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ತತ್ವದ ಆಧಾರವನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಗುಂಪುಗಳು, ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯಾಮಾನದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ) ಅವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಬಲ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಮಿತಿಯು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮನ್ನಣೆ ಇತರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ ಭಾರತೀಯರ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂತಹದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಆಧಿಕ್ಯ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರ ವರದಿಯು ನಿಂದಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ–ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಂವಿಧಾನವು ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂವಿಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು, ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೬

ವಿಷಯ : ಶಾಸಕಾಂಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಮತದವರಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಮತದವರಿಗೂ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ದಲಿತರು ಸಹಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳಲ್ಲೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ತಮಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ–ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೭

ವಿಷಯ: ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ

ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯ ಅನುಭವವು, ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ–ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ, ದಲಿತರು ಸರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ದಲಿತರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು

ಸಹಜವಾಗಿ, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂಗಳ ಕೈಗಿತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡವರು ಹಿಂದುಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಲಿದ್ದಾರೆ–ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಜಂಟಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ, ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೮

ವಿಷಯ: ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಸರಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟು

ಎಲ್ಲ ಧನ ಸಂಪತ್ತು, ಇತರ ಸಂಪತ್ತು, ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ; ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಆಡಳಿತ ಅವರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಹಾಗೂ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರೇ ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ–ಎಂಬ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಗಮನಿಸಿದೆ ; ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಭಾವನೆಯು ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡಿಬರುವುದರಿಂದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ವಾಸಬಂಧದ ಈ ಭಯವು, ಸಂವಿಧಾನದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ೧೯೩೫ರ ಭಾರತದ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನೇ ಗಮನಿಸದೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಿನವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ರಚಿಸುವ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಬೇರೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಅದು ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಭದ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸದಾ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆಯಾದುದರಿಂದ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಕಾರವನ್ನು, ಕಮಿಟಿಯು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಕ್ಕಿನ ಚೌಕಟ್ಟು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಹೊಂದಲಾರದು; ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಚನೆಯಾಗುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಬೇರೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು; ಅದು ಅವರಿಗೆ (ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ) ರಕ್ಷಣೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳು ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಕಾರ್ಯಾಂಗವು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನ ರೀತ್ಯಾ ಅದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು.

೨. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಏಕವರ್ಗಾವಣೀಯ ಮತ ('ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರೆಬಲ್ ವೋಟ್') ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

೩. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಗುಂಪಿನಿಂದ, ಏಕ ವರ್ಗಾವಣೀಯ ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಿರಬೇಕು.

೪. ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ, ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು; ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು; ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಾದ–ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.

೫. ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನವು ಖಾಲಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ ನೇಮಕದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು.

೬. ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅವಧಿಯು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಅವಧಿಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ–೯

ವಿಷಯ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು

ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸರಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು ಇಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದು ಜನರ ಸರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಸರಕಾರವು ಒಳ್ಳೆಯದಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಟ್ಟದಿರಲಿ, ದಕ್ಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗಿನ ಆಡಳಿತವು ರಾಜಕೀಯ ದೂರವೂ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯರಹಿತವೂ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ಸಂಗತಿ, ಕಾಯದೆಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾದವರ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಯುತ ಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತದಿಂದ ದಲಿತರು ರಕ್ಷಣೆ, ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರರೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮನಗಂಡಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈಗ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವ, ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವ, ಅನ್ಯಾಯ, ದಲಿತರ ಬಗೆಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಹೀನ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಸಂವಿಧಾನವು ದಲಿತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ಣಯ–೧೦

ವಿಷಯ: ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯ

ದಲಿತರು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಪಮಾನ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೆ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಸಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅವರ ಕೈಗೆ ನಿಲುಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಹೊಣೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನವು, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೊಂದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ದಲಿತರ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಮುಂಗಡಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಥಮ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಿತಿಯು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಯ – ೧೧

ವಿಷಯ : ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳು

(ಎ) ಹಿಂದುಗಳ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾಗಿ ಜೀವನದ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ, ದಲಿತರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಅಸ್ಪಶ್ಯರಾಗಿಯೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ; ಹಿಂದುಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವೂ ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ಆದ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವರು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಿದೆ.

(ಬಿ) ಹಿಂದುಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಕ್ಕುವಿಕೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು, ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ತರುವಾಯ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೀನಾಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಬಗೆದು, ದಲಿತರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯರಾಗಲು ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೧. ದಲಿತರನ್ನು ಈಗ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುವ ಅವರದೇ ಆದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

೨. ಹೊಸ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ವಾಸವಾಗಿರಲು, ಹೊಸವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.

೩. ಜನ ವಾಸವಾಗಿರದ, ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಈ ಕಮಿಷನ್ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ದಲಿತರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ದತ್ತಿಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು.

೪. ಕಮಿಷನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಭೂಮಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಯದೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.

೫. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಿ, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಸಂವಿಧಾನವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಅನುಬಂಧ [illegible]

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಪ್ರಾಂತ	ಒಟ್ಟು ಜನ	ಮುಸಲ್ಮಾನರು		ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು		[illegible]		[illegible]	
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ	[illegible]	ಶೇಕಡಾ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಅನುಬಂಧ – ೧೪

ಪ್ರಾಂತವಾರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮತಬಲದ ವಿವರ

ಅನುಬಂಧ ೧೪	೧	ಮದ್ರಾಸ್
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೨	ಮುಂಬಯಿ
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೩	ಬಂಗಾಲ
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೪	ಯು. ಪಿ.
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೫	ಪಂಜಾಬ್
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೬	ಬಿಹಾರ
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೭	ಸಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಬೆರಾರ್
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೮	ಆಸ್ಸಾಮ್
ಅನುಬಂಧ ೧೪	೯	ಓಡಿಸಾ

ಅನುಬಂಧ ೧೪-(೧) ಮುಂದುವರಿದ

[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೨,೪೩೦	೩೩
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೭,೫೫೬	೧೨೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೪,೪೦೪	೫೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೦,೯೫೭	೩೯
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೧೧,೬೯೨	೨೫
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೪೩,೪೨೫	೮೫
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೫೪,೫೩೦	೧೩೧
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೨,೭೨೮	೭೪
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೮೯,೮೮೦	೩೪೬
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೫೪,೬೫೭	೬೦೨
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೬೮,೭೫೯	೩೨೦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೧,೪೫೯	೭೬
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೬,೭೪೯	೯೫
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೦,೦೩೬	೬೩
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೯,೭೪೫	೭೦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೭೩,೯೪೬	೧೧೬
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೭,೮೯೫	೧೬೧

[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೩೨,೭೬೩ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೪೦,೮೬೨ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೨೬,೮೦೩ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೪೫,೧೩೦ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೪೬,೩೩೭ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೪೭,೬೬೬ [illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			

[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು	ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನ		ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನ		ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಟ್ಟು ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ		
	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಮೀಸಲು	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಮೀಸಲು	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಮೀಸಲು	ಮೀಸಲು ಪ್ರತಿಶತ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	೧	೧	೨	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೪	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೧	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]							
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೫	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಅನುಬಂಧ ೧೪ (ಲ) ಅಸ್ಸಾಮ್

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	೨	೧	೨	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೧	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೪	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಅನುಬಂಧ ೧೪ (ವ) ಒಡಿಶಾ

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	೧	೧	೨	೧	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೪	೨	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೩	೧	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೩	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	೧	೧	೨	೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಅನುಬಂಧ – ೧೫

ಪ್ರಾಂತವಾರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿವರಗಳು

ಅನುಬಂಧ ೧೫	೧.	ಮದ್ರಾಸ್
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೨.	ಮುಂಬಯಿ
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೩.	ಬಂಗಾಲ
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೪.	ಯು. ಪಿ.
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೫.	ಪಂಜಾಬ್
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೬.	ಬಿಹಾರ
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೭.	ಸಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಬೆರಾರ್
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೮.	ಆಸ್ಸಾಮ್
ಅನುಬಂಧ ೧೫	೯.	ಓಡಿಸಾ

ಸೂಚನೆ : ೮ನೆಯ ಕಾಲಮಿನ ಹೊರತು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತೆ. ೮ನೆಯ ಕಾಲಮಿನ ಸದ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮತದಾನ ಮಾಡಿದ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ ಸಮನಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	2	3	4	5	6	7	8
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]		
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
[illegible]				[illegible]			
[illegible]				[illegible]			

ಪಟ ೮೫

ಅನುಬಂಧ ೧೫ (೩) ಬಂಗಾಳ

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]				
[illegible]			[illegible]				
[illegible]			[illegible]				

ಪಟ ೮೭
ಅನುಬಂಧ ೧೫ (೫) ಪಂಜಾಬ್

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]		
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
					[illegible]		[illegible]
೧. [illegible]				[illegible]			
೨. [illegible]				–			
೩. [illegible]				[illegible]			

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]				
[illegible]			[illegible]				
[illegible]			[illegible]				

ಪಟ ೮೯

ಅನುಬಂಧ ೧೫ (೭) ಸಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	-	-	-	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
[illegible]					[illegible]		

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
[illegible]				[illegible]			
[illegible]				[illegible]			
[illegible]				[illegible]			

ಪಟ್ಟ ೯೧
ಅನುಬಂಧ ೧೫ (೯) ಒಡಿಸ್ಸಾ

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]		
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	-	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–	-	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]			[illegible]	[illegible]
೧. [illegible] ೨. [illegible] ೩. [illegible]				[illegible] [illegible] [illegible]			

ಅನುಬಂಧ – ೧೬

ಲಾರ್ಡ್ ವೇವೆಲ್ಲರ ಯೋಜನೆ

೧. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ದಿನಾಂಕ ೧೪.೬.೧೯೪೫ರಂದು 'ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಅವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಶ್ವೇತಪತ್ರ.

೧. ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಶಲ್ ವಿಸ್ಕಾಂಟ್ ವೇವೆಲ್ಲರು, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಶನವಿತ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಭಾರತದ ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಚರ್ಚಿಸಿತು.

೨. ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ತರುವಾಯ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

೩. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಭಾರತದ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಾರ್ಯವು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಭಾರತೀಯರಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

೪. ಭಾರತದ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ನೀಡಲು ಕುತೂಹಲ ತಾಳಿದೆಯಾದರೂ ಬೇಡವಾದ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಭಾರತೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸರ್ವನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು.

೫. ಆದುದರಿಂದ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೆ ಇದೆ: ೧೯೪೨ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಷರತ್ತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೆಯೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡುತ್ತಾರೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ, ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಶಾಶ್ವತ ಸರಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ.

೬. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದರ ಬಗೆಗೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲ ಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

೭. ಭಾರತದ ಆಡಳಿತವು, ಜಪಾನಿನ ವಿರುದ್ಧದ ಯುದ್ಧದಿಂದಾಗಿ, ಕಠಿಣತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ

ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯುದ್ಧದ ನಂತರದ ಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

೮. ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು.

೯. ಭಾರತೀಯರು, ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನ ರೂಪಿಸುವವರೆಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು, ಈ ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಸದ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ, ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

೧೦. ಭಾರತದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಜಪಾನಿನ ವಿರುದ್ಧದ ಯುದ್ಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕ ಜಯ ದೊರಕಿಸಲು ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ವಿಜಯದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಕೆಲವು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೧. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ವೈಸರಾಯರ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೩೫ರ ಕಾಯಿದೆಯ ೯ನೆಯ ಅನುಸೂಚನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರು, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದವರಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಈ ಅನುಸೂಚಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು, ಸದನದ ಮುಂದಿರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದರೆ, ಆ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧೨. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಪುನರ್‌ರಚನೆ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ; ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ವೈಸರಾಯರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಈ ನಾಮಕರಣಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮತೋಲನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು; ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯುವುದರ ಜತೆಗೆ ಹಿಂದೂ–ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ, ಸಮ ಪ್ರಮಾಣವಿರಬೇಕು.

೧೩. ಈ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗಲು, ವೈಸರಾಯರು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಸಭೆ ಕರೆಯಬೇಕು; ಆ ಮುಖಂಡರು ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಅವರು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದವರಿರಬೇಕು;

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವ ಪಡೆದವರಿರಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವೈಸರಾಯರು, ಮೇಲಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಪುನರ್‌ರಚಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಆ ಸಭೆ ಅಂತಹ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ವೈಸರಾಯರು ಭವಿಷ್ಯದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಗೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು; ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು, ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಸದಾ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ತರಲಾಗದು.

೧೪. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸದಸ್ಯರು, ಜಪಾನಿನ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧವು ಜಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವವರೆಗೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫. ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರು, ವೈಸರಾಯ್ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ದಂಡನಾಯಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಮುಖ್ಯ ದಂಡನಾಯಕರು 'ಯುದ್ಧ ಸದಸ್ಯ'ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರದಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

೧೬. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಅಂಶವು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ; ವೈಸರಾಯರೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

೧೭. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ನಾಯಕರ ಮುಂದಿರಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಮಾಜಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ವಿಶ್ವಾಸ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸು, ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೇಲೆಯೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಾಯಕರ ಸಹಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ, ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಆವಶ್ಯಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

೧೮. ಈ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೊಣೆಗಾರ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಪಕ್ಷವು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೩೫ನೆಯ ಕಾಯದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ೯೩ರ ಪ್ರಕಾರ, ಗವರ್ನರರುಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮತೀಯ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಭಾರದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಿಸಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಸ್ವೀಕೃತವಾದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ.

೨೦. ಅದೇಂದರೆ– ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರವು (ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬಹುದಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಹಾಗೂ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವೈಸರಾಯರ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸದಸ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದು; ಮತ್ತು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು.

೨೧. ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರು, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ, ಭಾರತದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರದ ಅನುಭವವೂ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿದೆ.

೨೨. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ನಂತರ, ಈಗ ಸೂಚಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯು, ಈಗಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೆ, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೊ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಭಾರತದ ಭವಿಷತ್ತಿನ ಶಾಶ್ವತ ಸಂವಿಧಾನ ಇಲ್ಲವೆ ಸಂವಿಧಾನಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಲಾರದು.

೨೩. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಸದಿಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರು, ಸ್ವಾಯತ್ತಾಧಿಕಾರದತ್ತ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸರಕಾರವು ನ್ಯಾಯಯುತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ವಿದೇಶಿ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

(೨) ದಿನಾಂಕ ೧೪.೬.೧೯೪೫ರಂದು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ವೈಸರಾಯರು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ

ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಗುರಿಯತ್ತ ಭಾರತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವತ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಿರಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ, 'ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಅವರು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ಈ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು ಅತ್ಯಂತ ತೊಡಕಿನದಾಗಿರುವ, ಮತೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಸೆ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸದವಕಾಶಗಳು ಕಾಯ್ದಿವೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅದು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಮುಖರು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ

ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನನ್ನ ಉಪದೇಶದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಭಾರತದ, ಕೇಂದ್ರದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಇದರಿಂದ ಸುಸಂಘಟಿತ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಹೊಸ 'ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್' ರಚನೆಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂಚಿತ ಈ ಹೊಸ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಪಂಥಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದು–ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ರಚನೆಗೊಂಡರೆ, ಈಗಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದನ್ವಯ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ವೈಸರಾಯ್ ಮತ್ತು ಕಮಾಂಡರ್–ಇನ್–ಚೀಫ್ ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯರದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು 'ಯುದ್ಧ ಸದಸ್ಯ'ರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರ ಖಾತೆಯು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವೈಸರಾಯರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಡೊಮಿನಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹೈಕಮಿಶನರ್ ನೇಮಕ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೊಸ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಚನೆಯು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸರಕಾರದತ್ತ ಸಾಗಿದ ಮುನ್ನಡೆದ ದಾರಿಯೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಗೃಹಖಾತೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರ ಖಾತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಅವರು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಅವರು ತಮಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ರೀತ್ಯಾ ಇತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರೆಂದೂ ಹೊಣೆಗೇಡಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಾರರು.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಕೊನೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮಧ್ಯಂತರ ಸರಕಾರದ ರಚನೆಯು ಎಂದೂ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೊಸ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಗುರುತರ ಹೊಣೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಜಪಾನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋಲುವವರೆಗೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜಪಾನಿನ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು;

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಶಾಶ್ವತ ಸಂವಿಧಾನವು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಯುದ್ಧೋತ್ತರ ಕಠಿಣತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವಿತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು;

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಮೂರನೆಯದಾದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅತಿ ಕಠಿಣವಾದುದು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಾನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಹಾರದ ಅಗತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಕುರುಡಾಗಿಲ್ಲ;

ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಸಹಾಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಥ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಚನೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ನನಗೆ ಈ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು, ಕೆಳಗಿನವರನ್ನು ವೈಸರಾಯರ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ:

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು; ಅಥವಾ ಈಗ ಪ್ರಕರಣ ೯೩ರ ಕೆಳಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ಉಪನಾಯಕರು, 'ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್'ದಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ನಾಯಕರು, ಅಲ್ಲದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗ್ರೂಪ್‌ನ ನಾಯಕರು.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿನ್ನಾ ಇವರನ್ನು, ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರೆಂದು, ರಾವ್ ಬಹಾದ್ದೂರ ಎನ್. ಶಿವರಾಜ ಅವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು, ಮಾಸ್ಟರ್ ತಾರಾಸಿಂಗ್ ಸಿಖ್ಖರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು, ಈ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಇಂದೇ ತಲುಪಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು ೨೫ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ; ಸಿಮ್ಲಾ ದೆಹಲಿಗಿಂತ ತಂಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆಮಂತ್ರಿತರಾದವರೆಲ್ಲ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವುದರ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬುದಾರಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಸಭೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಚನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಸನ್ ೯೩ರ ಪ್ರಕಾರ, ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡುವ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು ಸಂಮಿಶ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಭೆಯು ಫಲಕಾರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಈಗಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರು ನನ್ನೊಡನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮನಸಾ ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಸಭೆ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೇಶದ ಹೊಣೆಗಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತವು ತನ್ನ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗಿದೆ. ಆ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಪುಗಾಲಿಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆಯಲ್ಲದೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುವುದಾದರೆ, ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೪೨ರ ಚಳವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಸೂಕ್ತ ವೇಳೆಯ ಬಗೆಗೆ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸೌಹಾರ್ದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಲು, ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಮೂಡಿಸಲು, ನನಗೆ ನೆರವಾಗಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣವು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದ ಈ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರ ವಿವೇಕ, ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವು, ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸೈನಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಕೀರ್ತಿ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ – ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹ. ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಉಜ್ವಲ ಭವಿತವ್ಯದತ್ತ ಸಾಗಿರುವ ಆಶೋತ್ತರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಜಾಣತನದಿಂದ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಲ್ಲ; ಅದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವಂಥದೂ ಅಲ್ಲ. ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಓರೆಕೋರೆಗಳಿವೆ, ಅಪಾಯಗಳಿವೆ. ಮರೆಯುವುದು ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ:

ಪ್ರಸಾರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದ ಕೂಡಲೇ 'ನಾನೇ ಮನ್ನಣೆಗೊಂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ'ಯೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರತ್ತ ವೈಸರಾಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ನಾನು ತಂತಿ ಕಳಿಸಿದೆನು. ಆ ಕಾರ್ಯವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರದು ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯಬಿದ್ದಾಗ, ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳವರೆಗೆ, ನಾನೇ ಅನಧಿಕೃತನಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಲಹೆಗಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅನಧಿಕೃತನಾಗಿ ಜಿನ್ನಾರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವೈಸರಾಯರ ಪ್ರಸಾರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ವಿಷಯವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗೂ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೀಗ 'ಸವರ್ಣೀಯ–ಹಿಂದು' ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ಸವರ್ಣೀಯ–ಹಿಂದು' ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದೂ ಜಾತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವೀರಸಾವರಕರ್ ಅಥವಾ ಶ್ಯಾಮಪ್ರಸಾದ ಮುಖರ್ಜಿ 'ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ' ಯವರಾಗಿದ್ದೂ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ? ಅವರೇನು ಬರಿ ಸವರ್ಣೀಯ–ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವದ ಹಿಂದುಗಳ ಪೈಕಿ ಪೂಜ್ಯ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರು ಜಾತಿಭೇದವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಇತರ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಸವರ್ಣೀಯ–ಹಿಂದು' ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಾತಿಯ ಎಲ್ಲ ಭೇದಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಹಿಂದುಗಳ ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದು ತೀವ್ರಗಾಮಿಗಳಿರುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ವೈಸರಾಯರು ಈ ರೀತಿಯ 'ಸವರ್ಣೀಯ–ಹಿಂದು' ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದುದು ಅಜ್ಞಾನದ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದು ಸಮಾಜವು ಸುಲಭ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಲ್ಲದೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ವಿಭಜಿಸುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಆ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಹಿಂದುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಮರ್ಮವನ್ನೇ ಘಾತಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೂಚಿತ ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅದು ಒಡಕಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ದೂರವಿದೆ.

ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ಆಮಂತ್ರಿತರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭೂಲಾಭಾಯಿ–ಲಿಯಾಖತ್ ಆಲಿ ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು, ವೈಸರಾಯರು ಕರೆದಿರುವ ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯ ತಳಹದಿಯಾಗಲಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭೂಲಾಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಭೂಲಾಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಈ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆನೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲ. ಮತೀಯ ತೊಡಕನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದ ನನಗೆ, ಶ್ರೀ ಭೂಲಾಭಾಯಿ ಅವರ ಸೂಚನೆಯು ಸರಿ ಕಂಡಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಇತ್ತೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೂಚನೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಎಲ್ಲರ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಈಗ ವಿರಮಿಸಬೇಕು; ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಎಳೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೂಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಘೋಷಿಸಬೇಕು – ಎ. ಪಿ. ಐ.

* * * *

ಪುಸ್ತಕ – ೨

ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ

ಮತ್ತು

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆ*

* ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೪೩

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ
(ಮೂಲ)

೧೯೪೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾದ ಕ್ವಿಬೆಕ್‌ನ ಮಾಂಟ್ ಟ್ರಾಬ್ಲಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾರತೀಯ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ನಡಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನವೂ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದಾಗಲಾಯ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಪುಸ್ತಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದು, ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದೆಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಭಂಗಮಾಡದೆ, ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಈಗ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಖನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ೧೦ ತಿಂಗಳಾದ ನಂತರ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಈ ಲೇಖನ, ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶಾಂತಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತನಶೀಲರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ೧. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ, ೨. ಜನಾಂಗಬೇದನೀತಿ ೩. ಯಹೂದಿ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ೪. ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಸಾವಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಮಾನವನೆಡೆಗೆ ತೋರುವ ಅಮಾನವೀಯತೆಗಳ ಮೂಲದ ಪ್ಲೇಗು ಗ್ರಂಥಿಗಳಿವು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಭೀಕರ ಹಾಗೂ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಯುದ್ಧದ ಅವಶೇಷದಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಹೊಸ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ತನಕ ಆಗಿರುವಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಬಹುದೆನ್ನುವುದೆ ನನಗಿರುವ ಗಾಬರಿ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದೊಂದು ಅನಾಹುತ, ಯಹೂದಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ದೊರಕಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರ ಯಾತನೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ವಾಸ್ತವ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಹಿಂದುಗಳು ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನ, ನಾಜಿಗಳು ಯಹೂದಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನದಷ್ಟು ಕ್ರೂರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಜಿಗಳ ಯಹೂದಿ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಹಿಂದುಗಳ ಸನಾತನವಾದ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನವಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಶೋಷಿತ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂದಿಸಿರುವ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ವಿಮುಕ್ತರಾಗಲು ಈ ಜಗತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ನೆರವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆಗೂ ನೀಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರು, ನೀಗ್ರೋಗಳು ಹಾಗೂ ಯಹೂದಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರತ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವೆನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಶಾಂತಿ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಮಂಡಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದೀತೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಈ ಲೇಖನದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

೨೨. ಪೃಥ್ವೀರಾಜ ಮಾರ್ಗ **ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್**
ನವ ದೆಹಲಿ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧, ೧೯೪೩

ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧ : ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೭೯

ಅಧ್ಯಾಯ – ೨ : ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಹತ್ವ ೩೮೧

ಅಧ್ಯಾಯ – ೩ : ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳು ೩೮೩

ಅಧ್ಯಾಯ – ೪ : ಹಿಂದುಗಳ ವಿರೋಧ ೩೮೬

ಅಧ್ಯಾಯ – ೫ : ಜಂಟಿ–ವಿರುದ್ಧ–ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ೩೯೧

ಅಧ್ಯಾಯ – ೬ : ಕಾರ್ಯಾಂಗ ೩೯೪

ಅಧ್ಯಾಯ – ೭ : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು ೩೯೬

ಅಧ್ಯಾಯ – ೮ : ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳು ೩೯೮

ಅಧ್ಯಾಯ – ೯ : ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ೪೦೨

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೦ : ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ೪೦೫

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದಶವಾರ್ಷಿಕ ಜನಗಣತಿ ತೀರಾ ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕೃತ್ರಿಮವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳದ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಾಲ್ಥೂಸಿಯನ್ನರು ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇಂದು ಜನಗಣತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪ್ರಥಮ ಕಾಳಜಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ವೃತ್ತಿನಿರತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವು ಸಂಖ್ಯಾಬಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಕೋಮಿನ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಮಿನ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಮೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನಗಣತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಳ್ಳು ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಈ ಸುಳ್ಳು ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರಣ ತೀರಾ ಸರಳವಾದದ್ದು. ದೇಶದ ಜನಗಣತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೪೦ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಪಂಜಾಬಿನ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ಖರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಜನಗಣತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ಖರಲ್ಲದವರನ್ನು ಸಿಖ್ಖರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸಿಖ್ಖರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಜನಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಅರಿವಾಗುವುದು. ಅವರು ಕೇವಲ ಹಿಂದುಗಳೆಂದೇ ನಮೂದಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೂ ಉಳಿದ ಹಿಂದುಗಳಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದರು. ಮತ್ತು ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ತೀರಾ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಇಳಿತವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿತು. ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೋಸ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ; ಆದರೆ ಇದು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ

ಈ ಮೋಸದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಜನಗಣತಿಯ ಈ ಮೋಸದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದವರೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜನಗಣತಿಯ ಅಂಕಿ–ಅಂಶವನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೬೦ ದಶಲಕ್ಷ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅಂಥ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೨

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮಹತ್ವ

'ಕೆಳಸ್ತರದವರು' ಎಂದು ಆಡಳಿತವರ್ಗ ಕರೆಯುವಂತಹ ಜನ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ರೋಮನ್ನರಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರು, ಸ್ಪಾರ್ಟನ್ನರಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳು, ಬ್ರಿಟಿಷರಲ್ಲಿ ನೀಚವೃತ್ತಿಯವರು, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳು ಮತ್ತು ಜರ್ಮನರಲ್ಲಿ ಯಹೂದಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಹೀಗೇ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದವರಾರಿಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ದುರ್ಗತಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುಲಾಮಗಿರಿ, ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅದೃಶ್ಯವಾದವು; ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದೇ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹಿಂದೂ–ಧರ್ಮ ಇರುವವರೆಗೆ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಯಹೂದಿಯೊಬ್ಬನ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೊಬ್ಬನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಯವಾಗಿದೆ. ಯಹೂದಿಯ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಸ್ವಯಂಕೃತವಾದವುಗಳು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಬವಣೆಗಳು ಆ ರೀತಿಯವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಒಳ ಅಂದಾಜಿನ ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಯಾತನೆಗಳು ಯಾವ ಪಾಶವೀ ಶಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಯಾತನೆಗಿಂತಲೂ ಖಂಡಿತಾ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲ. ಯಹೂದಿಗಳು ಕೇವಲ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೆಳೆಯುವ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶದಿಂದಲೂ ವಂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ೬೦ ದಶಲಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದಂತೆ ಯಾರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ; ಹಿಂದುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗಾಗಲಿ ಬೇಕಿರುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿರುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆ ಆಗಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸದಿರುವುದು ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. 'ದಿ ನೇಷನ್' ಎಂಬ ಅಮೆರಿಕನ್ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. 'ದಿ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್' ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ತೀರಾ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ಎರಡೂ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೆಂಬಲಿಗರು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸುಸಂಘಟಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಲೇಬರ್ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅರಿವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಯಾವ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮಿಯೂ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಅವು ಮಾಡಿವೆ. ಅವುಗಳು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅದರ ಹೆಸರು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದ ಹಿಂದೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಸಂಘಟನೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಭಾರತೀಯನನ್ನು

ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಾವು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅನಾದರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾರತೀಯ ಶಾಖೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನನ್ನಿಂದ ಬರವಣಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ಕೋರಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಆದರೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನ ತಂದಿರುವ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಆಹ್ವಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೩

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳು

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆ ತುಂಬಾ ಅಗಾಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯದಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಗ್ರಂಥವೊಂದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ನೂರರಗಟ್ಟಲೆ ಪುಟಗಳಾಗಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಾನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಷ್ಟೆ. ೧೯೪೨ರ ಜುಲೈ ೧೮ ಮತ್ತು ೧೯ರಂದು ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ[೧] ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಕೆಳಕಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳತ್ತ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

೨ನೇ ಗೊತ್ತುವಳಿ–ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ

ಕೆಳಕಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಬೇಕು.

೨. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹಿಂದುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇವರೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

೩. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗೊತ್ತುವಳಿ–೩ ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಷರತ್ತುಗಳು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಡಬೇಕು. ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ

---

೧. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ೧೯೩೫ರ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಇದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೨. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಶಾಸನದ ಅನ್ವಯ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ರಕ್ಷಣಾ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಪೊಲೀಸು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು – ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ–ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

೪. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲು ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಗೊತ್ತುವಳಿ–೪ : ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳು

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವು:

೧. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹಿಂದುಗಳಿಗಿಂತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಯಾವೊಂದು ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨. ಕೇವಲ ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯವಷ್ಟೇ ಆಗಬಹುದಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಬಹುದಾದ ಹಿಂದುಗಳ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುರಕ್ಷೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹಿಂದುಗಳ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾತನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಮತ್ತು ಬಹು ಜೋಕೆಯ ಆಲೋಚನೆಯ ನಂತರ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಅವರ ಈಗಿನ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

೨. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹೊಸಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು 'ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಯೋಗ' ಒಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಯಾರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೂ ಒಳಪಡದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಆಯೋಗದ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೪. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಂದ ಹೊಸಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಖರೀದಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಆಯೋಗವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೪

ಹಿಂದುಗಳ ವಿರೋಧ

ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಒತ್ತಾಯ ಮೂರು ರೀತಿಯವು ೧. ರಾಜಕೀಯ, ೨. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ೩. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ

ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಾಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮೂರು ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

೧. ಶಾಸನಸಭೆ ಕೇವಲ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎರಡೂ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕು.

೨. ಕಾರ್ಯಾಂಗವು ಕೇವಲ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು, ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಹೊಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

೩. ಆಡಳಿತವು ಕೇವಲ ದಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನಾಂಗವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಗೆ, ಅದು ಪಾತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರಮಮಿತ್ರ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂದು ಮನಸಾರೆ ಒಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಿಂದುಗಳ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಯೋಜನೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

೧. ಕೇವಲ ಭೂಪ್ರದೇಶವೆಂದು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು.

೨. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿನ ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಅದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮುಂದಿಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತೀಯ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮುಂದೆ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಈ ತಾರತಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಹಚ್ಚುವ ಸರಳ ತಂತ್ರ ಇದು. ಆದರೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ

ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಗಳು ಬಲಪಡಿಸಲಾರವು. ಅದರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಒಮ್ಮತದ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಮತದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶಾಸನಸಭೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು, ಶಾಸಕಾಂಗವನ್ನು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಸಮಂಜಸವಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ವಿಧಾನ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಎನ್ನಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮತೀಯವಾದದ್ದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ, ಈಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತವಾರು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವ ಶಾಸಕಾಂಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಚರ್ಚೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇದರ ಸುತ್ತಲೇ ಆಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಎನ್ನಲಾದ ಹಿಂದುಗಳ ಯೋಜನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮತೀಯ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಇದೇ ಸಮ್ಮತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮತ್ತು ರೂಢಿಯಾಗಿರುವುದು ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಅರ್ಹತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೊಳ್ಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಕೂಡ ಮತೀಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೊಲಸಾದದ್ದು, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದರ ಹಿಂದಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಟೊಳ್ಳೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಯಾವುವು? ಅದರಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಮತದಾರರು ಆ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ.
೨. ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪಿನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಅದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಲಾಷೆಗಿಂತ ಎಷ್ಟೇ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಲಿ, ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಹುದು.
೩. ಮತದಾರರಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ ಮತದಾರರ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವ ಅಪಾಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಯಾವುದೊಂದು ತತ್ವದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವದ ಬೆಂಬಲವನ್ನಾಗಲಿ ಹೊಂದಿರದ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇತಿಹಾಸ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇತಿಹಾಸ ಕೂಡ ಇದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ

ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುವುದು ತಪ್ಪು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಯಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಲಾಷೆಯ ತೀರಾ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನಷ್ಟೇ ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಈ ಕ್ಷೀಣ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಕೂಡ, ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ೧. ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಪಂಗಡದ ಜನರ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳ ಪರಿಗಣನೆ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನತೆ, ೨. ಒಂದರ ಮೇಲಿನ್ನೊಂದರ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟು ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಾದಂತೆ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವಕೊಳ್ಳಪಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪು, ಅದು ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣದಿರಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಬಲ್ಲುದೆ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ತಾರ್ಕಿಕ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಲಾಷೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತನಾದ ಸದಸ್ಯ ತನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿದ ಮತದಾರರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಯದು ಕವಲೊಡೆದ ನಿಷ್ಠೆ. ಆತನ ಎದುರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರುವ ಎರಡು – ಅಲ್ಲ ಮೂರು ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿವೆ.

೧. ತನ್ನ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ.

೨. ತನ್ನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ.

೩. ತನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ ಮತದಾರರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮತದಾರರ ಆಸಕ್ತಿಗಿಂತ ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂಥದು. ಅವನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಏಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಕು? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ್ದು ಹತ್ತಿರವಾಗಬೇಕಾದ್ದು ತೀರಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ಅಂಗಿಗಿಂತ ಅವನ ಚರ್ಮವೇ ಹತ್ತಿರ ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಇದೆ. ಅವನ ಚರ್ಮ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಳಕೆಯ ಉಕ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರ್ಗವೇ ಚರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂಗಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಚರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಡಿಗ್ರಿ ಹೊರಗಿನದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತಕರೂ ದೃಢವಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹಿಂದುಗಳು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸುಮಾರು ಸಮಯದಿಂದ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡಿರುವಂಥ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ದಕ್ಷವಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಅತೃಪ್ತಿ ಇದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಗುಂಪೇ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆ ಏನಾದರೂ ಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವೃತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸಲಹೆ, ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಲಹೆಗಳಿಗಿಂತ ಮತ್ತಿನ್ನೇನು ಬೇಕು.

ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ಏಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೊಂದೇ ಎಂಬುದು ಅವರು ಕೊಡುವ ಕಾರಣ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ವಿವರಣೆ ಎಂದು ನನಗಂತೂ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ವಿವರಣೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಹಿಂದುಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ ಒಲವು ತೋರುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮೂಲಕ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯುವುದು ಹಿಂದೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಬೃಹತ್ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಗುಂಪಿಗೂ ನಡುವೆ ಎಂಬುದು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೇವಲ ಹಿಂದುಗಳೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಖಚಿತ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬಹುಮತವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲಂತಹ ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದು. ಈ ಅಂಶಗಳು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಉನ್ನತವಾದದ್ದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶ ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿಯೇ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಏರಿಕೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಳಿಕೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮತದಾನದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಯಾವ ಪ್ರವಾದಿಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರನಿಗೆ ಮತ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕಾಲಿಡಬಾರದಷ್ಟು ತುಚ್ಛ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಬಲ್ಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಬಾಂಧವರಿಗಿಂತ ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಕಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಡ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ, ಅಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ, ಸಂಘಟಿತ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಮತಗಳನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಬಳಸುವ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಬಹುಮತ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಅವರು ಬಹುಮತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೂ ಆಶ್ರಯಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ

ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಟ್ಟ ಮಾಂಸವನ್ನು ಅವರು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರ ಮತಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಮತೀಯವಾದಿ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿಂದೂಗಳೇ ಕಬಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯು ಉದ್ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಫಲಿತಾಂಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲಂತೂ ಕೋಮುವಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೊಲಸಾದದ್ದು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೫

ಜಂಟಿ–ವಿರುದ್ಧ–ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳು

ಕೇವಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಾರವು ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಹಿಂದುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಶಾಸನಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿ ಕ್ರಮಗಳು ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಚರ್ಚೆ ಅನವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ನಾನು ಪರ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳೆರಡನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯದ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ವಿವಾದದ ಹಿಂದಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಅರಿವು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ಕೋಮುವಾರು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉಳಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲಕ ಆರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವೆಂದರೆ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ಆರಿಸಲು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಎಂದರ್ಥ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಂದಲೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಬೇಕಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಇಬ್ಬರೂ ಇರುವ ಮಿಶ್ರ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಆರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನಷ್ಟೇ ಹೊಂದಿರುವ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವಿನ ವಿವಾದ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವಿವಾದದ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂದುಗಳ ಆಕ್ಷೇಪವೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ದೇಶವನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ತೀರಾ ಸ್ಪಷ್ಟ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬುದೊಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರವೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಮವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದುಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೊಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಲುವು ಸರಿಯೆಂದಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವೊಂದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಮಾರ್ಗವೆಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಗಳ ವಾದ ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ್ದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ

ತರ್ಕವನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದ ತಾರ್ಕಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಕೇವಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವಷ್ಟೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅದರ ತರ್ಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ವಿಶೇಷ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂಥ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೇಕೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೆ ಅವರ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಬಾರದೇಕೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನೀಡಲಾರರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗಿರುವ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಇರುವ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೇ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ದೇಶದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ತೋರಿಕೆಯ ಕಾರಣವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಕಬಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಕೆಳಕಂಡ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವ ಏಳು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮತದಾನದ ಬಲವನ್ನು ಕುರಿತ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಏಳು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಮತದಾರರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೇ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅರಿವಾಗುವಂತಹುದು. ಬದಲಾಗಿ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆಯೆ ಹೊರತು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು	ಹಿಂದುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು	ಹಿಂದು ಮತದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತದಾರರ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಮಾಣ
೧. ಮದ್ರಾಸ್ ನಗರ ದಕ್ಷಿಣ	೨	೧	೪೦,೬೨೬	೨,೫೭೭	೧೬ಕ್ಕೆ ೧
೨. ಸಿಕಾಕೋಲ್	೨	೧	೮೩,೪೫೬	೫,೧೨೫	೧೬ ಕ್ಕೆ ೧
೩. ವಿಜಯನಗರಂ	೨	೧	೪೭,೫೯೪	೯೯೬	೪೯ ಕ್ಕೆ ೧
೪. ಅಮಲಾಪುರಂ	೨	೧	೫೨,೮೦೫	೭,೭೬೦	೭ ಕ್ಕೆ ೧
೫. ಎಲ್ಲೋರ	೧	೧	೫೧,೭೯೫	೫,೫೧೫	೯ ಕ್ಕೆ ೧
೬. ಬಾಂದರ್	೧	೧	೮೪,೧೯೧	೮,೭೨೩	೧೦ ಕ್ಕೆ ೧
೭. ತೆನಾಲಿ	೨	೧	೧,೩೨,೧೦೭	೫,೭೩೨	೨೪ ಕ್ಕೆ ೧

ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಲು ಬಯಸದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿಂತ ೨೪ಪಟ್ಟು ಕೆಲವು ಬಾರಿ ೪೯ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಗಳಿರುವ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಮತದಾರರ ಸಮುದಾಯ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಚುನಾವಣಾದಾರರಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಊರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಗಳು, ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಎನ್ನಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಮತೀಯವಾದಿ ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಖಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಷ್ಟೇ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದರೆ ಹಿಂದು ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನಂತೆ ಆಸ್ತಿ ಪಾಲಾಗದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಗ ತನ್ನ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಿಂದುಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದು. ಈ ಪಟ್ಟು ಸಫಲವಾಗದೇ ಹೋದಾಗ ಹಿಂದೂ ತನ್ನ ಎರಡನೇ ಪಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬುದು ಅವರ ಬಯಕೆ. ಇದು ಜಂಟಿ ಮತದಾರರ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಿಂದುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಎನ್ನಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ ಮತೀಯವಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲೂ ಅದೇ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ – ೬

ಕಾರ್ಯಾಂಗ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಎರಡನೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಗಳ ವಾದ ಎರಡು ತೆರನಾದದ್ದು, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಶಾಸನಸಭೆಯ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಿರಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ವಾದವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಾದ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಾದವನ್ನು ತುಂಬಾ ದೂರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಆವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಡೈಸಿ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.'

ಅರ್ಹತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಒತ್ತು ಅನವಶ್ಯಕ. ಅಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು, ಅವನು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕು ನೀಡಿದರೆ ಅವರು, ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹರಾದವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಕಟ್ಟುಪಾಡನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕೂಡ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಗಳು ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಕಟ್ಟುಪಾಡನ್ನು ಏಕೆ ಹೇರುತ್ತಿಲ್ಲ? ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಗಳ ವಿರೋಧ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸಾಬೀತುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನೆಪ ಅಷ್ಟೇ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಾದಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಹಿಂದುಗಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ವಿಂಗಡನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬುದು ನಿಗದಿತ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬುದು ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅಂಗಗಳು. ಇಂದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವವರು ನಾಳೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಇಂದು

ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವವರು ನಾಳೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಬಹುದು. ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಂಬಂಧದ ಮತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲೇ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಂತಹ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮತ್ತು ಮಾರಕವಾದ ವಿರಸ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗದ ಆದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಮೂರನೆಯ ಲಕ್ಷಣವೊಂದಿದೆ. ಅದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವ ಒತ್ತಾಸೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಹಿಂದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಪರಕೀಯವಾದುದು. ಅವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಂಬ ಕೋಮುಗಳಾಗಿ ನಿಗದಿತಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ವಿಭಿನ್ನರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ನಡುವೆ ವೈಷಮ್ಯವೂ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಎನ್ನುವುದು; ಜರ್ಮನರನ್ನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚರನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಎನ್ನುವಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದುದು.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೭

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು

ದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಂತೆ ಹಿಂದುಗಳು ಅವರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿಲುವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾತಿ, ಕುಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬಾರದು ಇತ್ಯಾದಿ. ನಡತೆ ಆವಶ್ಯಕ ಅರ್ಹತೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ವಿವಾದಾತೀತ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಯೂ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಕುಲ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೇ ಎನ್ನುವುದಷ್ಟೇ ಆಗ ವಿವಾದದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ತೀರಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೂ ಹೌದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯನ್ನೆ ದಕ್ಷತೆಯ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುವಂಥ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದುಗಳು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎರಡೂ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದ; ದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೇಮಕಾತಿಯ ಆಧಾರವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಗೆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವೆನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂದುಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರ ವಾದ ಅಸಂಬದ್ಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ದಕ್ಷ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಏಕೈಕ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದೇ ಈಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ? ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆಯೆ? ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಮುಂದಾಗುವಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆಯೆ? ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಿಂದುಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸವರ್ಣೀಯ ಹಿಂದುಗಳ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ; ಅದಕ್ಕಿರುವ ಮಹತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ

ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳು ತೀರಾ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದು; ಇವುಗಳು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನಿಲುಕುವುದೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಆರ್ಥಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಿಲ್ಲ – ಅದನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಗಳ ಉದಾರತೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಜಾತೀಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಎಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಸಗಿದಂತೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಅಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅಂತಹ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದು, ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದರರ್ಥ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆ ಮಾನದಂಡವಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಹತೆಯಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೆಲವೇ ಸಮುದಾಯದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ ಇದು ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ 'ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಂತ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು' ಪ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ ಬ್ಯಾನರ್‌ಮೆನ್ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾದರೂ ಬೇರೆ ಏನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ದಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಅವರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಂತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಗರಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತೀಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಳಷ್ಟೇ ಪಡೆಯಲ್ಲರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ವಿರೋಧಿಸುವುದೂ ಇದನ್ನೇ. ದಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯೇ ಸಾಕಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದು ಸ್ವಂತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆಯೇ ನಿಯಮವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಯಂ–ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೮

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲೆಪ್ರದೇಶಗಳು

ಈ ಲೇಖನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ೪ನೇ ನಿರ್ಣಯ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ವೇದ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಣ್ಣ ಲೇಖನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವೇಚನೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲಸುನಾಡಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಆದ 'ಹೊಸ ಬದುಕಿನ ಚಳವಳಿಯ' ಪರಿಣಾಮ. ಚಳುವಳಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದುಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ತನಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಈ ದಾಸ್ಯದ ಭಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಇರುವ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾದ ಸಂಬಂಧದಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಲು ಸುಲಭವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆಯೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿಯೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು, ಹಾಗೂ ಮೇಲು–ಕೀಳು, ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದ, ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರದ್ದೇ ಆದಂತಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲಸುನಾಡಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡಲು ಇರುವ ಎರಡನೇ ಕಾರಣ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ದಾರುಣವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರದು ಭೂರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಂದು ಸಮೂಹ. ಹಿಂದುಗಳು ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು ತಮಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವೆನಿಸಿದ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ಅವರೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ತನಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಣಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಲಂಬನೆ, ಬಡತನ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲವಾದ ಅವನತಿಯಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುವಿಗೆ ಅವನ ಧರ್ಮದ ಭಾಗವಾದಂತಹ ಒಂದು ಜೀವನ ನೀತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೀತಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ

ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಪವಿತ್ರ ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದಂಥ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವ ನವಜೀವನದ ಚಳವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತಿರುವ ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯುದ್ಧವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳ ಪತ್ರಿಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಪಂಚದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮೌನ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ನಿಜ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೌರವಯುತ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ, ಅವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತೀರಾ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿರುವ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಣ್ಣಗುಂಪಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಂದುಗಳ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳ ನಡುವಿನ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾಗಲಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಹಿಂದುಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅವರ ವರ್ಗವನ್ನು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಸ್ತ್ರವೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಗೂಢವನ್ನು ಅರಿಯದ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೂ ಅದು, ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಗಳು ಎಸಗುವ ದೌರ್ಜನ್ಯವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು:

"ನಾವು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಹಲವಾರು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಅಡ್ಡಿಆತಂಕಗಳು ಬರಬಹುದೆಂಬ ಆತಂಕ ನಮಗಿದೆ. ಮೊದಲ ತೊಂದರೆಯೆಂದರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವರ್ಗದವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ನಡೆಸಬಹುದೆಂಬ ಆತಂಕ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪು. ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪೇ ಇದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ದಾಳಿಯಿಂದ ಎಂಥದ್ದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಣತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರ ಹಿಂಸೆಯ ಭೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವರ್ಗದವರ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಂದು ಕಡಿವಾಣ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ.

"ಎರಡನೆಯ ತೊಂದರೆ ಇಂದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ವರ್ಗದವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಸೇವಕರಾಗಿ ದುಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವರ್ಗದವರು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಕಾಳುಕಡಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ದಬ್ಬಿದ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಓಡಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿರಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕದಂತೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರಾವೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದಾಗ, ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ, ಒಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೋ ಆಭರಣವನ್ನೋ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅಥವಾ ಮದುಮಗನನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕಠಿಣವಾದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ."

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲಸುನಾಡಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಗತಿ. ಹಿಂದುಗಳು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಯಾವ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ತೀರಾ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೇ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಆದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸೋಲುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಂಡ–ಹೆಂಡತಿಯರು ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಒಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಕೂಡ ಬೈಬಲ್‌ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ತಾವು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದೇವರೇ ಒಟ್ಟಿಗಿರಲಿ ಎಂದು ಬಯಸಿದವರನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಮಾನವ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದುಗಳ ಜೊತೆ ಅಂತಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ತಕ್ಷಣ ಆ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚ್ಛೇದನ ಹೊಂದಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಗುಲುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯ ಮಾತ್ರ. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ, ಅದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದರ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹಿಂದುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ಯಾಕೆ ಅದನ್ನು ಭರಿಸಬಾರದು? ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಡೆಯರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಅವರ ಒಡತನದಲ್ಲಿದೆ, ವಾಣಿಜ್ಯವನ್ನು ಅವರೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಅವರದೇ. ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಲಾಭದ ಮೂಲವೂ

ಅವರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲೆ ಇದೆ. ಬೇರೆಯ ಸಮುದಾಯದವರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೇವಲ ಕತ್ತೆಚಾಕರಿ ಮಾಡುವ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಷ್ಟೇ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲದರ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದ ಒಡೆತನವೇ ಅವರದಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಮಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹೊಸ ನೆಲಸುನಾಡುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ೨೦ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವವರು, ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಖುಷಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೯

ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಸಂವಿಧಾನ ಕರ್ತೃಗಳು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವವರು ಮತ್ತು ಇವುಗಳು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದವು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ತೀರಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಕ್ಷಣವೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ನೀಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಳ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಣೆ. ಈ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೇಳಿಕೆ ಹಿಂದೂ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಲೇಖನದ ಗಾತ್ರದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿಜ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪೂರ್ಣವಾದ ಹಾಗೂ ವಿವರವಾದ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಜಾತಿಗಳ ನಿರ್ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದು ಹಿಂದುಗಳ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಯ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿನ ಕೆಳಕಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಷ್ಟೇ ತೃಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೇಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಲುವು. ಈ ನಿಲುವು ವಿವಾದಾತೀತ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಇದೆ. ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಈ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ರಚನೆ ಐರೋಪ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಗಳ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ವರ್ಗವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಇದು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಪಿಡುಗನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದು ಒಂದು ಜಾತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ಸದ್ಗುಣವನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸದ್ಗುಣವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ;

ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ನಿಷೇಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಗವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವು ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದವು. ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಗುಂಪುಗಳು ಕೇವಲ ಅ–ಸಾಮಾಜಿಕವಾದವು. ಆದರೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿಯಾದಂತಹವು. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದು ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದರ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯೂ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗದ ನಡುವಿನ ಸೂಕ್ತ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಾಗಿ. ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಾರ್ಗವು ದೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೊ ಅವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಗುರಿ ನಿರರ್ಥಕವಾಗದಿರಬೇಕಾದರೆ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಬಯಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಜಾತಿಯ ತಳಹದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಭಿನ್ನವಾದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವವರು, ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಲಬ್, ಅಥವಾ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯೇ ಒಂದು ಧರ್ಮ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಏನೇ ಆದರೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾಂಸ್ಥೀಕರಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದೇ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಧರ್ಮ, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಅವನ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ಅವನ ಆಸಕ್ತಿ–ನಿರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ಅಥವಾ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ಈ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳು, ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಇವುಗಳು ತರಿದುಹಾಕಿಬಿಡಬಹುದಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಫಲಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದಲಷ್ಟೇ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿ ಅವುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸದಂತೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ಮಂದಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದಂತೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ; ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವಂತಹ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

ಈವರೆಗೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಷ್ಟೇ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನ ಕರ್ತೃಗಳನ್ನು ಕಾಡದಿದ್ದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಕರ್ತೃಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು? ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಏಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬಂತೆ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಮರ್ಥನೆ ಸುಲಭ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು ಗೌಣವಾದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗದ ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೂಲಭೂತ ವಿರಸ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಈ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ವಿರಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುರಾವೆಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಡುವೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ವೈರಕ್ಕೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಬೇರಿನ್ನೇನು ಪುರಾವೆ ಬೇಕು? ಈ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ, ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದಾಗ, ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತಾನು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಯಾರು ತಾನೇ ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಎಷ್ಟು ಪರಕೀಯನೊ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದುವೂ ಅಷ್ಟೇ ಪರಕೀಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುರಂತವೆಂದರೆ ಪರಕೀಯ ಐರೋಪ್ಯ ತಟಸ್ಥವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದು ತನ್ನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮವರಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಹೊಂದದೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಡಾವಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಕೈಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೇಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು? ವಸ್ತುತಃ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿನ ಜ್ವಲಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಬೇಡಿಕೆ, ಬಯಕೆ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ವೈರಿಗಳಾದ; ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯದೊರಕಿಸಿಕೊಡದ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಅಮಾನವೀಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಲೂ ಹಿಂಜರಿಯದ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು? ಅಂತಹ ಜನರ ವಿರುದ್ಧ ಇರುವ ಏಕೈಕ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೆ, ಹಿಂದೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ನಿರಂಕುಶತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ವೈಪರೀತ್ಯವಾದರೂ ಏನಿದೆ?

* * * *

ಅಧ್ಯಾಯ – ೧೦

ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಈ ರಾಜಕೀಯ ವಿವಾದದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರ ಜೊತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರೂ ಕೂಡ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಿಂದುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಸಹಾಯಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಅತಿ ಪ್ರಬಲ ಜನಾಂಗಗಳು. ಅವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತಗೊಂಡಿರುವವರು. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿರಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ಮಾಡಲಾರ.

ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು? ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶದಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ತೀರಾ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧವಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹಾಗೂ ಸಿಖ್ಖರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೀರಾ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಿಶ್ಶಕ್ತ, ಅಸಹಾಯಕ, ತಿರಸ್ಕೃತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು. ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧೀನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು, ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಸಿಖ್ಖರು ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತುಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗಿಂತ ಬಲವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ತೀರಾ ಸಾಧಾರಣವಾದವು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹಾಗೂ ಸಿಖ್ಖರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಂತೆ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಮರ, ಸಿಖ್ಖರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ತೀರಾ ವಿಪರೀತವಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರೊಂದಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಸ್ಲಿಮರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಮುಸ್ಲಿಮರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರೊಡನೆ ತೀರಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರರೂ ಹಾಗೂ ಧಾರಾಳಿಗಳೂ ಆಗಿರಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಮರೆಯಲಾಗದಷ್ಟು ಹಸಿರಾಗಿವೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ಯೋಧನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಂಧುಗಳು ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರ ಸಾರಿದರು. ಏತಕ್ಕಾಗಿ? ಮುಸ್ಲಿಮರ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅವರ ಅತಿರೇಕದ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ!!! ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ

ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ೬೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಜನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರೂ ಕೂಡ ಮುಸ್ಲಿಮರಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಈ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಮೌನ, ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಧೋರಣೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇಟೆನಾಯಿಯ ಛಲದಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಮತಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವರವೇ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲು ಆಗದೇ ಹೋದಾಗ, ಅವರ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾವಾಗ ಅವರ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಅವನನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ; ಬೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವನನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಅಂತಹ ನಾಯಕರನ್ನು, ಅವನ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೆಂದು ದೂಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಗಳು ಎಷ್ಟು ಹತಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕೂಡ ಕುಪಿತಗೊಂಡಿರುವ ಹಿಂದುಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಐರ್ಲೆಂಡಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಸನ್ ಮತ್ತು ರೆಡ್‌ಮೆಂಡ್ ಇಬ್ಬರೂ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾರ್ಸ್‌ನ್ ರೆಡ್‌ಮಂಡ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಈಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. "ಅಲ್ಸ್ಟರ್‌ನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಾಟಸ್ಟೆಂಟರಿಗೆ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳು, ನಾನು ಒದಗಿಸಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನದಡಿ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಐರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರಲಿ" ಎಂದು ರೆಡ್‌ಮಂಡ್ ಕಾರ್ಸನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಸನ್ನನ ಉತ್ತರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಒರಟಾಗಿತ್ತು. ಯೋಚಿಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ, "ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ. ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ". ಹಿಂದುಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಸನ್ ತಳೆದ ನಿಲುವನ್ನು ಅವರು ತಳೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆರಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ತಳೆದಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಧೋರಣೆಗಳು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ? ಅದು ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ:

೧. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಹಿಂದುಗಳು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
೨. ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.
೩. ಎಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೊ ಅಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ದುಂಡಾವರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ದಂಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದುಗಳ ಈ ಧೋರಣೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದ ದಾರುಣ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದರೆ ಇದು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ದಾರುಣವಾದದ್ದು ಮತ್ತೊಂದಿದೆ. ಅದು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಗಳ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭೂಮಿ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುರಂತವೆಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳ ಈ ಗೆಳೆಯರು ಅವರು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳ ಯಾವ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯನೂ 'ಹಿಂದುಗಳ ನಿಲುವೇನು? ಅದು ಏನನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾ? ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾದರೆ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ? ಹಿಂದುಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧನಿರತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ; ಯುದ್ಧದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಾರದೆ? ಇದು ಈ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸ. ಈ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಹಿಂದುಗಳ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕುರುಡಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾನು ಹೇಳಬಯಸಿರುವುದು ಕೂಡ ಹಿಂದುಗಳೇ ಸ್ವತಃ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವಿನ ಜಾಡಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಹಿಂದುಗಳು, ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: 'ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ನೀವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಕರುಣಿಸುತ್ತೀರಾ, ತಿಳಿಸಿ.' ಯಾವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಭಾರತಕ್ಕೂ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಭರವಸೆಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ತೃಪ್ತರಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದ ಹಂತವೊಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಒಂದು ಹಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಮಾತಿನಿಂದಷ್ಟೇ ತೃಪ್ತಿಗೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ಅವರು ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕೊಂದರ, ಮುಂದಿನ ತೇದಿಯ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.' ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಳು ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸುವ ಮೊದಲು ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೊಸ ಘೋಷಣೆ. 'ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ'ಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ನೀಡಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ಚರ್ಚಿಲ್ಲರದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯುದ್ಧದ ಗುರಿ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸುವುದು ಎಂದು ಚರ್ಚಿಲ್ಲರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಗಳು ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. "ಈ ಗೆಲವು ಸಾಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೀರಿ?" ಚರ್ಚಿಲ್ಲರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬ್ರಿಟನ್‌ಅನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಬಿರುಗಾಳಿಯೇ ಎದ್ದಿತು. ಈ ಮೇಲಿನವೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಕೂಡ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದುದು

ಎಂದು ಹಿಂದುಗಳ ಗೆಳೆಯರು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಟ್ಲರನ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರಸಾರಿದ್ದಾರೆ? ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ಒಂದು ರೂಪವಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ತೋರುವಂಥ ಅಧೀನ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲವೆ? ಯುದ್ಧದ ಗುರಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಚರ್ಚಿಲ್ಲರನ್ನು ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಅವರ ಯುದ್ಧದ ಗುರಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಕೇಳದಿರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧದ ಗುರಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಏನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ನಂತರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊ ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾ? ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೊ? ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಅದರ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲೆ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೊ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು, ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದವು ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾದವು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ನೀಡುವ ಉತ್ತರಗಳಷ್ಟೇ, ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೊ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೊ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಡಬಲ್ಲುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದವು ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾದುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವು ಅವಶ್ಯಕ ಕೂಡ. ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಇದರ ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಹಾಗೂ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಇದೆ. ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವ ತತ್ತ್ವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಮಾನತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದಂತಹವು. ಆದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಂದೂ ಬೆಂಬಲವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಇರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಹೌದು. ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆಗಳು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದುವೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ಆತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಉದಾರವಾದಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆತನ ಉದಾರವಾದ, ಬೂಟುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಳುವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಧೂಳಿನಂತೆ ಆತನ ಮೇಲೆ ಹಗುರವಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಸೋಗಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆರೆದು ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಆತನ ಉದಾರವಾದದ ಸೋಗಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲೀನ ವಂಶದ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿಯನ್ನು

ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರು ಆ ಹಾಳು ಜಾತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಆತ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮತಾಂಧ ಹಿಂದು. ಹಿಂದುಗಳು ೧೭೭೬ರ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಓದುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಓದುವಾಗ ಹಿಂದುಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹುಚ್ಚರಾಗುತ್ತಾರೆ:

'ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಅದು ಯಾವಾಗ ಈ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತದೊ ಆಗ ಆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ತಿದ್ದಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ತರಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಅವರಿಗನ್ನಿಸುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಜನಗಳದ್ದು.'

ಹಿಂದುಗಳು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಮೊದಲ ಭಾಗವನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 'ಮಾನವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲವು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಗಳೂ ಸ್ವತಃಸ್ಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನರ ನಡುವೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನತೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.'

ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರಂತ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದಾಖಲೆ. ಉಳಿದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹಲವಾರು ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ಮಾನವ ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅದು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಜಫರ್‌ಸನ್ನನ ನಂಬುಗೆಯನ್ನೂ ಸಂದೇಹಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೀರ್ಘವಾದ ತತ್ವವೊಂದರ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಶ ಮುಂದಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. 'ನನ್ನ ದೇಶವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.' ಎಂದು ಬರೆದ. ಇದು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೂ ನೀಡದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇಶದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಯುವುದೇನೂ ಕಡಿಮೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನೀಗ್ರೋಗಳೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಈ ಮಟ್ಟದ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದ 'ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ' ನೀಗ್ರೋಗಳಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಗಿಂತ ಭಯವನ್ನೇ ಹುಟ್ಟಿಹಾಕುವಂತೆ; 'ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಹಿಂದುಗಳು' ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿಯನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಮಾನದ, ನಾಚಿಕೆಯ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಮನೋಭಾವ ತಳೆದಿರುವಂಥ ಜಫರ್‌ಸನ್ನನಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಭಾರತದ ಹಿಂದುಗಳ ನಡುವೆ ಕಾಣಲು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಿಂದುಗಳು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಳಂಕದಿಂದಾಗಿ, ತಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ನಾಚುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಸತ್ತಿದೆ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ರೋಷದ ಭಾವನೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಪಾತಕ ಅಥವಾ ಅದೊಂದು ನಾಗರಿಕ ಅಕ್ರಮ ಎಂದಾಗಲಿ

ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಕ್ಷಿ. ಅದಕ್ಕವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವೂ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತೀರಾ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಥವಾ ಹಾಕಿಯಂತೆ ಅದೂ ಅವರಿಗೊಂದು ಆಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯ ಗೆಳೆಯರು ಆತನ ಹಾಗೂ ಆತನ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ? ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥಾದ್ದೇನಿದೆ? ಅವರು ಆತನ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ, 'ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಾ? ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು, ತಮ್ಮ ಒಡೆಯರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹವರ್ತಿಗಳಾಗಲು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆಯೆ? ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತ ಎಂದೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಂಥ ಕಾರ್ಯ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಅವರೆಡೂ ಅಲ್ಲ, ಆತ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಆತನ ಉದ್ದೇಶ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಧರ್ಮವನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆತ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಆತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರನ್ನು ಜಡವಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಹಿಂದೂ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಭದ್ರವಾಗುಳಿಯಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಿಂದುಗಳಾಗುಳಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಏನಾಗಿ? ಅವರ ಸಹವರ್ತಿಗಳಾಗಿಯಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳ ದುರ್ದೈವಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದಯಾಪರನಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ? ಕರುಣೆಯಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು, ಅವರು ಹಿಂದುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಪಡೆಯಲು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಷ್ಟೇ. ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಯಶಸ್ವಿ ವಂಚಕನಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಲವಾರು ತಂತ್ರಗಳಂತೆ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘವೂ ಒಂದು ತಂತ್ರ.

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರು ಜಫರ್‌ಸನ್ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ೬೦ ದಶಲಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನಾಗಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರಾ? ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರಾ? ಬೇಕಾದರೆ ಭಾರತದ ಯುವಕರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ; ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ತರುಣರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧದ ಭಾರತದ

ರಾಜಕೀಯ ಸಮರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಯಾಗಿರುವ ವರ್ಗದ ಈ ಹಿಂದು ಮಕ್ಕಳೂ, ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾವಿರಾರು ಹಿಂದು ಯುವಕರು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂಥ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಬದುಕು, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇವೆಲ್ಲ ಹಿಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪರಕೀಯವಾದದ್ದು. ಇಂಥಾ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿಗಳ ಕೈಗೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದಿಗಳು ಮಾಡಬಹುದುದಾದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾದ. ಹಾಗಾಗಿ, ಹಿಂದುಗಳ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀಯುತ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಅವರ ಯುದ್ಧದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಕೇಳುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧದ ಹಿಂದುಗಳ ಹೋರಾಟ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ತಮ್ಮ ವಿದೇಶಿ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂಡಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಥಳುಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿಬಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಹಿಂದುಗಳ ಈ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಬೇರೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಈ ಗೆಳೆಯರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಿತೈಷಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಬಾರದೇಕೆ? ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದಷ್ಟೇ ತಾವು ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಬ್ರಿಟಿಷರು ಯುದ್ಧದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಾರದೇಕೆ? ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹಿಂದುಗಳ ಈ ಯುದ್ಧ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟ ಎಂಬ ಹಿಂದುಗಳ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ದಾರಿತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಗಳು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂಥ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಶತ್ರುಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರವೆ ಅವರು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಭಾರತದ ೬೦ ದಶಲಕ್ಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತಿರುವ ಮನವಿ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನತೆಯೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಗಳು ಅದೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಮೆರಿಕನ್ ಗೆಳೆಯರು ಭಾವಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಿತೈಷಿಗಳು ಜಾನ್ ಆ್ಯಡಮ್ಸ್‌ನ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

"ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಅಪರಿಮಿತ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವೊಬ್ಬ ರಾಜನಂತೆ ಅಥವಾ ಸೆನೆಟರ್‌ನಂತೆ ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರರೂ, ಪ್ರಜಾಪೀಡಕರೂ, ನಿರ್ದಯಿಗಳೂ, ಅನಾಗರಿಕರೂ

ಹಾಗೂ ಕ್ರೂರಿಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರತಿಪುಟವೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದ ಪುರಾವೆಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಂದೂ ಬಿಡದೇ ಕಬಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ."

ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರೆಲ್ಲಾ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ, ಹಿಂದುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು?*

* * * *

***ಅನುಬಂಧ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ**

'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ' ಎಂಬ ಈ ಸಂಪುಟವು ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಮೊದಲನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಣನೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳುಳ್ಳ ೯ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂಪುಟದ ಅನುಬಂಧವನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಇನ್ನಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಈ ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ನಾಗಪುರದ ಜಿ. ಪಿ. ಮಂದಾವಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ. (ಮೂಲ)

ಅನುಬಂಧ

ಅಧ್ಯಾಯ – ೯

ವಿದೇಶೀಯನಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ

ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ತಳ್ಳಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರ ಬೇಡ

ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಭಾರತದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ವಿದೇಶೀಯರೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನುಭವ. ಇದರಿಂದ ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಗೊಂದಲ ಕಿರಿಕಿರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಶೇಷ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ಇವೆಲ್ಲ ವಿದೇಶಿಗನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವನು ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಲು ಕೂಡಾ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ವಿದೇಶಿಗ ಉಳಿದ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನೇ ಏಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಇದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕೊಡುವ ಕಾರಣ ಎರಡು : ೧. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದೇ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆ. ೨. ಅದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಲ್ಲ ಪಕ್ಷ. ಆದರೆ ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಿದೆಯೆ? ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಂತೂ ನಿಜ. ಅದರಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪರವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆ ಹರಡಿರುವುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಂಟನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದೂ ತಪ್ಪುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕುರುಡು ಶ್ರದ್ಧೆ. ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದ, ಅದರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಸುದ್ದಿಗೂ ಪ್ರಚಾರಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿದೇಶಿಗನಿಗಂತೂ ಪತ್ರಿಕೆಯೇ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸುದ್ದಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ. ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಇರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮೇತ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪಕ್ಷ ಎಂದೆನಿಸಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಚಾರದ ಪರಿಣಾಮ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾದ ಪ್ರತಿಪ್ರಚಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಈ ಸೋಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಾಗಿಲು ಇವರಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವು ಇವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡಬಾರದು

ಎಂದು ದೃಢಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಪತ್ರಿಕೆ ಶುರುಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಜಾಹೀರಾತು ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಾಹೀರಾತು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿಮೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮದ್ರಾಸ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಅವರ ಕೈಲಿದೆ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಯಾವ ಸುದ್ದಿಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಗದ ಹಾಗೆ ಈ ಜನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕೈಮೀರಿದ ಕಾರಣಗಳು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಲು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಯಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಕಾರಣ. ಹೀಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಗೈರುಹಾಜರುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿ. ಅಂದರೆ ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯೆನಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲೂ ತಾವು ತೊಡಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಗ್ಗಲುಗಳಿವೆ. ಒಂದನ್ನು ವಿದೇಶಿ ರಾಜಕೀಯ ಎಂತಲೂ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞನಾದವನಿಗೆ ಇವೆರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳು. ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿಗನ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಬೆಲೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಎನಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಅವನು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ರಾಜಕೀಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಇರುವ ಅಸಮಾಧಾನವೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಮೌನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಚಾರವು ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಂತೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಬುಡವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಚುನಾವಣೆ ಹುಸಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ವಿದೇಶಿಗ ಇದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರ ಎಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿಗನೊಬ್ಬ ಪ್ರಚಾರದ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮಾತು ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಣದಲ್ಲಿ ಹುಸಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ವಿದೇಶಿಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಹೊರತಾದ ಪಕ್ಷಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

II

ವಿದೇಶಿಗನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದು ದೇಶದ ಇತರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಇರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಉಳಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವಾಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ನಾಗರಿಕ ಅವಿಧೇಯತೆ, ಕಾನೂನುಭಂಗ, ಕರನಿರಾಕರಣೆ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ಬಂಧನ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಸಹಕಾರ, ಕಚೇರಿಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡುಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜನರೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇಂಥ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ, ನಿರಾಸಕ್ತವಾಗಿರುವುದೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೊಂದೇ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘಟನೆಯೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಉಳಿದ ಪಕ್ಷಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಉದಾಸೀನವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಆತ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ, ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಘಟನೆಯೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಆತ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೀರಾ ಸಹಜ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಈತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಗೆ ತೋರುವ ಪಕ್ಷಪಾತ ಯಾವುದರ ಫಲ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 'ಹೋರಾಟದ' ಬಗೆಗಿನ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಫಲವೊ ಅಥವಾ ಈ ಹೋರಾಟ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಫಲವೊ? ಮೊದಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದೆ ಹೋದದ್ದು ವಿದೇಶೀಯನ ಮೇಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಜಗಳಕ್ಕಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮೌಲಿಕವೆಂದು ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬಾರದೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಇದು ಬಿಟ್ಟು, ವಿದೇಶಿಗನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಪಾತವು ಎರಡನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನೋಡಬೇಕು. (ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವು ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅವನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ) ಅವನ ಈ ನಡವಳಿಕೆಯ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಒಬ್ಬನ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿದ್ದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಿಚ್ಚಿಡದೆ, ಅವನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸದೆಹೋದರೆ, ಅವನ ಸಹಕಾರದ ಭರವಸೆ ಸಿಗದೆಹೋದರೆ, ಅಂತಹವನ ಮಾತಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತರಬೇಕೆಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗಗಳ ಒತ್ತಾಯದ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ, ಅಂಥದೊಂದು ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗಲೂ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ವಿದೇಶಿಗನ ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿದೇಶಿಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು 'ಯಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ?' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮುಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆಯೊ ಅಲ್ಲವೊ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಸುಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗಬೇಕಾದ ಶೋಧನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪರವಹಿಸುವ ವಿದೇಶಿಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈತ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ತರುವ ಮಾತು ಬಿಡಿ; ಅದು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಗ, ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ಆಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪುರಾವೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

ಕೆಳವರ್ಗದ ಅದರಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹೋರಾಟ ಕುರಿತ ವಿದೇಶಿಗನ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಈ ವಿದೇಶಿಗನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅಮುಖ್ಯ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದೇಶಿಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪರವಹಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವನು ತಪ್ಪು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮನಗಾಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

III

ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳ ಮಾತು ಬಿಡಿ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿಗನ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಮೂಲ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದೇಶೀಯನ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಹಾಗಾಗೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಾತು ಬಂದಾಗ ಒಂದು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆದೇಶದ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹಾಗೇನೇ.

ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ಬಂದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇನೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯಿಂದ ಅವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಂದು ತರಹದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ನೈತಿಕತೆ. ಅಂದರೆ ಗ್ರೋಷೆಯ[೧] ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತೋರುವ ಪೂಜ್ಯಭಾವ. 'ಸಂವಿಧಾನದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ತೋರುವ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವ. ಆ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ವಿಧೇಯತೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮುಕ್ತ

---

೧. ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಗ್ರೀಸ್ ಸಂ. III, ಪು. ೩೪೭

ಮಾತಿನ ಅಭ್ಯಾಸ, ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾನೂನಿಗೆ ಬದ್ಧವಾದ ಮುಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಖಂಡನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ. ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಒಳತೋಟಿಯ ಕಹಿ ಅನುಭವವಿದ್ದೂ, ಸಂವಿಧಾನದ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಗಿರುವಷ್ಟೇ ಗೌರವ ತನ್ನ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ.' ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಜಕೀಯಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸ್ವಭಾವಗಳು ನೆಲಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಒಂದು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಬೇರೇನನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇರುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತರಹೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಬರೀ ಸುಳ್ಳು. ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವಂತಹವು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ, ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಹಾಗೇನೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜ, ದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸಂದಿಗ್ಧವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಕಾರ ಇಲ್ಲ. ದೇಶವೆನ್ನುವ ಒಂದೇ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಹೇಳಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ದೇಶವೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದೀತು. ಆದರೆ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ದೇಶವೆಂದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಒಂದು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಿಜವಾಗುವುದೆಂದರೆ, ಆ ದೇಶದ ಒಳಗಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ.

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನೀಯ ನೈತಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಬೇಕು, ನಿಜ. ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆಯಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಮೂಲಕ ಜನತೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆ–ಎಂದರೆ ರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆ–ಎಂದರೆ ರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದೇನೂ ಸಾಬೀತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಾದ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ತರ್ಕದ ಐಬಿಗೆ ಬೇರೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಲಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಬಹುದು[೧].

"ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಾಜದ ಸರ್ಕಾರ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಸುದೀರ್ಘ

---

೧. ಲೇಬರ್ ಅಂಡ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡೆಮೋಕ್ರಸಿ – ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೭, ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಟ್ರೇಡ್‌ಯೂನಿಯನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.

ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವರೂಪದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಘಟ್ಟ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು, ಸುಖವನ್ನು ಅರಸುವ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಂಥ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ದನಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕಾಂಗವಿದೆ. ಈ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಇದೆ. ಅದು ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡನ್ನು ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಜನತೆಯ ಸರ್ಕಾರ, ಎಂದರೆ ಜನರಿಂದ ನಡೆಯುವ ಜನರ ಸರ್ಕಾರವಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಸಮಾಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿ, ರಷ್ಯಾ, ಮತ್ತು ಸ್ಪೈನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ; ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ಆಕ್ಷೇಪವೆತ್ತದ ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ! ಇಂತಹ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅಸಮಾಧಾನಗಳು ಏಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು– ಇದು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇರುವಷ್ಟು ಬೇರಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಇರಲಾರದು. 'ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಿ, ಅದು ತೋರುವಷ್ಟು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದೇನೂ ಅದಲ್ಲ' ಎಂದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲ ಎದೆಗಾರನ ಅಗತ್ಯ ಇವತ್ತು ತುಂಬಾ ಇದೆ.

"ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದ್ದೇಕೆ? ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೋತದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅದೊಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸರಿಯುವ ಯಂತ್ರ. ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

"ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದ ಮೂಲಕ, ಅದನ್ನು ಶಾಸಕಾಂಗವು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಶಾಸಕಾಂಗವು ನಿಲ್ಲಿಸದೆಹೋದರೆ, ಅಕ್ರಮ ಕಾನೂನುನೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗವು ಘೋಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಹಸ್ತ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಅದು ಇಟಲಿ, ಸ್ಪೈನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಂಕಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆ ದೇಶಗಳು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದವು. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಷ್ಟೇ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರುದ್ಧದ ಅದರ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಜನವಿರೋಧವಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದನೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದು ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ನಿಂತ ನೀರಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಮೂರು ದಿಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಸಮಾನ ಮತದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಾನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಇದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನವಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವುಳ್ಳ ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಾನತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿತು. ಅದು ಸಮಾಜವಿರೋಧಿಯಾದ ನಿಗಮಗಳು ದೇಶವನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ

ವಿರುದ್ಧ ಅತೀವ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಅಂಥ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ದೇಶಗಳು ನೀಡುವ ಕಾರಣಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸರಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ ಅದು ಜನತೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ, ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಹಾದಿ ತೋರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ನಿಜವಾದರೆ, ವಿಫಲತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ತಪ್ಪು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಥವಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಘಟನೆ ಅಥವಾ ಇವೆರಡೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಬಹುದು. ನನಗೆ ಬಹುಶಃ ಎರಡೂ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

"ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ತಪ್ಪು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು, ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಗುಂಪುಗಳ ಚೌಕಾಸಿ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠರಿಗೆ ಬಲಹೀನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದೂ ಇವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಇಷ್ಟು: ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರತಿಪಾದಕವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಡವರಿಗೆ, ದಲಿತರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲನ್ನೂ ಸೇರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

"ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎರಡನೆಯ ತಪ್ಪು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವವರಿಗೆ ನನ್ನದೊಂದು ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕುಸಿದದ್ದೇಕೆ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾ, ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಂಗಾಂಶ–ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇವು ಗಟ್ಟಿಯಾದಷ್ಟು ದೇಹ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಮಾನತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗೀಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಸಮಾನತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ–ಸಮಾನತೆಗಳ ಸಮವಾದವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬರಿ ಹೆಸರು – ಬರಿ ನಗೆಪಾಟಲು ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

"ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ರಮ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಘಟನೆಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾಜಗಳೂ ಆಳುವ ಮತ್ತು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದೊಂದು ಕೇಡು. ಈ ಕೆಡಕು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ವಿಭಜನೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಥಿರರೂಪಿ ಹಾಗೂ ಸ್ತರೀಕೃತವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಆಳುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಳುವ ವರ್ಗದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಳಿಸಿಕೊಂಡ ವರ್ಗ ಯಾವತ್ತೂ ಆಳುವ ವರ್ಗವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜನಕ್ಕೆ ತಾವು ಆಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದು ಅವರನ್ನು ಆಳುವಂತೆ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಎಂದೂ ಜನರ ಮತ್ತು ಜನರಿಗಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಆಳುವವರು ಮತ್ತು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದಲೇ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಂಥ ಸೋಲು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷವರ್ತುಲದಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತರುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

"ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಏಟು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಅವರು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಇರುವಿಕೆಗೇ ಮಾರಕ. ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾಗಿ ಈ ಮೂಲ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬಹುದು.

ಮೊದಲನೆಯದು : ಪ್ರತಿ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ಆಳುವ ವರ್ಗ, ಇನ್ನೊಂದು, ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರ್ಗ. ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತು ಇತಿಹಾಸದ ಕಟುಸತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕು. ಎರಡು, ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕಿದ್ದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದರೂ ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು, ತಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಭಾವನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಆಳುವವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಸಹಜ ನಾಯಕರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಾವಾಗಿಯೇ ಆಳುವವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳೆಂದು ಆರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಐದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬರೀ ಹುಸಿ. ಆರು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳು ನಿಜವಾಗುವುದು ಆಳುವ ವರ್ಗ ತನ್ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಹೊರತು, ಓಟು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಆದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ. ಏಳು, ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಕೇವಲ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕಿನಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗವು ಗಾಢವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದಿರುವಾಗ ಆಳಿಸಿಕೊಂಡವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಓಟಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಬೇಕು.

"ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರೇಮಿಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಳುವವರ್ಗವಾಗೇ ಉಳಿಯದಂತೆ ತಡೆಯುವುದಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಧತೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಇಳಿಸುವುದೇ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಬಳಸುವ ಯಂತ್ರ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಳುವವರ್ಗ ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಆಳುವ ರೀತಿ ದೇಶದೇಶಕ್ಕೂ ಬದಲಾಗುವುದರಿಂದ

ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ಇದೇನೇ. ಆದರೆ, ಪಶ್ಚಿಮದ ರಾಜಕೀಯ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ವಿದೇಶಿಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಇಂತಹ ವಾಸ್ತವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಬದಲಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವ ಎಂಬ ತೆಳುವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಅವನದು.

"ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಈ (ಚುನಾವಣೆ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು) ಮೂರು ಉಪಾಯಗಳನ್ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಅವರು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಾರದು. ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಪೆಟ್ಟೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಮ್ಮತಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಅವರಿಗೆ ಸೋಕದಿರುವಂತೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ.

"ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗು ಸ್ವರಾಜ್ಯಗಳು ಬರೀ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಆಗದೆ ತಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಮೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುವವರು, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡ ಒಂದು ಆಳುವವರ್ಗದ ಅಸ್ತಿತ್ವವೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರಕವೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಇದೊಂದೇ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೆ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತೊ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲರ ಸ್ವತ್ತೊ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸದಿರುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದೀತು."

ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ವಿದೇಶೀಯ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂದಲ್ಲ? ಅದು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ? ಅದರ ಹೋರಾಟ ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರವಾಗಿಯೆ? ಆತನಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರನ್ನು ಆತ ಹೀಗೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಆಳಲು ಅರ್ಹವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಆತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಇದು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗ ನೀಡುವ ಉತ್ತರ ಯಾವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಾನು ನೀಡಬಲ್ಲೆ.

IV

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಹಿಂದಿನ ಅಂಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ವಿದೇಶೀಯನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಬೀರುತ್ತದೊ ನಾನರಿಯೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮಾತು ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತರಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅದು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಆಳುವವರ್ಗವು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ದಾಸ್ಯವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ

ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಖಂಡಿತ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಅವನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನೇನೂ ನನ್ನ ಪುರಾವೆಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಪುರಾವೆಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಲು ಅದನ್ನು ಅವನ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗ ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲೇಬೇಕು. ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು 'ಭೂದೇವತೆ' ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈಗ ತಾವು ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಮಾತು. ಅವರು ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ!

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಅದರ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಇದೆ. ಅವರು ತನ್ನ ವರ್ಗದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಸಮಾಜದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಯಾವ ದೇಶದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಷ್ಟು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಈ ನಂಬಿಕೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈಗ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ದ್ರೋಹದ ಮನವರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಂಪಚದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನೆದುರಿಸಲಾಗದ ಅವರ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ಈ ನಿರಾಕರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇದು ಅವರ ವಿನಯದ ಪ್ರತೀಕವೊ! ನಿಜ ಯಾವುದು ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲಿನ ಆಳುವವರ್ಗ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಒಂದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಜನರ ಭಾವನೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಾಲು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜನೀಯನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಗಳೂ ಅವರು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರಿರಲಿ, ಕೆಳಜಾತಿಯವರಿರಲಿ, ಆತನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಉಳಿದ ಕೆಳವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವಂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ವಿನಾಯತಿಗಳು, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೊಲೆಗಾರನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ನೇಣುಗಂಬಕ್ಕೇರಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪವಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆ? ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕಾಲುತೊಳೆದು ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಊಟ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ ಪಿ. ಸಿ. ರಾಯ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಟ್ಟಲು ಹಿಡಿದು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಯಾಕೆ? ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕಾಲುತೊಳೆದು ಆ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡದೆ ಕಾದುಕೂತಿರುವ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆಂದು! ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಈ ದಾಸ್ಯವರ್ಗ ಹಾಕಿದ ಗಿಡದ ಮೊದಲ ಫಸಲಿನ ಹಕ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೇ ಸೇರಿತ್ತು. ಮಲಬಾರಿನ ನಾಯರ್ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಎಂಬ ಮದುವೆ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾಯರ್ ರೀತಿಯ ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಜನ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಂದಿರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉಪಪತ್ನಿಯರನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯೆಂದೇ ಬಗೆದಿದ್ದರು. ರಾಜರೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ರಾಣಿಯರ ಕನ್ಯಾಸೆರೆ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೇ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.[೧]

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಬಂದು, ಅದರ ಸಮಾನತೆಯ ಕಾನೂನಿನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಇಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳು, ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೊದಗಿಸಿದ ಅವಕಾಶಗಳು

ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇವತ್ತಿಗೂ ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನೂ ಪವಿತ್ರನೂ ಆಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಈಗಲೂ ಜನ ಸ್ವಾಮಿ ಒಡೆಯ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ತೋರಲು ಇರುವ ಎರಡನೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದದ್ದು. ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ೧೯೪೩ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದಾಯದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಯಾದಿ ಇದು. ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಇಂತಹುದೇ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಇದೇ ತರಹದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೊ ಬಿಡುತ್ತಾರೊ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಅವರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಉಳಿದ ಜನ ಅವರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿರುವುದು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಆಳುವವರ್ಗದವರು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಬಿಡಬಹುದು.

---

೧. ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಲುಡ್ವಿಕೊ ಡಿ. ವರ್ತೇಮಾ ಎಂಬ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮಲಬಾರಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. "ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುಕ್ತವೂ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಜನಕವೂ ಆದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾದ್ರಿಗಳಿರುವಂತೆ ಅವರು ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ರಾಜನು ವಿವಾಹವಾದಾಗ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಮೊದಲ ರಾತ್ರಿ ಸಂಭೋಗಮಾಡಲು ಮಲಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ರಾಜನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ನೂರರಿಂದ ಐದು ನೂರು ಡುಕಟಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ." ವರ್ತಮಾನ ಯಾತ್ರೆಗಳು (ಹಕಿಯು ಯುತ್ ಸೊಸೈಟಿ). ಸಂ. 1 ಪು. ೧೪೧. ಈ ಆಚರಣೆ ಬಹುವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಇತರ ಪ್ರವಾಸಿಗರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ನನು ತನ್ನ ಅಕೌಂಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ಝಾಮೊರಿನ್ನನು ವಿವಾಹವಾದಾಗ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಒಬ್ಬ ನಂಬೂದರಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಧಾನ ಪೂಜಾರಿಯು ಅವಳೊಡನೆ ಸಂಭೋಗಮಾಡುವವರೆಗೂ ಅವಳೊಡನೆ ಮಲಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಂಬೂದರಿ ಬಯಸಿದರೆ ಅವಳೊಡನೆ ಪ್ರಥಮ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳೂ ಸಂಭೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಕೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಭೋಗದ ಫಲಗಳು ಆಕೆ ಆರಾಧಿಸುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಧರ್ಮಕಾಣಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಇಂತಹ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

–ಸಂ. I ಪು. ೩೦೮

ಬುಕೆನನು ತನ್ನ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ :

"ತೌಮೂರಿ ಮನೆತನದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬೂದರಿಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ನಾಯರ್‌ಗಳೊಳಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆ ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ತಿನವರನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತಾದರೂ, ನಂಬೂದಿರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆಯಿಂದಾಗಿ ನಂಬೂದಿರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದ್ದಿತು"

–ಪಿಂಕೆರಿಯನ್ಸ್ ವಾಯೇಜಸ್, ಸಂ. VIII, ಪು. ೭೩೪

ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿದ್ದ ಮಿ.ಸಿ.ಎ. ಇನ್ಸ್, ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಇವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮಲಬಾರ್ ಮತ್ತು ಅಂಜೆಂಗೋ ಗೆಜೆಟಿಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ:

"ಮರುಕತ್ತಾಯಮ್ ಮತ್ತು ಮಂಕ್ಕಟ್ಟಯಮ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುವ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇನ್ನೊಂದು

ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಳುವವರ್ಗವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ. ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಯುಗದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಅಂದರೆ ಯೋಧವರ್ಗದ ಜತೆ ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಇವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಆಳಿದ್ದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಲೇಖನಿಯಿಂದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಇಡೀ ಜನತೆಯನ್ನು ಧೂಳೀಪಟ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಅದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಬನಿಯರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಕಾರಣ. ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಯುಗ. ಕತ್ತಿಗಿಂತ ಹಣದ ಪಾತ್ರವೇ ದೊಡ್ಡದು. ಹಾಗಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬನಿಯರ ಜೊತೆ ನಂಟು ಬೆಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ, ರಾಜಕೀಯ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇರುವ ಹಣದ ಅಗತ್ಯ. ಹಣ ಬನಿಯರಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು, ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬನಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಡುತ್ತಿರುವುದು – ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಫಾಯಿದೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ. ಈ ಮಾತಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವರು ೧೯೪೨ರ ಜೂನ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಶನ ಓದಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಫಿಷರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ವಾರ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ:

"ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಬ್ರಿಟಿಷರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೊಡ್ಡ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮುಂಬೈಯ ಗಿರಣಿ ಮಾಲೀಕರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬಂತೆಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳಿವೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವೆಷ್ಟು ಎಂದು ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿಯವರು 'ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವು ನಿಜ' ಎಂದರು. ತನ್ನ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಮೊದಮೊದಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ.'

ಆಚರಣೆಯೆಂದರೆ 'ತಾಳಿಕಟ್ಟುವ ವಿವಾಹ' ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಲಯಾಳಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ವಿಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಎದ್ದುಕಾಣಿಸುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಹುಡುಗಿಯು ಋತುಮತಿಯಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಆಕೆಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಲೋಹದ ತುಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ದಾರದಿಂದಲೇ ತಾಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಹೀಗೆ ಆಕೆಯ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಜಾತಿಗಿಂತಲೂ ಉಚ್ಚಜಾತಿಯ ಪುರುಷರು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಆ ಹುಡುಗಿ ಆತನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳಸಲು ಅರ್ಹಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ತಾಳಿಕಟ್ಟಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಲವಲ್ (ವರ) ಆ ಹುಡುಗಿಯೊಡನೆ ಸಂಭೋಗ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಭೂದೇವತೆಗಳು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ದೇವರುಗಳು (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು) ಇವುಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಕೆಳಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಅಥವಾ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳವರು ಕೆಳಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮೊದಲು ಸಂಭೋಗಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಮಧ್ಯ ಯುಗದ ಡ್ರಾಯಿಟ್ ಡಿ ಸೈನ್ಯೂಯರೆಗೆ ಸಮನಾದ ಹಕ್ಕಾಗಿತ್ತು." ಸಂ. 1 ಪು. ೧೦೧

ಪಟ್ಟಿ – ೧೮

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
					[illegible]		[illegible]	
					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				
[illegible]	–	–	–	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	–	–	–	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಆಗ ಫಿಷರ್ 'ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿದೂಗಿಸಬಹುದು.' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಗಾಂಧಿ 'ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚನ್ನು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಣ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಬದುಕುತ್ತಿಲ್ಲ.'

ಬನಿಯರ ದುಡ್ಡಿನ ಊರುಗೋಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬನಿಯರನ್ನು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬನಿಯನ ಜೊತೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಹಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕೂಟದ ಆಳುವವರ್ಗದ ಬದಲಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ – ಬನಿಯರ ಕೂಟ ಚಿಗುರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಸಾಕು. ಈಗ ೧೯೩೭ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ.

೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಯುವಕರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೂ ಆಳುವವರ್ಗದ ಪರಿಧಿಯಾಚೆಗಿನ ಜನರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿತ್ತು ಆ ಚುನಾವಣೆ. ಇಂಥ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮತ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು ಆಳುವವರ್ಗ ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧ ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಿತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒರೆಗಲ್ಲಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಡಾಡ್‌ನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಕೈಪಿಡಿಯಂತಹ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದುರದೃಷ್ಟ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಜಾತಿ, ವೃತ್ತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ವಿವರ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದರೆ ಈ ವಿವರಗಳು ತೀರಾ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ೧೯೩೭ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳು ತೀರಾ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವರನ್ನು ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೂ ಸೇರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಷ್ಟು ವಿವರಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ.

೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣಾ ಕಣದಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗ ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದು ಚುನಾಯಿತರಾದವರಲ್ಲಿ, ಆಳುವವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಬನಿಯರ (ಜಮೀನ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು) ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ (ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು) ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.[೧]

ಒಟ್ಟು ಹಿಂದುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಅತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗದೆ ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿಮಾಣಕ್ಕೆ

---

೧ ಈ ಸಾರಾಂಶರೂಪದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ೧೯೩೮ರ ಜುಲೈ ೧೫ರ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಕಟಣೆ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್' ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಭಯಂಕರ ಮೊತ್ತದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನ ಹೀಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಶಾಸಕಾಂಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆಳುವವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ತೀರಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಳುವವರ್ಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಅಳೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಆಡಳಿತದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅದು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಚಿವಮಂಡಳಿಯ ವರ್ಗಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳೂ ೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ರ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರಮುಖ ಆಳುವವರ್ಗವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದುಯೇತರ ಸಚಿವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಚಿವರೇ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತಿಳಿಸಿದ ವಿವರಗಳಿಂದ ಎರಡು ಮಾತಂತೂ ಹಗಲಷ್ಟೇ ನಿಚ್ಚಳವಾದಂತಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಳುವವರ್ಗವೊಂದು ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಮಾತೆಂದರೆ ಆಳುವವರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಗಿದ್ದು ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಸಾಬೀತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಒಂದೇ ಒಂದು. ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗದ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದರೆ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿರದಂತೆ ಸಾಬೀತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಹೂಡಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ತಂದುಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು.

V

ಮೊದಲ ಹಂತದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನೊಡ್ಡುವವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಗುಣಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧೯,೨೦,೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಪಕ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಆಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲಗೊಂಡಿದೆಯಾದರೆ, ಇಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಬರಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೀತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿನ ಪಕ್ಷ, ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಲಸಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. (೧) ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದು. (೨) ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು (೩) ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿ ಇದ್ದು, ಅದು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಯೋಜಿಸಿ, ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ೧೯೩೭ರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತೆಂದರೆ, ಆ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ನಿರರ್ಥಕ.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಸಮರ್ಥನೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಷ್ಟೇ ತೆಳುವಾದದ್ದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅನುದ್ದೇಶಿತ ಎಂದು ವಾದಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ವಾದಸರಣಿಯು ಬಲವಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ಬಗೆಯುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅದರ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡ್‌ನ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲು ಪರಿಗಣಿಸಲಿ, ಶ್ರೀ ತಿಲಕ್‌ರವರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ. ಈಗ ಆತ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಆತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ

ಪಟ್ಟಿ – ೧೯

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿವಾರು ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು	ಸೂಚಿತ ವಾಗಿಲ್ಲದ್ದು	ಒಟ್ಟು
ಅಸ್ಸಾಮ್	೬	೨೧	೧	೫	೩೩
ಬಂಗಾಳ	೧೫	೨೭	೬	೬	೫೪
ಬಿಹಾರ	೩೧	೩೯	೧೬	೧೨	೯೮
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೨೮	೩೫	೭	–	೭೦
ಮದರಾಸು	೩೮	೯೦	೨೬	೫	೧೫೯
ಒಡಿಶಾ	೧೧	೨೦	೫	–	೩೬
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೩೯	೫೪	೧೬	೨೪	೧೩೩

ಪಟ್ಟಿ – ೨೦

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ವೃತ್ತಿವಾರು ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರದೇಶಗಳು	ವಕೀಲರು	ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿಯವರು	ಜಮೀನ್ದಾರರು	ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು	ಖಾಸಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು	ಏನೂ ಅಲ್ಲದವರು	ಸೂಚಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು	ಒಟ್ಟು
ಅಸ್ಸಾಮ್	೧೬	೨	೨	೧	–	–	೩	೯	೩೩
ಬಂಗಾಳ	೯	೨	೧೬	೫	೨	–	೧೬	೪	೫೪
ಬಿಹಾರ	೧೪	೪	೫೬	೬	೩	–	೧	೧೪	೯೮
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೨೦	೨	೨೫	೧೦	–	–	೮	೫	೭೦
ಮದರಾಸು	೫೨	೨	೪೫	೧೮	೨	೧	೩	೩೬	೧೫೯
ಒಡಿಶಾ	೮	೧	೧೭	೪	೪	೧	೧	–	೩೬

ಪಟ್ಟಿ – ೨೧

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಒಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು				ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು
			ಒಟ್ಟು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು	
ಅಸ್ಸಾಮ್	೮	೩	೫	?	?	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಬಿಹಾರ್	೪	೧	೩	?	?	೧	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಬೊಂಬಾಯಿ	೭	೨	೫	೩	೨	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೫	೧	೪	೩	೧	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮದರಾಸು	೯	೨	೭	೩	೩	೧	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಒಡಿಶಾ	೩	–	೩	?	?	?	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೬	೨	೪	೪	–	–	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

* ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೮ರ Indian Informationನ ಪ್ರಕಟಣೆಯಂತೆ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ – ೨೨

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು	ಹಿಂದೂ ಅಲ್ಲದ ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಿಂದೂ ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು			
			ಒಟ್ಟು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು
ಅಸ್ಸಾಮ್	–	–	–	–	–	–
ಬಿಹಾರ್	೮	–	೮	೨	೫	೧
ಬೊಂಬಾಯಿ	೬	–	೬	೧	೫	–
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	–	–	–	–	–	–
ಮದರಾಸು	೮	೧	೭	೩	೪	೧
ಒಡಿಶಾ	೩	–	೩	?	?	–
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೧೨	೧	೧೧	೨	೮	೧

* ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೮ರ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್' ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥ ಚಿಹ್ನೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ – ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಾಳು ಮತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಆತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ತಿಲಕರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು. ಆಳುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವರಾಜ್ ಚಳವಳಿಯ ಜನಕನೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವರ ವೈರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದದ್ದೇ. ಅವಕಾಶದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗಗಳು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿ ಹೂಡಿದಾಗ, ಶೋಲಾಪುರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ತಿಲಕರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಗಾಣಿಗರು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಅಗಸರು ಇತ್ಯಾದಿ– (ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಆತ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ) ಜನರು ಶಾಸನಸಭೆಯೊಳಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೊ ತನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದು ಎಂದು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಜನರ ಕೆಲಸವೇನಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನಿನ ಪಾಲನೆಯೇ ಹೊರತು ಅಧಿಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಸೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ.

ತಿಲಕರ ನಂತರ ನಾನು ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಲಿನ್‌ಲಿಥ್‌ಗೋ ಅವರು ಯುದ್ಧ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಪಡೆಯಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅತಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಚರ್ಚೆಗೆ ವಿವಿಧ ಜನರ �ುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ೫೨ ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಇಂತಹ ಹೀನ ಜನರ ಗುಂಪನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯೆ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಘಟನೆಯಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಹೀಗೆಂದರು.[೧] "ವೈಸರಾಯರು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಬರಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ನ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಬರಲು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಘಂಚಿ (ಗಾಣಿಗ)ರು ಮತ್ತು ಮೋಚಿ (ಚಮ್ಮಾರ) ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನು ಬರಲು ಹೇಳಿದರು."[೨] ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ತಮ್ಮ ಮತ್ಸರದ ಸುಡುನುಡಿಗಳಿಂದ ಘಂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಚಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರ ಭಾಷಣ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಅವರ ದೇಶದ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಸಡ್ಡೆ.

ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಆದರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಮತಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದವರು, ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟವರೆಂದು ಹೆಸರಾದವರು. ಆದರೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅವರ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರವು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ತಂದೆ ಸತ್ತಾಗ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದ ಗಂಗಾನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರೆ, ಅಂತಹವನನ್ನು ಜಾತ್ಯತೀತನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗದು. ಇನ್ನು ಆತನ ಮತಸೌಹಾರ್ದತೆ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ॥ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನಂತಹವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೆಹರೂರವರು ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

---

೧. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಇ. ಸಂಜನಾ ಅವರು Sense and Nonsense on Politics ೧೨ನೆಯ ಕಂತು ೧೯೪೫ರ ಜನವರಿ ೧೪ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ 'ರಸ್ತ್ ರಹಬಾರ್" (ಬೊಂಬಾಯಿನ ಗುಜರಾತಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ)ನಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದು.

ತುಂಬಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿದ್ದರು[೧] ಪಂಡಿತರು ಅತ್ಯಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯುಳ್ಳ ಭಾರತೀಯ ಹಿಂದೂ ಮುಖಂಡರೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಯಾರು ನಂಬಿದ್ದಾರೊ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇದು ತೀರಾ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಡಾ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಕ್ಷೋಭೆಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಆತನ ಸ್ವಂತ ಸ್ಥಳವಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರ ಸೋದರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತರವರಿಗೂ ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯವರೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆಯೆನ್ನಿಸುವುದು. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಂಡಿತ್‌ರವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಆಕೆ ತಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಕ್ತದವರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬಾರದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಇವರು ಎಂತಹ ಜನ? ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು? ಶ್ರೀ ಟಿಳಕರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ ಚಳವಳಿಯ ಜನಕನೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ನೆಹರು– ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಂತರದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡಿನ ಸದಸ್ಯರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಧೋರಣೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಧೋರಣೆಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆಂದು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ೧೯೧೯ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕರಣವು ಒಂದು ಮಂಜೂರಾತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರು. ಈ ನೀತಿಯಡಿ ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾಗವಹಿಸಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಟಿಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ತಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪಕ್ಷೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿಂತರೂ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನೀತಿಯ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಗಳವಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು? ಶಾಸನಸಭೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಈ ರೀತಿ ಬರಹವಿದ್ದ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಕ್ಷೌರಿಕರು, ಚಮ್ಮಾರರು, ಕುಂಬಾರರು ಮತ್ತು ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ.' ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕೂಗಿದರೆ ಇಡೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುಂಪು ಉಳಿದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗವನ್ನು ಕಿರುಚಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಜನರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನಿಸಿದಾಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಒರಟು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ಷೌರಿಕರು, ಕುಂಬಾರರು, ಮತ್ತು ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಇಂಥವರೊಡನೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಜನರು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ

---

೧. ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರಿಗೆ ವೈ.ಜಿ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಆಹ್ವಾನ P-XVI ಅನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಇಂಥ ನಿಕೃಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಇಂತಹ ಕ್ರೂರಪದ್ಧತಿಗೆ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ೧೯೨೦ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಬ್ಬ ಚಮ್ಮಾರನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿತು. ೧೯೩೦ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಬ್ಬರು ಚಮ್ಮಾರರನ್ನು[೧] ಒಬ್ಬ ಗೊಲ್ಲನನ್ನು[೨] ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕ್ಷೌರಿಕನನ್ನು[೩] ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಾಡಮಾಲಿಯನ್ನು[೪] ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಬ್ಬ ಕುಂಬಾರರನ್ನು[೫] ಚುನಾಯಿಸಿತು. ಇದು ಹಳೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾನು ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಉಪನಗರವಾದ ಅಂಧೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸಹ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕ್ಷೌರಿಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆತಂದಿತು. ಇದೆಂಥ ಮನೋಭಾವ ಆಳುವವರ್ಗದ್ದು ! ದಾಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವಮಾನಕರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ತಾವು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬ ಸೋಗು ! ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತಿದು. ದಾಸ್ಯವರ್ಗ ತನಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅವಮಾನದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಯಾಗುವಂತಾಗಿರುವುದು ಎಂತಹ ದುರಂತವಲ್ಲವೆ? ಐರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿನ್‌ಫೈನ್ ಪಾರ್ಟಿಯು ಸಹ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸತ್ತನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದವರನ್ನೇ ಅವರು ಹೀಗೆ ಭೀಕರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಶಾಸನಸಭೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಈ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ, ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ೧೯೩೦ರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಗಿನ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನದೊಳಗೆ ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದು: ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೋತದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಚಳವಳಿಯ ನೇತಾರರಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು, ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಆಡಂಬರಗಳಿಂದ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದದ್ದು, ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಆರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಆತನ ಹಣೆಗೆ ತಿಲಕವಿಟ್ಟಿದ್ದು, ವಿಜಯ ಹಾರೈಸಿದ್ದು, ಗುಜರಾತ್ ಮಾತ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ತಂದುಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಅಭಯ ನೀಡಿದ್ದು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ತಾವು ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದು – ಇವುಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ

---

೧. ಗುರು ಗೋಸಾಯಿನ್ ಅಗಮದಾಸ್ ಮತ್ತು ಒಬ್‌ರಾಜ್ ಜೈವಾರ್

೨. ಚುನ್ನು

೩. ಅರ್ಜುನ್ ಲಾಲ್

೪. ಬನ್ಸಿಲಾಲ್ ಚೌಧುರಿ

೫. ಭಗತ್ ಚಾಂದಿಮಲ್ ಗೋಲಾ

ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚರಿತ್ರಕಾರ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಜನತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅದೇ ವರ್ಗ, ಅದೇ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬಹುದಾದ ದೂರವಿರಿಸಬಹುದಾದ, ಅಲಕ್ಷ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳೆಂಬಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತ ಕ್ಷುದ್ರ ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗುತ್ತಿದ್ದರು.

VI

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡಿನ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಇಂತಹ ಮನೋಧರ್ಮವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨೩ನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಇತರೆ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಈ ಆಕಸ್ಮಿಕದ ವಾದವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತವೆ. ಇವು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಈ ಪಟ್ಟಿ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರಿಗೂ ಪದವೀಧರರಲ್ಲದವರಿಗೂ ನಡುವಿನ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅನುಪಾತವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೊ ಅಥವಾ ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿಯೊ? ಈ ರೀತಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡ್ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ನೀತಿ ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನಲು ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ನೀತಿಯೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಯಾರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇದೆಯೊ ಅಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಹಾಗೂ ಪ. ಜಾತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವುದು. ಪದವೀಧರರು ಮತ್ತು ಪದವೀಧರರಲ್ಲದವರ ನಡುವಣ ಅಂತರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಮಟ್ಟಗಳ ನಿಜವಾದ ಅಂತರವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾರವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಬರಿಯ ಪದವೀಧರರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಅತಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ, ನುರಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪದವೀಧರರು ಬರಿಯ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಇವರ ಹಿಂದಿರುವ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿಯೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ತನ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ತನ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿತು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನಗೆ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಹೊಳೆದಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ – ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಒಳ್ಳೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಏಕೆ? ಆಳುವ ವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನಿಗಿಂತಲೂ ಎರಡು ಖಚಿತವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, (ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿದ್ದೂ ತನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮಾಂಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಭಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರನ

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಅಸ್ಸಾಂ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–	–
ಬಂಗಾಳ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]
	ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬಿಹಾರ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ	–	[illegible]	–	–	[illegible]	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮದರಾಸು	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–
	[illegible]	–	[illegible]	–	–	–	–
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]	[illegible]
ಒರಿಸ್ಸಾ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	[illegible]	–	–	–	[illegible]	–

ಜೊತೆಗೂಡಿ ಆಳುವವರ್ಗದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಂಭವ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ದಕ್ಷ ಬದಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಕಡಿಮೆ.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟವು' ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಶಯವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಆಳುವ ವರ್ಗವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರೆತಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಾಚಿಕೆಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಆಳುವವರ್ಗವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಶಯವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

VII

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಆ ಪಕ್ಷವೇ ಇಂತಹ ಅಪಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಅಪರಿಮಿತ. ವಿದೇಶಿಗನಿಗೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮದ ಅರಿವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ವಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗದ ಅತಿ ಬಲಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಿ ಅಂಗವೆನಿಸಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಭಾರತದ ಹಿಂದು ಜನಾಂಗದ ೮೦ ಅಥವಾ ೯೦ ಪ್ರತಿಶತವಿರುವ ದಾಸ್ಯವರ್ಗವಾದ ಶೂದ್ರರು (ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಹಳೆಯ ಹೆಸರು) ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ರೂಢಿಮೂಲ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಈ ಗುಲಾಮ ವರ್ಗ ಇಷ್ಟು ಅಧಃಪತನಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಆತ್ಮಗೌರವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಶೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಜೀವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ತತ್ವಗಳೇ ಕಾರಣ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತತ್ವಗಳು, ಎಂದರೆ ಅವರ ದಮನ ತಂತ್ರಗಳು ಆರು ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ೧. ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಅಸಮಾನತೆ; ೨. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ; ೩. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಹಿಷ್ಕಾರ; ೪. ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಗಿಡುವುದು; ೫. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಆಸ್ತಿಹೊಂದುವುದರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧ; ಮತ್ತು ; ೬. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದು ಮತ್ತು ಅಧೀನಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಸಮಾನತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವದ ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಕೆಳವರ್ಗಗಳವರ ದಮನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಮರುಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಅದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಜರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೇ ಜನರ ಹೊರತು ಇತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯದಂತಹ ದೇಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು

ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ನಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅವರ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದ ಸೀಸವನ್ನು ಸುರಿಯುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮರು ಗುಲಾಮವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದೂ ಕೂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಏಕೆ ಪಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ೧೯೯೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಕಮಿಷನರ್‌ರ ಆಗಿದ್ದ ಮಿ. ಖೇನ್ಸ್ ಎಂಬುವವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

"ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಭಾವವೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸರ್ವೋಚ್ಚತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಆನುವಂಶಿಕ ವರ್ಗದ ಮುಂದುವರಿದ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಆಗಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನಿ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದೆ. ಲಿಪಿಕ ಜಾತಿಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ಅಸಂಗತ ವಿರೋಧವನ್ನು ಬಹುಕಾಲದ ಅನುಭವದ ನಂತರವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ನೀತಿ ಕೆಲವು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯಿತು ಎಂಬುದೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ಗಾರವಾಗಿದ್ದು, ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಈ ನೀತಿಯು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಜಾತಿಗಳ ಅನೇಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ ದೊರೆತು ಅವರಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರವಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ದಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದುರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತವು."

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದ ಜನರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರೀಕರಣವೇ ಆಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶೂದ್ರರ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸವಲತ್ತುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು, ಅದಿನ್ನೂ ತನ್ನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂದು ಭಾರತದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡಂತೆ, ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ, ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅದು ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಹಿ ರಾಜನೀತಿಯಾದ ಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದರ ಫಲ ಎಂದು ಅರಿಯಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪೋಷಿಸದ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೇಡು ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಜಾತೀಯತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಅಸಾಮೀಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ದರ್ಶನನಿರಾಕರಣೆ ಮೊದಲಾದ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಣ ಅಮಾನವೀಯತೆಯೇ ಆತನ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಪುರುಷನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತೋರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಆತನ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಅನುಭವಿಸದಷ್ಟು

ಹೀನ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಈಡುಮಾಡುವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆತ ಪೋಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸತಿಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಸುಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಈ ಆಚರಣೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವಿತ್ತು. ವಿಧವೆಯರ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿರುದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅವರು ೮ ವರ್ಷಗಳವರಿರುವಾಗಲೇ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಕೆ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ– ಗಂಡನಿಗೆ ತನಗಿಚ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳನ್ನು ಕೂಡುವ ಹಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಶೂದ್ರರಿಗೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದಾಖಲೆಯು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ–ಬುದ್ಧಿಜೀವಿವರ್ಗಗಳ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಕರಾಳವಾದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಯಾವುದೇ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿವರ್ಗವು ತನ್ನ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ನಿರಂತರ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮೌಢ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತತ್ವವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಾದರಕ್ಕೀಡುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜರ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆತನೊಬ್ಬ ಪರಕೀಯ. ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಜರ್ಮನರು ಹೇಗೊ ಜೆಂಟೈಲ್‌ಗೆ ಯೆಹೂದ್ಯರು ಹೇಗೊ ಅಥವಾ ನೀಗ್ರೋಗೆ ಬಿಳಿಯರು ಹೇಗೊ ಹಾಗೆ ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪರಕೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಡುವೆ ಒಂದು ವಾಸ್ತವವಾದ ಕಂದಕವೇರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆತ ಪರಕೀಯನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವೈರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಲಿ, ನೀತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಇಡೀ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಬನಿಯಾ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುದ್ರ ಪರೋಪಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಣಗಳಿಸುವ ಆತನ ದುರಾಸೆಗೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಆತ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ತಗುಲಿದಾಗ ಸಮೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವ ರಣಹದ್ದಿನಂತಿದ್ದಾನೆ. ರಣಹದ್ದಿಗೂ ಆತನಿಗೂ ಇರುವ ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಬನಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ರಣಹದ್ದು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಫಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆತ ಬಡತನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೇ ಆತ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಸಾಲನೀಡುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ದೈವಿಕವಾದ ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಅವನಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲನೀಡಿಕೆ ಅವನಿಗೆ ಹಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ನಿಷ್ಕಪಟದ್ದಾಗಿಯೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ತಾನು ತಂದ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳಿರುವಾಗ ಬನಿಯ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆತ ಬಡ್ಡಿ, ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ)ಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಸಾರಗಳು ಅವನ ಬಲೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ತಾನೆಷ್ಟು ಹಣ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದರೂ, ಸಾಲಗಾರ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಲದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪಡೆಯಲು ಆತನಿಗೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲ ! ಮತ್ತು ಯಾವ ಕುತಂತ್ರಕ್ಕೂ ಆತ ಬದ್ಧನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಹಿಡಿತ ಹೀಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ ನಿರಕ್ಷರ, ಬಡ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬನಿಯನಿಗೆ ಒತ್ತೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಆಳುವವರ್ಗವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೇಶವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥಪರ, ರೋಗಿಷ್ಟ, ಅಪಾಯಕರ ಹಾಗೂ ವಕ್ರಸ್ವಭಾವದ, ಆಳುವವರ್ಗ ತಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಇಂತಹ ಭೀಕರ–ದುಷ್ಟ ಜೀವನ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆಯೆಡೆಯೆಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ದೇಶದ ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಬೆಳೆದವನನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ನಿರಾಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರದಿರುವಂತೆ ತಡೆದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಳುವವರ್ಗವು ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಜನ್ಮತಃ ಸೇರಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ವಿರೋಧಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

VIII

ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿಗೂ ಮೊದಲು ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗವೊಂದಿತ್ತು. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹಿಂದೆ, ಜಪಾನ್ ತನ್ನ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಾಗ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗವೊಂದಿತ್ತು. ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ, ದೇಶವು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಜಾತೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಗಮಗೊಂಡು ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಲಾ ೩೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, 'ಸಾಮಾನ್ಯ'ರಿಗೆ ೬೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದೊರೆತರು. ಈ ೧೨೦೦ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು, ಓಟುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೇಟುಗಳ ಸಂಘವೂ ಒಂದೇ ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದು, 'ತಲೆಗೊಂದು ಓಟಿನಂತೆ' ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕೆಂದು 'ಸಾಮಾನ್ಯ'ರು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕುಲೀನವರ್ಗಗಳು ಒಪ್ಪುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಹಾಗೂ ಅಮೂಲ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಈ 'ಸಾಮಾನ್ಯರ' ಹಕ್ಕುಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರು.

ಜಪಾನೀಯರು ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ದೇಶವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ– ಅಂದರೆ ೧೮೫೫ರಿಂದ ೧೮೭೦ರ ವರೆಗಿನ–ಜಪಾನಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಧೋರಣೆಯು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಧೋರಣೆಗಿಂತಲೂ, ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಗಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಜಪಾನಿನ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಜಪಾನಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಿದ್ದವು: (ಅ) ದಮಿಯೋಸ್; (ಆ) ಸಮುರಾಯ್ (ಇ) ಹೆಮಿನ್ ಅಥವಾ 'ಸಾಮಾನ್ಯ' ಗುಂಪು (ಈ) ಎಟಾ ಅಥವಾ ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟರು. ಅಸಮಾನತಾ ಶ್ರೇಣಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಮೇಲೊಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ 'ಎಟಾ'ಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಶ್ರೇಣಿಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ 'ಎಟಾ'ಗಳ ಮೇಲೆ 'ಹೆಮಿನ್'ರು ಸುಮಾರು ೨೫/೩೦ ಮಿಲಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಸಮುರಾಯ್'ಗಳು ಸುಮಾರು ೨ ಮಿಲಿಯನ್‌ನಷ್ಟಿದ್ದು, 'ಹೆಮಿನ್'ರ ಮೇಲೆ ಸಾವು ಬದುಕಿನ 'ಪ್ರಭುತ್ವ' ಹೊಂದಿದ್ದರು, ಅಗ್ರಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇವಲ ೩೦೦ 'ದಮಿಯೋಸ್' ಅಥವಾ 'ಫ್ಯೂಡಲ್' 'ಬರೋನ್ಸ್'ರು ಈ ಮೂರೂ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ದಮಿಯೋಸ್' ಮತ್ತು 'ಸಮುರಾಯ್'ಗಳು ಈ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅದರ ವರ್ಗರಚನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾಗರಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧುನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ದಮಿಯೋಸ್‌ರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಬರಬಾರೆಂಬ ಆತಂಕದೊಂದಿಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರು. ೧೮೬೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ೫ರಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

"ನಾವು ಬದುಕುವ ಈ ಸ್ಥಳವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶ, ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಜನರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮದೆಂದು ಹೇಗೆ ಕೇಳುವುದು? ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ('ಸಮುರಾಯ್' ಮತ್ತು 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ') ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಯಾರಿಗೆ ಬಹುಮಾನದ ಅರ್ಹತೆಯಿದೆಯೊ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿ, ಯಾರು ಅರ್ಹರಲ್ಲವೊ ಅಂತಹವರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು, ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು, ಯುದ್ಧಯಂತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಯಿಂದ ಸಮವಸ್ತ್ರದ ಶಾಸನವಿರುವ ಸೈನಿಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬರಲಿ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ-ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳೂ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ."[೧]

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗ ತನ್ನನ್ನು ಜಪಾನಿನ ಆಳುವವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ? ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಆಳುವವರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವವರಿಗೆ, ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಎರಡು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಸ್ತ್ರ. ಯಾವಾಗಲಾದರು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಆಳುವವರ್ಗವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬ ಕೂಗನ್ನೆಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಳುವವರ್ಗದೊಡನೆ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಉಳಿವಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಗೆ ತುಳಿಯದಂತೆ ಆಧಾರ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿಗಳ ಈ ಹಕ್ಕುಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಡುಕಾಗಲಿ, ತಪ್ಪಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಳುವವರ್ಗವು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದೆ? ಅದು ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ, ಪರಿಹಾಸಮಾಡುವ ಯಾವ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ

---

೧. ಜೇಮ್ಸ್‌ಶೆಹರರ್‌ನ Romance of Japanನಿಂದ ಉದ್ಧೃತ.

ಬಿಡದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏಕತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಕತೆಗೆ ಭಂಗ ತರುವಂತಹುದು ಎಂದು ಜನರು ನಂಬುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರು, ಇಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವವರ ಪರ ವಹಿಸುವುದು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ನಂಬುವಂತಾಗಿದೆ.

ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ವಭಾವ. ಇದು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ದುರುಪಯೋಗ. ಆದರೆ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಇಂತಹ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸಿದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಆಳುವವರ್ಗವು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ವಿಷಪೂರಿತ ವಿಡಂಬನೆ ಹಾಗೂ ನಿಂದಾಲೇಖನಗಳ ರಚನೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಕ್ಕುಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ನಿಂದಾಲೇಖನಗಳೇನೂ ವಿರಳವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಳುವವರ್ಗದ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವಯುತರಾದ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ರೀತಿಯ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಹೈಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿರುವ ಡಾ॥ ಆರ್.ಪಿ. ಪರಾಂಜಪೆಯವರು ಮುಂದುವರಿದ ಉದಾರವಾದಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದು – ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ.[೧] ಆಳುವವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಲೇವಡಿ ಬರಹಗಳಲ್ಲೇ ಇವರದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ವರ್ಣಮಯವಾದದ್ದು. ಇದರ ಪ್ರಕಟಣೆ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ರೋಷವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಿತ್ತು.

---

೧. ೧೯೨೬ನೇ ಮೇ ತಿಂಗಳ 'ಗುಜರಾತಿ ಪಂಚ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ 'ಭವಿಷ್ಯದ ಇಣುಕುನೋಟ' ಎನ್ನುವ ಶಿರೋನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಆರ್.ಪಿ. ಪರಾಂಜಪೆಯವರ ಲೇವಡಿ ಲೇಖನವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಆಳುವವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ನಮೂನೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವರ್ಗಾಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾದ ಹಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾಸದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪುನರ್‌ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇನೆ;–

೧೯೩೦–೫೦ರ ನಡುವೆ ಮುದ್ರಿತವಾದ "ಭವಿಷ್ಯದ ಇಣುಕುನೋಟ" ಕಮಿಷನ್‌ಗಳ ವರದಿಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಖಟ್ಲೆಗಳ ದಾಖಲೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪುಗಳು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಭೆಗಳು, ಆಡಳಿತ ವರದಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಕಲುಗಳನ್ನು 'ಗುಜರಾತಿ ಪಂಚ್'ನ ಓದುಗರ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

I

೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಯಲ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿ:

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳ ಪರವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಜನಗಣತಿಯ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಉತ್ತರವನ್ನಷ್ಟೇ ನೀಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಖಚಿತ–ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇರುವ ತೊಡಕೆಂದರೆ, ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಏಕರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೀಗ ೨೩೭೫ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಬೀಜಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಇದನ್ನು, ನಮ್ಮ ವರದಿಯ ಜೊತೆಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಜನಾಂಗದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಆಳುವವರ್ಗವು ಸಮರ್ಥತೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿರೋಧಿಸಿತು. ಆಳುವವರ್ಗದ ಈ ನಿಲುವಿಗೆ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬಣ್ಣನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿರೂಪಣೆ ಹೀಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯರು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಗುರಿಯೆಂದರೆ, ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಸಮರ್ಥ ರಾಜಕೀಯ ಅಂಗವಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ವಾದಸರಣಿ ಬಹುಶಃ ವಿದೇಶೀಯನನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಆತ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ, ವಿಮರ್ಶಕನಾಗುವಂತಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾದದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದವರನ್ನು ಹಿಂದೂಡಿ ಕೇವಲ ಉತ್ತಮರನ್ನು, ಉತ್ತಮರನ್ನು ಹಿಂದೂಡಿ ಸಾಧಾರಣರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣರನ್ನು ಹಿಂದೂಡಿ ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬಾರದೆಂಬ ಅಮೂರ್ತ ತತ್ವವನ್ನು ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಾರರು. ಆದರೆ 'ಭಾರತದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭ'ವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿ' ಆಳುವವರ್ಗದವನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ವಾದ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲ. ಇದು ಆಳುವವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸರಿಯೆ? ಒಬ್ಬ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ' ಜರ್ಮನನು ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ'ನಾಗುವನೆ? ಒಬ್ಬ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ' ಟರ್ಕಿಯವ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ'ನಾಗುವನೆ? ಒಬ್ಬ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಲೆಂಡಿಗನನ್ನು ಯಹೂದ್ಯರು ಅತ್ಯುತ್ತಮನೆಂದು

ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನಿದೆಯೊ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಯು ೪೫೭ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜನಾಂಗದ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುವುದು. ಮೂರು ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಿಭಾಯಿಸುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಜನಾಂಗವೂ ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ತನ್ನ ಖಚಿತ ಭಾಗದಷ್ಟರ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೨೫ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವಿಭಾಗವು ತನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ೧೯ ವರ್ಷ ದಾಟಿದ ನಂತರವೇ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ಆಧಾರದ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ, ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ, ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಉರುಳಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

II

(೧೯೩೨ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ)

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ೧೯೩೧ರ ಅವಕಾಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ೪೭೫ ಮಹೋದಯರನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨೬೭. ಮತಾದಿನ್ ರಾಮದಿನ್ (ಜಾತಿ–ಕ್ಷೌರಿಕ) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಸದಸ್ಯ

೩೭೨. ಅಲ್ಲಾಭಕ್ಷ್ ಪೀರ್‌ಭಕ್ಷ್ (ಮಹಮದೀಯ ಒಂಟೆ ಸವಾರ) ಸೈನಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂಟೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಸದಸ್ಯ.

ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯವಿರದು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಾರದು. ಶ್ರೇಷ್ಠವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಲೇಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಮನುಷ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದ ಬರಿಯ ಯಂತ್ರವಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಇದು 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ' ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನಿಗೂ ವರ್ಗ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹಾಗೂ ವರ್ಗಮತ್ಸರವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ವರ್ಗದ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ' ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀಚನಾಗಿರಲೂಬಹುದು. ಬರಿಯ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಒಂದು ಮಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗದು. ಅದೊಂದೇ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜರ್ಮನರೇ ನಡೆಸಬಹುದಿತ್ತು. ತುರ್ಕರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರಷ್ಯನರೂ ಹಾಗೂ ಚೀನಿಯರದ್ದನ್ನು ಜಪಾನೀಯರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಸರಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ತತ್ವವನ್ನೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರಕಾರದ ಒರೆಗಲ್ಲು ಎಂದು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವವರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫ್ರೆಂಚರು, ತುರ್ಕರು ಹಾಗೂ ಚೀನೀಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಅನ್ವಯದ ಫಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ನೋಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯನೂ ಇದರ ಉತ್ತರವೇನೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಉತ್ತರ ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅಸಂಗತವೆನ್ನುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬುಗೆ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗ ಹಾಗು ದಾಸ್ಯ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರದ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಮಟ್ಟಗಳು ಫ್ರೆಂಚರು ಹಾಗೂ ಜರ್ಮನರ ನಡುವಿನ ತುರ್ಕರ ಹಾಗೂ ರಷ್ಯನ್ನರ ನಡುವಿನ ಅಥವಾ ಚೀನಿಯರ ಹಾಗೂ ಜಪಾನೀಯರ ನಡುವಿನ

---

೪೩೩. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಜಾತಿ–ಆಂಧ್ರದ ಜಾಡಮಾಲಿ) ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವಿಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿ.

೪೩೭. ಜಗನ್ನಾಥ್ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ (ಕುಲೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಪೂಜಾರಿ) ದಾಖಲಾತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಂತರಿಕ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.

IV

(ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ–೧೯೩೪)

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಶಾಸಕಾಂಗಸಭೆಯು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶವೊಂದರನುಸಾರವಾಗಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೇಮಕಾತಿಯೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಆಗಬೇಕು.

V

(೧೯೩೪ರ ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಟಣೆ)

ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರವು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ನೇಮಕಾತಿಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಕ್ರಸಂಖ್ಯೆ– ದಿನಾಂಕ ನವೆಂಬರ್ ೩೦ ೧೯೩೪ರಂತೆ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೧. ನೀರಾವರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜನೀಯರ್ (ಸಿಂಧ್); ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಕುಣಬಿ

೨. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮುಂಬಯಿನ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟೆನ್ ಕಾಲೇಜು ಸಿಂಧ್‌ನ ಬಲೂಚಿ, ಪಠಾನ್

೩. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಂಗರಕ್ಷಕ ಅಧಿಕಾರಿ : ಉತ್ತರ ಗುಜರಾತಿನ ಮಾರವಾಡಿ,

೪. ಸರ್ಕಾರದ ಸಂದರ್ಶಕ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ : ದಖ್ಖನ್ನಿನ ವಡಾರಿ (ಅಲೆಮಾರಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನ)

೫. ಇಸ್ಲಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ : ಕರಹದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

೬. ಶರೀರರಚನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ : (ಗ್ರಾಂಟ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು) ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಕಟುಕ.

ಅಂತರದಷ್ಟೇ ಇದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ತತ್ವವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು? ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ತನ್ನ ಸ್ವಹಿತ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಕುರುಡಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸರಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ವಾದದ ಅಸಂಗತಿಗೆ ಗಮನನೀಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಾನೂನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ತಲೆಗೇ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ತನಗೆ ಈ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನದಿಂದ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಳುವವರ್ಗ ಯೋಚಿಸುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅಗತ್ಯವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಈ ಪ್ರಭಾವ ದೊರಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಭಾವವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ದೊರಕಿದ್ದರೂ ತಾನು ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯೂ ಇದೆ. ಆಳುವವರ್ಗವು ಯಾವ ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇನು ಕಂಡೀತು? ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸಿದರೂ ಈಗ ತಾನೇ ಕೋಮುವಾದಿ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಯಾಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಆಳುವವರ್ಗವು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿಗೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನುಮಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರು, ಹಿಂದೂಗಳ ಬೈಬಲ್ ಆದ 'ಮನುಸ್ಮೃತಿ'ಯನ್ನು ಓದಿ

---

೭. ಯೆರವಾಡ ಜೈಲಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ: ಘಂಟಿ ಚೋರ್

೮. ಪಾನನಿರೋಧದ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು : ಧರಲ (ಕೈರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಿಲ್ಲರು) ಪಂಚ ಮಹಾಲರು

VI

(ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಖಟ್ಲೆಯೊಂದರ ವರದಿ – ೧೯೩೫)

ತನ್ನ ತಂದೆಯು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ–

ಎ.ಬಿ. (ಜಾತಿ) ತೇಲಿನ ಮೇಲಿದ್ದಿತು. ಆಪಾದಿತನ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಂಚಾಯತನು ಅಪರಾಧದ ತೀರ್ಪನ್ನು ತಂದನು. ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ವಕೀಲನನ್ನು ಆಪಾದಿತನ ಪರವಾಗಿ ಆತ ಹೇಳುವುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ವಕೀಲ ಶ್ರೀ ಬೊಮನ್‌ಜೀಯು, ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಿರಲಿ, ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ತೇಲಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬಂಧಿತರಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮರಣದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗದವರು ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ತೇಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಸ್ಸೆಯಷ್ಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಲುಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ವಕೀಲರ ಈ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ದೊರೆಯು ಆಪಾದಿತನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

VII

('೧೯೩೬ರ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೈಲಿಮೈಲ್' ನಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು)

ಅಣ್ಣಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ (ಚಿತ್ಪಾವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ)ನೆಂಬುವವ ಪೂನಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದನೆಯ ಚೂರಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಿಗೆಕಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿವಿಯುತ್ತಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಮಾನಸಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದವನೆಂದು ಪೊಲೀಸರು ಆತನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅಣ್ಣಾಜಿಯು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ

ನೋಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ? ಆಳುವವರ್ಗದ ಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಬಲದಿಂದಲ್ಲದೆ–ಏಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಸೊತ್ತೂ ಅಲ್ಲ–ಕೋಮುವಾದದಿಂದಲೇ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ – ಪುರೋಹಿತರ ಉದ್ಯೋಗ, ರಾಜನ ಕುಲಗುರು ಮತ್ತು ಕುಲಪತಿ; ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದುವು. ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕನ ಉದ್ಯೋಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಆತ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಭಾವಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಾಗಿಯೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಗುಂಪಿಗೆ ಲಾಭ ತರುವ ಪ್ರಭಾವ ನೀಡುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಷ್ಟೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬರಿಯ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದೇನೂ ಆಗದು ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಅರ್ಹರಾದವರು ಬೆಳೆದು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡಸಲಾಗದಂತೆಯೂ ಆತ ತಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಚಿತ್ಪಾವನರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಹಿಸ್ಸೆಯಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ರೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಸ್ಸೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ಪಾವನರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗದ್ದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಭಾಗದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ.........ರಂತೆ ಅವನನ್ನು ಹೊರಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಣ್ಣಾಜಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದರು.

VIII

(ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂದಿಖಾನೆಯ ನಿರ್ವಾಹಕನ ವರದಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ೧೯೩೭)
ಬಂದೀಖಾನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಷ್ಟೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೂ, ಪ್ರತಿಜನಾಂಗದ ಹಿಸ್ಸೆಯಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನ: ಬಂದಿಖಾನೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಈ ಭಾಗದ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವನ್ನು ಅತಿಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಅಸಂತೋಷದಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಬಂದಿಖಾನೆಗೆ ತುಂಬುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕನುವಾದಷ್ಟು ಬಂಧಿತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

IX

(ಶಾಸನಸಭೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ೧೯೪೦)
ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ

ಹೇಳಿದಂತೆ ಶೂದ್ರರು ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಕೆಳವರ್ಗದವರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಪರಾಧವೆನ್ನುವ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಕ್ರೂರ ಹಾಗೂ ಅಮಾನವೀಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಆತನ ಕಿವಿಗೆ ಕಾದಸೀಸವನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವದು ನಿಜ. ಮನು ನೀಡಿದ ಮೀಸಲಾತಿಗಳು ಈಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಅವು ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಅದರ ಫಲಗಳು ಈಗಲೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಆಳುವವರ್ಗದ ದಮನಕಾರಿ ಕೋಮುವಾದದ ವಿರುದ್ಧ ಪಡೆಯುವ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಮುವಾದವು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಶೂದ್ರರ ಮೇಲಿನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಶೂದ್ರರು ಓದು ಕಲಿಯುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿ ಶೇಖರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅಪರಾಧವೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹೇರಿದ್ದಂತೆ, ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆಯೂ ಅಂತಹ ಅವಮಾನಕರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನೇನೂ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ವಾದವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಐರ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ರ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ ಬನೆರ್‌ಮನ್‌ನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಸಾಧಾರಣ ಘೋಷಣೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯ

ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಗ್ ಗಾರುಡಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಿಸ್ಸೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇನು?
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಾಮು ಶ್ರಾಫ್‌ರವರು: (ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು) : ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ವರದಿಯಂತೆ ಮಾಂಗ್ ಗಾರುಡಿಯ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಈ ಸಲದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಚಂಗಪ್ಪನವರು: ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರುವವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತದೆಯೆ? ಮತ್ತು ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಂಡು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಳಿಸುವುದೆ?
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು: ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು. (ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ)

X

('ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡದ್ದು–೧೯೪೨)
ಒಂದು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಜೆ. ಜೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ, ರಾಮ್‌ಜಿ ಸೋಮುರ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಹೃದಯತಜ್ಞ ಶ್ರೀ.....ರವರು ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ತಾನು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದುದಾಗಿ ಡಾ॥ ಧಾನು ಪಾಂಡನ್ (ಕ್ಷೌರಿಕ ಜಾತಿ) ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ, ತಾನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಣ್ಣನ್ನು ಕುಯ್ದು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಕತ್ತಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ರೋಗಿಯು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದ. ಈ ರೀತಿಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಂದಾದರೂ ನಡೆಸಿದ್ದುಂಟೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ದಿನದ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೆ ತನ್ನನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕನೆಂದು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಂದು ಆತನ ಜನಾಂಗದ ಪಾಳಿ ಇತ್ತೆಂದೂ, ಈ ಹಿಂದೆ ಕೂದಲು ಕತ್ತರಿಸುವ ಕತ್ತರಿಯನ್ನಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪರಿಕರವನ್ನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆತ ಹೇಳಿದ. ಪಂಚಾಯತನು ಇದನ್ನು ದುಸ್ಸಾಹಸದಿಂದಾದ ಸಾವೆಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದನು.

ಗಾದೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಅಸಂಗತ ಹೇಳಿಕೆ. ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ ಬನೆರ್‌ಮನ್‌ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆತನ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಸ್ಯಾಲಿಸ್‌ಬರಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದ ಸರ್ಕಾರ'ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲೇಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ವ್ಯರ್ಥ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಕೆಲವರ ನಂಬುಗೆ. ಅಧೀನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಭ್ರಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು. ಇಂತಹ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊ. ಡೈಸ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವವಿರುವ ಜನರು ಹಾಗೂ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಡೈಸಿಯವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ:

'ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವು ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಖಾಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಎರಡು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಹ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಯಾಗಿದೆ.

'ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ವಾಸ್ತವ ಅಧಿಕಾರದ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಅದರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಖಚಿತತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಿತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ನಿರಂಕುಶ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಒಬ್ಬ ರೋಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ರಾಜ (ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ರಷ್ಯನ್ ಜಾರ್) 'ಸಾರ್ವಭೌಮ'ನಾಗಿರುವುದು, ಆ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಕಾನೂನಿನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆತನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಆತ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಯಾರಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂತಹ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುವೂ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಅಥವಾ ಬದಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

'ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ, ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆಯ ಅಂಗೀಕಾರವಿರಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆಯ ಸಿದ್ಧ ಅಂಗೀಕಾರ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಚರಿತ್ರೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಕುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಮೊದಲಿನ ಸೀಜರ್‌ಗಳಾರೂ ತಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ರೋಮನ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ...... ಮಹಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಲ್ತಾನನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಲೂಯಿ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ನಾಂಟಿಗಳ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್‌ವಾದದ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎರಡನೆಯ ಜೇಮ್ಸ್ ದೊರೆಯು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ವಾದದ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ..... ನಿರಂಕುಶತ್ವದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಅದರ ರಾಜ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಸಂಸತ್ತಿನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಜನಪ್ರಿಯ ವಿರೋಧದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದೂ ಅದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ವಸಾಹತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸತ್ತು

ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಕರ ವಿಧಿಸಬಹುದು; ಕಾನೂನಿಗೆ ಭಂಗಬರದಂತೆ ಸಂಸತ್ತು ಸಿಂಹಾಸನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸತ್ತು ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದು. ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಶಾಸನವಿಧಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದ ವಿರೋಧ ಪ್ರಕಟವಾಗಬಹುದು. ಇದು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವ ವಲಯವನ್ನು ಮೀರಿದೆ.

* * * * *

'ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಯಿದೆ. ಒಬ್ಬ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುವೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ತಾನು ಬದುಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದ ಸಮಾಜದ ನೈತಿಕ ಭಾವನೆಗಳೂ ಮಿಳಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಲು ತಯಾರಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಪ್ರಭಾವದ ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಯು ಅದರ ಬಾಹ್ಯಮಿತಿಯಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದುದು. ಪೋಪನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಏಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮೂರ್ಖ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯು ಎಂದೂ ಒಬ್ಬ ಪೋಪ್ ಆಗಲಾರ ಮತ್ತು ಪೋಪ್ ಆದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದೂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಲು ಬಯಸಲಾರ.'

ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪ್ರಭುತ್ವವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಬಾರದು. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯನ್ನು ಯಾರು ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರು ಆಳುವವರ್ಗವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಡೈಸಿಯ ಈ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಗಾಢಸತ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರರು. ಬದಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅದೇಂದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಇವಿಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇರಬೇಕು ಅಥವಾ ಡೈಸಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ವರ್ಗ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಆಂತರಿಕ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವರ್ಗ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಒಂದು ಯಂತ್ರವಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಧೋರಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇದೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೂವಾರಿಗಳೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಾರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿದವನು ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್; ಅದನ್ನವನು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕಮ್ಯೂನ್‌ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಇಂದು ಇದು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು

ಮುಂದಿಟ್ಟ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬೇಡಿಕೆ ಗುರುತಿಸಿದ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಇದೇ ಆಲೋಚನೆಯ ಸಾರವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದೆ. ದಾಸ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ವರ್ಗದ ಹಿತಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹರು. ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ತತ್ವವು ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಈ ಆಲೋಚನೆಯು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಬರಿಯ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ತತ್ವವನ್ನೇ ಆಧರಿಸುವುದಾದರೆ, ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನಗಳ ಮೇಲೆ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

IX

ಮುಂದಿನ ಚರ್ಚೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿದೇಶೀಯನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸದೆ ಹೋಗಬಹುದು; ಅವುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಯಸುವರು ಎದುರಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವು: ೧. ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನ; ೨. ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಗುರಿಗಳು; ೩. ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಒತ್ತಾಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ೪. ಆಳುವವರ್ಗವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧ.

ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆಳುವವರ್ಗದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ತೀರಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಅಡ್ಡಗೆರೆ ಮತ್ತು ಕೂಡುಗೆರೆ ಚಿಹ್ನೆಯ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅಡ್ಡಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಕೂಡುಗೆರೆಯ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಡ್ಡಗೆರೆಯು ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಜೋಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೂಡುಗೆರೆಯು ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಹಾಗೂ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಅಡ್ಡಗೆರೆಯಿಂದ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಕೂಡುಗೆರೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೀರಾ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ, ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲದ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದ ಇತರರನ್ನೂ ಇಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿವೆಯೊ, ಅಂಥಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗ ಮಾನಸಿಕ ಏಕೀಭಾವ, ಹಾಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇದ್ದು, ಅದು ತನ್ನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟದ ವೈರುಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟದ ವೈಷಮ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಾರತದ ಆಚೆಯಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಳುವವರ್ಗವು ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರಿ ಸಮಾಜರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಒಂದು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವು ದಾಸ್ಯ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವೈರುಧ್ಯ ಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಧಣಿ–ದಾಸ ಹಾಗೂ ಉಳ್ಳವರೂ – ಇಲ್ಲದವರಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುರಿಯದೆ, ಅದನ್ನೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮತ್ತು

ಗಾಢವಾದ ಭಾವದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಕೇವಲ ಸಮಾಜರಹಿತವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅದು ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿಯೂ ಹೌದು.

ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಒತ್ತಾಯದ ಹಿಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಆಳುವವರ್ಗದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಸಂಚಕಾರ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಳುವವರ್ಗ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಎಂಬುದು ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಹೇಳುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲನಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿರೋಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುಮುಖವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಕೇಳುವ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಅಮೆರಿಕಾದ ರೀತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನರೂಪಹೊಂದ್ದಿರೂ, ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲಗಳ ರೂಪಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ನೈಜವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಏರ್ಪಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆಯೊ ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲನಗಳೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಗಳಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ತಮಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯ ವರ್ಗಗಳು ಆಳುವವರ್ಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಓಟಿನ ಹಕ್ಕೇ ಸಾಕಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗವು ಎಷ್ಟು ಸರ್ವಶಕ್ತ ಮತ್ತು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಆಳುವವರ್ಗದ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆ ಇತರೇ ಉಪಾಯಗಳೂ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಅವಲೋಕನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಬೇಡಿದ ಮೀಸಲಾತಿಗಳು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗು ಸಮತೋಲನಗಳ ರೂಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯನು ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದ ಈ ಕೊನೆಯ ಅಂಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಗಳಿಂದ ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಮಧುರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿದೇಶೀಯ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ಅಂಶಗಳು ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಳವಳಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲೇಕಿದೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದೂ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರ್ಗಕಲ್ಪನೆ

ಹಾಗೂ ವರ್ಗಕಲಹಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯು ತನಗೆ ಅಂತ್ಯದ ಸೂಚನೆಯೆಂದು ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಾದಿತಪ್ಪಿಸುವ, ಮೋಸಮಾಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದೇಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೆ ಆಳುವವರ್ಗದ ಹಿತಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತ – ಬಡವರ ನಡುವಿನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ನಡುವಿನ, ಜಮೀನ್ದಾರ–ಒಕ್ಕಲಿಗರ ನಡುವಿನ, ನೀಡುವ ಹಾಗೂ ಬೇಡುವವರ ನಡುವಿನ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಿದ್ದು, ಅದು ಆಳುವವರ್ಗಕ್ಕೆ ರುಚಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವೇದಿಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯದ ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ, ಕಲ್ಪನೆಯು ಅದರ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರುತ್ತದೆ.

ವಿದೇಶೀಯನು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರೀತಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಏಕೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾದರಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಎಂತಹ ಉಪಯೋಗ ನೀಡಬಲ್ಲದು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರೀತಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವು ತುಂಬಾ ಮಸುಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರೀತಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ, ಗಾಂಧೀವಾದವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದರ ಮೂರ್ತರೂಪವೊ ಅಥವಾ ಆಳುವವರ್ಗವು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದೊ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ರೀತಿಯದಾದರೆ, ಅದು ಚರಕಾವನ್ನು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಾರಕಾನೆಗಳನ್ನು, ಜಾತಿಯ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು, ಹಸುಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿ ಇಂತಹವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಳುವವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ದಮನಮಾಡುವಂತಹ ಏಕೈಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೇಣೀದಾರರ ಕಾನೂನುಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಶಾಸನ, ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪಾನನಿರೋಧ, ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ನಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹಣ ಚಲಾವಣೆ, ತೂಕ–ಅಳತೆಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಇತರ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಲವರು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಆಧಾರಗಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನೂ ಖಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವೆಂದು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಾದ ಮೇಲೂ ಜನತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಯೊ? ಇದೇ ಈಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅತಿಗಂಭೀರ ಅನುಮಾನಗಳಿವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಳುವವರ್ಗವೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು

ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯೆ? ಇದು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. 'ದುರ್ಬಲರು ತಿಂದು ತೃಪ್ತರಾಗಿರಲಿ' ಎಂಬ ಬೋಧನೆಯನ್ನೇನೂ ಅವರು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೂರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಪಮಾನ ಹಾಗೂ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಬಯಕೆ ಹಾಗೂ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ರೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲ, ಗೌರವ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ನಾಶಗೊಂಡು ಅವು ಅದರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯ. ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ: ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಳುವವರ್ಗಗಳನ್ನೇ ನಾಶಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ರೂಪುಗೊಂಡಾಗ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆಯು ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ, ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಳುವವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವಾದಾಗ ಆಳುವವರ್ಗಗಳು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿರುವಾಗ, ಭಾರಿ ಪ್ರಚಾರ ಗಿಟ್ಟಿಸಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸಂಬದ್ಧ ಎಂದು ವಿದೇಶೀಯ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಾನು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಷಯದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳಾವುವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸೌಖ್ಯ ಬಯಸುವ ಮೊದಲು ಸಂವಿಧಾನದ ನೀಲಿನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕ್ಷೇಮ, ಜೀವರಕ್ಷಣೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಎಂದೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

X

ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿತೋರುವ ವಿದೇಶೀಯರು ಎರಡು ರೀತಿಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವವರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಭಾರತವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದವರು, ಪ್ರವಾಸಿಗರು. ಇವರಿಗೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವವಾಗಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಲುಬೇಕಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಸಾಧನಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದವರೆಂದರೆ, ಅಮೆರಿಕಾದ ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್, ಕಿಂಗ್ಸ್ಲೆ ಮಾರ್ಟಿನ್, ಬ್ರೈಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಕಿಯಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಧೋರಣೆಯ ಮುಖಂಡರು. ಇವರ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಚಕಾರವೆತ್ತಲಾರರು. ಈ ಮುಂದಿನ ಚರ್ಚೆಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾದ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಯಾತ್ರಿಕ ವರ್ಗದ ಯೋಚನಾತೀತ ಪೂರ್ವಗ್ರಹವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ನನಗಾವ ಭೇದವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದರೆ

ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದ ವಿದೇಶೀಯರಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು ತುಂಬಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳು ತಿಳಿದಿಲ್ಲದ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಪಿಕ್‌ವಿಕ್ ಸ್ಯಾಮ್‌ವೆಲ್ಲರಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಜನಜಂಗುಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಅರಚಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಾಯಕರ ಸ್ವಭಾವ ಯೂರೋಪ್ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕದ ರ್‍ಯಾಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಎಡಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರಾದ ಲಾಸ್ಕಿ, ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಲೆ ಮಾರ್ಟಿನ್, ಬ್ರೈಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ 'ನೇಷನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ 'ನ್ಯೂ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಂತಹವರ ಸ್ವಭಾವ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊರಳುಕೊಡುವ ಇಂಥವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದರೆ ಆಳುವವರ್ಗ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗವೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ– ಬನಿಯರ ಒಕ್ಕೂಟವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಜನತೆ ಕೇವಲ ಅದರ ಹಿಂಬಾಲಕರು. ಅದರ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆ?

ಸುಲ್ತಾನರು ಇಸ್ಲಾಂಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಿಕ್ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಪೋಪರು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪಂಥವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದ ಕಾರಣಗಳಂತೆಯೆ ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರ ಜಾತಿಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ, ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದಮನ ಮತ್ತು ತೇಜೋವಧೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪವಿತ್ರಕರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಳುವವರ್ಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ತನಕ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದರೂ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ತತ್ವವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಭಾರತದ ಆಳುವವರ್ಗವು ಭಾರತೀಯ ಜನರ ಭಾಗವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳ್ಳುವ ಗುಂಪೆಂದೂ, ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತತ್ವ, ಪ್ರೇರಣೆ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದೂ ಇವುಗಳು ತನ್ನ ಪರಿಧಿಯಾಚೆಗಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತವೆಂದೂ, ಹಾಗಾಗಿ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ದಾಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರ ಆಶಯ, ಅಗತ್ಯ, ನೋವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಬಡ್ತಿಗೆ ಒಲವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಗೌರವಗಳು ಉದಯಿಸುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಆಂದೋಲನಗಳ ವಿರೋಧಿಯೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲವೆ? ಭಾರತದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೦ ಮಿಲಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಭವಿಷ್ಯ ಅಡಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ?

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಾಯಕರು, ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಲೆ ಮಾರ್ಟಿನ್, ಬ್ರೈಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಕಿಯಂತಹವರ ಯಾರ ಬರಹಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜನರೆಲ್ಲರ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆಯೊ, ಅಂಥ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಂಬಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಆದರೂ ಅವರು ಭಾರತವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ರ್‍ಯಾಡಿಕಲ್‌ರಿಗೆ (ತೀವ್ರವಾದಿಗಳಿಗೆ) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಟ್ಟುವ ವಿಷಯವಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಂದೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುವವರು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ವೇಳೆ

ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗಿದೆಯೆ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪಕ್ಷ. ಇವರಿಗಿರುವ ಹೆದರಿಕೆಯೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಫಲವಾದರೆ, ಅದು ಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಿ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಶ್ಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಇಂತಹ ತೀವ್ರವಾದಿ ಮುಖಂಡರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಅವರಿಂದ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನದ ನೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುವ ವಿಫಲ ಯತ್ನವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳಾವುವೆಂದು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕಾದ ಈ ತೀವ್ರವಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಎಡಪಂಥೀಯರು ತಿಳಿಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೊ ಅಥವಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೊ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದರೆ ಈ ಎಡಪಂಥೀಯ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರವಾದಿ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕುರುಡಾಗಿ, ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು, ಜಮೀನುದಾರರು, ಬಡ್ಡಿವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದರ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ' ವೆಂಬ ಭರ್ಜರಿ ಹೆಸರನ್ನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಏಕೈಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಹೋರಾಟಗಳೂ ಒಂದೇ ನೈತಿಕ ಪಾತಳಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಹೋರಾಟಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಆಶಯ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕೆಲವೇ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. 'ಮ್ಯಾಗ್ನ ಕಾರ್ಟ'ದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಬರೋಸ್‌ನ ಬಂಡಾಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಕಾಲದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಯು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರಿತ್ರೆಯ ಲೆವೆಲರ್‌ಗಳ ಬಂಡಾಯ ಅಥವಾ ರೈತರ ಬಂಡಾಯವನ್ನು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ'ವೆಂದು ಕರೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡಬಹುದೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸುಳ್ಳು ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒರಟು ನೀತಿಯನ್ನು ಬದುಕಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ತುಳಿತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಭೇದ ಮಾಡಲಾಗದ ಹೆಡ್ಡ ಗುಂಪೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲಾಸ್ಕಿ, ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಲೆ ಮಾರ್ಟಿನ್, ಬ್ರೈಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್, ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿರಪರಿಚಿತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೂವಾರಿ ಗುಂಪುಗಳು ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷಮಿಸಲಾಗದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೈಜ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳಿವೆಯೆ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿವೆಯೆ? ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದಾವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದ್ದು – ಹೀಗೆ ; ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯೇಕೆ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂಬಂತಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕವರ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ ಹೀಗೆ – ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ? ಈ ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವೇನಲ್ಲ; ಉತ್ತಮವಾಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಭಾರತೀಯರೇ. ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ವಿದೇಶೀಯರು. ಭಾರತೀಯರನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರ ವಿದೇಶಿಯರಲ್ಲೇ ಎರಡು ಬಣಗಳಿವೆ. ಅವರು ಅಮೆರಿಕನ್ನರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಳವಾದಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್–ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆ ಇದ್ದು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ೧೯೪೧–೪೨ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದ ಅಮೆರಿಕಾದ ಯುದ್ಧ ವರದಿಗಾರರನ್ನೂ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾವೆಂಬ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲದವರು ಹೇಳಿಯಾರು. ಅವರಿಗಿದು ಅರ್ಥವಾಗಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆದರೆ ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಒಂದೆಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು, ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಡೆಸುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಬರೆದರು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆಯೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಕಮರಿತು. ಭಾರತದ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಲೇ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿದೇಶಿ ವರದಿಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ ಸುರಕ್ಷತೆ ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿ ಇರುವ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಅನಾಸಕ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ನೀಡಿದವು.

ಈ ಕಾರಣಗಳು ಇಂತಹ ತೀವ್ರವಾದಿಗಳ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಾಚೆಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವರದಿಗಾರರಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ಒಡನಾಟ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು, ನೈಜ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ತೀವ್ರವಾದಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ ತೀವ್ರವಾದಿಗಳು ತಾವು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದ ವರ್ಗವನ್ನು ಮರೆತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮೂರ್ಖಗೊಳಿಸಿ, ಮಸುಕುಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭಾರತದ ಟೋರಿಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ ಏಜೆಂಟರಂತೆ ಅವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಈ ಹಿಮದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಂದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನೈಜವಾಗಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಎಲ್ಲರ ಕೈಗೆಟುಕವಂತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅರಿತರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಕ್ಷೇಮಕರ. ಆದರೆ ಅವರು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬರಿಯ ಘೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕುರುಡಾಗಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರೆ, ಅವರು ಭಾರತದ ಮಿತ್ರರಾಗುವುದಂತಿರಲಿ, ಬದಲಾಗಿ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಪ್ರಬಲ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂಧಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುವು ತಾನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ತುಳಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂಗತಿಗೂ

ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುವಿನ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹವಣಿಸುವ ಒಂದು ದಾಸ್ಯವರ್ಗದ ಸಂಗತಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗದ್ದು ಶೋಚನೀಯ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ತರುವ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂಸಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪರ ವಹಿಸುವುದೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ನೂಕಲು ನಿರಂಕುಶತ್ವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ವೀರ ಮುಖಂಡರೆಂದು ತಮ್ಮದೇ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬಗೆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಅವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

❑

ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಅಂಗಾಲೂರ್ ೨೮
ಅಂತರಜಾತೀಯ ೧೮೧, ೧೮೨
ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ೧೩೮, ೧೮೩, ೨೬೦, ೨೬೧, ೨೭೧
ಅಂತರ್‌ವಿವಾಹ ೨೬೦, ೨೭೧
ಅಂಧೇರಿ ೨೦೦, ೪೩೪
ಅಂಬಾಲಾ ೧೩೨, ೨೮೬
ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ೫೫, ೫೮, ೬೦, ೬೧, ೬೨, ೬೯, ೭೧, ೧೧೨, ೧೨೩, ೧೩೧, ೧೩೨, ೧೩೮, ೨೨೬, ೨೯೦, ೨೯೬, ೨೯೮, ೩೦೪, ೩೦೬, ೩೦೮, ೩೨೬
ಅಕ್ಬರ ೧೮೬, ೧೮೭
ಅಕ್‌ಲಂಡ್ ೧೨
ಅಗ್ನಿಭೋಜ್ ೯೭, ೨೩೯, ೨೪೦
ಅಫ್ಘಾನ ೨೩೦
ಅಜಮೀರ್ ೧೨೭
ಅಜ್ಮೀರ್ ೨೮, ೩೩
ಅನಂತಪುರ ೧೦೫
ಅನ್ಸಾರಿ ೨೮೫, ೨೮೯
ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಂ ಆಝಾದ್ ೩೩೫
ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ೨೫೪, ೨೫೫, ೨೫೬
ಅಭಯಾಪುರ ೧೦೩
ಅಮಲಾಪುರಂ ೩೯೩
ಅಮೀರಿ ೩೧೨
ಅಮೃತಲಾಲ್ ವಿ. ಠಕ್ಕರ್ ೧೨೫
ಅಮೃತಸರ ೨೮೬, ೨೮೯
ಅಮೆರಿಕ ೨೬, ೧೩೫, ೧೩೭, ೧೬೬, ೧೬೮, ೧೬೯, ೧೭೦, ೧೭೧, ೧೭೮, ೧೭೯, ೧೮೪, ೧೮೯, ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪, ೨೨೫, ೨೨೬, ೨೫೪, ೨೫೬, ೩೨೬, ೩೮೧, ೪೦೭, ೪೦೯, ೪೧೩, ೪೧೯, ೪೫೧, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫, ೪೫೬
ಅಮೆರಿಕನ್ ೧೨೮, ೧೮೪, ೩೨೬, ೩೮೧, ೪೦೭, ೪೦೮, ೪೧೧, ೪೫೧, ೪೫೬
ಅಮೇರಿ ಎಲ್.ಎಸ್. ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೨೭, ೩೨೮, ೩೩೪
ಅಲಂದುರಾಲ್ ೧೦೬
ಅಲಮೋರಾ ೬೬
ಅಲಹಾಬಾದ್ ೩೧, ೨೮೫, ೨೮೮
ಅಲಿ ೫೪
ಅಲ್ವರ್ ೪೦೬
ಅಲ್ಲೆಪ್ಪಿ ೩೧೦
ಅಸಫ್ ೧, ೨
ಅಸ್ಸಾಂ ೨೮, ೨೯, ೩೧, ೩೩, ೮೯, ೯೪, ೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೨, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೨೯೦, ೩೦೧
ಅಹಮದ್ ೩೦
ಅಹಮದಾಬಾದ್ ೩೦, ೩೭, ೧೩೨, ೧೩೫, ೧೯೭, ೨೦೦, ೨೨೭, ೨೩೦, ೨೪೬, ೨೪೯, ೨೫೦, ೨೮೩, ೪೩೨, ೪೩೪, ೪೩೫
ಅಹಮ್ಮದನಗರ ೨೮೩
ಆಂಗ್ಲ ೨೦೦
ಆಂಗ್ಲೋ ೨೮, ೫೫, ೬೧, ೬೨, ೬೭, ೧೪೭, ೧೪೮, ೧೫೦, ೧೭೬, ೧೭೮, ೧೭೯, ೨೨೯, ೨೯೩, ೨೯೫, ೨೯೬, ೨೯೮
ಆಂಗ್ಲೋಇಂಡಿಯನರು ೬೮
ಆಂಧ್ರ ೨೭, ೨೮, ೩೦, ೩೭
ಆಗಾಖಾನ್ ೫೯, ೬೦, ೬೧, ೬೮, ೨೯೬
ಆಗ್ರಾ ೧೦೩
ಆಫ್ರಿಕಾ ೭೧, ೨೨೯
ಆ್ಯಡಮ್ಸ್ ೪೧೧
ಆ್ಯನಿ ಬೆಸಂಟ್ ೧, ೩
ಆರ್ಕಾಟ್ ೧೦೫, ೧೦೬
ಆರ್ಯ ೪, ೨೮೯
ಆಲಿ ಇಮಾಮ್ ೫೮, ೫೯
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ೨೧೪, ೪೪೨
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ೨೨೪, ೨೨೮, ೨೫೯, ೩೨೬, ೪೫೫
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ೪, ೬, ೯೫, ೧೧೩, ೧೬೦, ೧೮೯, ೨೨೨, ೨೨೪, ೨೨೫, ೨೨೯, ೩೧೯, ೪೧೩, ೪೧೯, ೪೫೪, ೪೫೫, ೪೫೬
ಇಂಡಿಯನ್ ೩, ೧೧, ೫೫, ೬೧, ೬೨, ೬೭,

೧೩೦, ೧೩೧, ೧೪೦, ೧೪೭, ೧೪೮, ೧೫೦, ೧೭೧, ೧೭೬, ೧೭೮, ೧೭೯, ೨೦೪, ೨೨೯, ೨೬೨, ೨೯೦, ೨೯೧, ೨೯೩, ೨೯೫, ೨೯೬, ೨೯೮
ಇಂಡಿಯನ್ ಆ್ಯಂಬುಲನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪ್ಸ್ ೨೨೯
ಇಂಡಿಯಾ ೧೬, ೨೬, ೨೭, ೩೭, ೩೮, ೩೯, ೬೮, ೭೪, ೭೯, ೮೦, ೮೧, ೮೯, ೧೬೬, ೧೭೧, ೧೭೬, ೧೮೧, ೧೮೨, ೧೮೯, ೧೯೦, ೧೯೧, ೧೯೩, ೧೯೫, ೧೯೬, ೨೦೦, ೨೦೧, ೨೦೩, ೨೦೪, ೨೦೫, ೨೦೬, ೨೧೩, ೨೧೪, ೨೧೫, ೨೧೭, ೨೧೮, ೨೧೯, ೨೨೦, ೨೨೧, ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪, ೨೨೫, ೨೨೬, ೨೨೯, ೨೩೧, ೨೩೪, ೨೩೬, ೨೪೪, ೨೪೭, ೨೫೩, ೨೫೬, ೨೫೭, ೨೫೮, ೨೫೯, ೨೬೦, ೨೬೧, ೨೬೨, ೨೬೩, ೨೬೪, ೨೬೫, ೨೭೧, ೨೭೨, ೨೭೩, ೨೭೫, ೨೭೬, ೨೭೮, ೨೮೩, ೨೯೫, ೩೧೬, ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೨೫, ೩೬೪, ೩೬೭, ೩೬೮, ೩೬೯, ೩೮೦, ೪೧೪, ೪೫೪
ಇಜಂ ೨೫೮
ಇಟಲಿ ೪೧೮, ೪೧೯
ಇಟಾ ೨೧೩
ಇಟಾಲಿಯನ್ ೧೭೮, ೧೭೯
ಇರಾನಿ ೨೪೭
ಇರ್ವಿನ್ ೨೦೦, ೪೩೪
ಇಸ್ಲಾಂ ೩೮, ೬೯, ೨೨೩, ೪೫೪
ಉಷಾ ೨೨೭, ೨೨೯
ಉಜ್ವಲ್‌ಸಿಂಗ್ ೫೫
ಉತ್ಕಲ್ ೨೮, ೩೧
ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ೨೬೫
ಎಪಿಸ್ಕೊಪಲ್ ೨೦೨
ಎಲ್ಲೋರ ೩೯೩
ಏಷಿಯನ್ ೨೨೯
ಐರಿಷ್ ೨೫೧, ೩೨೯, ೩೩೦
ಐರೋಪ್ಯ ೪೩, ೫೨, ೫೫, ೬೮, ೬೯, ೭೧, ೩೮೮, ೪೦೨, ೪೦೪
ಐರ್ಲೆಂಡ್ ೨೦೦, ೪೦೬, ೪೩೪, ೪೪೭
ಒರಿಸ್ಸಾ ೩೩, ೩೪, ೩೫, ೮೯, ೯೪, ೧೦೩, ೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೨, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೨೯೦, ೩೦೧, ೩೧೩, ೩೧೪
ಓಕಾನೆಲ್ ೨೫೧
ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ೩೧೯
ಕಂಸ ೨೫೧
ಕಟಕ್ ೧೦೩
ಕಮ್ಯೂನ್ ೪೪೯
ಕರಾಸನ್ ೧೭೨
ಕರ್ಜತ್ ೨೭
ಕರ್ನಾಟಕ ೨೬, ೩೫
ಕಲ್ಕತ್ತ ೧, ೨೬, ೨೯, ೧೦೩, ೧೦೫, ೧೦೬, ೧೨೭, ೧೩೨, ೧೭೧, ೧೭೩, ೧೯೫, ೨೩೧, ೪೨೨
ಕವಿತಾ ೨೪೯, ೨೫೦
ಕಸ್ತೂರಬಾ ೨೩೧
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧, ೧, ೨, ೩, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨, ೧೩, ೧೪, ೧೫, ೧೬, ೧೭, ೧೮, ೧೯, ೨೦, ೨೧, ೨೨, ೨೩, ೨೪, ೨೬, ೨೭, ೨೮, ೨೯, ೩೦, ೩೧, ೩೨, ೩೬, ೩೭, ೩೯, ೪೦, ೪೧, ೪೨, ೫೬, ೫೭, ೫೮, ೬೦, ೬೧, ೬೩, ೬೫, ೬೬, ೬೮, ೭೩, ೭೫, ೯೩, ೯೪, ೯೫, ೯೬, ೯೭, ೯೮, ೯೯, ೧೦೦, ೧೦೧, ೧೦೨, ೧೧೩, ೧೧೪, ೧೧೭, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೦, ೧೨೧, ೧೨೨, ೧೨೩, ೧೨೪, ೧೨೫, ೧೩೦, ೧೩೯, ೧೪೧, ೧೪೨, ೧೪೩, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೪೭, ೧೫೧, ೧೫೨, ೧೫೩, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೮, ೧೬೦, ೧೬೧, ೧೬೨, ೧೬೩, ೧೬೪, ೧೬೫, ೧೬೬, ೧೬೭, ೧೬೮, ೧೬೯, ೧೭೦, ೧೭೧, ೧೭೨, ೧೭೩, ೧೭೪, ೧೭೫, ೧೭೬, ೧೭೭, ೧೭೮, ೧೭೯, ೧೮೦, ೧೮೧, ೧೮೨, ೧೮೩, ೧೮೯, ೧೯೦, ೧೯೧, ೧೯೩, ೧೯೫, ೧೯೬, ೧೯೭, ೧೯೯, ೨೦೦, ೨೦೧, ೨೦೩, ೨೦೪, ೨೦೫, ೨೦೬, ೨೦೭, ೨೧೮, ೨೧೯, ೨೨೧, ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪,

೨೨೫, ೨೨೬, ೨೨೯, ೨೩೦, ೨೩೧, ೨೩೨, ೨೩೩, ೨೩೪, ೨೩೫, ೨೩೬, ೨೩೮, ೨೩೯, ೨೪೬, ೨೪೭, ೨೫೨, ೨೫೩, ೨೫೬, ೨೬೫, ೨೮೩, ೨೮೪, ೨೮೫, ೨೮೬, ೨೮೭, ೨೮೮, ೨೮೯, ೨೯೯, ೩೦೨, ೩೦೫, ೩೧೦, ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೨೬, ೩೨೭, ೩೨೮, ೩೨೯, ೩೩೦, ೩೩೧, ೩೩೪, ೩೩೮, ೩೬೯, ೩೭೦, ೩೭೧, ೩೮೧, ೩೮೨, ೩೮೬, ೪೦೭, ೪೧೧, ೪೧೩, ೪೧೪, ೪೧೫, ೪೧೬, ೪೨೧, ೪೨೪, ೪೨೬, ೪೨೭, ೪೨೮, ೪೩೨, ೪೩೩, ೪೩೪, ೪೩೫, ೪೩೭, ೪೩೮, ೪೫೦, ೪೫೧, ೪೫೨, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫, ೪೫೬, ೪೫೭

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ೯೬, ೧೪೬, ೧೪೭

ಕಾಕಿನಾಡ ೧೦೫

ಕಾಥಿವಾರ ೧೦೪, ೧೨೭

ಕಾಥೀಯಾವಾಡ ೨೨೯, ೨೬೨

ಕಾನ್‌ಪೂರ ೨೪೭

ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆ ೩೧೯, ೪೪೭

ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ೪೪೯

ಕಾರ್ಸನ್ ೪೦೬

ಕಾಲಾರಾಂ ೧೩೫, ೨೩೩

ಕಿಂಗ್ಸ್ಲೆ ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫

ಕಿಲಾಫತ್ ೧೬೩

ಕು ಕ್ಲುಕ್ಸ್ ಕ್ಲಾನ್ ೧೭೦

ಕುಲ್ಲಾಡಿ ೨೭

ಕೂಡುಗೆರೆ ೨೨೦, ೪೫೦

ಕೃಷ್ಣ ೨೫೧

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ೩

ಕೃಷ್ಣಾಪುರಂ ೨೮

ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ೯

ಕೇರಳ ೧೧೫

ಕೇಳಪ್ಪನ್ ೧೦೬, ೧೧೪, ೧೧೫, ೧೧೬

ಕೈರಾದ ೨೩೦

ಕೊಚ್ಚಿನ್ ೧೨೭, ೩೦೯

ಕೊಡೂರು ೧೦೫

ಕೊಯಮತ್ತೂರು ೧೦೬

ಕೊಲಾಬಾ ೨೩೩

ಕೊಲ್ಲೆಂಗೋಡ್ ೧೧೮, ೧೨೧

ಕೋಟಾ ೧೩೧

ಕೋರ್ಟ್‌ಲೈಕ್ ೭೩

ಕೋಲಾಬಾ ೧೩೪

ಕೋಲ್ವಿನ್ ೧೨

ಕೋಸಿಯ ೨೩೦

ಕೌತಾರಾಮ್ ೨೮

ಕೌಸಜೀ ಜಹಂಗೀರ ಸಭಾಂಗಣ ೧೨೫, ೧೩೮

ಕ್ಯಾಂಡಿಡ್ ೨೭೮

ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ ಬನೆರ್‌ಮನ್ ೪೪೭, ೪೪೮

ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ೨೦೨, ೨೨೩, ೨೫೭, ೪೪೮, ೪೫೪

ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಂ ೨೫೮

ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ೨೪೬, ೨೪೭, ೩೩೩

ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ೧೭೨, ೩೧೧, ೩೧೨, ೩೨೪, ೩೨೬, ೩೩೦, ೩೩೧, ೩೩೫, ೩೩೭

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ೫೫, ೬೧, ೬೨, ೬೭, ೬೮, ೧೪೭, ೧೪೮, ೧೫೦, ೧೬೩, ೧೭೬, ೧೭೭, ೧೭೮, ೧೭೯, ೨೩೫, ೨೫೩, ೨೫೭, ೨೯೩, ೨೯೬, ೨೯೮, ೩೧೦, ೩೧೧

ಕ್ರೈಸ್ತ ೭, ೯, ೨೪೩, ೨೫೭, ೩೭೯

ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ೩೮

ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿ ೪೪೦

ಕ್ವಿಲಾನ್ ೩೦೭

ಖರೆ ೯೭, ೯೮

ಖಾಶಿಯಾ ೧೦೪

ಖಿಲಾಫತ್ ೨೬, ೨೩೦

ಖೇನ್ಸ್ ೪೩೮

ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ಬಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ ೨೧, ೨೮೫

ಗಂಗಾನದಿ ೨೨೮, ೪೩೨

ಗಯಾ ೨೨, ೩೧

ಗರಾಸಿಯರು ೨೪೯, ೨೫೦

ಗಾಂಧಿ ೧೯, ೨೬, ೨೯, ೩೫, ೩೭, ೩೯, ೪೦, ೫೬, ೫೭, ೫೮, ೫೯, ೬೧, ೬೨, ೬೩, ೬೪, ೬೫, ೬೬, ೬೮, ೭೦, ೭೨, ೭೩, ೭೫, ೭೭,

೭೮, ೭೯, ೮೦, ೮೨, ೮೭, ೮೮, ೮೯, ೯೦, ೯೧, ೯೪, ೯೭, ೯೮, ೯೯, ೧೦೦, ೧೦೨, ೧೦೭, ೧೦೮, ೧೧೨, ೧೧೩, ೧೧೪, ೧೧೫, ೧೧೬, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೦, ೧೨೧, ೧೨೩, ೧೨೪, ೧೩೦, ೧೩೧, ೧೩೨, ೧೩೯, ೧೪೦, ೧೬೨, ೧೬೫, ೧೭೨, ೧೭೩, ೧೮೬, ೧೯೫, ೧೯೬, ೧೯೯, ೨೦೦, ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮, ೨೨೯, ೨೩೦, ೨೩೧, ೨೩೨, ೨೩೩, ೨೩೪, ೨೩೫, ೨೩೬, ೨೩೭, ೨೩೮, ೨೩೯, ೨೪೦, ೨೪೧, ೨೪೨, ೨೪೩, ೨೪೪, ೨೪೫, ೨೪೬, ೨೪೭, ೨೪೮, ೨೪೯, ೨೫೦, ೨೫೧, ೨೫೨, ೨೫೩, ೨೫೪, ೨೫೫, ೨೫೬, ೨೫೭, ೨೫೮, ೨೫೯, ೨೬೦, ೨೬೧, ೨೬೨, ೨೬೩, ೨೬೪, ೨೬೫, ೨೬೬, ೨೬೯, ೨೭೦, ೨೭೧, ೨೭೨, ೨೭೩, ೨೭೪, ೨೭೫, ೨೭೬, ೨೭೭, ೨೭೮, ೨೭೯, ೨೯೮, ೨೯೯, ೩೦೦, ೩೦೨, ೩೦೩, ೩೦೫, ೩೦೬, ೩೧೧, ೩೨೦, ೩೨೭, ೩೨೯, ೩೩೩, ೩೩೪, ೩೩೭, ೩೩೯, ೩೭೦, ೩೮೬, ೪೦೭, ೪೦೮, ೪೧೦, ೪೧೧, ೪೨೪, ೪೩೩, ೪೩೪, ೪೩೫
ಗಾಂಧಿತತ್ವ ೨೫೮, ೨೫೯, ೨೭೯
ಗಾಂಧಿವಾದ ೨೫೮, ೨೫೮, ೨೫೯, ೨೬೬, ೨೬೭, ೨೬೮, ೨೬೯, ೨೭೩, ೨೭೪, ೨೭೫, ೨೭೬, ೨೭೭, ೨೭೮, ೨೭೯, ೪೫೨
ಗಾಂಧಿವಾದಿ ೨೭೯
ಗಿಡ್ನೆ ೬೨, ೨೯೬
ಗುಂಜಾಳ ೧೧೮
ಗುಂಟೂರು ೧೦೫
ಗುಜರಾತ್ ೩೨, ೩೪, ೧೨೭, ೨೦೦, ೨೪೬, ೨೪೭, ೨೭೦, ೪೩೪
ಗುಜರಾತಿ ೨೮, ೩೦, ೩೧, ೩೫, ೨೪೬, ೨೪೯, ೨೫೯
ಗುರುವಾಯೂರು ೧೦೬, ೧೦೮, ೧೧೪, ೧೧೫, ೧೧೬, ೧೧೭, ೧೨೧, ೧೩೫, ೨೩೬, ೨೩೮, ೨೪೧, ೩೦೫
ಗೆಟ್ಟೆಸ್‌ಬರ್ಗ್ ೨೫೫
ಗೊಧವಿ ೨೪೬
ಗೊಲ್ಲಪಾಳ್ಯಂ ೧೦೬
ಗೋರಖಪುರ ೧೦೩, ೧೦೪
ಗೋವ್ಯೆ ೩೦೦
ಗೌರಿಯಾಪುರ ೧೦೩
ಗ್ರೀಕ್ ೨೧೫, ೪೪೩
ಗ್ರೀಲಿ ೨೫೫
ಗ್ರೋಷೆ ೧೯೧, ೪೧೬
ಘಂಚಿ ೪೩೨
ಚಂಪಾರಣ್ಯ ೨೩೦
ಚರಕಾ ೨೦, ೨೮, ೨೦೧, ೨೬೨, ೪೫೨
ಚಾರ್ಜ್‌ದೊರೆ ೪೧
ಚಿದಂಬರಂ ೧೦೬
ಚಿಮನ್ ೧೦೩
ಚೀನೀಯ ೪೪೪
ಚೆರಮಾರ್ ೩೦೭
ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ೪೨, ೧೪೬, ೧೭೧, ೧೭೩, ೩೧೧, ೩೧೨, ೩೨೧, ೩೩೭, ೩೪೦
ಚೇಂಬರ್ಲಿನ್ ೨೨೯
ಚೌಡರ್ ೨೩೩
ಜಂಡಿಯಾಲಾ ೨೮೬
ಜಪಾನ್ ೨೧೩, ೩೬೮, ೪೪೦, ೪೪೨
ಜಪಾನೀಯ ೪೪೦, ೪೪೪
ಜಫರ್‌ಸನ್ ೪೦೯, ೪೧೦
ಜಮೋರಿನ್ ೧೧೪, ೧೧೫
ಜಯಪುರ ೧೦೩
ಜರ್ಮನ್ ೧೭೮, ೧೭೯, ೨೦೪, ೨೧೫, ೩೮೧, ೩೯೫, ೪೩೯, ೪೪೩, ೪೪೪
ಜರ್ಮನಿ ೪೧೮, ೪೧೯
ಜಲಂಧರ ೧೦೩
ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ೩೧, ೧೯೬, ೨೦೬, ೪೧೦, ೪೩೨, ೪೩೩
ಜಹಂಗೀರ್ ೧೨೫, ೧೩೮
ಜಾಟ್ ೨೮
ಜಾನಕೀನಾಥ ಘೋಷಾಲ್ ೧೧
ಜಾರ್ ೨೦೨, ೪೪೮

ಜಿಂಚ್‌ವಾಡ ೨೭
ಜಿನ್ನಾ ೨೪೩, ೩೩೯, ೩೬೯, ೩೭೦
ಜಿಲ್ದರ್ ೩೩೩
ಜೆಂಟೈಲ್ ೪೩೯
ಜೇಮ್ಸ್ ೨ ೪೪೮
ಜ್ಯೂ ೨೧೫
ಝೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ೩೧೮
ಟರ್ಕ್ ೨೧೫
ಟರ್ಕಿ ೪೪೩
ಟಾಕೂರ್‌ದ್ವಾರಾ ೧೦೩
ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ೧೩೭, ೨೬೭
ಟಿಲಕ್‌ವಾಡಿ ೧೦೪
ಟಿಳಕ ೪೩೩
ಟೆನ್ನಿಸಿ ೧೬೯, ೧೭೦
ಟೋರಿ ೨೨೫, ೪೫೬
ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ೨೨೯
ಠಾಕುರದಾಸ ೧೩೨
ಡಚ್ಚರು ೧೭೮
ಡಾಡ್ ೨೦೫, ೪೨೬
ಡಿಸ್ರೇಲ್ ೨೩೦
ಡೆಮಾಕ್ರಾಟ್ಸ್ ೧೭೧
ಡೈಸ್ ೪೪೮
ಡೈಸಿ ೨೦೧, ೨೦೩, ೩೯೪, ೪೪೮, ೪೪೯
ಡೊಮಿನಿಯನ್ ೧೧೦, ೩೬೮
ಡ್ಯಾನಿಯಲ್ ೨೫೧
ಡ್ರೈಡನ್ ೨೨೭
ತಂಜಾವೂರ್ ೧೦೬
ತಾರಾಸಿಂಗ್ ೩೬೯
ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿ ೧೦೩, ೧೦೬, ೧೩೨
ತಿರುವಾಂಕೂರು ೧೨೭, ೩೦೫, ೩೦೬, ೩೦೭, ೩೦೮, ೩೦೯, ೩೧೦
ತಿಲಕ್ ೧೭, ೧೯, ೨೦, ೨೪, ೨೬, ೨೮, ೩೬, ೩೯, ೧೩೦, ೧೯೬, ೧೯೭, ೨೩೦, ೨೪೧, ೪೨೮, ೪೩೨
ತುರ್ಕ ೨೧೫, ೪೪೪
ತೆನಾಲಿ ೧೦೬, ೩೯೩
ಥಂಪನ್ ೧೧೮
ಥಾಣೆ ೨೮, ೨೪೭
ಥೀಯೊಸಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ೩
ದಮಿಯೋ ೨೧೩
ದಮಿಯೋಸ್ ೪೪೦, ೪೪೧
ದರ್ಬನ್ ೨೨೯
ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ೭, ೧೨
ದಾಮೋದರನ್ ೩೦೯
ದಾಸ್ ಸಿ.ಆರ್. ೨೩೨
ದಾಸವೃತ್ತಿ ೧೬೮
ದಾಸ್ಯವರ್ಗ ೨೬೯, ೪೨೦, ೪೨೨, ೪೨೩, ೪೨೬, ೪೨೭, ೪೩೨, ೪೩೪, ೪೩೫, ೪೩೭, ೪೩೮, ೪೪೦, ೪೪೧, ೪೪೨, ೪೪೩, ೪೪೪, ೪೪೫, ೪೪೭, ೪೪೯, ೪೫೦, ೪೫೧, ೪೫೨, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೬
ದಿಂಡಿಗಲ್ ೧೦೬
ದಿನ್‌ಷಾವಾಚಾ ೧೭೩
ದಿವಾನ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ೧೧೩
ದೀನ್–ಇಲಾಹಿ ೧೮೬
ದೆಹಲಿ ೧, ೨೦, ೨೮, ೨೯, ೩೦, ೧೦೫, ೧೨೦, ೧೨೨, ೧೨೫, ೧೨೭, ೧೨೮, ೧೩೨, ೧೩೮, ೧೪೩, ೨೩೦, ೨೮೩, ೨೮೫, ೨೮೬, ೨೮೭, ೨೮೮, ೨೮೯, ೩೬೭, ೩೬೯, ೪೩೩
ದೇವದತ್ತ ೧೧೭
ದೇವದಾಸ ೧೨೦
ದೇವಯಾನಿ ೨೫೨
ದೇಶಪಾಂಡೆ ೨೧, ೨೨, ೨೮೪, ೨೮೫, ೨೮೭
ದೇಸಾಯಿ ೨, ೮೩, ೩೭೧
ಧಡನಿ ೧೦೫
ಧೇಡ್ ೨೫೦
ನಂಟೇಸ್ ೨೦೨
ನಂದಗಾಂವಕರ್ ೨೪೭
ನಟೇಶನ್ ೧
ನರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸೇನ್ ೧೧
ನವಲಾರಿ ೧೦೭
ನವ್‌ರಾನಿಯಾ ೧೦೩

ನಾಗಪುರ ೨೮, ೩೨, ೨೩೨, ೩೮೩
ನಾಜಿ ೨೧೭, ೨೨೭
ನಾನ್‌ಕನ್ಫಾರ್ಮಿಸ್ಟ್ ೨೯೨
ನಾಮದೇವ ೧೫
ನಾಯರ್ ೧೯೪, ೩೧೦, ೪೨೨
ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರ್ಕರ್ ೧೪, ೧೬, ೧೭
ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ೩೦೭, ೩೧೦
ನಾರ್ತ್ ೨೨೬
ನಾಸಿಕ್ ೧೩೫, ೨೩೩, ೩೦೨
ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭು ೪೫೬
ನೀಗ್ರೋ ೧೩೫, ೧೩೭, ೧೬೮, ೧೬೯, ೧೭೦, ೧೭೧, ೪೦೯
ನೃಪೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ್ ೧೧೯
ನೇಟಾಲ್ ೨೨೯
ಪಂಜಾಬ್ ೨೭, ೨೮, ೩೦, ೩೩, ೬೨, ೬೩, ೮೯, ೯೪, ೧೦೩, ೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೨, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೨೩೦, ೨೮೫, ೨೯೦, ೨೯೪, ೨೯೫, ೩೦೧, ೩೧೩, ೩೨೧, ೩೨೨, ೩೨೩, ೩೭೯, ೪೩೪
ಪಂಡಿತ್ ೧೩೧, ೪೩೩
ಪಟವರ್ಧನ್ ೨೩೪
ಪಟಾಡೆ ೨೭
ಪಟ್ಟಂಥಾನು ಪಿಳ್ಳೈ ೩೧೦
ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ೨೦೦, ೪೩೨, ೪೩೩
ಪನ್ನೀರಸೆಲ್ವಂ ೨೯೬, ೩೦೬, ೩೦೭
ಪರಾಂಜಪೆ ಆರ್.ಸಿ. ೨೧೪, ೨೧೫,
ಪರಾಂಜಪೆ ಆರ್.ಪಿ. ಡಾ॥ ೪೪೨
ಪರಿಶ್ರಮಾಲಯಮ್ ೨೮
ಪಲಿಟಾನ ೧೦೪
ಪಲ್ಲಿಪಾಡು ೨೭
ಪಾಂಡವರು ೨೫೨
ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ೩೨೮, ೩೨೮, ೩೩೦, ೩೩೧, ೪೦೫
ಪಾರ್ಸಿ ೮, ೧೫೦, ೧೭೭
ಪಿಕ್‌ವಿಕ್ ೪೫೪
ಪುಣೆ ೯, ೧೩, ೮೯, ೯೦, ೯೧, ೯೩, ೯೫, ೯೭, ೯೯, ೧೦೧, ೧೦೨, ೧೦೭, ೧೧೩, ೧೨೫, ೧೩೨, ೧೩೯, ೧೪೧, ೨೨೬, ೨೩೧, ೨೩೫, ೨೩೯, ೨೪೪, ೨೪೫, ೨೫೬, ೨೫೭
ಪುರುಷೋತ್ತಮ ದಾಸ್ ಠಾಕುರದಾಸ ೧೩೨,
ಪುಲಯಾರ್ ೩೦೭
ಪೂತನಿ ೨೫೧
ಪೂರ್ವಕೃಷ್ಣಾ ೧೦೬
ಪೂರ್ವಗೋದಾವರಿ ೧೦೫
ಪೆಂಗಿಲಾಸ್ ೨೭೮
ಪೆಟ್ಟೂ ೪೨೧
ಪೆಶಾವರ ೨೨೬
ಪೆಸಿಫಿಕ್ ೩೮೨
ಪೊನ್ನಾಯಿ ೧೧೪, ೧೧೫
ಪೋಪ್ ೧೮೦, ೨೦೩, ೨೨೩, ೪೪೯, ೪೫೪
ಪೋರ್ಚುಗೀಸ ೧೮೦
ಪೋರ್‌ಬಂದರ್ ೨೨೮, ೨೨೯
ಪೋಲ್ ೨೧೫
ಪೋಲಂಡ್ ೨೧೫
ಪೋಲೆಂಡಿಗ ೪೪೩
ಪ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ ೩೯೭
ಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ೧೬
ಪ್ಯಾರಿಸ್ ೪೪೯
ಪ್ಯಾರೇಲಾಲ ೮೮
ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್‌ವಾದ ೪೪೮
ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ೨೦೨, ೨೫೭, ೪೦೬
ಫತ್ತೇಪುರ ೧೦೩
ಫಿನೆಕ್ಸ್ ೨೨೯
ಫೂಕನ್ ೨೮
ಫೋರ್ಡ್ ೪೨
ಫ್ಯೂಡಲ್ ೪೪೧
ಫ್ರಾಂಟಿಯರ್ ೨೨೬
ಫ್ರಾನ್ಸ್ ೨೦೨, ೨೧೩, ೪೪೦
ಫ್ರೆಂಚ್ ೧೭೮, ೧೭೭, ೨೧೫, ೩೯೫, ೪೩೯, ೪೪೦, ೪೪೩, ೪೪೪, ೪೪೮
ಬಂಕಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಂ ೭೩
ಬಂಕುರಾ ೧೦೬
ಬಂಗಾಳ ೩೧, ೩೨, ೩೩, ೭೭, ೮೨, ೮೯, ೯೪,

೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೦, ೧೫೨, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೧೮೨, ೨೯೦, ೨೯೪, ೩೦೦, ೩೧೩, ೩೧೪, ೩೨೨, ೩೨೩
ಬಗಾಡೆ ೧೫
ಬಚ್‌ರೋಟ ೧೦೩
ಬಟಾಲಾ ೨೮೬
ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ತ್ಯಾಬ್ಜಿ ೭, ೧೦, ೧೨
ಬದ್ರುಲ್ ೩೦, ೩೫
ಬನಾರಸ್ ೨೭, ೩೧
ಬನಿಯಾ ೧೯೫, ೧೯೬, ೨೦೫, ೪೨೪, ೪೨೬, ೪೩೯, ೪೫೪
ಬನೆರ್‌ಮನ್ ೪೪೭, ೪೪೮
ಬರೋ ೧೬೦, ೩೧೨
ಬರೋಡಾ ೧೨೭
ಬರೋನ್ಸ್ ೪೪೧
ಬರೋಸ್ ೪೫೫
ಬರ್ಕ್ ೧೭೧
ಬರ್ಕನ್ ೪೧
ಬರ್ಕನ್‌ಹೆಡ್ ೩೧೬
ಬಾಂದರ್ ೩೯೩
ಬಾದ್‌ಷಹಾ ೧೮೬
ಬಾಪೂಜಿ ೧೫
ಬಾರ್ಡೋಲಿ ೧೯, ೨೦, ೨೧, ೨೪, ೩೭, ೩೯, ೫೭, ೨೩೦, ೨೩೧, ೨೩೭, ೨೪೦, ೨೮೩, ೨೮೫, ೨೮೬
ಬಾಲೂ ೩೦೦
ಬಾಲ್ಕನ್ ೩೨೮
ಬಾಲ್‌ಫೋರ ೧೩೭
ಬಾಸ್ವೆಲ್ ೮೮
ಬಿಜನೂರ ೨೮೬
ಬಿಜಾಪುರ ೨೯
ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರಪಾಲ್ ೨೩೨
ಬಿರಾರ್ ೧೨೭, ೧೪೪
ಬಿರ್ಲಾ ೧೧೮, ೧೨೫, ೧೩೨, ೧೩೮
ಬಿರ್ಲಾಭವನ ೧೨೫
ಬಿರ್ಲಾಮಂದಿರ ೧೩೮
ಬಿಲ್ಸಫೋರ್ಡ್ ೨೨೩
ಬಿಹಾರ್ ೩೨, ೩೩, ೩೪, ೩೫, ೮೯, ೯೪, ೧೦೪, ೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೨, ೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೨೯೦, ೩೦೧, ೩೧೩, ೩೧೪
ಬೀಬಿಬಗಾನ್ ೧೦೬
ಬೀರ್‌ಭೂಮ್ ೧೦೬
ಬುದ್ಧ ೧೮೬
ಬೂರ್ಷ್ವಾ ೧೭೦
ಬೆಜವಾಡ ೨೬
ಬೆಲ್ಜಿಯನ್ ೧೭೮
ಬೈಬಲ್ ೪೦೦, ೪೪೫
ಬೋಯರ್ ೨೨೯
ಬೌದ್ಧ ೨೭೨
ಬೌದ್ಧಮತ ೧೮೭
ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ೮, ೯, ೧೦, ೧೨
ಬ್ರಜರಾಜ್ ೩೨
ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ ೨೬
ಬ್ರಿಜ್‌ಲಾಲ್ ೧೦೫
ಬ್ರಿಟನ್ ೮೮, ೨೨೨, ೨೨೪, ೩೨೪, ೩೮೧, ೪೦೭
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ೧೨, ೧೫, ೩೭, ೩೯, ೬೬, ೯೬, ೧೧೧, ೧೨೧, ೧೪೬, ೧೬೨, ೧೭೧, ೧೭೨, ೧೭೩, ೧೭೪, ೧೮೧, ೧೮೨, ೨೦೪, ೨೨೪, ೨೩೪, ೨೪೧, ೨೪೨, ೨೪೭, ೨೯೧, ೨೯೮, ೩೧೩, ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೨೪, ೩೨೫, ೩೨೮, ೩೩೨, ೩೩೮, ೩೬೫, ೩೬೬, ೩೬೮, ೩೬೯, ೩೭೦, ೩೮೧, ೩೮೨, ೪೦೪, ೪೦೭, ೪೦೮, ೪೧೦, ೪೧೧, ೪೨೨, ೪೨೪, ೪೩೮
ಬ್ರೈಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ೨೨೨, ೨೨೪, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫
ಭಾಪುರ ೧೦೩
ಭಾರತ ೧, ೧, ೨, ೩, ೪, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೪, ೧೫, ೧೬, ೧೯, ೨೩, ೩೫, ೩೮, ೪೧, ೪೨, ೪೩, ೪೭, ೪೯, ೫೦, ೫೪, ೫೫, ೫೬, ೫೮, ೬೨, ೬೫, ೬೬, ೬೮, ೬೯, ೭೫, ೭೭, ೭೮, ೮೮, ೯೫, ೯೬, ೧೧೦, ೧೨೬, ೧೨೮,

೧೩೬, ೧೪೩, ೧೪೯, ೧೫೦, ೧೫೨, ೧೫೮,
೧೬೨, ೧೬೩, ೧೬೪, ೧೬೫, ೧೬೬, ೧೬೭,
೧೭೧, ೧೭೨, ೧೭೩, ೧೭೫, ೧೭೬, ೧೭೮,
೧೭೯, ೧೮೧, ೧೮೨, ೧೮೩, ೧೮೪, ೧೮೫,
೧೯೦, ೧೯೧, ೨೧೪, ೨೨೧, ೨೨೩, ೨೨೫,
೨೩೦, ೨೩೪, ೨೪೩, ೨೫೮, ೨೬೦, ೨೯೦,
೨೯೧, ೨೯೨, ೨೯೩, ೨೯೮, ೨೯೯, ೩೦೨,
೩೦೩, ೩೧೧, ೩೧೨, ೩೧೩, ೩೧೬, ೩೧೭,
೩೧೮, ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೨೨, ೩೨೪, ೩೨೫,
೩೨೬, ೩೨೭, ೩೨೮, ೩೩೦, ೩೩೧, ೩೩೪,
೩೩೫, ೩೩೬, ೩೩೭, ೩೩೮, ೩೪೧, ೩೬೪,
೩೬೫, ೩೬೬, ೩೬೭, ೩೬೮, ೩೬೯, ೩೭೦,
೩೭೧, ೩೭೯, ೩೮೦, ೩೮೧, ೩೮೨, ೩೮೩,
೩೮೪, ೩೮೭, ೩೮೮, ೩೯೧, ೩೯೬, ೩೯೯,
೪೦೨, ೪೦೩, ೪೦೫, ೪೦೭, ೪೦೯, ೪೧೦,
೪೧೧, ೪೧೩, ೪೧೪, ೪೧೫, ೪೧೬, ೪೧೮,
೪೨೧, ೪೨೨, ೪೨೪, ೪೨೬, ೪೨೭, ೪೩೪,
೪೩೭, ೪೩೮, ೪೩೯, ೪೪೦, ೪೪೧, ೪೪೨,
೪೪೩, ೪೪೪, ೪೪೫, ೪೪೭, ೪೪೯, ೪೫೦,
೪೫೧, ೪೫೨, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫, ೪೫೬,
೪೫೭
ಭಾರತೀಯತೆ ೩೨೦, ೩೨೮
ಭೀಮರಾವ್ ೨೯೦
ಭೀಷ್ಮ ೨೫೨
ಭೂದೇವ ೧೯೩
ಭೂದೇವತೆ ೪೨೨
ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣ ೨೭, ೨೮
ಮದ್ರಾಸ್ ೧, ೧೧, ೨೬, ೨೭, ೨೯, ೩೦, ೩೨,
೩೩, ೩೪, ೩೫, ೪೯, ೫೧, ೮೨, ೮೯, ೯೪,
೧೦೩, ೧೦೪, ೧೦೬, ೧೧೩, ೧೧೬, ೧೧೭,
೧೨೭, ೧೩೨, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೧೫೨,
೧೫೪, ೧೫೫, ೧೫೬, ೧೫೯, ೧೮೯, ೧೯೫,
೨೮೩, ೨೯೦, ೩೦೦, ೩೦೬, ೩೧೩, ೩೧೪,
೩೩೭, ೩೯೨, ೩೯೩, ೪೧೪, ೪೨೩
ಮಥುರಾ ೧೦೫, ೧೦೬
ಮಧ್ಯಭಾರತ ೧೨೭
ಮನುಸ್ಮೃತಿ ೪೪೫
ಮನುಸ್ಮೃತಿ ೨೧೫
ಮರಾಠಿ ೩೪, ೩೫, ೧೨೭
ಮಲಬಾರ್ ೨೮, ೨೯, ೧೧೪, ೧೨೧, ೧೨೭,
೧೩೫, ೧೯೪, ೩೦೬, ೩೦೭, ೪೨೨
ಮಹದೇವ ಗೋವಿಂದ ರಾನಡೆ ೧೧
ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿ ೨೪೯
ಮಹಮ್ಮದೀಯ ೬೨, ೪೪೮
ಮಹಾಡ ೨೩೩
ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ೧೦೯, ೧೦೯, ೧೧೦, ೧೧೧,
೧೨೧, ೧೨೨, ೨೮೩, ೨೯೮, ೨೯೯, ೩೦೦,
೩೦೧, ೩೦೨, ೩೦೩, ೩೦೪
ಮಹಾದ್ ೧೩೫, ೧೩೬, ೩೦೨
ಮಹಾಪ್ರಭು ೮೪
ಮಹಾಭಾರತ ೨೫೧, ೨೫೨
ಮಹಾರ್ ೧೦೪, ೧೪೨
ಮಾಂಟೆಗೂ ೧೬, ೪೨, ೧೪೬, ೧೭೧, ೧೭೩,
೩೧೨, ೩೨೧, ೩೩೭, ೩೪೦
ಮಾಧವರಾವ್ ೧೧
ಮಾರ್ಕ್ಸ್, ಕಾರ್ಲ್ ೪೪೯, ೪೫೦
ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ ೨೫೮, ೨೭೩
ಮಾರ್ಟಿನ್ ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪, ೪೫೩, ೪೫೪,
೪೫೫
ಮಾರ್ಶಲ್ ೩೬೪
ಮಾಲ್ಥೂಸಿಯನ್ ೩೭೯
ಮಾಸ್ಟ್ ೨೭೮
ಮಾಳವೀಯ ೫೯, ೧೧೦, ೧೨೩, ೧೨೫, ೧೩೧,
೨೩೨, ೩೭೧
ಮಿಂಟೋ ೩೧೩
ಮಿರಾಸಿ ೫೧
ಮಿಲ್ಟನ್ ೧೨೦
ಮಿಷನ್ ೧೭, ೨೭, ೨೮, ೩೭, ೨೩೯, ೨೫೩
ಮೀರತ್ ೧೦೩
ಮುಂಬಯಿ ೧, ೧೦, ೧೧, ೧೬, ೧೭, ೨೧,
೨೨, ೨೮, ೨೯, ೩೦, ೩೧, ೪೯, ೧೩೧,
೧೩೨, ೧೯೬, ೧೯೯, ೨೨೯, ೨೩೦, ೨೩೩,

೨೩೪, ೨೪೬, ೨೪೭, ೨೬೪, ೨೮೮, ೨೯೦, ೩೦೦, ೩೧೪, ೩೧೯, ೩೩೧, ೩೯೯, ೪೨೪, ೪೩೪
ಮುನ್ಸರ್ ೩೩೪
ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದ್ ೧೦೬
ಮುಸಲ್ಮಾನ ೮, ೧೬, ೧೭, ೨೩, ೩೮, ೩೯, ೫೭, ೫೮, ೫೯, ೬೧, ೬೨, ೬೩, ೬೪, ೬೭, ೬೮, ೬೯, ೭೦, ೭೧, ೭೨, ೭೩, ೭೪, ೭೫, ೮೫, ೮೬, ೯೯, ೧೨೨, ೧೪೩, ೧೪೭, ೧೬೩, ೧೮೭, ೧೮೯, ೨೨೮, ೨೯೦, ೨೯೩, ೨೯೪, ೨೯೫, ೨೯೬, ೨೯೮, ೨೯೯, ೩೦೩, ೩೧೦, ೩೧೯, ೩೨೧, ೩೨೨, ೩೨೩, ೩೨೭, ೩೨೮, ೩೩೧, ೩೩೯, ೩೪೦, ೩೪೨, ೩೬೫, ೩೬೮, ೩೭೯, ೪೦೫
ಮುಸ್ಲಿಂ ೧೪, ೧೬, ೭೨, ೭೩, ೧೪೮, ೧೫೦, ೧೫೮, ೧೬೦, ೧೬೩, ೧೭೬, ೧೭೭, ೧೭೮, ೧೭೯, ೧೮೯, ೧೯೭, ೨೩೦, ೨೩೪, ೨೩೫, ೨೩೮, ೨೩೯, ೨೪೨, ೨೪೩, ೨೪೫, ೨೫೬, ೨೫೭, ೩೧೧, ೩೨೦, ೩೨೧, ೩೨೨, ೩೨೮, ೩೩೦, ೩೩೧, ೩೩೫, ೩೩೭, ೩೩೯, ೩೬೯, ೩೮೧, ೩೯೪, ೪೦೫, ೪೦೬, ೪೧೩, ೪೩೨
ಮುಸ್ಲಿಮೇತರ ೩೨೧
ಮೂಂಜಿ ೩೦೦
ಮೆಟ್ಟಾ ೧೦೩
ಮೆಹರ್‌ಚಂದ ೨೨೬
ಮೇನವಲಿ ೨೮೯
ಮೇಲಾಚೆರಿ ೧೦೫
ಮೇವಾರ ೧೨೭
ಮೈಯ್ಯನಾಡ್ ೩೦೭
ಮೊಗಲ್ ೧೮೬
ಮೊದಲಿಯಾರ್ ೧೧೯
ಮೊರ್ಲೆ ೩೧೩
ಮೊಹಮದ್ ೬೬
ಮೊಹಮದ್ ಷಫಿ ೬೬
ಮೊಹಮ್ಮದೀಯ ೭, ೯, ೫೫, ೬೭, ೬೮, ೨೦೨
ಮೋತೀಲಾಲ್ ೨೩, ೨೬, ೨೭, ೨೩೨, ೨೮೩, ೨೮೮
ಮೋಮಿನ್ ೨೫೭
ಮೋಹನ್ ೫೯
ಮೋಹನರಾಯ ೧೮೨
ಮೌಲಾನಾ ಮುಹಮ್ಮದ ಅಲಿ ೫೪
ಮ್ಯಾಂಟೆಗೂ ೩೧೧
ಮ್ಯಾಕ್‌ಡೊನಾಲ್ಡ್ ೪೨, ೮೭
ಮ್ಯಾಗ್ನ ಕಾರ್ಟ ೨೨೪, ೪೫೫
ಮ್ಯೂನಿಚ್ ೩೨೬, ೩೩೨
ಯರವಡಾ ೮೨, ೮೭, ೧೩೧
ಯಲ್ಲಮನಚಲಿಯ ೧೦೬
ಯಶೋಧರೆ ೨೫೧
ಯಹೂದಿ ೨೧೫, ೩೮೧
ಯಹೂದ್ಯರು ೪೪೩
ಯಾಜ್ಞಿಕ್ ೨೨, ೨೮೪
ಯಾದವಿ ೧೬೮, ೧೬೯
ಯುರೋಪ್ ೬೬, ೭೧, ೧೧೦, ೧೪೭, ೧೪೮, ೧೭೬, ೧೭೮, ೧೭೯, ೧೮೩, ೧೮೪, ೨೨೧, ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೫೫, ೨೬೦, ೨೬೩, ೨೭೧, ೨೯೩, ೨೯೫, ೨೯೬, ೨೯೮, ೩೨೨, ೩೬೯, ೪೦೪, ೪೧೭, ೪೫೪
ಯೂರೋಪಿಯನ್ ೫೫, ೧೫೦
ಯೆವೋಲಾ ೨೩೩
ಯೆಹೂದಿ ೧೫೦, ೧೭೭, ೪೩೯
ಯೇಸು ೧೭೮
ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಸಿ. ಎಸ್. ೧೦೪, ೧೦೭, ೧೦೮, ೧೦೯, ೧೧೬, ೧೧೭, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೩, ೨೩೬, ೨೩೮, ೨೩೯,
ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಆರ್. ೧೧
ರಘುನಾಥ್‌ರಾವ್ ಆರ್. ೧೧
ರಮ್ಯ ೪೧೯
ರಷ್ಯನ್ ೪೪೪, ೪೪೮
ರಷ್ಯಾ ೨೦೨, ೪೧೮, ೪೧೯, ೪೪೯, ೪೫೦
ರಾಜಕೋಟೆ ೨೨೯
ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ೨೬, ೨೬, ೨೮, ೩೦, ೩೧, ೩೫, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೦, ೧೨೧, ೧೨೨,

೧೨೩, ೨೮೪, ೨೮೫, ೨೮೮, ೩೦೭, ೪೦೫, ೪೦೬
ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ ೧೨೦
ರಾಜನ್ ೧೩೨
ರಾಜಪುತಾನ ೧೦೩, ೧೨೭
ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ ೨೭, ೨೮, ೩೭
ರಾಜಾ ೧೧, ೧೧೩, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೩, ೧೩೨, ೩೦೦, ೩೦೧
ರಾಜಾ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ೧೧೮, ೧೨೧, ೧೨೨
ರಾಜಾರಾಮ್ ೧೮೨
ರಾಜಾಸಾಹೇಬರು ೧೨೧, ೩೦೦, ೩೦೧
ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ೨೭೮
ರಾಮ ೨೨೮
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ೨೨೮
ರಾಮಕೃಷ್ಣರೆಡ್ಡಿ ೧೧೯
ರಾಮಜಾಸ್ ೧೦೫
ರಾಮದಾಸ ೧೭೮
ರಾಮಬಾಣ ೨೬೯
ರಾಮರಕ್ಷೆ ೨೨೮
ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಸಿ. ಪಿ. ೩೦೫, ೩೦೬, ೩೦೭
ರಾಮಾಯಣ ೨೨೮
ರಾಯ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮೆಹರ್‌ಚಂದ ಖನ್ನಾ ೨೨೬, ೨೨೭
ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ.ಎಲ್. ೧೧೯
ರಿಪನ್ ೧೭೧
ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ೧೬೯, ೧೬೯, ೧೭೦, ೧೭೧
ರಿಫಾರ್ಮರ್ ೧೩೦, ೧೩೧, ೧೪೦
ರುಗ್ಬೀ ೬
ರೂಸ್ಸೊ ೨೬೭
ರೆಡ್‌ಮಂಡ್ ೪೦೬
ರೆಸ್‌ಮಂಡ್ ೧೭೨
ರೋಖ ೨೮೪
ರೋಟಕ್ ೨೮, ೨೯
ರೋಮ್ ೭೮, ೨೦೨
ರೋಮನ್ ೨೦೨, ೩೮೧, ೪೪೮
ರೌಲಟ್ ೨೩೦
ರ್‍ಯಾಡಿಕಲ್ ೪೫೪
ರ್‍ಯಾಮ್ಸೆ ೪೨, ೮೭
ಲಂಡನ್ ೪೧, ೭೩, ೧೩೨, ೧೩೩, ೨೨೯, ೨೩೧, ೩೦೦, ೩೦೧
ಲಕ್ನೋ ೧೬, ೨೧, ೩೦, ೨೮೪, ೨೮೫, ೨೮೬, ೩೨೨
ಲಢಾ ೨೨೮
ಲಲ್ಲೂಭಾಯಿ ಶ್ಯಾಮಲದಾಸ ೧೩೨
ಲಾರೆನ್ಸ್ ೧೭೧
ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ೩೧೬, ೩೧೮, ೩೩೪
ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ್ ೧೩೨, ೨೩೨
ಲಾಲ್‌ಚಂದ್ ೧೦೭
ಲಾಸ್ಕಿ ೨೨೨, ೨೨೩, ೨೨೪, ೪೫೩, ೪೫೪, ೪೫೫
ಲಾಹೋರ್ ೧೦೫, ೨೮೬
ಲಿಂಕನ್ ೨೫೪, ೨೫೫, ೨೫೬
ಲಿನ್‌ಲಿತ್‌ಗೊ ೧೭೫, ೧೯೭, ೨೫೬, ೩೧೨, ೩೧೮, ೩೧೯, ೩೨೦, ೪೩೨
ಲಿಪಿಕ ೪೩೮
ಲಿಯಾಖತ್ ೩೭೧
ಲೀಗ್ ೨೬, ೧೩೨, ೧೩೩, ೧೩೬, ೧೩೭, ೧೩೮, ೧೩೪, ೧೯೭, ೨೫೬, ೩೨೮, ೩೩೧, ೪೩೨
ಲುಧಿಯಾನಾ ೨೮೬
ಲೂಯಿ ೧೯೬, ೨೦೨, ೪೨೪, ೪೪೮, ೪೫೩, ೪೫೫
ಲೂಯಿ ಫಿಷರ್ ೧೯೬, ೨೨೪
ಲೂಯಿಸ್ ೨೨೪
ಲೇಬರ್ ೨೨೨, ೨೨೩, ೩೮೧, ೪೫೪
ಲೋಥಿಯನ್ ೭೬, ೭೭, ೮೦, ೯೦, ೩೧೭
ವಾರ್ಧಾ ೯೭, ೩೩೦
ವಾಲನ್ನಪಾಳ್ಯಂ ೧೦೬
ವಿಂಚೆಸ್ಟರ್ ೬
ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ೭೩, ೧೩೨
ವಿಜಯನಗರಂ ೩೯೩

ವಿಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ೨೮೩, ೨೮೫, ೨೮೬, ೨೮೯
ವಿರಾಗನೂರು ೧೦೫
ವಿಲೆಪಾರ್ಲೆ ೧೩೬
ವಿಸ್ಕಾಂಟ್ ೩೬೪
ವೀರಸಾವರಕರ್ ೩೭೦
ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್ ೧೧೭, ೧೨೦
ವೇವೆಲ್ ೨೩೧, ೩೧೧, ೩೩೩, ೩೩೬, ೩೩೭, ೩೬೪
ವೈಜಾಗ್ ೧೦೬
ವೈಷ್ಣವ ೨೨೮
ವೈಸರಾಯ್ ೮, ೧೬, ೧೧೬, ೧೨೧, ೧೯೭, ೨೫೬, ೩೧೨, ೩೧೯, ೩೨೦, ೩೩೦, ೩೩೧, ೩೩೩, ೩೩೪, ೩೩೭, ೩೩೮, ೩೬೫, ೩೬೬, ೩೬೭, ೩೬೮, ೩೬೯, ೩೭೦, ೩೭೧, ೪೩೨, ೪೩೪
ವೋಲ್ಟೇರ್ ೨೭೫, ೨೭೮
ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ೧೦೮, ೧೨೧
ಶರ್ಮಾ ೧೧೮
ಶಿವರಾಜ್ ಎನ್. ರಾವ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್ ೩೩೭, ೩೬೯
ಶೇಂದಿ ೨೮, ೩೬
ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ೧೨೦, ೨೭೬
ಶೈವ ೧೨೫
ಶೋಲಾಪುರ ೪೩೨
ಶ್ಯಾಮಪ್ರಸಾದ ಮುಖರ್ಜಿ ೩೭೦
ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ೨೧, ೨೧, ೨೨, ೨೩, ೨೩೧, ೨೩೮, ೨೮೩, ೨೮೪, ೨೮೫, ೨೮೭, ೨೮೯
ಶ್ರೀಚತುರ್ಭುಜನಾಥಜೀ ೧೦೪
ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಎಸ್. ೩೦
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಆರ್. ೧೧೩
ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ೪೧, ೧೧೨, ೧೩೨, ೨೯೦
ಶ್ರೀರಂಗ ೧೧೭
ಶ್ರೀರಾಮ್ ೧೩೨
ಷಹ–ದಾರಾ ೩೦
ಸಂಗಮ್ ೨೭
ಸಂಜ್ಞೇಯ ೪೭
ಸಥಾಮೆ ೩೨
ಸಮುರಾಯ್ ೨೧೩, ೨೧೩, ೨೧೪, ೪೪೦, ೪೪೧
ಸಯಾದ್ ೧೩೨
ಸರೋಜನಿ ನಾಯ್ಡು ೨೧
ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ೮೩, ೧೯೭, ೧೯೯, ೨೩೨, ೪೩೨, ೪೩೩
ಸಿಂಧ್ ೨೭, ೩೦, ೩೩, ೭೪, ೮೯, ೧೨೭, ೧೪೪, ೧೪೫, ೧೪೬, ೨೯೦, ೨೯೫
ಸಿಂಧೆ ವಿ.ಆರ್. ೧೦೪
ಸಿಕಾಕೋಲ್ ೩೯೩
ಸಿಖ್ ೭, ೯, ೩೮, ೫೮, ೬೦, ೬೧, ೬೨, ೬೩, ೬೪, ೬೮, ೬೯, ೭೦, ೭೧, ೭೩, ೭೫, ೧೭೬, ೧೭೭, ೧೭೮, ೧೭೯, ೨೩೫, ೨೪೨, ೨೪೩, ೨೯೮, ೩೧೧, ೩೨೧, ೩೨೩, ೩೩೧, ೩೩೭, ೩೬೯, ೩೭೯, ೪೦೫
ಸಿನ್‌ಫೈನ್ ೨೦೦, ೪೩೪
ಸಿಮ್ಲಾ ೩೬೯
ಸೀಜರ್ ೨೦೨, ೪೪೮
ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟು ೨೨೯
ಸುಬ್ಬರಾಯನ್ ಡಾ. ೧೦೭, ೧೧೬, ೧೧೭
ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ೯, ೧೦, ೧೨
ಸೆನೆಟರ್ ೪೧೧
ಸೆಲ್ವಂ ೨೯೬
ಸೇಠ್ ೨೭, ೧೩೨
ಸೇಠ್ ಅಂಬಾಲ ಸಾರಾಭಾಯಿ ೧೩೨
ಸೇಠ್ ಜಮನಾಲಾಲ್ ಬಜಾಜ್ ೨೭
ಸೈತಾನ ೨೬೩
ಸೈಮನ್ ೪೧
ಸೊಂಡೂರು ೧೦೪
ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡ್ ೨೦೨
ಸ್ಪಾರ್ಟನ್ ೩೮೧
ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ೨೨೨, ೩೮೧, ೪೫೪
ಸ್ಟ್ಯಾಫರ್ಡ್ ೩೨೬, ೩೩೦
ಸ್ಪೈನ್ ೪೧೮
ಸ್ಮಿಟ್ ೨೨೯

ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ೭೮, ೮೩, ೮೪, ೮೫, ೮೬, ೨೯೮
ಸ್ಯಾಮ್‌ವೆಲ್ ೪೫೪
ಸ್ಯಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ೪೪೮
ಸ್ಲಾವ್ ೧೭೯
ಸ್ವರಾಜ್ ೧೯, ೨೦, ೨೪, ೩೬, ೩೯, ೨೩೦, ೨೩೭, ೨೪೧, ೨೬೨, ೪೩೨, ೪೩೩
ಹಕೀಮ ಅಜಮಲ್ ಖಾನ್ ೨೮೫
ಹಜಾಮ ೧೬೨, ೧೯೯
ಹರಿದ್ವಾರ ೧೧೭, ೨೮೫
ಹರಿಬಿಲಾಸ್ ಶಾರದಾ ೧೦೭
ಹಸನ್ ೩೦, ೩೫
ಹಾಗ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ೧೦೫
ಹಿಂದೂ ೧೫, ೩೭, ೩೮, ೩೯, ೪೦, ೪೧, ೪೨, ೪೯, ೬೨, ೬೭, ೬೮, ೭೭, ೭೯, ೮೫, ೮೬, ೯೧, ೯೨, ೯೫, ೧೦೩, ೧೧೦, ೧೧೧, ೧೧೨, ೧೧೪, ೧೧೭, ೧೧೮, ೧೧೯, ೧೨೪, ೧೨೫, ೧೨೮, ೧೩೦, ೧೩೧, ೧೩೪, ೧೩೫, ೧೩೬, ೧೩೭, ೧೩೯, ೧೪೦, ೧೪೧, ೧೫೦, ೧೫೧, ೧೬೦, ೧೬೩, ೧೬೪, ೧೬೫, ೧೬೬, ೧೬೭, ೧೬೮, ೧೭೨, ೧೭೩, ೧೭೫, ೧೭೬, ೧೭೭, ೧೭೮, ೧೭೯, ೧೮೦, ೧೮೧, ೧೮೩, ೧೮೬, ೧೮೭, ೧೮೮, ೨೨೮, ೨೩೩, ೨೩೫, ೨೩೬, ೨೩೯, ೨೪೦, ೨೪೧, ೨೪೭, ೨೪೮, ೨೪೯, ೨೫೦, ೨೫೧, ೨೫೩, ೨೫೪, ೨೭೦, ೨೭೬, ೨೭೭, ೨೭೮, ೨೭೯, ೩೦೦, ೩೦೧, ೩೦೩, ೩೪೧, ೩೯೦, ೩೯೭, ೪೧೧, ೪೪೫
ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ೨, ೨೩, ೩೮, ೬೯, ೭೮, ೭೯, ೮೪, ೮೭, ೧೦೭, ೧೧೧, ೧೨೩, ೧೭೭, ೧೭೯, ೧೮೦, ೧೮೬, ೨೨೮, ೨೪೧, ೨೫೫, ೨೭೧, ೨೭೪, ೨೭೬, ೨೭೭, ೨೭೮, ೩೦೩, ೩೦೫, ೩೦೬, ೩೧೧, ೩೮೧, ೪೦೮, ೪೦೯, ೪೧೦, ೪೩೨
ಹಿಂದೂಮತ ೧೮೩, ೧೮೬
ಹಿಂದೂರಾಜ್ ೧೬೪
ಹಿಂದೂವಾದಿ ೧೭೨
ಹಿಂದೂಸಮಾಜ ೧೧೧
ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ೩೨
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ೮೨, ೧೭೭
ಹಿಸ್ ೫೯, ೬೧, ೬೮, ೨೯೬
ಹೆಡ್ ೪೧
ಹೆನ್ರಿ ಕ್ರಾಯಕ್ ೧೧೯
ಹೆಮಿನ್ ೨೧೩, ೪೪೦, ೪೪೧
ಹೆರ್‌ಬರ್ಟ್ ಆಪ್ಟೇಕರ್ ೧೬೮
ಹೈದರಾಬಾದ್ ೩೦, ೩೩
ಹೊರೇಸ್ ೨೫೫
ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ೯೧, ೯೨, ೯೩
ಹ್ಯಾರಿ ಹೇಗ್ ೧೧೮
ಹ್ಯಾರೋ ೬
ಹ್ಯೂಬರ್ಟ್ ೨೯೬